

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
ในระดับสถานีตำรวจ

โดย รศ.พ.ต.อ.ดร. ประพนธ์ สหพัฒนา และคณะ

รายงานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย
จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ตุลาคม ๒๕๕๕

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
ในระดับสถานีตำรวจ

คณะผู้วิจัย

รศ.พ.ต.อ. ดร. ประพนธ์ สหพัฒนา
ผศ.ดร. ภาคภูมิ ฤกษ์เมธ
ว่าที่ ร.ต. โสภาร ศรีนวลช่วย

สังกัด

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของคณะผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

คำนำ

ปัญหาอาชญากรรมมีผลกระทบต่อประชาชนโดยทั่วไปทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคมแม้ว่ารัฐบาลและหน่วยงานที่รับผิดชอบจะให้ความสำคัญและพยายามจะควบคุมให้ปัญหามีความรุนแรงน้อยลงปรากฏการณ์หนึ่งที่น่าสนใจซึ่งเกิดขึ้นในต่างประเทศโดยเฉพาะในแถบประเทศตะวันตกคือ แนวโน้มการลดลงของอัตราการเกิดอาชญากรรมในรอบกว่าทศวรรษที่ผ่านมา แต่น่าเสียดายที่ปรากฏการณ์นี้ไม่เกิดขึ้นกับประเทศไทย ดังนั้นความพยายามในการลดอัตราการเกิดของอาชญากรรมจึงยังต้องดำเนินต่อไปอย่างเต็มที่ โดยการแก้ปัญหาสามารถใช้ประโยชน์จากการศึกษาวิจัยเป็นเครื่องมือทาง

งานวิจัยฉบับนี้มีความมุ่งหวังที่จะกำหนดขอบเขตในการศึกษาและแก้ไขปัญหาโดยเน้นปัจจัยในระดับสถานีตำรวจที่ผู้บริหารของสถานีมีบทบาทที่จะควบคุมและจัดการได้เองค่อนข้างมาก ปัจจัยเหล่านี้ได้แก่ การวิเคราะห์อาชญากรรม การปรับปรุงระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่ายเพื่อร่วมกันป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การเข้าใจปัญหาในประเด็นทั้งสามนี้น่าจะนำไปสู่แนวทางในอันที่จะลดปัญหาอาชญากรรมได้เป็นอย่างมาก คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจและสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะได้รับประโยชน์จากการศึกษาและนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง

คณะผู้วิจัย

ตุลาคม ๒๕๕๕

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โดยเฉพาะ ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และคุณเบญญาภา มารินทร์ และเจ้าหน้าที่ของ สกว.ทุกท่านที่มีส่วนช่วยทำให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี งานวิจัยชิ้นนี้ได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ได้แก่ พล.ต.ต.อดุลย์ ณรงค์ศักดิ์ พล.ต.ต.โกสินทร์ หินธารี รศ.ดร.สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์ รศ.ดร.จุฑาทิพย์ เอื้ออำนวย เป็นต้น คำแนะนำเหล่านี้ทำให้การศึกษามีความกระชับรัดกุมและตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจอีกมากมายหลายท่านยังมีรายชื่อปรากฏอยู่ที่ท้ายเล่มได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างมากในการศึกษาซึ่งนำไปสู่การวิเคราะห์ จนได้เนื้อหาที่น่าจะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ท้ายที่สุดนี้คณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ หน่วยงานต้นสังกัดของผู้วิจัยที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัยตลอดจนเสร็จสิ้นโครงการ

คณะผู้วิจัย

ตุลาคม ๒๕๕๕

บทสรุปผู้บริหาร
(Executive Summary)
โครงการวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
ในระดับสถานีตำรวจ

.....

๑. หลักการและเหตุผล

ปัญหาอาชญากรรมในประเทศไทยและในประเทศต่างๆ ทั่วโลกยังคงเป็นสิ่งที่ประชาชนทุกคนมีความหวาดกลัวและต้องการให้เกิดขึ้นน้อยที่สุดในทุกยุคทุกสมัย ทั้งนี้ระดับความรุนแรงและการเกิดขึ้นของอาชญากรรมย่อมชี้ให้เห็นถึงระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนซึ่งส่งผลกระทบต่อความรู้สึกปลอดภัยของประชาชนและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ข้อมูลด้านอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ชี้ให้เห็นว่า จำนวนคดีอาชญากรรม ๓ ประเภทได้แก่ คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และคดียาเสพติดที่มีแนวโน้มที่ไม่ลดลงในช่วงเวลา ๓ ปี ย้อนหลัง ขณะที่แนวโน้มของอัตราการเกิดอาชญากรรมในต่างประเทศอย่างสหรัฐอเมริกา นั้นกลับมีลักษณะที่ลดลงอย่างชัดเจน โดยอัตราการเกิดอาชญากรรมทั้งที่เป็นอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายและที่ต่อทรัพย์สินในประเทศสหรัฐอเมริกา นั้นมีแนวโน้มที่ลดลงอย่างชัดเจนและอย่างต่อเนื่องในช่วง ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมามีแนวโน้มในลักษณะเดียวกันจนกระทั่งถึงปัจจุบัน (Lab, ๒๐๑๐: ๔)

ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับแก้ไขจากหน่วยงานของรัฐ สำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้น ถือว่าเป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจรับผิดชอบในปัญหานี้ภายใต้การบริหารจัดการภาครัฐที่มุ่งมองว่ายังไม่ตอบสนองต่อการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเท่าที่ควร (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๐) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมที่ยังขาดการทำงานของภาคประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีการประสานงานกันเพื่อมุ่งผลในเป้าหมายเพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอยู่บ้างในปัจจุบันแต่มุ่งเป้าไปสู่จุดประสงค์อื่นๆ เช่น การสนับสนุนด้านทรัพยากรจากภาคประชาชนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในรูปแบบของการมอบเงินหรือสิ่งของสนับสนุน และการร่วมกิจกรรมของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ในระดับจังหวัดและระดับสถานีตำรวจที่ยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยเฉพาะ

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับสถานีตำรวจซึ่งมีอยู่กว่า ๑,๔๐๐ แห่งทั่วประเทศจึงมีความจำเป็นและยังมีความเป็นไปได้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้สูงขึ้น ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทางด้านตำรวจให้มีประสิทธิภาพ โดยจุดเน้นอยู่ที่การให้บริการประชาชนให้ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด จึงควรมีการศึกษาเพื่อให้เห็นแนวทางหรือรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมสำหรับสถานีตำรวจที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานีตำรวจทั่วประเทศต่อไป

ถึงแม้ว่าจะมีแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมสำหรับสถานีตำรวจอยู่มากมายหลายแนวทางที่มีการเสนอแนะไว้ในการศึกษาวิจัยอื่นๆที่ผ่านมามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่เป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ อีกทั้งในปัจจุบันมีการกำหนดตัวชี้วัดที่ผู้บริหารของสถานีตำรวจจะต้องดำเนินการอยู่เป็นจำนวนมากแล้ว คณะผู้วิจัยในการศึกษานี้จึงมีเจตนาที่จะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับปัจจัยอื่นเพิ่มเติมเข้าไป

อีก โดยจะเลือกศึกษาแต่เฉพาะปัจจัยที่อยู่ในขอบเขตอำนาจและการบริหารจัดการของผู้บริหารในระดับสถานีตำรวจเท่านั้น กล่าวคือปัจจัยที่ผู้บริหารหรือหัวหน้าสถานีตำรวจสามารถดำเนินการเองได้โดยไม่ต้องรอให้หน่วยงานอื่นจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรหรือเงินงบประมาณลงมาให้ และเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสูง ดังนั้นผลที่ได้รับจากการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติที่ผู้บริหารในระดับสถานีตำรวจสามารถนำไปปฏิบัติได้เลยโดยไม่ต้องรอการอนุมัติหรือรับการช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ปัจจัยที่คณะผู้วิจัยเลือกมาศึกษาในครั้งนี้คือ การวิเคราะห์อาชญากรรม การปรับปรุงระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย

๒. วัตถุประสงค์การวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาและทราบถึงปัญหาในด้านประสิทธิภาพของการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในประเด็นการวิเคราะห์อาชญากรรม การปรับปรุงระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในประเด็นการวิเคราะห์อาชญากรรม การปรับปรุงระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย

๓. ขอบเขตการดำเนินงานโครงการ

การวิจัย เรื่อง “การเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ” มีวิธีการดำเนินการวิจัยที่ผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Mixed method) คือ เป็นการศึกษาที่นำข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการปฏิบัติงานที่จะสามารถทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีการนำข้อมูลที่รวบรวมได้ที่เป็นเชิงปริมาณมาใช้ในการเจาะลึกในประเด็นต่างๆ โดยวิธีการประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

๑) การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary study) โดยการศึกษาจากตำรา หนังสือ บทความทางวิชาการในวารสาร งานวิจัย และ วิทยานิพนธ์ ตลอดจนสถิติอาชญากรรมต่างๆ ในระดับสถานีตำรวจ เพื่อให้ทราบถึงกรอบและแนวทางในการศึกษาที่ชัดเจน และครบประเด็น

๒) การศึกษาภาคสนาม (Field study) แบ่งออกเป็น

ก. การใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อยืนยันปัจจัยในกระบวนการ (Process) ของกรอบความคิดในการศึกษา โดยมีข้อมูลจากการประกวดสถานีตำรวจตามโครงการโรงพักเพื่อประชาชนในหมวดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการวิเคราะห์อาชญากรรม การปรับปรุงระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย เป็นแนวทางในการคัดเลือกสถานีตำรวจเพื่อเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อวัดปัจจัยในองค์ประกอบผลผลิตและผลลัพธ์ในการยืนยันตัวแบบที่เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาและใช้เป็นประเด็นในการเจาะลึกในการศึกษาขั้นต่อไป

ข. การศึกษาโดยใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) โดยผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจ ประชาชนผู้รับบริการ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องอื่น จากนั้นจะนำเอาผลการศึกษาไปสังเคราะห์รูปแบบและแนวทางในการปฏิบัติ (Synthesis) ในสถานีตำรวจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ค. การใช้แบบสอบถามเพื่อยืนยันความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติที่คณะผู้วิจัยเสนอ ในขั้นตอนสุดท้ายเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการนำรูปแบบและแนวทางจากการศึกษานี้ไปใช้ในอนาคต

๔. ผลที่ได้รับจากการดำเนินงานโครงการ

จากกรศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ พบปัญหาได้ด้านต่างๆดังนี้

๔.๑ ด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม

- ๑ ปัญหาความไม่ครบถ้วนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์อาชญากรรม
- ๒ ปัญหาความรู้แฝงเร้นต่อการวิเคราะห์อาชญากรรมในการปฏิบัติงาน
- ๓ เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการวิเคราะห์อาชญากรรมตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบ
- ๔ ปัญหาการไม่ทราบเทคนิคในการวิเคราะห์อาชญากรรม

๔.๒ ด้านการจัดสายตรวจ

- ๑ ระบบการรายงานผลการตรวจยังไม่มีการจัดทำและนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นระบบ
- ๒ ในการปฏิบัติงานสายตรวจในระดับสถานีตำรวจปัจจุบันยังขาดกลไกการกำกับดูแลการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจ
- ๓ รูปแบบการจัดสายตรวจเองยังมีปัญหาเนื่องจากการออกแบบการจัดสายตรวจโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติแบบคลุมเครือ
- ๔ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานด้านป้องกันปราบปรามอาชญากรรมยังไม่มีวิธีการปฏิบัติในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมที่เป็นรูปธรรมชัดเจน
- ๕ คู่มือการปฏิบัติที่ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดทำขึ้นนั้นน่าจะมีประโยชน์สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับต่างๆ ที่ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม แต่ปัญหาอยู่ที่ว่าคู่มือนี้ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด
- ๖ สถานีตำรวจไม่ได้ใช้ข้อมูลอาชญากรรมมาเป็นแนวทางในการออกตรวจอย่างเป็นระบบ ในการออกตรวจนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้้ออกตรวจโดยอาศัยข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรม

๔.๓ ด้านการสร้างเครือข่าย

- ๑ การสร้างเครือข่ายยังทำไม่ได้เต็มที่
- ๒ ข้อจำกัดการทำงานของเครือข่ายการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานี
- ๓ กิจกรรมในการสร้างเครือข่ายและการรักษาเครือข่ายที่เกิดขึ้นมีอยู่อย่างไม่สม่ำเสมอ

๕. ข้อเสนอแนะ

๕.๑ หลักการสำคัญและแนวปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

๕.๑.๑ ด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ มีดังนี้

๑.) ควรกำหนดกลไกและเครื่องมือในการเก็บและกรองข้อมูลที่ไม่ยุ่งยากทั้งผู้รวบรวมและผู้นำไปวิเคราะห์โดยมีเส้นทางการเดินข้อมูลไปยังส่วนกลางของสถานีตำรวจอย่างชัดเจนและรวดเร็ว

๓) ชี้แจงหรือยกตัวอย่างที่นำเครือข่ายที่ช่วยสร้างประสิทธิภาพและผ่อนปรนภาระงานให้ง่ายขึ้น ได้อย่างไรบ้าง

๔) กำหนดเป็นนโยบายโดยให้ผู้บริหารแสดงความสำคัญหรือทำตัวเป็นสัญลักษณ์ของการสร้าง เครือข่ายตั้งแต่ ผกก. จนถึงรองสวป. เช่น การลงพื้นที่ตามประชาคม สายตรวจประจำตำบล เป็นต้น และกำหนดกลไกในการพัฒนา การเชื่อมเครือข่ายที่เป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น

๕) การจัดตั้งกลไกจะช่วยให้เป็นสัญลักษณ์ที่ก่อให้เกิดการสร้างหรือประสานสมาชิกเครือข่ายพร้อม กับสร้างประโยชน์จากเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ

๖) มีการจัดอบรมการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างง่ายจนถึงขั้นขั้นเพื่อให้ประยุกต์ใช้ได้ จริงในการสร้างประสิทธิภาพของเครือข่ายและกำหนดความรับผิดชอบพื้นที่ในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน

๗) ปรับเปลี่ยนทัศนคติในการมองเครือข่ายของเจ้าหน้าที่

๘) ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกสมาชิกรวมทั้งตรวจสอบคุณสมบัติและประวัติ

๙) เรียนรู้เทคนิคในการกำหนดตัวบุคคลจากกรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จในพื้นที่ใกล้เคียง

๑๐) สร้างกลไกเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสมาชิกกับสถานีทั้งในแง่การรับส่งข้อมูลชี้ชัดเพิ่มขึ้น

๑๑) กำหนดให้มีการนำข้อมูลต่างๆมาใช้ประโยชน์อย่างจริงจังโดยเครือข่ายทั้งการหาทรัพยากร การขอกำลังสนับสนุนจากภาคประชาชน ประสานหน่วยงานหลักในพื้นที่รวมทั้งการให้ข้อมูลคำปรึกษาในการป้องกันตนเองของ ชุมชน

๑๒) ฝึกอบรมหรือสร้างรูปแบบการเป็นพี่เลี้ยงแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติและประชาชนที่ เป็นเครือข่ายให้เพิ่มพูนศักยภาพในการวิเคราะห์อาชญากรรมระดับพื้นฐานในพื้นที่อย่างเป็นระบบ

๑๓) การสร้างสมาชิกจำนวนมากเพื่อให้มีตัวแทนและกำลังพลทดแทนเมื่อมีความจำเป็นโดยต้อง กระจายความรู้และข้อมูลข่าวสารให้ทราบอย่างเท่าเทียมกัน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทสรุปผู้บริหาร (Executive summary)	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ช
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ญ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญแผนภาพ	ฏ
สารบัญรูปภาพ	ด
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย	๓
๑.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
บทที่ ๒ ทบทวนวรรณกรรม	
๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม	๔
๒.๒ การวิเคราะห์อาชญากรรม	๙
๒.๓ การพัฒนาระบบงานด้านสายตรวจ	๑๘
๒.๔ องค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครือข่าย	๓๗
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔๕
๒.๖ กรอบความคิดในการศึกษา	๔๖
๒.๗ ประเด็นวิจัยในการวิจัย	๔๙
บทที่ ๓ ระเบียบวิธีวิจัย	
๓.๑ นิยามเชิงปฏิบัติการ	๕๑
๓.๒ ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	๕๑
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารวบรวมข้อมูลเพื่อยืนยันปัจจัยในกระบวนการ	๕๓
๓.๔ การทดสอบความน่าเชื่อถือได้ของเครื่องมือวัด (Reliability)	๕๖
บทที่ ๔ ผลการศึกษา	
๔.๑ สรุปผลการศึกษาเชิงคุณภาพโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการประชุม กลุ่มย่อย	๕๗
๔.๒ ปัญหาประสิทธิภาพการวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในระดับสถานีตำรวจ	๖๒
๔.๓ ปัญหาประสิทธิภาพในการจัดสายตรวจเพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในระดับสถานีตำรวจ	๘๘
๔.๔ ปัญหาประสิทธิภาพในการสร้างเครือข่ายเพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในระดับสถานีตำรวจ	๙๘

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒.๑ การจัดเจ้าหน้าที่สายตรวจแบบ ๔ ชุดปฏิบัติการ	๒๘
๔.๑ แสดงการเปรียบเทียบระดับการดำเนินกิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม จำแนกตามทัศนคติของกลุ่มข้าราชการตำรวจที่มีต่อการเพิ่มประสิทธิภาพ ของการวิเคราะห์อาชญากรรมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม	๖๙
๔.๒ แสดงความเชื่อมโยงของปัญหาในการวิเคราะห์อาชญากรรม กับหลักในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ	๗๒
๔.๓ ตารางเก็บข้อมูลสำหรับร้อยละประจำวัน	๗๗
๔.๔ ตารางเก็บรวบรวมข้อมูลจากสายตรวจและศูนย์วิทยุ	๗๙
๔.๕ ตารางการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคประชาชน	๘๐
๔.๖ ตารางเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานสืบสวน	๘๑
๔.๗ ตารางแสดงขอบเขตข้อมูลสำหรับใช้วิเคราะห์อาชญากรรม	๘๔
๔.๘ เปรียบเทียบระดับความเห็นว่างกิจกรรมด้านการจัดสายตรวจ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ กับกิจกรรมด้านการจัดสายตรวจ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ	๙๒
๔.๙ ตารางแสดงความเชื่อมโยงของปัญหาในการสร้างเครือข่าย กับหลักในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม	๙๒
๔.๑๐ แสดงการเปรียบเทียบระดับการดำเนินการสร้างเครือข่ายจำแนกตามความคิดเห็น ของกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของแต่ละกิจกรรม	๙๙
๔.๑๑ ตารางแสดงความเชื่อมโยงของปัญหาในการสร้างเครือข่าย กับหลักในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม	๑๐๖
๔.๑๒ ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	๑๒๐
๔.๑๓ ข้อมูลทั่วไปของประชาชน	๑๒๔
๔.๑๔ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่างกิจกรรม ด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วย เพิ่มประสิทธิภาพในการ ป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรม ในระดับสถานีตำรวจ	๑๒๙

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
๒.๑ ทฤษฎีระบบการดำเนินงานสายตรวจ	๒๑
๒.๒ แบบจำลองยุติธรรมชุมชน	๔๔
๔.๑ ช่องทางข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์อาชญากรรม	๗๕
๔.๒ แสดงเครือข่ายระดับอำนาจการ	๑๑๓
๔.๓ แสดงเครือข่ายระดับปฏิบัติการ	๑๑๔
๔.๔ แสดงการกำหนดพื้นที่รับผิดชอบ	๑๑๔
๔.๕ แสดงเครื่องมือ เทคโนโลยีการสื่อสารที่ใช้ในการดำเนินงาน	๑๑๖
๔.๖ ตัวอย่างของการแบ่งแฟ้มเพื่อจัดเก็บข้อมูล	๑๑๖
๕.๑ ตัวแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันแลปราบปรามอาชญากรรม	๑๕๑

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพที่

หน้า

- ๑.๑ สถิติการเกิดคดีอาชญากรรมในประเทศไทยในปี พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๕๓
- ๔.๑ แสดงตัวอย่างการกำหนดสัดส่วนการทำงานร่วมกันของตำรวจและเครือข่าย

- ๒
- ๑๑๒

บทที่ ๑

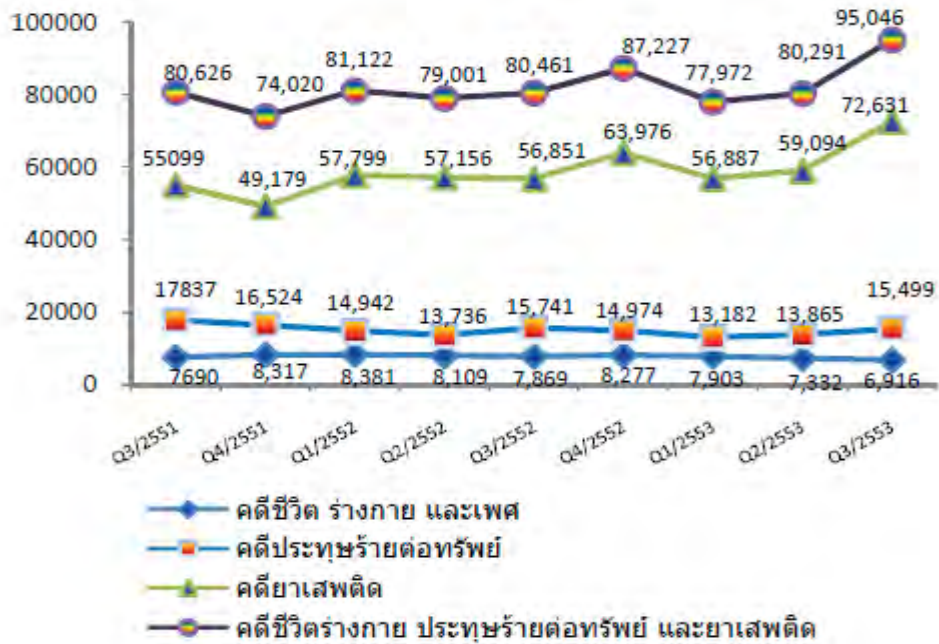
บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาอาชญากรรมในประเทศไทยและในประเทศต่างๆ ทั่วโลกยังคงเป็นสิ่งที่ประชาชนทุกคนมีความหวาดกลัวและต้องการให้เกิดขึ้นน้อยที่สุดในทุกยุคทุกสมัย ทั้งนี้ระดับความรุนแรงและการเกิดขึ้นของอาชญากรรมย่อมชี้ให้เห็นถึงระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนซึ่งส่งผลกระทบต่อความรู้สึกลดลงของประชาชนและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศแม้ว่าประเทศได้พัฒนามาเป็นระยะเวลาอันนับตั้งแต่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๑ จนถึงปัจจุบันกำลังเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๑๑ แต่แล้วสังคมไทยกลับยิ่งเผชิญกับปัญหาอาชญากรรมที่ทวีความรุนแรงและมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้อาจเพราะการไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทยที่มาพร้อมกับการพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งความเจริญของวิทยาการของการสื่อสารมวลชนและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารซึ่งก่อให้เกิดกระแสนิยมทางวัตถุและทำให้เกิดปัญหาคุณธรรมและจริยธรรมในจิตใจของคนอันมีผลกระทบต่อการทำผิดกฎหมายที่เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้ต้องยอมรับว่าผลพวงของการพัฒนาส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและความยากจนและเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาอาชญากรรมในสังคมไทย

ข้อมูลด้านอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ชี้ให้เห็นว่าจำนวนคดีอาชญากรรม ๓ ประเภทได้แก่ คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และคดียาเสพติดที่มีแนวโน้มที่ไม่ลดลงในช่วงเวลา ๓ ปีย้อนหลัง ขณะที่แนวโน้มของอัตราการเกิดอาชญากรรมในต่างประเทศอย่างสหรัฐอเมริกานั้นก็กลับมีลักษณะที่ลดลงอย่างชัดเจน โดยอัตราการเกิดอาชญากรรมทั้งที่เป็นอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายและที่เป็นอาชญากรรมต่อทรัพย์สินในประเทศสหรัฐอเมริกานั้นมีแนวโน้มที่ลดลงอย่างชัดเจนและอย่างต่อเนื่องในช่วง ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมาและมีแนวโน้มในลักษณะเดียวกันจนกระทั่งถึงปัจจุบัน (Lab, ๒๐๑๐) แต่เมื่อพิจารณาสถิติคดีในประเทศไทยกลับพบว่าคดีอาชญากรรม ๓ ประเภทที่กล่าวแล้วข้างต้นมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น โดยจำนวนคดีรวมทั้ง ๓ ประเภทดังกล่าวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจนอยู่ในระดับที่สูงที่สุดในรอบ ๙ ปี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๓) กล่าวคือ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ อัตราการเกิดอาชญากรรมต่อชีวิต ร่างกาย และเพศ มีจำนวน ๕๑.๔ คดีต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราการเกิดอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน มีจำนวน ๙๓.๗ คดีต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน และอัตราการเกิดคดียาเสพติด มีจำนวน ๓๗๑.๖ คดีต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน เมื่อพิจารณาจำนวนคดีอาชญากรรมทั้ง ๓ ประเภทในไตรมาสสามของปี พ.ศ. ๒๕๕๓ พบว่ามีจำนวนสูงขึ้นจากเดิม โดยมีจำนวน ๙๕,๐๔๖ คดี เพิ่มขึ้นจากไตรมาสสองของปี พ.ศ. ๒๕๕๓ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕ และเพิ่มขึ้นจากไตรมาสสามของปี พ.ศ. ๒๕๕๒ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓ ดังรูปภาพที่ ๑.๑

แผนภาพที่ ๑.๑ สถิติการเกิดคดีอาชญากรรมในประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๓

แหล่งที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๓

ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับแก้ไขจากหน่วยงานของรัฐ สำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้นถือว่าเป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจรับผิดชอบในปัญหานี้ภายใต้การบริหารจัดการภาครัฐที่ถูกมองว่ายังไม่ตอบสนองต่อการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเท่าที่ควร (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๐) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมที่ยังขาดการทำงานของภาคประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีการประสานงานกันเพื่อมุ่งผลในเป้าหมายเพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอยู่บ้างในปัจจุบันแต่มุ่งเป้าไปสู่จุดประสงค์อื่นๆ เช่น การสนับสนุนด้านทรัพยากรจากภาคประชาชนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในรูปแบบของการมอบเงินหรือสิ่งของสนับสนุน และการร่วมกิจกรรมของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ในระดับจังหวัดและระดับสถานีตำรวจที่ยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยเฉพาะ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดกลยุทธ์และแนวทางในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ต่างๆ ไว้ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๓ มีแนวทางดำเนินการหรือกลยุทธ์เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ด้านการป้องกันอาชญากรรม คือ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, ๒๕๕๒)

- ๑) การพัฒนาระบบสายตรวจ
- ๒) การพัฒนาฐานข้อมูลท้องถิ่นและข้อมูลบุคคล
- ๓) การจัดระเบียบสังคมและควบคุมแหล่งอบายมุข
- ๔) การส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับสถานีตำรวจซึ่งมีอยู่กว่า ๑,๔๐๐ แห่งทั่วประเทศจึงมีความจำเป็นและยังมีความเป็นไปได้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้สูงขึ้น ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนางานด้านตำรวจให้มีประสิทธิภาพ โดยจุดเน้นอยู่ที่การให้บริการประชาชนให้ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด จึงควรมีการศึกษาเพื่อให้ได้แนวทางหรือรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสำหรับสถานีตำรวจที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานีตำรวจทั่วประเทศต่อไป

ถึงแม้ว่าจะมีแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสำหรับสถานีตำรวจอยู่มากมายหลายแนวทางที่มีการเสนอแนะไว้ในการศึกษาวิจัยอื่นๆที่ผ่านมา โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่เป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ อีกทั้งในปัจจุบันนี้มีการกำหนดตัวชี้วัดที่ผู้บริหารของสถานีตำรวจจะต้องดำเนินการอยู่เป็นจำนวนมากแล้ว คณะผู้วิจัยในการศึกษาครั้งนี้จึงมีเจตนาที่จะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับปัจจัยอื่นเพิ่มเติมเข้าไปอีก โดยจะเลือกศึกษาแต่เฉพาะปัจจัยที่อยู่ในขอบเขตอำนาจและการบริหารจัดการของผู้บริหารในระดับสถานีตำรวจเท่านั้น กล่าวคือปัจจัยที่ผู้บริหารหรือหัวหน้าสถานีตำรวจสามารถดำเนินการเองได้โดยไม่ต้องรอให้หน่วยเหนือจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรหรือเงินงบประมาณลงมาให้ และเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสูง ดังนั้นผลที่ได้รับจากการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติที่ผู้บริหารในระดับสถานีตำรวจสามารถนำไปปฏิบัติได้เลยโดยไม่ต้องรอการอนุมัติหรือรับการช่วยเหลือจากหน่วยเหนือ ปัจจัยที่คณะผู้วิจัยเลือกมาศึกษาในครั้งนี้คือ การวิเคราะห์อาชญากรรม การปรับปรุงระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ๑.๒.๑ เพื่อศึกษาและทราบถึงปัญหาในด้านประสิทธิภาพของการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในประเด็นการวิเคราะห์อาชญากรรม การปรับปรุงระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย
- ๑.๒.๒ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในประเด็นการวิเคราะห์อาชญากรรม การปรับปรุงระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย

๑.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑.๓.๑ ได้ทราบปัญหาด้านประสิทธิภาพของการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในปัจจุบันที่ศึกษา
- ๑.๓.๒ ได้ตัวแบบในการพัฒนาประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ
- ๑.๓.๓ การนำเสนอผลการวิจัยในการประชุมสัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้องและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้รับการคัดเลือกเพื่อนำมาใช้เป็นหลักในการสร้างกรอบแนวคิดเบื้องต้นเพื่อศึกษาและยกระดับประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ โดยประเด็นในการศึกษาครอบคลุมในหัวข้อดังต่อไปนี้

๑. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
๒. การวิเคราะห์อาชญากรรม
๓. การพัฒนาระบบงานด้านสายตรวจ
๔. การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

๒.๑ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

๒.๑.๑ ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมหรือยับยั้งข่มขู่ผู้ที่กระทำผิด

ทฤษฎีที่เหมาะสมและสามารถนำมาเป็นแนวคิดพื้นฐานในการกำหนดมาตรการป้องกันอาชญากรรมตั้งอยู่บนหลักปรัชญาที่ว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพมีอิทธิพลสำคัญที่ทำให้บุคคลประกอบอาชญากรรม บุคคลจะประกอบอาชญากรรมจำเป็นต้องเอาชนะเครื่องมือที่ใช้ในการป้องกันอาชญากรรมให้ได้ก่อน เช่น คนร้ายลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ในบ้านพักจะต้องจัดและประตูหรือหน้าต่างบ้านเพื่อเข้าไปลักทรัพย์สินภายในบ้านพัก คนร้ายที่ชิงทรัพย์ ผู้หญิงต้องใช้อาวุธหรือกำลังข่มขู่เหยื่อหรือผู้เสียหายให้ส่งมอบทรัพย์สินมีค่า หรือ คนร้ายที่ข่มขืนกระทำชำเรา ผู้หญิงก็ต้องอาศัยช่วงเวลาเข้าไปถึงตัวผู้เสียหายและใช้กำลังประทุษร้ายทำการข่มขืนผู้เสียหาย ฯลฯ ทฤษฎีกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า “โอกาส” (Opportunity) เป็นองค์ประกอบสำคัญของอาชญากรรม คนร้ายจะลงมือประกอบอาชญากรรมเมื่อเห็นว่ามีโอกาสในการกระทำความผิด

ยุทธวิธีหลักของตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมก็คือการตรวจท้องที่เพื่อป้องกันอาชญากรรม สำหรับหลักของทฤษฎีนี้สามารถสรุปได้ว่า การปรากฏตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจย่อมมีผลในการยับยั้งผู้ที่มีแนวโน้มจะประกอบอาชญากรรม เพราะความเกรงกลัวการถูกตรวจค้นจับกุม นอกจากนี้ การตรวจท้องที่อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องจะทำให้สมาชิกในชุมชนเกิดความรู้สึกมั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เนื่องจากเห็นว่าตำรวจอยู่ทั่วไปทุกแห่งหน ด้วยเหตุนี้ตามแนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย การปรากฏตัวของตำรวจและการกระจายกำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่ชุมชน จะช่วยป้องกันอาชญากรรมโดยการลดช่องโอกาสสำหรับผู้ที่ตั้งใจจะละเมิดกฎหมาย นอกจากนี้เนื้อหาสาระสำคัญ

หลักการสำคัญของทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย มียี่สิบความสอดคล้องกับแนวความคิดของสำนักอาชญาวิทยาตั้งเดิม (Classical School of Criminology) ซึ่งมีสมมุติฐานเกี่ยวกับประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมที่ว่า “ความรุนแรง ความรวดเร็ว และความแน่นอนของกระบวนการยุติธรรมนั้นเป็นหัวใจสำคัญในการป้องกันอาชญากรรม” (Zimring & Hawkins, ๑๙๗๓) สำหรับความหมายมีดังนี้ ความรุนแรง หมายความว่า ความรุนแรงของอัตราโทษทางอาญาสำหรับความผิดที่ได้กระทำขึ้น ความรวดเร็ว หมายความว่า การดำเนินคดีที่รวดเร็วนับแต่มีการกระทำผิดเกิดขึ้น สำหรับความแน่นอน หมายความว่า ความสามารถของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมที่สามารถจับกุม

และดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดได้ หลังจากนั้นนักอาชญาวิทยาได้นำเอาหลักการทั้ง ๓ ประการข้างต้นไปพัฒนาทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมขึ้น เนื้อหาสาระของทฤษฎีป้องกันจึงเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจของบุคคลว่าจะเลือกประกอบอาชญากรรมหรือไม่ โดยคำนวณจากโอกาสหรือความเสี่ยงที่จะถูกจับกุมดำเนินคดี หรือโทษที่จะได้รับหากถูกจับกุม มาเปรียบเทียบกับโอกาสที่คาดว่าจะถูกจับกุม หรือผลที่คาดว่าจะได้รับจากการกระทำผิดนั้น หากคิดว่าโอกาสที่จะถูกจับกุมมีสูงหรือความทุกข์ที่จะได้รับจากโทษในกรณีถูกจับกุมมีมากกว่าความสุขที่จะได้รับจากการกระทำผิด บุคคลก็เลือกที่จะไม่ประกอบอาชญากรรมนั้น

ดังนั้น หลักการสำคัญของทฤษฎีป้องกันที่ตำรวจควรเข้าใจและนำมาใช้คือ การลดโอกาสในการกระทำผิดของคนร้าย เนื่องจากโอกาสจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้คนร้ายตัดสินใจลงมือกระทำผิด การลดโอกาสจึงเป็นมาตรการที่ป้องกันอาชญากรรมได้ผลมากที่สุด เช่น หากพิจารณาแล้วเห็นว่าคนร้ายชอบทำร้ายปล้นทรัพย์ร้านค้าทองเป็นประจำ ตำรวจควรแจ้งให้ร้านค้าทองทราบและหาอุปกรณ์ป้องกันคนร้ายมิให้นำทรัพย์สิน (ทองรูปพรรณ) ไปได้อย่างง่ายดาย หรือ กำหนดเวลาปิดเปิดให้เหมาะสม หรือผู้หญิงที่ต้องเดินทางกลับบ้านผ่านบริเวณพื้นที่เปลี่ยว ควรให้ญาติพี่น้องมารับหรือเดินทางกลับพร้อมเพื่อนหลายคน ฯลฯ ซึ่งปัจจุบันระบบการป้องกันอาชญากรรมได้รับการพัฒนาให้มีขึ้นอย่างหลายรูปแบบ เช่น การจัดการระบบรักษาความปลอดภัย การกำหนดมาตรการป้องกันตนเองของเหยื่อ การป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อม หรือ การลดความเสี่ยงของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ฯลฯ มาตรการเหล่านี้ได้มาจากการวิเคราะห์อาชญากรรมและการจัดทำแผนที่อาชญากรรมที่เป็นระบบแล้วนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน

๒.๑.๒ ทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน (Routine Activity Theory)

ทฤษฎีกิจวัตรประจำวันหรือทฤษฎีปกตินิสัย (Routine Activity Theory) เป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้พัฒนามาจากแนวคิดของสำนักงานอาชญาวิทยาดั้งเดิม ทฤษฎีปกตินิสัยกล่าวว่า อาชญากรรมเกิดจากองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ อาชญากรที่จะกระทำผิด เหยื่อที่เหมาะสม และการขาดความสามารถในการปกป้องทรัพย์สินหรือร่างกาย สำหรับสมมุติฐานหลักของทฤษฎีปกตินิสัยคือ อัตราการเป็นเหยื่ออาชญากรรมของบุคคลจะเพิ่มขึ้น เมื่อมีองค์ประกอบครบทั้งสามประการ (เหยื่อ เป้าหมาย และการขาดความคุ้มครอง) นักวิชาการที่ถือว่าเป็นผู้พัฒนาทฤษฎีนี้คือ ลอร์เรน โคเฮนและมาร์คัส เฟลสัน (Cohen & Felson, ๑๙๗๙) ซึ่งนักวิชาการทั้งสองท่านได้ให้ความหมายของกิจวัตรประจำวัน (Routine Activity) คือ กิจวัตรหรือการกระทำโดยบุคคลที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งเป็นประจำ เช่น การออกไปทำงานปล่อยให้บ้านเรือนไม่มีคนเฝ้าดูแล การสวมใส่เครื่องประดับที่มีราคาแพง หรือการออกไปนอกบ้านในเวลากลางคืน และหมายความรวมถึงลักษณะของบุคคลที่อาจตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่ายด้วย เช่น เพศหญิง อายุน้อย หรืออายุมาก ฯลฯ เนื่องจากผู้ก่อตั้งสมมุติฐานว่า การเกิดอาชญากรรมนั้นเกิดจากการกระทำที่เป็นนิสัยประจำของเหยื่ออาชญากรรมนั่นเอง ตัวอย่างเช่น หากเหยื่อต้องออกไปทำงานนอกบ้านโดยไม่มีคนเฝ้าบ้านทุกวัน ผู้กระทำผิดก็จะมีโอกาสเข้าไปทำการลักทรัพย์ในบ้านได้ หรือหากเหยื่อชอบออกไปนอกบ้านกลางคืนคนเดียวบ่อยครั้ง หรือชอบสวมใส่เครื่องประดับที่มีค่ามาก จะมีโอกาสถูกคนร้ายเข้าทำการชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ได้ ฯลฯ

ในงานศึกษาของโคเฮนและเฟลสัน (Cohen & Felson, ๑๙๗๙) เพื่อทดสอบทฤษฎีปกตินิสัย ผู้ศึกษาวิจัยได้รวบรวมข้อมูลทั้งระดับมหภาคและจุลภาค สำหรับข้อมูลระดับมหภาคผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบสถิติของความผิดประทุษร้ายต่อทรัพย์สินตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๔๗ ถึง ค.ศ. ๑๙๗๔ และพบว่าคดีลักทรัพย์ในเคหสถานมีสถิติเพิ่มขึ้นและต่อเนื่องกันมาโดยตลอด เนื่องจากสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ทำให้บุคคลต้องออกนอกบ้านมากขึ้น เช่น ต้องไปทำงาน ไปร่วมกิจกรรมของเพื่อนฝูง หรือครอบครัว ทำให้ที่อยู่อาศัยของบุคคลเหล่านี้เหมาะสมที่จะถูกเข้าไปโจรกรรมทรัพย์สิน

ส่วนในระดับจุลภาคนั้น ผู้ศึกษาพบว่าบุคคลที่ขอบอกไปเที่ยวเตร่ข้างนอกที่พักอาศัยแทนที่จะอยู่ในที่พักนั้นมักจะถูกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมประเภททำร้ายร่างกายชิงทรัพย์ หรือข่มขืนกระทำชำเรา เป็นต้น งานศึกษาวิจัยที่คล้ายคลึงกับงานศึกษาของโคเฮนและเพลสัน เคยมีผู้ศึกษามาก่อนแล้วในเมืองนิวยอร์ก คือ นิวแมน (Newman, ๑๙๗๑) ซึ่งได้ศึกษาสถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในที่อยู่แบบแฟลตหรือคอนโดมิเนียม และพบว่าสถิติคดีชิงทรัพย์ในแฟลตจะมีความสัมพันธ์กับความสูงของตัวอาคาร และการตกแต่งภายในอาคารด้วย อาคารที่สูงมากจะมีคดีชิงทรัพย์มากขึ้น ส่วนอาคารที่ตกแต่งในลักษณะที่ผู้อาศัยในแต่ละห้องพักต่างคนต่างอยู่ ไม่มีโอกาสได้สังเกตตรวจตราภายนอก ก็จะมีสถิติคดีชิงทรัพย์สูงเช่นกัน ผู้ศึกษาวิจัยสรุปว่ารูปแบบของอาคารจะมีอิทธิพลต่อโอกาสในการกระทำผิดของคนร้าย เนื่องจากว่ามีผลกระทบต่อ การตรวจตราสอดส่องและควบคุมดูแลพื้นที่ส่วนกลางของอาคาร

ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๙๔ เฟลสันได้เสนอปรับปรุงทฤษฎีนี้เกี่ยวกับจุดบกพร่องในเรื่องสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมอาชญากรรมโดยสรุปได้ใจความว่า ในสังคมนั้นประกอบด้วยสิ่งยั่วยวนให้บุคคลกระทำผิดหลายประการ แต่ในขณะเดียวกันก็มีกลไกที่จะช่วยให้บุคคลมีการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง สิ่งที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนคือ ความอ่อนแอของบุคคล สถานการณ์ สิ่งยั่วยวน สิ่งกระตุ้น การคบหาสมาคม และความเฉื่อยชา หากบุคคลอยู่ในสถานการณ์เช่นนี้ก็มักจะประกอบอาชญากรรม ในขณะเดียวกันสังคมก็มีสถาบันครอบครัวเป็นตัวสร้างการควบคุมตนเอง (Self-control) เพื่อให้บุคคลป้องกันไม่ให้บุคคลไปกระทำผิดกฎหมายได้ (Felson, ๑๙๙๔) ซึ่งนับได้ว่าเป็นการปรับปรุงเนื้อหาสาระทฤษฎีนี้ในเรื่องสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรมของบุคคล

สำหรับการจัดทำแผนที่อาชญากรรมและการวิเคราะห์อาชญากรรมที่เจ้าหน้าที่ตำรวจในหลายประเทศใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานนั้น ผู้ใช้ควรทำความเข้าใจกับทฤษฎีปฏิกตินิสัย ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมของเหยื่อเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้คนร้ายลงมือประกอบอาชญากรรม เช่น การลักทรัพย์ในเคหสถานในเวลากลางวัน จะเกิดขึ้นกับบ้านที่เจ้าของออกไปทำงานแต่เช้าและกลับบ้านตอนเย็นหรือค่ำ หรือเหยื่อที่ชอบเดินทางคนเดียวในที่เปลี่ยว มักจะถูกทำร้ายหรือปล้นทรัพย์ หรือคนร้ายจะลักทรัพย์รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่เจ้าของจอดยานพาหนะทิ้งไว้โดยไม่มีคนดูแล หรือไม่มีเครื่องป้องกันการโจรกรรมทรัพย์สิน ฯลฯ การเข้าใจพฤติกรรมของเหยื่อจะทำให้ตำรวจเข้าใจว่า เหตุใดบุคคลบางประเภทมีแนวโน้มว่าจะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมมากกว่าบุคคลอีกประเภทหนึ่ง และสามารถนำไปใช้ในการกำหนดมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมได้ต่อไป ซึ่งสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการป้องกันตนเองหรือระมัดระวังไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

๒.๑.๓ ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม (Theory of Crime Prevention through Environmental Design)

เรย์ เจฟฟรีย์ (Jeffery, ๑๙๗๒) ได้พัฒนาทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อมขึ้นมา โดยมีหลักพื้นฐานมาจากธรรมชาติของการเรียนรู้ กล่าวคือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพจะทำให้คนร้ายพัฒนาแรงกระตุ้นในการประกอบอาชญากรรม ซึ่งมีทั้งความพึงพอใจหรือความหวาดกลัวจากการประกอบอาชญากรรม เช่น คนร้ายจะถูกกระตุ้นในลงมือกระทำผิดหากพบเห็นบ้านเรือนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เป็นซอยเปลี่ยว ไม่มีไฟฟ้าส่องสว่าง หรือ คนร้ายจะทำการลักรถจักรยานยนต์ที่จอดไว้ในห้างสรรพสินค้าที่ไม่มีระบบควบคุมการเข้าออกของยานพาหนะที่ดี ฯลฯ ดังนั้นสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานที่จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของคนร้ายได้

ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อมเชื่อว่า การที่คนร้ายจะตัดสินใจกระทำผิดนั้นขึ้นอยู่กับ “โอกาส” ในขณะที่กระทำผิดว่ามีโอกาสสูงถึงกลุ่มสูง หรือถูกตรวจสอบพบได้ง่าย ดังนั้น จึงได้เสนอ ให้ใช้การออกแบบที่พิถีพิถัน สถานที่ทำงาน สถานประกอบการ อาคาร ร้านค้า ตลอดจนสถานที่สาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ ทางเท้า ที่จอดรถประจำทาง ฯลฯ ให้มีลักษณะที่มีอิทธิพลต่อการทำให้คนร้ายไม่กล้าลงมือประกอบอาชญากรรม โดยการลดช่องโอกาสที่จะกระทำผิดหรือเพิ่มโอกาสถูกตรวจสอบหรือสอดส่องมากยิ่งขึ้น

ปัจจุบันกรมตำรวจของหลายประเทศได้นำทฤษฎีการป้องกันโดยการออกแบบสภาพแวดล้อม มาประยุกต์ใช้ในการป้องกันอาชญากรรม โดยจัดทำเป็นคู่มือประชาชนเสนอแนวทางในการจัดสภาพอาคารสถานที่หรือบ้านพักอาศัยให้สอดคล้องกับทฤษฎี นอกจากนี้ทฤษฎีนี้ยังมีอิทธิพลต่อการออกแบบหรือวางผังเมืองของบางประเทศ โดยมีกฎหมายกำหนดให้ออกแบบตามหลักทฤษฎีนี้ เพื่อป้องกันอาชญากรรม เช่น การกำหนดให้มีไฟฟาส่องสว่าง บริเวณทางเท้าหรือที่จอดรถยนต์สาธารณะ การกำหนดให้อาคารสูงมีระบบการควบคุมทางเข้าออก ฯลฯ นับได้ว่าเป็นทฤษฎีที่มีการนำไปใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

๒.๑.๓.๑ แนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันอาชญากรรม สามารถแบ่งแยกออกได้เป็น ๔ รูปแบบ ดังนี้

๑) การใช้ธรรมชาติในการเฝ้าระวัง (Natural Surveillance) เป็นวิธีการที่เพิ่มการข่มขู่คนร้ายโดยทำให้เชื่อว่ามีโอกาสถูกมองเห็นหรือจับตามองอยู่ ซึ่งสามารถทำได้โดยการออกแบบสถานที่ทางกายภาพที่เพิ่มการมองเห็นหรือเฝ้าระวัง ตลอดจนเพิ่มหรือกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้อยู่อาศัย คนร้ายจะเกิดความรู้สึกว่าถูกตรวจสอบหรือจับตามองมากขึ้น ตัวอย่างเช่น

- (๑) ติดตั้งหน้าต่างทำให้สามารถมองเห็นทางเดินหรือสถานที่จอดรถยนต์
- (๒) ติดตั้งประตูเข้าออกที่สามารถมองเห็นภายในหลังสถานที่ได้ชัดเจน
- (๓) ใช้กำแพงบ้านที่โปร่งสามารถมองเห็นได้ชัดเจน
- (๔) ตัดภูมิทัศน์ของสถานที่ที่ทำให้มองเห็นภายนอกได้ชัดเจน
- (๕) ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดบริเวณทางเข้าออก
- (๖) จัดระเบียบที่จอดรถยนต์สำหรับผู้มาติดต่อและสามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากอาคาร

๒) การควบคุมทางเข้าออก (Natural Access Control) เป็นวิธีการลดโอกาสของคนร้ายที่จะเข้าถึงสถานที่หรือเหยื่อ โดยการสร้างระบบควบคุมทางเข้าออก หรือออกแบบสถานที่ทำให้บุคคลทราบว่า สถานที่ที่กำลังจะเข้าไปเป็นที่ส่วนบุคคล ซึ่งจะทำให้คนร้ายเชื่อว่าจะถูกตรวจสอบหากบุกรุกเข้าไปในสถานที่ดังกล่าว ตัวอย่างเช่น

- (๑) ใช้ประตูเข้าออกทางเดียวที่สร้างความแตกต่างระหว่างสถานที่ส่วนบุคคลกับสาธารณะ
- (๒) ออกแบบสถานที่ให้บุคคลภายนอกต้องเข้าสู่สถานที่ที่รับรอง
- (๓) หลีกเลี่ยงการออกแบบสถานที่ที่ทำให้บุคคลสามารถเข้าถึงหลังคาได้อย่างง่ายดาย
- (๔) มีระบบควบคุมการเข้าออกของรถยนต์

๓) เสริมสร้างการเป็นอาณาเขต (Natural territorial reinforcement) เป็นวิธีการทำให้คนร้ายเกิดความรู้สึกว่าการกำลังเข้าสู่พื้นที่หวงห้าม โดยการออกแบบสถานที่ในลักษณะแบ่งแยกอาณาเขตอย่างชัดเจน ระหว่างพื้นที่ส่วนบุคคลกับพื้นที่สาธารณะ วิธีการนี้จะทำให้ผู้อยู่อาศัยมีความรู้สึกการเป็นเจ้าของ เกิดการหวงแหนหรือต้องการปกป้องอาณาเขต นอกจากนี้ยังจะทำให้ผู้บุกรุกหรือคนภายนอกถูกตรวจสอบหรือตรวจพบได้ง่ายขึ้น ตัวอย่างเช่น

- (๑) ติดตั้งระบบรักษาความปลอดภัยบริเวณทางเข้าออก
- (๒) บำรุงรักษาสถานที่และภูมิทัศน์เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีผู้อยู่อาศัยอยู่หรือมีผู้ครอบครอง
- (๓) สร้างรั้วหรือที่กั้นขนาดเหมาะสมเพื่อแสดงอาณาเขตของสถานที่
- (๔) สร้างทางเข้าออกให้มีความแตกต่างกับทางเท้าหรือถนนหน้าอาคารสถานที่

๔) การบำรุงรักษาสถานที่ (Maintenance) เป็นวิธีการที่สนับสนุนแนวทางที่หนึ่งถึงสามข้างต้น โดยการซ่อมแซมบำรุงรักษาสถานที่และสภาพแวดล้อม ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งนอกจาก จะเป็นการทำให้มาตรการข้างต้นมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นการแสดงออกถึงการมีเจ้าของพื้นที่หรือมีผู้ครอบครอง ซึ่งจะเป็นการลดช่องโอกาสทำให้คนร้ายไม่กล้าที่จะลงมือกระทำ ตัวอย่างเช่น

- (๑) ดูแลรักษาพื้นที่ ทางเข้าออก
- (๒) ติดตั้งระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
- (๓) รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของอาคารและบริเวณรอบนอก
- (๔) ซ่อมแซมอาคารบ้านเรือนให้มีสภาพเรียบร้อย อย่าปล่อยให้มีการจกหน้าต่างหรือประตูแตก หลอดไฟฟ้าขาด ฯลฯ
- (๕) ตัดต้นไม้และกิ่งไม้ไม่ให้กรูกร้าง

จากหลักการของทฤษฎีที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าทฤษฎีได้เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของ “โอกาส” ในการกระทำผิด ซึ่งทฤษฎีกล่าวสรุปได้ว่า การป้องกันอาชญากรรมที่ดีต้องมีมาตรการหรือแนวทางที่ลดโอกาสของคนร้ายในการกระทำผิด เนื่องจากคนร้ายโดยทั่วไปจะลงมือกระทำผิดโดยไม่ได้คำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการกระทำผิด บางครั้งคนร้ายจะปล้นทรัพย์หรือชิงทรัพย์ และได้ทรัพย์สินมีมูลค่าเพียงเล็กน้อย แต่คนร้ายจะไม่กล้ากระทำผิดหากพิจารณาแล้วเห็นว่า โอกาสจะถูกจับกุมมีสูง หรือไม่มีโอกาสลงมือกระทำผิด ดังนั้น มาตรการในการป้องกันอาชญากรรมที่ดี ต้องลดโอกาสการกระทำผิดให้เหลือน้อยที่สุด และเพิ่มโอกาสในการจับกุมคนร้ายให้มากที่สุด

หากได้วิเคราะห์กันโดยละเอียดแล้วจะพบว่า โอกาสในการกระทำผิดเป็นผลที่เกิดจากพฤติกรรมของเหยื่อหรือเจ้าหน้าที่บ้านเมือง เช่น การจอดรถยนต์ไว้ในที่เปลี่ยว การแต่งตัวที่ล่อแหลมหรืออ้วน การเมาสุราจนไม่สามารถครองสติได้ การจัดระบบสายตรวจไม่เหมาะสม การจัดผังเมืองที่สร้างสถานที่ง่ายต่อการเกิดอาชญากรรม ฯลฯ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเหล่านี้เป็นการสร้างโอกาสให้คนร้ายลงมือประกอบอาชญากรรมได้ ซึ่งหากมีการระมัดระวังป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์เหล่านี้แล้ว คนร้ายก็จะไม่สามารถประกอบอาชญากรรมได้ง่าย

๒.๒ การวิเคราะห์อาชญากรรม (Crime Analysis)

การวิเคราะห์อาชญากรรม หมายความว่า กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรูปแบบอาชญากรรมหรือแผนประทุษกรรม แนวโน้มของการเกิดอาชญากรรม ปัจจัยสาเหตุของอาชญากรรม ลักษณะของเหยื่ออาชญากรรม ตลอดจนวันเวลา สถานที่ที่เกิดเหตุ วิธีการก่อให้เกิดอาชญากรรม และสามารถนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมาใช้ในการวางแผนป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ใช้ในการสืบสวนสอบสวนจับกุมคนร้าย ตลอดจนเสนอแนะให้ประชาชนทราบเพื่อป้องกันมิให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ข้อมูลเหล่านี้ประกอบด้วย แนวโน้มอาชญากรรม รูปพรรณสัณฐานที่ถูกประทุษร้าย รูปพรรณสัณฐานของคนร้าย และการใช้ข้อมูลเหล่านี้ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถวางแผนการป้องกันปราบปรามได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการวิเคราะห์อาชญากรรมจึงเป็นแนวทางที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้

การวิเคราะห์อาชญากรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระบบข้อมูลข่าวสาร อันเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนกำหนดมาตรการหรือนโยบายในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ผู้บริหารหน่วยงานตำรวจสามารถนำไปใช้ในการบริหารองค์การ หรือใช้ในการกำหนดมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมได้ ซึ่งสามารถแบ่งแยกเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

- ๑) ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการศึกษาความสงบเรียบร้อยของสังคม เช่น ทำให้ทราบรูปแบบของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ทำให้ทราบถึงประเภทอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาต่าง ๆ ฯลฯ
- ๒) ให้การสนับสนุนเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมาย เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนสามารถใช้ข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรม เพื่อตรวจสอบแผนประทุษกรรมคนร้ายที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน และใช้เป็นแนวทางในการสืบสวนจับกุมต่อไป
- ๓) ให้การสนับสนุนการป้องกันอาชญากรรมโดยวิธีการที่นอกเหนือจากการจับกุมผู้กระทำผิดเท่านั้น ซึ่งการวิเคราะห์อาชญากรรมจะทำให้ทราบถึงรูปแบบและแนวโน้มของพฤติกรรมอาชญากรรม อันจะทำให้หน่วยงานตำรวจหรือประชาชนใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรการป้องกันอาชญากรรมได้ เช่น เมื่อทำการวิเคราะห์อาชญากรรมจะพบว่า การลักทรัพย์รถยนต์จะเกิดขึ้นกับรถยนต์ที่จอดไว้ในที่จอดรถยนต์ของห้างสรรพสินค้า เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถเพิ่มการตรวจตรา หรือทางห้างสรรพสินค้าสามารถเพิ่มมาตรการควบคุมทางเข้าออกให้รัดกุมมากขึ้น ก็จะเป็นการช่วยป้องกันเหตุลักทรัพย์รถยนต์ได้
- ๔) วิเคราะห์ประสิทธิภาพของมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของหน่วยงานตำรวจ ซึ่งการวิเคราะห์อาชญากรรมจะทำให้ทราบถึงแนวโน้มของอาชญากรรมว่าเพิ่มขึ้น ลดน้อยลง หรือคงที่ และเป็นข้อมูลสำคัญที่สะท้อนให้เห็นประสิทธิภาพของมาตรการที่หน่วยงานตำรวจนำมาใช้ถือว่าประสบความสำเร็จหรือไม่อย่างไร

๒.๒.๑ ประเภทของการวิเคราะห์อาชญากรรม ประกอบด้วย ๗ ประเภทดังนี้

๒.๒.๑.๑ การวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงยุทธวิธีตำรวจ (Tactical Crime Analysis)

การวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงยุทธวิธีตำรวจ หมายความว่า การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยการตรวจสอบจากข้อมูลอาชญากรรมเกี่ยวกับการกระทำผิด หรือแผนประทุษกรรมของคนร้ายเพื่อพัฒนาคำอธิบายเกี่ยวกับรูปแบบของอาชญากรรม แนวทางการสืบสวน

การแสวงหาพยานหลักฐานและตัวผู้กระทำความผิด การวิเคราะห์แนวทางนี้จึงตั้งคำถามเกี่ยวกับเหตุการณ์อาชญากรรมที่เกิดขึ้น เพื่อหาคำตอบว่า ใครทำความผิด? ทำผิดอะไร? ทำผิดที่ไหน? ทำผิดอย่างไร? หรือ ทำผิดเมื่อใด? (Boba, ๒๐๐๕)

ซึ่งข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์จะมาจากข้อมูลของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งจะมีข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์อาชญากรรมที่เกิดขึ้น รูปพรรณสัณฐานของผู้กระทำความผิด และวิธีการกระทำความผิด (วันเวลาเกิดเหตุ สถานที่เกิดเหตุ วิธีการกระทำความผิด อาวุธที่ใช้ ทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย หรือลักษณะบาดแผล ฯลฯ) โดยข้อมูลเหล่านี้จะได้มาจากเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ประสบเหตุ หรือพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

การวิเคราะห์เชิงยุทธวิธีตำรวจจึงเป็นแนวทางที่มุ่งเน้นไปที่ดำเนินการเป็นภารกิจประจำวันของผู้เกี่ยวข้อง และมีวัตถุประสงค์สามประการ ได้แก่ ประการแรก เพื่อกำหนดหรือระบุรูปแบบของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น การชิงทรัพย์ในร้านสะดวกซื้อ การลักทรัพย์ในเคหสถานในเวลาวิกาล การฆาตกรรมและทำร้ายภรรยาหรือบุตร ฯลฯ ประการที่สอง เพื่อกำหนดแผนประทุษกรรมหรือระบุตัวผู้กระทำความผิด และประการที่สาม เพื่อหาความสัมพันธ์กับคดีหรือเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว เพื่อหาแนวทางในการสืบสวนจับกุมคนร้ายหรือเพื่อคาดการณ์อาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

๒.๒.๑.๒ การวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Crime Analysis)

การวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงยุทธศาสตร์ หมายความว่า การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาอาชญากรรมและปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้องภารกิจของตำรวจ เพื่อนำมากำหนดยุทธศาสตร์การปฏิบัติงาน รวมถึงนำมาใช้ในการวางแผนการประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (Boba, ๒๐๐๕) การวิเคราะห์แนวนี้จึงเป็นการวางแผนภารกิจการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระยะยาวกว่าการวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงยุทธวิธีตำรวจ โดยเป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงทิศทางหรือแนวโน้มการเคลื่อนไหวของอาชญากรรม จึงจะทำให้สามารถกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เหมาะสมต่อไป

การศึกษาเชิงยุทธศาสตร์ต้องอาศัยข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บรวบรวมไว้เป็นระยะเวลาพอสมควร เช่น เป็นสัปดาห์ เดือน หรือปี ฯลฯ แล้วจึงนำหลักสถิติเชิงปริมาณมาคำนวณหาค่าตัวเลขที่สามารถแปลงเป็นผลการวิเคราะห์ นำไปใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ต่อไป ซึ่งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์และได้จากการวิเคราะห์รูปแบบนี้ ได้แก่ วันเวลาที่เกิดเหตุ สถานที่เกิดเหตุ รูปแบบการกระทำความผิดหรือพฤติกรรมของคนร้าย ลักษณะของผู้กระทำความผิด ลักษณะของเหยื่อ รูปพรรณของทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย ฯลฯ

สำหรับวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ประเภทนี้มีอยู่สองประการ ได้แก่ ประการแรก เพื่อเป็นการระบุและตรวจสอบปัญหาอาชญากรรมในระยะยาว ซึ่งการวิเคราะห์ลักษณะนี้จะทำให้ทราบถึง อัตราการเกิดอาชญากรรม ลักษณะของเหยื่ออาชญากรรม สถานที่เกิดเหตุหรือจุดเสี่ยงภัย สภาพแวดล้อมที่สร้างโอกาสให้แก่คนร้ายลงมือกระทำความผิด ฯลฯ ข้อมูลเหล่านี้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ประการที่สอง คือ การประเมินผลการทำงานและกระบวนงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ การวิเคราะห์ลักษณะนี้จะทำให้ทราบว่า อาชญากรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เถาเดิม หรือลดลง หรือไม่อย่างไร ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณของประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือของหน่วยงาน

๒๒.๑.๓ การวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงปฏิบัติการ (Police Operational Crime Analysis)

การวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงปฏิบัติการ หมายความว่า การศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติและการบริหารของหน่วยงานตำรวจ เช่น การจัดกำลังพล การบริหารงบประมาณ การบริหารวัสดุ การจัดโครงสร้างองค์กร ตลอดจนการวิเคราะห์ถึงมาตรการหรือนโยบายของหน่วยงานตำรวจที่ดำเนินการอยู่ ประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมหรือการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือไม่ นักวิชาการบางท่านได้จัดให้การวิเคราะห์ประเภทนี้อยู่ในการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์

การวิเคราะห์ลักษณะนี้จะใช้ข้อมูลอาชญากรรมเพื่อนำมาวิเคราะห์หาคำตอบเกี่ยวกับการบริหารงานตำรวจ ในประเด็นดังต่อไปนี้

- การแบ่งเขตรับผิดชอบควรใช้เกณฑ์ใดเป็นมาตรฐาน
- รูปแบบการจัดสายตรวจที่มีผลต่อการลดอาชญากรรม
- รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด
- รูปแบบและช่วงเวลาการตั้งด่านหรือจุดสกัดที่มีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์อาชญากรรมลักษณะนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ คือ ประการแรก เป็นการวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการบริหารงานภายในกรมตำรวจ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหน่วยงาน ประการที่สอง การวิเคราะห์ลักษณะนี้ต้องการให้ผู้บริหารงานตำรวจให้ความสำคัญกับข้อมูลอาชญากรรมและนำมาใช้เป็นปัจจัยในการบริหารจัดการกำลังพล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ โครงสร้างองค์กร ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ

๒๒.๑.๔ การวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงบริหารงาน (Administrative Crime Analysis)

การวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงบริหารงาน หมายความว่า การศึกษาอาชญากรรม และนำเสนอผลการศึกษาที่น่าสนใจ ให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม หน่วยงานปกครอง และประชาชนที่สนใจทั่วไป ซึ่งการวิเคราะห์ลักษณะนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษาเฉพาะในส่วนที่น่าสนใจเท่านั้น (Boba, ๒๐๐๖) จึงต้องคำนึงทิศทางของการเมือง แนวความคิดเห็นของประชาชนในปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น หากประชาชนทั่วไปสนใจในเรื่องของการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของเด็กและสตรี ก็แนะนำให้เสนอในประเด็นของคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายที่เกิดขึ้นกับเด็กและสตรี (การทำร้ายร่างกาย ข่มขืนกระทำชำเรา หรือการใช้แรงงานเด็กโดยผิดกฎหมาย)

การวิเคราะห์แนวนี้จะมีประเด็นทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งบางครั้งก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ มีหลายครั้งก็ต้องทำการวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อเสนอของงบประมาณ ดังนั้นการวิเคราะห์อาชญากรรมแนวนี้จึงไม่มีหัวข้อวิเคราะห์หรือกระบวนการหรือทิศทางที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับบุคคลที่จะนำเสนอ นอกจากนี้จำเป็นต้องมีเครื่องมือช่วยในการนำเสนอ เช่น แผนภูมิ หรือรูปภาพ หรือแผนที่อาชญากรรม ฯลฯ เพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น อันจะนำไปสู่ภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์อาชญากรรมแนวนี้ คือ การแจ้งหรือประชาสัมพันธ์ให้บุคคลอื่นทราบ โดยทั่วไปจะเป็นนักการเมือง ผู้บริหารงานตำรวจ หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ องค์กรอิสระ สถาบันการศึกษานักวิชาการ ตลอดจนประชาชนทั่วไป ในสมัยก่อนการวิเคราะห์ลักษณะนี้จะถูกมองข้ามจากกรมตำรวจ ทำให้กระทบต่อภาพลักษณ์ของตำรวจ แต่ในปัจจุบันหน่วยงานตำรวจหลายแห่งให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ประเภทนี้มาก บางแห่งได้จัดทำผลการวิเคราะห์อาชญากรรมเป็นรายงานประจำ และแจกจ่ายให้แก่หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และบุคคลทั่วไป บางหน่วยมีการจัดทำเผยแพร่ในเว็บไซต์ของหน่วยงาน

๒๒.๑.๕ การวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงการสืบสวนสอบสวน (Investigation Crime Analysis)

การวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงการสืบสวนสอบสวน หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์อาชญากรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมของเหตุการณ์และรวมถึงการสืบสวนผู้ต้องสงสัยผู้กระทำความผิดและผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม (Osborne & Wernicke, ๒๐๐๓) โดยจะเน้นการค้นหาข้อเท็จจริง และการวิเคราะห์บนพื้นฐานของข้อมูลการสืบสวนคดีอาญาและเน้นการวิเคราะห์ในระดับการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ วิธีการวิเคราะห์ในรูปแบบนี้จะทำการวิเคราะห์ตัวผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดโดยการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเภทบุคคลที่กระทำความผิดและได้ข้อมูลในแต่ละพื้นที่และต่อมาจึงลงไปทำการสังเกตในพื้นที่นั้นๆ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลสรุปที่เป็นพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาและการป้องกันอาชญากรรม (Allen, ๒๐๐๓)

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์อาชญากรรมแนวนี้ คือ เพื่อการค้นหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เพื่อการรวบรวมพยานหลักฐานและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อการพิสูจน์ข้อเท็จจริงและการวิเคราะห์เพื่อระบุถึงข้อมูลพื้นฐานของผู้กระทำความผิดและผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม (Allen, ๒๐๐๓) เพื่อการบรรลุกระบวนการจับกุมที่รวดเร็วเมื่อเกิดอาชญากรรมส่วนอาชญากรรมพิเศษนั้นมีเป้าหมายคือการรวบรวมข้อมูลพยานหลักฐานในการชี้ตัวผู้กระทำความผิดและนำไปสู่การจับกุมต่อไป

๒๒.๑.๖ การวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงปัญญา (Intelligence Crime Analysis)

การวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงปัญญาส่วนใหญ่จะได้ในระดับรัฐและระดับมลรัฐ โดยมีจุดเน้นเกี่ยวกับข้อมูลอาชญากรรมองค์การ การก่อการร้าย และการสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมที่มีลักษณะพิเศษ การวิเคราะห์อาชญากรรมจะเป็นตัวช่วยสนับสนุนในการเป็นหน่วยประมวลผลที่มีความเหมาะสมต่อเจ้าหน้าที่ เช่นคดีเกี่ยวกับการฆาตกรรม ซึ่งจะช่วยเหลือเป็นเครื่องมือในการจัดระบบระเบียบของข้อมูลในการสืบสวนสอบสวน การวิเคราะห์อาชญากรรมปกติจะมีความแตกต่างจากการวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงปัญญา โดยการวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงปัญญาจะเริ่มต้นที่การระบุปัญหาอาชญากรรมเฉพาะเจาะจง เช่น ปัญหาแก๊งมอเตอร์ไซด์ และการระบุแหล่งข้อมูลที่มีความเฉพาะเจาะจงเพื่อนำมารวบรวม ทำการวิเคราะห์ถึงปัญหาอาชญากรรมและทำการเผยแพร่ต่อไป ส่วนการวิเคราะห์อาชญากรรมปกติจะเกี่ยวกับการค้นพบปัญหาอาชญากรรม และระบุถึงธรรมชาติของปัญหาอาชญากรรมต่างๆ โดยผ่านการกรองข้อมูลเชิงปริมาณขนาดใหญ่ (Osborne & Wernicke, ๒๐๐๓)

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์อาชญากรรมแนวนี้ คือ เพื่อช่วยในการรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมเพื่อใช้ประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมที่เกิดขึ้น และเพื่อใช้ในการระบุถึงปัญหาอาชญากรรมที่เฉพาะเจาะจงเพื่อการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ

๒๒.๑.๗ การวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงบูรณาการ (Integrated Crime Analysis)

การวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงบูรณาการมีจุดมุ่งหมายในการบูรณาการข้อมูลอาชญากรรมกับพฤติกรรมอาชญากรเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายตำรวจ คือจะทำให้สามารถมองภาพรวมสภาพแวดล้อมของอาชญากรได้ ซึ่งเป็นผสมผสานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของอาชญากร การวิเคราะห์แนวนี้จะเป็นองค์รวมที่เน้นชุมชนและวิธีการแก้ไขปัญหอาชญากรรมโดยมีการเข้าถึงทั้งอาชญากรและผู้ที่เกี่ยวข้องที่กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งนโยบายของตำรวจจะออกแบบมาในรูปแบบของการตอบสนองต่อปัญหาหรือเข้าไปจัดระเบียบปัญหาอาชญากรรมวิธีการวิเคราะห์อาชญากรรมและอาชญากรในลักษณะองค์รวมจะเน้นตัวอาชญากรเป็นเป้าหมายหลัก และศึกษาสถานที่และเวลาในการเกิดอาชญากรรม

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์อาชญากรรมแนวนี คือ เพื่อให้สามารถมองภาพรวมของสภาพแวดล้อมของอาชญากรได้ซึ่งจะทำให้สามารถเข้าถึงอาชญากรหรือผู้กระทำความผิดได้ และเพื่อให้ได้เป้าหมายสำหรับการตรวจตราพื้นที่ต่างๆอันที่นำไปสู่การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

๒.๒.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์อาชญากรรม

โดยทั่วไปการวิเคราะห์อาชญากรรมเป็นกระบวนการของหน่วยงานตำรวจที่มีหลักการคล้ายคลึงกัน ได้แก่ การนำข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ มาทำการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และนำไปเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ จะมีความแตกต่างกันในประเด็นของการบริหารจัดการข้อมูล เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และกระบวนการเผยแพร่หน่วยตำรวจบางแห่งมีเจ้าหน้าที่วิเคราะห์อาชญากรรมโดยเฉพาะ หน่วยตำรวจบางแห่งจ้างนักวิชาการมาทำการวิเคราะห์ ในขณะที่หน่วยตำรวจขนาดเล็กบางแห่งใช้ตำรวจทำการวิเคราะห์อาชญากรรม ในมิติของการบริหารจัดการสามารถแบ่งการวิเคราะห์อาชญากรรมได้เป็น ๕ ขั้นตอน (Boba, ๒๐๐๕) ดังนี้

๑. การเก็บข้อมูล (Collection)
๒. การบริหารจัดการข้อมูล (Data Management)
๓. การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis)
๔. การเผยแพร่ข้อมูล (Dissemination)
๕. การประเมินผลการวิเคราะห์และการปรับปรุง (Evaluation and Feedback)

เมื่อพิจารณาจากขั้นตอนของการวิเคราะห์อาชญากรรม จะเห็นว่าเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ข้อมูลจากภาคสนาม หรือข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบเหตุหรือรับแจ้งเหตุ นำมาเข้ากระบวนการวิเคราะห์โดยต้องมีการแปลงข้อมูล จัดเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ทางสถิติตามหลักวิชาการ ดังนั้น เพื่อให้เข้าใจถึงรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนของการวิเคราะห์อาชญากรรม

๒.๒.๒.๑. การเก็บข้อมูล (Data Collection)

กระบวนการแรกของการวิเคราะห์อาชญากรรมคือ การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของหน่วยงานที่ทำหน้าที่วิเคราะห์อาชญากรรม โดยทั่วไปหน่วยงานตำรวจจะทำการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม เช่น การรับแจ้งเหตุ การรับคำร้องทุกข์คดีอาญา การกระทำผิดเกี่ยวกับคดีความผิดจราจร ฯลฯ ในรูปแบบกระดาษหรือแบบฟอร์มที่ใช้ในภาคสนามก่อน แล้วจึงจะทำการเก็บรวบรวมโดยระบบคอมพิวเตอร์

ลักษณะการเก็บข้อมูลของหน่วยตำรวจบางแห่งก็ไม่สอดคล้องกับการวิเคราะห์อาชญากรรม เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลแตกต่างกัน เช่น หน่วยตำรวจบางแห่งเก็บข้อมูลผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจรเฉพาะข้อกล่าวหาหรือพฤติการณ์การกระทำผิด แต่ไม่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับวันเวลา และสถานที่กระทำความผิด ทำให้ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้อย่างสมบูรณ์

ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งที่น่าสนใจคือ การนำข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนเข้ามาใช้ในการวิเคราะห์ เนื่องจากการวิเคราะห์อาชญากรรมจะต้องอาศัยข้อมูลอื่นนอกเหนือจากข้อมูลของตำรวจ ตัวอย่างเช่น

- ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลของหน่วยปราบปรามยาเสพติด ข้อมูลของหน่วยงานตุลาการ ข้อมูลของหน่วยงานสถาบันการเงิน ฯลฯ

- ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ในเขตรับผิดชอบ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการเงิน หน่วยงานราชการ ข้อมูลทางภูมิประเทศ ฯลฯ
- ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจในพื้นที่รับผิดชอบ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท ห้างร้าน ห้างสรรพสินค้า สถานบริการ ฯ
- ข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนที่อาชญากรรม

นอกจากนี้ระบบการจัดเก็บข้อมูลก็มีความสำคัญกับการวิเคราะห์อาชญากรรม ข้อมูลต้องถูกจัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์ และถูกจัดเก็บเป็นประจำทุกวันหรือสัปดาห์หรือเดือน มิใช่มีการจัดเก็บในลักษณะปีละครั้ง ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา (เชิงคุณภาพ) จำนวนมากจะทำการวิเคราะห์ได้อย่างลำบาก เนื่องจากต้องใช้เวลามากในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

๒.๒.๒.๒ การบริหารจัดการข้อมูล (Data Management)

หลังจากที่นักวิเคราะห์อาชญากรรมได้ทำการคัดเลือกข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์แล้ว ก็จะต้องทำการบริหารจัดการข้อมูล เพื่อแปลงข้อมูลและจัดเก็บข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่จะนำไปทำการวิเคราะห์ได้ โดยเริ่มต้นจากการตรวจสอบความถูกต้อง (Validity) ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ความสมบูรณ์ครบถ้วน (Completeness) และความทันเวลา (Timeliness) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมจะนำไปทำการวิเคราะห์

ซึ่งกระบวนการนี้เป็นกระบวนการที่จำเป็นที่นักวิเคราะห์อาชญากรรมต้องให้ความสนใจ เนื่องจากข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานอื่นจัดเก็บไว้ บางครั้งไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์อาชญากรรม จึงจำเป็นต้องมีการปรุงแต่งหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลขึ้นมาใหม่ กระบวนการนี้อาจครอบคลุมถึง การคัดเลือกข้อมูลบางส่วนมาใช้ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของแฟ้มข้อมูล การสร้างตัวแปรขึ้นมาใหม่ และการควบคุมคุณภาพของการจัดเก็บข้อมูล โดยทั่วไปแล้วขั้นตอนนี้สามารถแบ่งแยกได้เป็นสามขั้นตอนย่อย ได้แก่

- การแก้ไขข้อมูล ซึ่งเป็นขั้นตอนการแก้ไขความผิดพลาดของข้อมูล และจัดทำให้ข้อมูลมีความสอดคล้องกัน
- การนำข้อมูลของหน่วยงานตำรวจและหน่วยงานอื่นมาแปลงเป็นข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ เพื่อให้สามารถใช้ได้ในการจัดทำแผนที่อาชญากรรม
- การสร้างตัวแปรขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับการวิเคราะห์ เช่น ตัวแปรระยะเวลาการไปถึงที่เกิดเหตุ จุดเสี่ยงภัย บุคคลเสี่ยงภัย หรือจุดอุบัติเหตุ ฯลฯ

การบริหารข้อมูลอาจเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาและงบประมาณจำนวนมาก กรณีหน่วยงานเริ่มต้นที่จะทำการวิเคราะห์อาชญากรรม และตรวจสอบพบว่า ยังไม่มีระบบการจัดการข้อมูลที่เหมาะสม หน่วยงานที่จะทำการวิเคราะห์อาชญากรรมจะต้องไปวางระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่เหมาะสม แต่เมื่อได้ดำเนินการในระยะแรกแล้ว เมื่อการจัดเก็บข้อมูลเริ่มเป็นระบบและแนวทางเดียวกัน ก็จะได้ข้อมูลที่สามารถนำมาวิเคราะห์อาชญากรรมได้

๒.๒.๒.๓ การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

หลังจากที่ได้มีการจัดเตรียมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ก็จะถึงขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นตอนที่ต้องใช้หลักสถิติเข้ามาทำการวิเคราะห์ เช่น ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งเป็นหลักสถิติระดับต้น ไปจนถึงหลักสถิติระดับสูง เช่น ค่าความแปรปรวน ค่าสหสัมพันธ์ ฯลฯ ซึ่งที่ผ่านมามีการตรวจสอบหลายแห่งได้ใช้รูปแบบการวิเคราะห์แตกต่างกัน และยังไม่มีการยืนยันว่ารูปแบบใดมีความเหมาะสมมากกว่า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ หากทำการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ก็จะใช้แนวทางการวิเคราะห์และหลักสถิติแตกต่างไปจากการวิเคราะห์เชิงยุทธวิธีตำรวจ บรูซ (Bruce, ๒๐๐๔) ได้สรุปว่า สามารถแบ่งแยกรูปแบบหรือแนวทางการวิเคราะห์อาชญากรรมได้ออกเป็น ๗ รูปแบบ ดังต่อไปนี้

๑) การกรองคดีอาญา (Filtration) เป็นการวิเคราะห์อาชญากรรมแบบง่าย โดยนักวิเคราะห์มุ่งค้นหาเฉพาะประเด็นสำคัญของคดีอาญาที่เกิดขึ้น ไม่จำเป็นต้องใช้หลักสถิติแต่อย่างใด เป็นการวิเคราะห์อาชญากรรมจากรายงานประจำวันของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อค้นหาประเด็นสำคัญบางอย่างเกี่ยวกับคดีลัทธิภัย นักวิเคราะห์ก็จะเริ่มค้นหาจากรายงานคดีลัทธิภัยทั้งหมด ซึ่งสามารถแบ่งแยกคดีลัทธิภัยที่มีลักษณะเด่นชัดออกมาได้ เช่น นักวิเคราะห์ก็จะทำการตรวจสอบคดีลัทธิภัยทั้งหมด เพื่อค้นหาว่าคดีใดเป็นกรณีลัทธิภัยที่ยกเว้นที่จอตไว้ในห้างสรรพสินค้าก็จะทำให้ทราบว่าปริมาณการเกิดคดีดังกล่าวเป็นอย่างไร และมีแนวโน้มเป็นอย่างไร

การวิเคราะห์ลักษณะนี้จะทำให้สามารถมองเห็นภาพการลัทธิภัยลัทธิภัยจากรายงานคดีได้ชัดเจนมากขึ้นและข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการป้องกันต่อไปหรือทำการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบเพื่อค้นหาคดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ว่าอาวุธที่ใช้เป็นอาวุธปืนสงครามว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางการสืบสวนหรือป้องกันเหตุต่อไป

๒) การแบ่งแยกประเภทคดี (Categorization) เป็นการวิเคราะห์อาชญากรรมโดยต้องการแบ่งแยกประเภทอาชญากรรมให้เห็นภาพรวมได้ชัดเจนขึ้น การแบ่งแยกรายละเอียดของคดีที่เกิดขึ้นสามารถแบ่งได้ตามต้องการไม่มีหลักเกณฑ์แน่นอน โดยอาจแบ่งแยกตามเวลาที่เกิดเหตุ สถานที่เกิดเหตุ ประเภทของทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย ความรุนแรงของการบาดเจ็บอันตราย ฯลฯ เช่น การแบ่งแยกคดีลัทธิภัย ออกเป็น คดีลัทธิภัยรถยนต์ คดีลัทธิภัยเงินทอง คดีลัทธิภัยสิ่งของมีค่า คดีลัทธิภัยเครื่องมือเกษตรกรรม ฯลฯ

การวิเคราะห์ลักษณะนี้หากทำการแบ่งแยกประเภทคดีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ จะทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบสถานภาพเกี่ยวกับคดีในเขตพื้นที่รับผิดชอบได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น หากทำการวิเคราะห์และทราบว่าคดีลัทธิภัยในเคหะสถาน (หมู่บ้านจัดสรร) ในเวลากลางวันเป็นจำนวนมาก ก็อาจต้องพิจารณาจัดเจ้าหน้าที่สายตรวจเพิ่มมากขึ้นหรือเข้าไปทำการแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ในประชาชนทราบเพื่อหาแนวทางป้องกันต่อไป

๓) การรวบรวมเชิงปริมาณ (Aggregation) เป็นการวิเคราะห์คดีอาญาที่เกิดขึ้นโดยการนับหรือรวบรวมจำนวนเต็มหรือค่าเฉลี่ย จะทำให้เห็นภาพรวมของคดีอาญาแต่ละประเภทที่เกิดขึ้น เช่น ในช่วงเวลา ๑ วัน หรือ ๑ สัปดาห์ สามารถการรวบรวมจำนวนการรับแจ้งเหตุทั้งหมดว่ามีเท่าใด แบ่งเป็นการรับแจ้งเหตุประเภทใดบ้าง หรือ การรวบรวมคดีลัทธิภัยรถยนต์ว่าในรอบระยะเวลา ๑ เดือน หรือ ๑ ปี มีเหตุลัทธิภัยรถยนต์จำนวนเท่าใด แบ่งแยกออกเป็นประเภทตามยี่ห้อของรถยนต์ ประเภทการใช้งานของรถยนต์ ความเก่าหรือใหม่ของรถยนต์ การมีประกันภัยหรือไม่มีประกันภัย ฯลฯ การวิเคราะห์ประเภทนี้จะเห็นพื้นฐานของการวิเคราะห์แนวโน้มอาชญากรรม

๔) การเปรียบเทียบ (Comparison) เป็นการวิเคราะห์ในลักษณะเปรียบเทียบกัน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์แบบที่ ๑ ถึง ๓ แล้วทำการเปรียบกับผลการวิเคราะห์ในช่วงเวลาที่ต่างกันหรือเขตรับผิดชอบของพื้นที่อื่นเช่นการเปรียบเทียบปริมาณคดีฆ่าผู้อื่นใน เจตนาในรอระยะเวลา ๑ ปีปัจจุบัน กับปริมาณคดีที่เกิดขึ้นในรอบปีที่ผ่านมา หรือการเปรียบเทียบคดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาในเขตเมืองหรือเขตเทศบาล กับปริมาณคดีที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่นอกเมืองหรือชนบท ฯลฯ

การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบจะทำให้ทราบถึงสถานภาพอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบหากเปรียบเทียบกับช่วงเวลาที่ผ่านมา จะทำให้ทราบแนวโน้มของอาชญากรรมว่าเพิ่มขึ้น ลดลงหรือคงที่หรือไม่อย่างไรหากทำการเปรียบเทียบกับเขตพื้นที่อื่น จะทำให้ทราบว่าอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในเขตรับผิดชอบมากน้อยเพียงใด หรือหากทำการวิเคราะห์อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบเปรียบเทียบกับระหว่างชุมชน หรือระหว่างที่อยู่อาศัยกับสถานที่ทำงาน ก็จะทำให้ทราบถึงความแตกต่างที่เกิดขึ้น ฯลฯ การวิเคราะห์ลักษณะนี้ทำให้สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมต่อไป

๕) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation) การวิเคราะห์แนวนี้เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์สองเหตุการณ์ขึ้นไป หรือความเกี่ยวพันของสิ่งของหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้นำผลการวิเคราะห์ไปใช้วางแผนการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพต่อไป เช่น เมื่อทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และพบว่า คดีทำร้ายร่างกายจะเพิ่มมากขึ้นตามจำนวนสถานบริการ หรือคดีลักทรัพย์จะเพิ่มขึ้นเมื่ออัตราการว่างงานเพิ่มมากขึ้น หรือคดีล่วงละเมิดละเมิดทางเพศเด็กหญิงจะเกิดขึ้นกรณีครอบครัวมีรายได้ต่ำ ฯลฯ กรมตำรวจควรนำผลการวิเคราะห์ไปกำหนดมาตรการป้องกันอาชญากรรมที่เหมาะสมต่อไป

การวิเคราะห์แนวนี้ต้องใช้หลักสถิติระดับกลางเข้ามาทำการวิเคราะห์ และระดับข้อมูลที่เก็บจะต้องสอดคล้องกับสมมติฐานของหลักสถิตินั้น ๆ ผู้วิเคราะห์ต้องมีความรู้ทางสถิติและอาชญาวิทยา จึงจะทำการวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องและนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ได้

๖) การวิเคราะห์สาเหตุอาชญากรรม (Causality & Explanation) การวิเคราะห์แนวนี้ต้องใช้หลักสถิติระดับค่อนข้างสูง เพื่อหาสาเหตุของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ต้องอาศัยองค์ความรู้ทางอาชญาวิทยา ระเบียบวิธีวิจัย และหลักสถิติ และบางครั้งต้องมีการวางแผนการเก็บข้อมูลที่ดียิ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ลักษณะนี้ตัวอย่างเช่น การวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุของการเกิดคดีลักทรัพย์ในร้านสะดวกซื้อการวิเคราะห์หาสาเหตุที่นักเรียนทะเลาะวิวาท หรือการวิเคราะห์หาสาเหตุการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนทางสาธารณะ ฯลฯ

การวิเคราะห์แนวนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับผิดชอบและเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยสามารถนำผลการวิเคราะห์มากำหนดเป็นแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมได้ต่อไป และปัจจุบันได้มาตรการที่เกิดจากการวิเคราะห์ลักษณะนี้จำนวนมากในต่างประเทศ เช่น มาตรการป้องกันอาชญากรรมโดยอาศัยสภาพแวดล้อม (Crime Prevention Through Environmental Design) การป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ (Situational Crime Prevention) การออกกฎหมายผังเมือง การออกแบบระบบรักษาความปลอดภัยในอาคารสูง สถานศึกษา หรือห้างสรรพสินค้า ฯลฯ

๗) การวิเคราะห์แนวโน้มอาชญากรรม (Projection) การวิเคราะห์แนวโน้มเป็นการวิเคราะห์หาแนวโน้มของอาชญากรรม และทิศทางของอาชญากรรม เป็นการทำนายปริมาณอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นในภายภาคหน้า รวมทั้งการทำนายการเกิดคดีอาญาบางประเภท เช่น หากข้อมูลคดีอาญาในรอบปีที่ผ่านมาแสดงถึงปริมาณคดีลักทรัพย์รถยนต์ที่เกิดขึ้น จะสามารถวิเคราะห์ได้ว่าในปีต่อไปคดีลักทรัพย์รถยนต์จะเกิดขึ้นจำนวนเท่าใด หรือหากมีข้อมูลเพียงพอ จะสามารถวิเคราะห์ได้ถึงแนวโน้มว่าจะเกิดลักทรัพย์ในบริเวณใดในอนาคต

การวิเคราะห์แนวโน้มจำเป็นต้องอาศัยหลักสถิติและองค์ความรู้ทฤษฎีอาชญาวิทยา และพฤติกรรมศาสตร์ และความรู้สังคมศาสตร์เป็นอย่างดี หากมีการวิเคราะห์ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการแล้ว จะทำนายอาชญากรรมได้อย่างใกล้เคียง สามารถนำไปใช้ในการวางแผนบริหารงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๒.๒.๒.๔ การเผยแพร่ข้อมูล (Data Dissemination)

หลังจากที่ทำการวิเคราะห์อาชญากรรมเสร็จสิ้นแล้ว ต้องมีการติดต่อหรือเผยแพร่ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทราบ ผู้บริหารงานตำรวจควรตระหนักว่าการเผยแพร่ข้อมูลเป็นการกิจสำคัญที่ไม่ควรละเลย เนื่องจากจะทำให้สาธารณชนได้รับทราบถึงสถานะภาพอาชญากรรม และทราบถึงผลงานของกรมตำรวจ ตลอดจนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรมด้วย สำหรับวิธีการเผยแพร่ข้อมูลมีหลายรูปแบบ ตั้งแต่ การรายงาน การนำเสนอ การเผยแพร่ในเว็บไซต์ การทำเป็นจดหมายเวียน ฯลฯ นอกจากนี้บุคคลที่เกี่ยวข้องจะครอบคลุมถึงบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ตำรวจ ประชาชนทั่วไป นักวิชาการ นักศึกษา ฯลฯ

การเผยแพร่ข้อมูลผลการวิเคราะห์อาชญากรรมต้องคำนึงถึงประเด็นสำคัญ ดังนี้คือ ประการแรก ข้อมูลที่จะนำเสนอต้องมีความเหมาะสมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการแบ่งแยกประเภทคดีให้เห็นชัดและเข้าใจง่าย หรือแบ่งแยกตามช่วงเวลาที่เหมาะสม และประการที่สอง การนำเสนอข้อมูลควรนำเสนอเฉพาะในเนื้อหาสาระที่สำคัญเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องนำเสนอรายละเอียดที่ไม่เกี่ยวข้อง เช่น วิธีการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ การตรวจสอบความถูกต้อง ฯลฯ และประการสุดท้าย การนำเสนอที่ดีควรมีการใช้เทคนิคประกอบเพื่อให้บุคคลทั่วไปเข้าใจได้มากขึ้น เช่น การใช้แผนภูมิ การใช้รูปภาพ การใช้กราฟ ฯลฯ

๒.๒.๒.๕ การประเมินผลการวิเคราะห์และการปรับปรุง (Evaluation and Feedback)

ขั้นตอนนี้เป็นภารกิจสำคัญของการวิเคราะห์อาชญากรรม ผู้บริหารกรมตำรวจควรทำการวิเคราะห์ว่า ได้มีการนำผลการวิเคราะห์อาชญากรรมไปใช้ในการกำหนดนโยบายหรือมาตรการเกี่ยวกับภารกิจของการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมหรือไม่ นอกจากนี้การประเมินผลต้องครอบคลุมถึงความถูกต้องและความเที่ยงตรงของผลการวิเคราะห์ด้วย หลังจากนั้นก็นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการวิเคราะห์อาชญากรรมต่อไป โดยทั่วไปแล้วการประเมินผลจะคำนึงถึงประเด็นดังต่อไปนี้

- การวิเคราะห์อาชญากรรมได้รับถึงรูปแบบและแนวโน้มของอาชญากรรมหรือไม่?
- การวิเคราะห์อาชญากรรมได้ดำเนินการทันเวลาหรือไม่?
- ผลการวิเคราะห์อาชญากรรมมีความถูกต้องตามหลักวิชาการหรือไม่?
- หน่วยงานได้นำผลการวิเคราะห์อาชญากรรมไปใช้หรือไม่?
- การเผยแพร่ผลการวิเคราะห์อาชญากรรมมีความเหมาะสม ในด้านการทันเวลาหรือทันต่อเหตุการณ์ และเผยแพร่ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องหรือไม่?

เทคนิคการวิเคราะห์อาชญากรรมที่ได้รับความนิยมรับจากกรมตำรวจทั่วโลก คือ แผนที่อาชญากรรม (Crime Mapping) ซึ่งเป็นการนำจัดทำข้อมูลทางภูมิศาสตร์มาจัดทำเป็นแผนที่ในคอมพิวเตอร์แล้วมาทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับอาชญากรรม เช่น สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม วันเวลาที่เกิดเหตุ ความถี่ ความต่อเนื่อง ตลอดจนแนวโน้มของการเกิดอาชญากรรม ปัจจุบันแผนที่อาชญากรรมได้ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System) ซึ่งมีอยู่แพร่หลายมาช่วยการวิเคราะห์อาชญากรรม ในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- การวิเคราะห์เหตุการณ์อาชญากรรม
- การวิเคราะห์รูปแบบอาชญากรรม แนวโน้มอาชญากรรม และปัญหาอาชญากรรม
- การวิเคราะห์ระบบข้อมูลข่าวสารของตำรวจ เช่น ข้อมูลท้องถิ่น ข้อมูลประวัติคนร้าย ฯลฯ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเทคนิคและกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาอาชญากรรม

แม้ว่าแผนที่อาชญากรรมจะมีประโยชน์ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม แต่หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทยยังไม่มีให้นำแผนที่อาชญากรรมมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรม การวางแผนอาชญากรรมยังมีลักษณะในการใช้ข้อมูลอาชญากรรมที่จัดเก็บไว้ เช่น สถิติอาชญากรรม ข้อมูลท้องถิ่น ข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ฯลฯ ดังนั้น หากมีการนำแผนที่อาชญากรรมและความรู้ด้านอาชญาวิทยา มาประกอบกัน จะทำให้หน่วยงานป้องกันอาชญากรรม สามารถวิเคราะห์อาชญากรรมได้อย่างถูกต้อง อันจะนำไปสู่การวางแผนป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒.๓ การพัฒนาระบบงานด้านสายตรวจ

๒.๓.๑ แนวคิดเกี่ยวกับระบบสายตรวจ

การตรวจท้องที่โดยตำรวจสายตรวจ คือ วิธีการด้านหนึ่งของตำรวจในการที่จะป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจนั้นจะมีอยู่ตลอดทั้ง ๒๔ ชั่วโมง เพื่อตรวจลาดตระเวนสังเกตการณ์ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยภายในเขตท้องที่ ระวังเหตุร้าย ตลอดจนการจับกุมบุคคลที่กระทำความผิดกฎหมาย ถ้าพื้นที่ใดไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจออกทำการตรวจตรา พื้นที่นั้นก็จะมีโอกาสเกิดการประกอบอาชญากรรมสูงขึ้นไปด้วย ซึ่งทางสายตรวจมีความสำคัญมากในการป้องกันอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นภายในพื้นที่ และเมื่อมีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น ก็เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจในการที่จะรีบไประงับเหตุที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ตำรวจสายตรวจยังช่วยงานของพนักงานสอบสวน เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจคือบุคคลแรกที่สามารถเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุได้ก่อนผู้อื่น ภารกิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างมาก หากว่าประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจไม่เป็นผลหรือต่ำลง การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมก็จะเลวลงไปด้วย ซ้ำยังอาจโยงไปถึงขวัญของประชาชนที่จะทำให้ประชาชนขาดความรู้สึกมั่นใจต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเองในสังคม

๒.๓.๒ หลักของงานสายตรวจ

งานสายตรวจนั้นเปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของกรมตำรวจ ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติหน้าที่สายตรวจเป็นรูปแบบการให้บริการประชาชนที่เก่าแก่ที่สุดขององค์กรตำรวจทั่วไปไม่ว่าจะเป็นองค์กรตำรวจเล็ก ๆ ในลักษณะตำรวจท้องถิ่นหรือเป็นองค์กรตำรวจใหญ่ ๆ ในลักษณะตำรวจแห่งชาติ ต่างก็ต้องมีหน่วยสายตรวจด้วยกันทั้งสิ้น ประชาชนต้องการและจะเรียกหาตำรวจสายตรวจ ตั้งแต่เมื่อเกิดความรู้สึกหวาดระแวงภัยจากอาชญากรรม จนถึงการถูกคุกคามให้ได้รับความเดือดร้อน ตำรวจสายตรวจเป็นหน่วยงานหนึ่งของตำรวจที่จำเป็นต้องทำงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒.๓.๒.๑ วัตถุประสงค์ของการตรวจท้องที่

วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบสายตรวจมิได้มีการกำหนดไว้แน่นอน แต่จากพื้นฐานการปฏิบัติทั่วไป พอกล่าวได้ว่าตำรวจสายตรวจมีวัตถุประสงค์ดังนี้ (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, ๒๕๓๘: ๑๔)

- ๑) เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
- ๒) เพื่อสืบสวนหาข่าว
- ๓) เพื่อระงับเหตุให้บริการช่วยเหลือคนในสังคม
- ๔) เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับคนในสังคม

การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบสายตรวจนั้น ตำรวจต้องใช้เทคนิควิธีการหลายอย่างเข้ามาช่วย นับตั้งแต่จัดตำรวจสายตรวจออกแสดงตัว ดูแลทรัพย์สินของประชาชน ให้บริการช่วยเหลือประชาชน จนกระทั่งจัดศูนย์บริการรับแจ้งเหตุต่างๆ

๒.๓.๒.๒ หลักการตรวจท้องที่

การตรวจท้องที่เป็นงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยตรง ซึ่งถือว่าเป็นการปฏิบัติพื้นฐานในงานสายตรวจ ด้วยการจัดตำรวจออกตรวจลาดตระเวนไปในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, ๒๕๓๘)

๑) ปกป้องคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตำรวจสายตรวจจะต้องยึดหลักการแสดงตัวให้เห็นในที่สาธารณะในลักษณะให้ประชาชนเห็นตำรวจอยู่เสมอ เป็นการคุ้มครองมิให้ประชาชนที่ประกอบอาชีพสุจริตได้รับความเดือดร้อนจากการก่ออาชญากรรมและป้องกันมิให้มีการล่วงละเมิดสิทธิของประชาชนตามกฎหมาย ทั้งยังทำให้ประชาชนที่ใช้ชีวิตประจำวันตามปกติมีความรู้สึกปลอดภัยขึ้นไม่หวาดกลัวอาชญากรรม การแสดงตัวของตำรวจนี้อาจจะทำให้มีการกระทำผิดน้อยลงหรือปราศจากการกระทำผิด เพราะเชื่อว่าเมื่อคนร้ายหรือคนที่คิดจะกระทำความผิดเห็นตำรวจ ย่อมจะเกิดความเกรงกลัวเลิกกระทำผิด เนื่องจากกลัวว่าจะถูกขัดขวางและจับกุม การแสดงตัวของตำรวจสายตรวจควรจะเลือกสถานที่และเวลาที่เหมาะสม โดยอาศัยข้อมูลสถิติคดีอาชญากรรมแต่ละช่วง เช่น สถานที่ใดเกิดอาชญากรรมบ่อยในช่วงเวลาใด การแสดงตัวของตำรวจสายตรวจก็ต้องถี่ขึ้น เป็นต้น บางครั้งกำลังตำรวจน้อยเกินไปตำรวจสายตรวจจำเป็นต้องใช้รถตำรวจสายตรวจช่วย โดยนำไปจอดทิ้งไว้ตามย่านชุมชน ก็ถือว่าเป็นเทคนิคการแสดงตัวอย่างหนึ่ง

๒) การปกป้องคุ้มครองกึ่งให้บริการประชาชน นอกจากการปกป้องคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินประชาชนแล้ว สายตรวจท้องที่ก็ต้องให้บริการประชาชนด้วย ไม่ว่าจะเข้าไปจัดการจราจรฉุกเฉิน เนื่องจากประสพเหตุการณ์จราจรติดขัด เพราะมีรถเฉี่ยวชนกัน รักษาที่เกิดเหตุอาชญากรรมต่างๆ หรือการช่วยดูแลบ้านเมื่อเจ้าของบ้านไม่อยู่ เป็นการป้องกันมิให้คนร้ายเข้าไปลักทรัพย์ และเป็นการบริการประชาชนที่ต้องไปประกอบกิจกรรมนอกบ้าน ตำรวจสายตรวจในเขตกรุงเทพมหานครจะพบกรณีเจ้าของบ้านไม่อยู่บ้านเสมอในช่วงเทศกาลวันหยุดหลายๆวันติดต่อกัน

๓) การให้บริการไม่ว่าจะได้รับการร้องขอหรือไม่ก็ตาม บางกรณีตำรวจที่ต้องตรวจท้องที่ผ่านไปพบแม้ว่าจะไม่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม แต่ก็ต้องให้บริการ เช่น พบคนเจ็บไข้ได้ป่วย พบคนหลงทาง ท่อประปาใหญ่รั่ว สัญญาณไฟจราจรดับหรือบกพร่อง การให้บริการประชาชนนี้บางครั้งอาจเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม โดยที่มองไม่ถึง เช่น ไฟฟ้าในซอยดับจะเพิ่มโอกาสให้คนร้ายก่ออาชญากรรมได้สะดวกขึ้น ตู้โทรศัพท์สาธารณะเสีย เมื่อเกิดเหตุประชาชนจะแจ้งเหตุไปยังตำรวจไม่สะดวก หรือประชาชนพบเหตุสิ่งผิดปกติใด เมื่อแจ้งไม่สะดวกเพราะโทรศัพท์เสียก็ผ่านเลยไป

๒.๓.๒.๓ ประโยชน์ของการตรวจท้องที่

หลักการตรวจท้องที่ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเป็นแนวทางที่ตำรวจสายตรวจจะต้องยึดถือและปฏิบัติในการออกตรวจพื้นที่ในเขตที่รับผิดชอบ นอกจากนี้แล้วการตรวจท้องที่ยังก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการในงานสายตรวจ ซึ่งพอจะแจกแจงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

- ๑) ป้องกันการเกิดเหตุร้ายและเกิดอาชญากรรม
- ๒) ตัดช่องโอกาสในการกระทำความผิดของคนร้ายตั้งแต่ต้น
- ๓) เกิดผลทางด้านจิตวิทยา ทำให้ประชาชนอุ่นใจ เชื่อมมั่นในสวัสดิภาพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- ๔) หาข่าวร่องรอยเบาะแส ทั้งก่อนที่จะเกิด กำลังเกิด หรือเมื่อได้เกิดอาชญากรรมขึ้นแล้ว
- ๕) เป็นโอกาสที่จะปฏิบัติงานด้านชุมชนสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับประชาชน

การทำงานสายตรวจ คือ งานที่ตำรวจต้องเข้าไปหาประชาชนในทุกๆชุมชนของพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เข้าไปทั้งในยามปกติ เกือบไม่ปกติ ไม่ปกติ และเมื่อได้เกิดเหตุการณ์ไม่ปกติผ่านและผ่านไปแล้ว

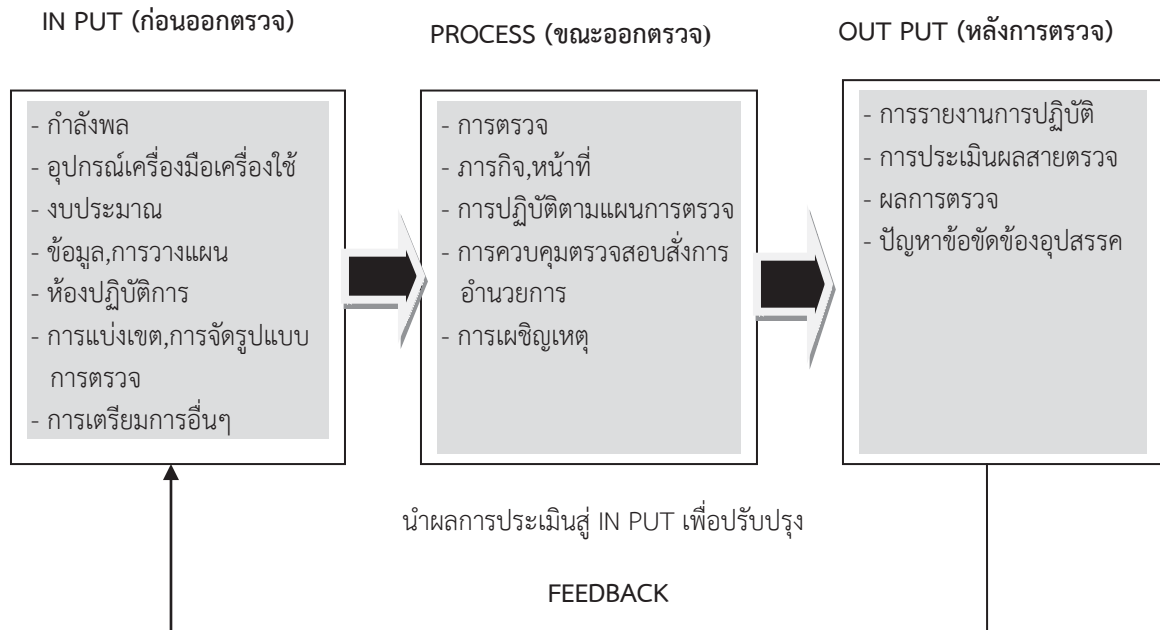
เมื่อสายตรวจออกปฏิบัติงานในยามปกติ จะทำให้ได้ข่าวสารและเป็นประโยชน์ในงานด้านชุมชนสัมพันธ์ ในยามเกือบไม่ปกติจะเป็นการป้องกันเหตุและตัดช่องโอกาสคนร้าย ส่วนในยามไม่ปกติหรือได้เกิดเหตุการณ์ไม่ปกติผ่านไปแล้ว ตำรวจออกตรวจพื้นที่ในช่วงโอกาสนี้จะทำให้เกิดผลโดยรวมเป็นประโยชน์ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

จากประโยชน์ของการป้องกันและตัดช่องโอกาสในการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นเมื่อตำรวจเข้าปฏิบัติงาน เช่น คนหรือกลุ่มคนที่กำลังคุมเชิงเพื่อที่จะทำร้ายกัน คนร้ายกำลังคอยที่จะใช้กำลังประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่น จะมีผลต่อการหยุดยั้งพฤติกรรมนั้นๆ ไม่ให้ดำเนินไปจนสำเร็จได้ แม้ว่าการหยุดยั้งพฤติกรรมจะมีผลเป็นการถาวรหรือหยุดยั้งได้เพียงชั่วคราว ความแตกต่างนี้จะขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญบางประการ เช่น สถานการณ์ ชนิดของเรื่องราวที่เกิด และอุปนิสัยของตัวบุคคลผู้จะก่อเรื่อง จึงสรุปได้ว่า การปฏิบัติงานสายตรวจมีผลในการป้องกันอาชญากรรม และมีผลในการตัดช่องโอกาสในการกระทำความผิดเริ่มตั้งแต่ต้น ส่วนจะเป็นการหยุดยั้งแบบถาวรหรือชั่วคราวขึ้นอยู่กับอุปนิสัยของเจ้าของพฤติกรรมนั้นๆเป็นสำคัญ

๒.๓.๓ การบริหารงานสายตรวจ

การบริหารงานสายตรวจเป็นการดำเนินการอย่างมีระบบเพื่อให้งานต่างๆเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดประสิทธิผลต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม เนื่องจากว่าการบริหารงานสายตรวจมิได้เป็นการดำเนินการอยู่กับที่และมีได้เป็นการดำเนินการโดยเอกเทศปราศจากสิ่งแวดล้อมใดๆทั้งปวง ในทางตรงกันข้ามงานสายตรวจเป็นงานที่ต้องมีลักษณะของการเปลี่ยนแปลง เคลื่อนไหวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของสังคม สภาพปัญหาอาชญากรรม สภาพการพัฒนาของอาชญากร และสภาพของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้วยเหตุนี้งานสายตรวจจึงต้องมีรูปแบบการบริหารแบบเคลื่อนที่ไปพร้อมกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆดังที่ได้กล่าวมาแล้ว การบริหารที่เหมาะสมกับงานสายตรวจในภาวะปัจจุบัน ได้แก่ ทฤษฎีระบบ ซึ่งนอกจากประโยชน์ที่ได้รับในการดำเนินงานสายตรวจให้เป็นระบบมีหลักสากลแล้ว ยังสามารถก่อให้เกิดการประเมินติดตามผล แล้วนำไปปรับปรุงพัฒนางานสายตรวจในขั้นตอนต้นได้อีกด้วย โดยรูปแบบของการบริหารงานสายตรวจด้วยทฤษฎีระบบเป็นดังแผนภาพต่อไปนี้ (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, ๒๕๓๘)

แผนภาพที่ ๒.๑ ทฤษฎีระบบการดำเนินงานสายตรวจ

ที่มา : กองบัญชาการตำรวจนครบาล, ๒๕๓๘

จากแผนภาพการดำเนินงานสายตรวจอาจแบ่งได้ ๓ ส่วนคือ ขั้นตอนก่อนออกตรวจ ขั้นตอนขณะออกตรวจ และขั้นตอนหลังการตรวจ ซึ่งเมื่อนำมาเทียบเคียงประยุกต์เข้ากับทฤษฎีระบบจะได้รูปแบบของการบริหารงานสายตรวจดังนี้

๑) IN PUT จะเป็นการดำเนินงานในขั้นตอนนี้ก่อนการออกตรวจ ซึ่งผู้บริหารงานสายตรวจมีความจำเป็นต้องคำนึงถึงว่าในระบบของงานสายตรวจมีอะไรที่ต้องดำเนินการและเตรียมการก่อนที่จะมีการออกตรวจ โดยจะทำการแบ่งเขตตรวจ การจัดรูปแบบสายตรวจ จัดหาอุปกรณ์เครื่องมือที่จำเป็น และการจัดทำแผนการตรวจ

๒) PROCESS จะเป็นการดำเนินการในขั้นตอนขณะออกตรวจ ซึ่งมีความสำคัญมากเพราะเป็นการดำเนินการของตำรวจสายตรวจ และผู้บริหาร ผู้ควบคุมสายตรวจ โดยการออกตรวจจะต้องเป็นไปตามของการตรวจและแผนเผชิญเหตุหากเกิดเหตุการณ์ต่างๆ

๓) OUT PUT จะเป็นการดำเนินการในขั้นตอนหลังการตรวจ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ผู้บริหารงานสายตรวจต้องให้ความสนใจเพราะผลที่ได้จากจุดนี้จะเป็นตัวชี้วัดว่าสายตรวจมีผลงานอย่างไร งานสายตรวจที่ดำเนินการไปได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ โดยจะต้องมีการรายงานผลการปฏิบัติงานและการประเมินผลงานของสายตรวจว่าเป็นไปตามแผนการปฏิบัติอย่างถูกต้องหรือไม่ เมื่อเกิดเหตุมีความเร็วในการรุดไปตรวจสอบเพื่อระงับเหตุหรือไม่

๔) FEEDBACK จะเป็นขั้นตอนที่ต่อเชื่อมกับ OUT PUT อย่างใกล้ชิด เพราะเมื่อมีการประเมินผลแล้ว ผลที่ได้จากการประเมินต้องนำกลับไปปรับปรุงแก้ไขในส่วนของ IN PUT โดยการใช้ส่วนของ FEEDBACK นั้นเองคือจะต้องมีการปรับแผนการตรวจ ปรับรูปแบบการตรวจ หรือปรับเปลี่ยนผู้รับผิดชอบการตรวจเพื่อให้การตรวจเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

เมื่อทำให้การบริหารงานสายตรวจเป็นไปในรูปของทฤษฎีระบบแล้ว จะสามารถทำให้เห็นขั้นตอนการทำงาน การบริหารงานสายตรวจได้อย่างครบวงจร โดยที่ได้คำนึงถึงปัจจัยการเปลี่ยนแปลงของสภาวะต่างๆที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ย่อมทำให้การบริหารงานสายตรวจสามารถดำรงอยู่และเคลื่อนที่ไปพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงของโลก ในยุคโลกาภิวัตน์นี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓.๔ การปฏิบัติก่อนออกตรวจ

ก่อนการออกตรวจพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ผู้บริหารงานสายตรวจที่ระดับสารวัตรปราบปราม (สวป.) และรองสารวัตรปราบปราม (สวป.) ที่ทำหน้าที่หัวหน้าสายตรวจ จะต้องดำเนินการเตรียมการให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจก่อนออกปฏิบัติหน้าที่ให้เรียบร้อย ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความพร้อมความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งการเตรียมการก่อนการออกตรวจนั้นแบ่งออกเป็น ๗ ประการดังนี้ (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, ๒๕๓๘)

๒.๓.๔.๑ การตรวจความพร้อมนอกห้องปฏิบัติการสายตรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจจะต้องมาพร้อมกันที่สถานีตำรวจก่อนเวลาปฏิบัติอย่างน้อย ๑๕ นาที เพื่อ

- ๑) ตรวจสอบจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติ เพื่อให้ทราบว่ามาปฏิบัติหน้าที่ครบหรือไม่ ถ้าไม่ครบหัวหน้าสายตรวจจะต้องพิจารณาจัดกำลังให้เหมาะสมแก่การออกปฏิบัติ และพิจารณาข้อบกพร่องของผู้ที่ไม่มาปฏิบัติหน้าที่
- ๒) ตรวจสอบและเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งของส่วนตัวและส่วนรวม เช่น อาวุธ วิทยุ สื่อสาร ยานพาหนะ ไฟฉาย กุญแจมือ ฯลฯ ตลอดจนความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย และความเรียบร้อยของร่างกายด้วย

๒.๓.๔.๒ การบรรยายสรุปในห้องปฏิบัติการสายตรวจ

- ๑) ตรวจรับเอกสารทุกประเภทที่จะต้องนำติดตัวขณะออกตรวจ เช่น แบบฟอร์มการเยี่ยมเยียนประชาชน แผนการตรวจประจำวัน แผนการปฏิบัติพิเศษ สมุดพกประจำตัว เป็นต้น
  - ๒) หัวหน้าสายตรวจประชุมชี้แจงในสิ่งดังต่อไปนี้
    - (๑) สถานภาพอาชญากรรมในรอบ ๒๔ ชั่วโมง ที่เกิดขึ้นภายในเขตท้องที่รวมทั้งท้องที่อื่นๆ ที่ติดต่อหรือใกล้เคียง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจทราบความเป็นไปเกี่ยวกับอาชญากรรมรอบๆ ตัวก่อนออกปฏิบัติหน้าที่
    - (๒) เน้นย้ำการปฏิบัติตามแผนการตรวจ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจปฏิบัติตามแผนให้ถูกต้อง ซึ่งในการเน้นย้ำนี้ หากมีภารกิจพิเศษที่ต้องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจปฏิบัติ จะได้สั่งการให้เขียนหมายเหตุลงไว้ในแผนการตรวจนั้น และนอกจากนี้ยังสามารถเน้นย้ำสิ่งที่น่าสนใจเป็นพิเศษเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจสนใจขณะออกตรวจไปในเขตรับผิดชอบ
    - (๓) ตรวจสอบข่าวต่างๆ จากสมุดรับคำร้องเรียน เพื่อดูว่ามีข่าวใดน่าสนใจและเป็นการเร่งด่วนที่จะต้องให้สายตรวจไปตรวจสอบหรือไปดำเนินการ
    - (๔) ให้ความรู้เกี่ยวกับยุทธวิธีตำรวจใหม่ที่นำรู้ รวมทั้งความรู้รอบตัวที่จำเป็นแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ
    - (๕) สอบถามปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ
- นอกจากการอบรมชี้แจงแล้วหัวหน้าสายตรวจยังต้องยังต้องตรวจสอบสมุดพกประจำวันสายตรวจซึ่งมีความจำเป็นต่อมิติตตัวตลอดเวลา เพื่อให้จดบันทึกเหตุการณ์และคำสั่งต่างๆ ของผู้บังคับบัญชา และควรตรวจสอบความพร้อมของอาวุธที่จะใช้ในการปฏิบัติว่าพร้อมหรือไม่ เมื่อทุกอย่างเรียบร้อยก็ปล่อยให้สายตรวจออกปฏิบัติหน้าที่ได้

๓) หน้าที่ของสายตรวจก่อนออกตรวจมีดังนี้

- (๑) เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจต้องมาพร้อมที่สถานีตำรวจหรือห้องปฏิบัติการสายตรวจก่อนเวลาที่จะต้องปฏิบัติงานอย่างน้อย ๑๕ นาที
- (๒) เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจควรที่จะตรวจสอบแผนการตรวจ และภารกิจต่างๆที่สรวัตรป้องกันและปราบปราม (สวป.) ได้กำหนดไว้
- (๓) เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจควรตรวจสอบและเตรียมอุปกรณ์การใช้ต่างๆให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยพร้อมใช้งาน อาทิ วิทยุสื่อสาร ไฟฉาย กุญแจมือ ยานพาหนะ
- (๔) เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ควรตรวจสอบการรับเอกสารทุกประเภทที่จะต้องนำติดตัวขณะออกตรวจ อาทิ แบบฟอร์มการเยี่ยมเยียนประชาชน แผนปฏิบัติงานการตรวจ สมุดพกประจำตัวสายตรวจ

๒.๓.๔.๓ กำลังพลสายตรวจ

บุคลากรในงานสายตรวจนั้นจำเป็นต้องมีการคัดเลือกและพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วน ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่สายตรวจเหล่านี้ จะต้องออกไปสัมผัสกับประชาชนอย่างใกล้ชิด ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพจน์ของตำรวจโดยรวมได้ การพิจารณาบุคลากรมาเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจนั้น ผู้บริหารควรคำนึงถึงคุณภาพ ตลอดจนความพร้อมทั้งด้านสภาพร่างกาย จิตใจ ความรู้ความสามารถ และการตัดสินใจใช้วิจารณญาณดำเนินการต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งให้ได้ผลอย่างถูกต้องและทันที่

นอกจากควมมีคุณภาพและความพร้อมในการปฏิบัติงานแล้ว ผู้บริหารงานจะต้องคำนึงถึงความเพียงพอของกำลังพลสายตรวจ อาณาเขต และสภาพข้อมูลที่เกี่ยวข้องของเขตตรวจย่อยต่างๆที่จะกำหนดให้สายตรวจประเภทต่างๆเข้าไปปฏิบัติงานในเขตพื้นที่นั้นๆ เช่น ในบางเขตตรวจอาจมีความเหมาะสมเพียงให้มีสายตรวจจักรยานยนต์เพียง ๑ สาย เสริมด้วยสายตรวจเดินเท้าอีก ๒ สาย แต่ในบางเขตตรวจต้องกำหนดให้มีสายตรวจจักรยานยนต์หลายสาย หรือมีสายตรวจประเภทอื่นๆเสริม

กล่าวโดยสรุปแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอันดับแรกคือบุคลากร การที่จะพัฒนาสิ่งใดก็ตามจำเป็นต้องพัฒนาด้านบุคลากรก่อน ฉะนั้น ระบบการบริหารบุคคลของสายตรวจต้องนำมาใช้เป็นอันดับแรก ก่อนที่จะพัฒนาด้านอื่นๆ ปัจจัยที่จำเป็นต้องคำนึงถึงในการบริหารงานบุคคลคือ การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การสับเปลี่ยนโยกย้าย การฝึกอบรมทบทวนความรู้ทางกฎหมาย ยุทธวิธีปฏิบัติ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในงานสายตรวจ และการส่งเสริมขวัญและกำลังใจ เป็นต้น

การที่จะได้ตำรวจสายตรวจที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สมควรที่จะได้กำหนดมาตรฐานของผู้ที่จะมาทำหน้าที่ตำรวจสายตรวจไว้ด้วยดังต่อไปนี้ (กองบัญชาการตำรวจ นครบาล, ๒๕๓๘)

- ๑) ควรมีอายุระหว่าง ๒๒ ปี และไม่ควรมีเกิน ๔๕ ปี
- ๒) มีสมรรถภาพร่างกายอยู่ในเกณฑ์ดี
- ๓) มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีน้ำใจ
- ๔) มีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้ากับประชาชนในท้องถิ่นได้
- ๕) ต้องเป็นผู้มีความรู้ในดับทกฎหมายพอสมควร
- ๖) ต้องเป็นผู้มีระเบียบ และมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม
- ๗) ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการปฏิบัติหน้าที่สายตรวจ
- ๘) มีคุณสมบัติครบตามคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งสายตรวจที่ ก.ตร.กำหนดไว้

๒.๓.๔.๔ เครื่องมือ อุปกรณ์ พาหนะในการปฏิบัติงานสายตรวจ

ในการปฏิบัติงานสายตรวจนั้น เครื่องมือ อุปกรณ์ พาหนะต่างๆ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้งานในหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของแต่ละ สน. สัมฤทธิ์ผลไม่ว่าจะเป็น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ อาวุธปืน พก กระบอง ไฟฉาย กุญแจมือ วิทยุติดต๋อสื่อสารหรือแม้กระทั่งสมุดพกประจำตัวของตำรวจสายตรวจ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารจะต้องจัดทำให้ครบถ้วน มีคุณภาพ ใช้งานได้ดี ตลอดจนจะต้องมีจำนวนเพียงพอกับกำลังพลตำรวจสายตรวจ และเมื่อมอบให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจนำไปใช้ปฏิบัติงานแล้ว ผู้บริหารงานสายตรวจจะต้องมีวิธีกำกับดูแล ตรวจสอบ การส่งมอบ การบำรุงรักษาให้เครื่องมืออุปกรณ์และพาหนะต่างๆนั้น คงอยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

นอกจากนี้ทุก สน. ควรจัดให้มีห้องปฏิบัติการสายตรวจ (Patrol Operation Room) เป็นศูนย์รวมของข้อมูล ข่าวสารต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานสายตรวจ โดยจัดให้มีตู้เก็บเอกสารสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆที่เกี่ยวข้อง นาฬิกาอาชญากรรม กราฟสถิติต่างๆ ฯลฯ และสามารถแปลงสภาพเป็นห้องประชุมของ สน.ได้ เมื่อมีความจำเป็นสำหรับศูนย์รวมข้อมูลของ สน.นี้ จะนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์มาช่วยในการเก็บข้อมูลด้านสถิติคดีอาญาของ สน.ทั้งนี้จะมีประโยชน์อย่างมากในการเรียกค้นข้อมูล การตรวจสอบ ฯลฯ เป็นไปด้วยความรวดเร็วถูกต้อง

๒.๓.๔.๕ แผนปฏิบัติงานสายตรวจ

แผนการตรวจนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ในการตรวจท้องที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจจำเป็นต้องปฏิบัติตามแผนการตรวจ เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า แม้บุคลากรสายตรวจมีคุณภาพ และอุปกรณ์ต่างๆในการปฏิบัติจะมีพร้อมเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าหากแผนที่จะให้เจ้าหน้าที่สายตรวจไปปฏิบัติไม่ดีพอ เช่น “ลักษณะเป็นการนั่งเทียนเขียนแผน” หรือ “แผนนิ่ง” เป็นต้น ก็ย่อมทำให้การปฏิบัติงานสายตรวจล้มเหลวหรือไม่ประสบผลตามเป้าหมายได้ โดยแผนปฏิบัติงานสายตรวจนั้นจะต้องมีกระบวนการวางแผนการปฏิบัติงานสายตรวจ ดังนี้

๑) การกำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจ จุดมุ่งหมาย และเป้าหมายของการตรวจ คือ การวางแผนนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง ดังนั้นจะต้องจัดกรอบความต้องการให้ชัดเจนและกำหนดเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมสามารถวัดและประเมินผลได้

๒) การประเมินผลสถานการณ์ปัจจุบัน คือ จะต้องทราบถึงสถานการณ์ของอาชญากรรมทั้งในด้านความถี่ในการเกิดอาชญากรรมประเภทต่างๆ สาเหตุการเกิดคดี ช่วงวันเวลาตลอดจนแผนประทุษกรรมคนร้าย เพื่อที่จะสามารถนำมากำหนดเป้าหมายและสามารถประเมินถึงสถานการณ์อันที่เสริมสร้างความปลอดภัยแก่ประชาชนในพื้นที่

๓) การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การรวบรวมข้อมูลข่าวสารต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเพื่อที่จะสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์และปรับใช้ในการวางแผนป้องกันอาชญากรรมได้อย่างรอบคอบ รัดกุม

๔) การวางแผน คือ เพื่อให้การปฏิบัติงานสายตรวจบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งการวางแผนสายตรวจเป็นส่วนที่มีความสำคัญในกระบวนการบริหารงานและเปรียบเชิงมิติที่จะช่วยชี้ทางในการดำเนินการงานสายตรวจให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

๕) การปฏิบัติตามแผน คือ เมื่อได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ได้มีการประเมินสถานการณ์รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนแล้วนั้นถือเป็นขั้นเตรียมการจัดทำแผน ในส่วนนี้จะเป็นส่วนของการนำแผนปฏิบัติงานการตรวจที่ได้กำหนดไว้ให้นำไปปฏิบัติเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด

๖) การติดตามผลการปฏิบัติและการแก้ไขปัญหาคือ หลังจากที่ได้ นำแผนปฏิบัติงาน การตรวจไปปฏิบัติแล้วนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามแผน (เจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบสายตรวจ) จะพบว่าแผนที่ได้ กำหนดนั้นสามารถที่จะปฏิบัติตามแผนได้มากน้อยแค่ไหน มีข้อบกพร่องอย่างไร จากนั้นจึงนำข้อมูล เกี่ยวกับการปฏิบัติตามปรับปรุงแก้ไขแผนปฏิบัติงานการตรวจให้สามารถปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้นต่อไป

๗) การติดตามประเมินผล คือ การที่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจได้ปฏิบัติตาม แผนปฏิบัติงานการตรวจแล้วนั้น ในส่วนนี้จะเป็นส่วนการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานการตรวจในพื้นที่ ว่าผลลัพธ์ที่ได้การออกตรวจพื้นที่ต่างๆในความรับผิดชอบนั้นเป็นอย่างไร อัตราการเกิดอาชญากรรมลดลง หรือไม่ และประชาชนในพื้นที่เกิดความรูสึกอบอุ่นใจและเกิดความรูสึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หรือไม่

ลักษณะของแผนปฏิบัติงานสายตรวจที่ดีควรประกอบด้วยรายละเอียด ๔ ประการดังต่อไปนี้ (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, ๒๕๓๘)

๑) มีการประเมินสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง

การประเมินสถานการณ์ปัจจุบันนั้น จะต้องวิเคราะห์ถึงสถานภาพอาชญากรรม แนวโน้ม ซึ่งการวิเคราะห์ดังกล่าวจะต้องเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิธีทางสถิติ ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อ การวิเคราะห์นั้นสามารถหาข้อมูลได้จากแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) สถิติคดีที่พนักงานสอบสวนได้รับการร้องทุกข์จากประชาชน โดยนำ ข้อมูลดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์ และทำการเปรียบเทียบประเภทคดี การเพิ่มลดของคดี อัตราส่วนร้อยละ ต่างๆ ด้วยกรรมวิธีทางสถิติศาสตร์ เพื่อให้ทราบถึงสถานภาพอาชญากรรมในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบว่า หน่วยงานสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของระดับสูงได้หรือไม่ การวิเคราะห์เปรียบเทียบนี้จะต้อง ดำเนินการให้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ อาจแบ่งเป็นช่วงเวลาได้ดังนี้

๑. การวิเคราะห์เปรียบเทียบคดี (ทุก ๑๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑ ของทุกเดือน)

๒. การวิเคราะห์เปรียบเทียบคดีระหว่าง เดือนต่อเดือน

๓. การวิเคราะห์เปรียบเทียบคดีระหว่าง ปีต่อปี (ตามตัวอย่าง

เอกสารในภาคผนวกที่ ๕/๒)

(๒) ข้อมูลข่าวสารอื่นๆ ประกอบด้วย ๑. ข้อมูลข่าวสารโดยตรง ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับแจ้งโดยตรงจากสื่อข้อมูล หรือแหล่งข้อมูลโดยตรง เช่น ข้อมูลที่ได้รับจากการ ร้องเรียนของประชาชนทั้งจากทางโทรศัพท์ เอกสาร หรือมาร้องเรียนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วยตนเอง ข้อมูล ที่ได้รับการชักถามขยายผลจากผู้ต้องหาหรือผู้ต้องสงสัย ข้อมูลที่ได้รับจากการไปเยี่ยมเยียนประชาชน ฯลฯ เป็นต้น (ตามตัวอย่างเอกสารในภาคผนวกที่ ๕/๓)

(๓) ข้อมูลข่าวสารทางอ้อม ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับแจ้งจากสื่อข้อมูล หรือแหล่งข้อมูลโดยอ้อม เช่น ข้อมูลแลกเปลี่ยนข่าวสารที่ได้ลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ ข้อมูลทางรายการ วิทยุกระจายเสียง ข้อมูลแลกเปลี่ยนข่าวสารอาชญากรรมระหว่างท้องที่ต่างๆ ฯลฯ เป็นต้น

(๔) นาฬิกาอาชญากรรม โดยนำข้อมูลสถิติคดีต่างๆมากำหนดเป็นจุดด้วย เครื่องหมายต่างๆบนนาฬิกาจำลองซึ่งได้จัดทำขึ้น เพื่อจะได้ให้ผู้ปฏิบัติรู้ช่วงเวลาที่เกิดคดีขึ้น รูปประเภท คดีที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นๆ รู้ว่าในเขตตรวจใดมีคดีปัญหาใดเกิดขึ้นรวมถึงความถี่ของช่วงเวลาที่เกิดเหตุ (ตามตัวอย่างเอกสารในภาคผนวกที่ ๕/๔)

(๕) แผนที่สังเขป แสดงเขตพื้นที่รับผิดชอบของหน่วย จัดแบ่งเขตตรวจย่อย ในพื้นที่ตลอดจนผู้รับผิดชอบในเขตตรวจย่อยนั้นๆ โดยกำหนดด้วยเครื่องหมายคี่ต่างๆ เพื่อจะได้ทราบถึง บริเวณ และสภาพสถานที่เกิดเหตุ ความถี่ของการเกิดอาชญากรรมบริเวณที่เกิดเหตุ

(๖) สมุดคดีอาญา ๕ ประเภท (ตามตัวอย่างเอกสารในภาคผนวกที่ ๕/๕)

๑. คดีลักทรัพย์ในเคหสถานในเวลากลางคืน (ตีนแมว)
๒. คดีลักทรัพย์ในเคหสถานในเวลากลางวัน (กุญแจเฝ้าบ้าน)
๓. คดีลักทรัพย์รถยนต์ รถจักรยานยนต์
๔. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ โดยใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะ
๕. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์อื่นๆ

(๗) ข้อมูลท้องถิ่น ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน เช่น ร้านค้า หอง สถานบริการ ร้านเสริมสวย โรงเรียน หมู่บ้านจัดสรร ธนาคาร บ้านพักบุคคลสำคัญ ย่านธุรกิจ ชุมชน แออัด โรงรับจำนำ โรงพยาบาล คลินิก สถานที่ทำการของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ ว่ามีความอ่อนแอเหลือต่อการ เกิดปัญหาอาชญากรรมเพียงใด เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาวางแผนการตรวจ และเป็นข้อมูลให้สายตรวจเข้า ดำเนินการควบคุมอาชญากรรมเกี่ยวกับสถานที่ดังกล่าวตามความสำคัญและความเหมาะสม

(๘) ระเบียบ นโยบาย หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสาย ตรวจ ซึ่งผู้บริหารจะต้องดำเนินการรวบรวม และสามารถนำออกมาใช้ประชุมชี้แจงให้กับเจ้าหน้าที่สายตรวจ ได้รับทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด โดยอาจจัดทำเป็นบอร์ดปิดไว้ในห้องปฏิบัติการสายตรวจและเก็บ รักษาต้นฉบับไว้ในตู้เก็บเอกสาร ซึ่งหากต้องนำมาอ้างอิงในการดำเนินการใดๆ ก็อาจสามารถนำออกมาใช้ได้ อย่างทันที่

(๙) ข้อมูลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์โครงการ เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้อง เช่น จากโครงการศึกษาวิจัยของนักศึกษา ภาคเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง กับสายตรวจ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรม แห่งบุคคลที่มีพฤติกรรมน่าติดตาม ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น หากผู้บริหารไม่สามารถใช้ข้อมูลเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ในการจัดทำ หรือวางแผนงานสายตรวจอย่างละเอียด รอบคอบแล้ว การวางแผนก็จะผิดพลาด และอาจส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านป้องกันอาชญากรรมของตำรวจ สายตรวจไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้

๒) มีการกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติชัดเจนเป็นรูปธรรมมากที่สุด

- (๑) เป้าหมายด้านการควบคุมการเกิดของคดีอาญาประเภทต่างๆ
- (๒) เป้าหมายด้านการบริการให้แก่ประชาชน
- (๓) เป้าหมายด้านการส่งเสริมขวัญและความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของประชาชนในการได้รับความคุ้มครองของสายตรวจ
- (๔) เป้าหมายด้านการประชาสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชน กับสายตรวจ

๓) มีการกำหนดวิธีปฏิบัติตามแผนอย่างชัดเจนและสัมพันธ์กับสถานการณ์

๔) มีการกำหนดวิธีการประเมินผลไว้เสมอในแต่ละแผนปฏิบัติเพื่อจะให้ทราบถึงผล การปฏิบัติตามแผนนั้น

๒.๓.๔.๖ การจัดรูปแบบของสายตรวจในการเข้าปฏิบัติงาน

การจัดรูปแบบสายตรวจเพื่อเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่จะต้องมีความสอดคล้องกับสภาพท้องที่ และสถานภาพทางอาชญากรรม เนื่องจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ของท้องที่ปกครองในแต่ละสถานีตำรวจนั้น มีสภาพแตกต่างกันไปตามธรรมชาติ บางท้องที่อาจจะมีแม่น้ำลำคลองมาก บางท้องที่เต็มไปด้วยทุ่งนา บางท้องที่ที่มีความเจริญ มีถนนหนทางมาก (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, ๒๕๓๘) ดังนั้นจึงจำแนกรูปแบบและขีดความสามารถของสายตรวจไว้ ๑๐ รูปแบบ ดังต่อไปนี้

๑) สายตรวจรถยนต์ (Mobile patrol) การประกอบกำลังควรมีกำลังพลอย่างน้อย ๓ นายคือ พลขับ ผู้บังคับรถ และพลประจำรถ สายตรวจประเภทนี้สามารถตรวจตราพื้นที่ได้กว้างขวางมีความคล่องตัวในการเคลื่อนที่สูง สามารถก้าวรุดจับคนร้ายได้ทันเหตุการณ์และปลอดภัยกว่าประเภทอื่น นอกจากนี้ ยังออกตรวจได้ทุกสภาพดินฟ้าอากาศก็ทั้งสามารถใช้เครื่องอุปกรณ์การตรวจได้เป็นอย่างดี โดยสายตรวจรถยนต์มักจะใช้ร่องสารวัตรป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (รอง สวป.) เป็นผู้ควบคุม เรียกว่า “ หัวหน้าสายตรวจ หรือ ร้อยเวร ๒๐ ” (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ , ๒๕๔๓)

๒) สายตรวจรถจักรยานยนต์ (Motorcycle Patrol) การประกอบกำลังใช้ ๒ นายคือ เป็นพลขับ ๑ นาย และพลประจำรถ ๑ นาย สายตรวจประเภทนี้นับว่าเป็นสายตรวจที่เหมาะสมแก่การใช้งานในสภาพเหตุการณ์ปัจจุบันมากที่สุด เนื่องจากขณะนี้สภาพท้องที่ส่วนมากในนครบาลและตัวเมืองใหญ่ในต่างจังหวัดมีการคมนาคมสะดวกเชื่อมโยงไปถึงกันได้โดยง่ายในเวลาอันรวดเร็ว นอกจากนี้บางพื้นที่ยังมีสภาพเป็นตรอก ซอย สายตรวจรถจักรยานยนต์เป็นสายตรวจที่มีความคล่องตัวต่อการเคลื่อนที่สูงสามารถเข้าตรอก ซอย ต่างๆได้ดีกว่ารถยนต์ โดยคุณลักษณะของสายตรวจรถจักรยานยนต์จะแต่งชุดสีทึบก็ติดสายนกหวีด (สายแดง) สวมหมวกนิรภัยทุกนาย เมื่อเจ้าหน้าที่สายตรวจทราบเหตุ สายตรวจที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบหรือปฏิบัติหน้าที่อยู่ใกล้จุดเกิดเหตุจะรีบไปตรวจสอบยังจุดเกิดเหตุเพื่อป้องกันและระงับเหตุ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ , ๒๕๔๓)

๓) สายตรวจจักรยาน (Bicycle Patrol) เป็นสายตรวจที่วิวัฒนาการมาจากสายตรวจเดินเท้า มีข้อดีคือ ประหยัดค่าใช้จ่าย ไม่ค่อยมีเสียงดัง ไม่ทำให้อาชญากรรู้ตัวหลบหนีไปก่อน สายตรวจรถจักรยานมีความเร็วกว่าสายตรวจเดินเท้า สามารถบรรจุอุปกรณ์สนับสนุนการตรวจได้หลายอย่าง พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับสายตรวจประเภทนี้คือ หมู่บ้านจัดสรร เนื่องจากมีความคล่องตัวในการหยุดเมื่อเกิดความสงสัย และสามารถประชาสัมพันธ์กับประชาชนได้ดี การเคลื่อนย้ายทำได้สะดวก

๔) สายตรวจเรือยนต์ (Boat Patrol) การประกอบกำลังใช้ ๓ นาย เช่นเดียวกับรถยนต์ เนื่องจากเขตพื้นที่ปกครองของบางสถานีตำรวจมีน้ำมาก และไม่สามารถใช้สายตรวจประเภทอื่นๆได้ จึงมีความจำเป็นต้องมีสายตรวจประเภทนี้ขึ้น เพื่อใช้ในด้านกรป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางลำน้ำ เช่นเดียวกับท้องที่มีถนนหนทาง และยังสามารถใช้ในด้านกรบริการประชาชนได้อีกด้วย เช่น กรณีเรือประมงอุบัติเหตุล่มในแม่น้ำ หรือกรณีค้นหาผู้ประสบภัยต่างๆ

๕) สายตรวจเดินเท้า (Foot Patrol) ใช้กำลังพลสายละ ๒ นาย มีขีดความสามารถจำกัดเฉพาะพื้นที่ปฏิบัติการเพียงพื้นที่เล็กๆ แต่พื้นที่นั้นเป็นที่ชุมชนหนาแน่น ทั้งนี้เพราะจะสามารถใช้การสังเกตได้ละเอียด และได้ผลในทางจิตวิทยาในด้านการปรามคนร้ายและเป็นที่น่าพอใจกับประชาชนพลเมืองดี เช่น ย่านธุรกิจการค้าต่างๆ ตามป้ายรถประจำทางใหญ่หลายสายรวมกัน เป็นต้น

๖) สายตรวจตำรวจม้า สายตรวจประเภทนี้สิ้นเปลืองกำลังน้อยที่สุดคือเพียง ๑ นาย แต่อาจสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากกว่าประเภทอื่น เพราะม้ามามีราคาแพงและต้องเสียค่าเลี้ยงดูตลอดเวลา อย่างไรก็ตามสายตรวจม้าจะเป็นสายตรวจที่ช่วยตรวจตราป้องกันอาชญากรรมได้ในกรณีพื้นที่ปฏิบัติการ

นั้นไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้สายตรวจประเภทอื่นๆ เพราะถูกจำกัดภูมิประเทศและทัศนวิสัย และกาลเวลา ซึ่งไม่สามารถใช้สายตรวจรถยนต์ จักรยานยนต์และเรือยนต์เข้าตรวจตราได้ เช่น สวนจตุจักร และสวน ลุมพินี เป็นต้น

๓) สายตรวจสุนัขตำรวจ เป็นการใช้งำลังและความสิ้นเปลืองเช่นเดียวกับสายตรวจม้า แต่ในบางเหตุก็ยังมีความจำเป็นต้องใช้สายตรวจประเภทนี้ เช่น กรณีล้อมจับคนร้ายที่หลบหนีเข้าไปในพุ่มไม้ หรือใช้ติดตาม ตรวจพิสูจน์กลิ่น ติดตามจับยาเสพติด เป็นต้น

๔) สายตรวจประเภทยามจุด คือเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจที่ถูกจัดให้หยุดประจำ บริเวณหรือสถานที่เพื่อรักษาการณ์ ตามบริเวณสถานที่สำคัญ และสถานที่อาจเกิดอาชญากรรมได้ง่าย เช่น ตลาด สถานที่ราชการ ธนาคาร ร้านค้าทอง ร้านค้าเพชรพลอย เป็นต้น

๕) สายตรวจประเภทป้อมยามหรือตู่ยาม โดยจัดตั้งป้อมยามหรือตู่ยามตามจุดต่างๆ แล้วให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเฝ้าประจำตู่ยาม ให้เสมือนหนึ่งสถานีตำรวจย่อยบริการประชาชนตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยปกติจะตั้งตู่ยามไว้ในบริเวณที่เป็นย่านชุมชนหนาแน่น ล่อแหลมต่อการเกิดอาชญากรรม

๖) สายตรวจทางเรือ สำหรับสถานีตำรวจที่มีพื้นที่ติดอยู่กับแม่น้ำ ลำคลอง และพื้นที่ติดอยู่กับชายทะเลที่รถเข้าไม่ถึงและไม่สามารถใช้สายตรวจเดินเท้าและสายตรวจชนิดอื่นๆได้ โดยให้หัวหน้าสถานีตำรวจนครบาลหรือภูธร หรือหัวหน้างานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมกำหนดแผนการตรวจและเขตตรวจบริเวณที่มีพื้นที่คมนาคมทางน้ำ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ , ๒๕๔๓)

ผู้บริหารสายตรวจจะต้องใช้ความสามารถในการวิเคราะห์ และคัดเลือกจัดรูปแบบของสายตรวจประเภทต่างๆข้างต้น โดยสอดคล้องต้องกันกับข้อมูลต่างๆด้านการแบ่งเขตตรวจ เพื่อที่จะจัดสายตรวจในแต่ละเขตตรวจย่อยให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติอย่างเต็มที่

๒.๓.๔.๗ ระบบการจัดสายตรวจ

ผู้บริหารสายตรวจควรที่จะจัดจัดชุดปฏิบัติการเป็น ๔ ชุดปฏิบัติการ ตามตารางที่ ๒.๑ ซึ่งแนวคิดที่สนับสนุนคือ เมื่อเจ้าหน้าที่สายตรวจได้มีเวลาพักผ่อนมากขึ้นตามสภาพความเป็นจริงของมนุษย์แล้ว เข้าย่อมที่จะมีความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ดี นอกจากนี้การกำหนดเวลาตรวจให้เหมาะสมและจัดเป็นชุดปฏิบัติให้ทุกคนมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมือนกัน จัดลักษณะการทำงานแบบเป็นทีม กล่าวคือทุกคนหมุนตามกันไปอยู่ในชุดเดียวกัน มีผู้บังคับบัญชา (หน.สายตรวจ) คนเดิม รูปแบบนี้จะเสมือนหนึ่งเป็นการควบคุมตัวแปร สามารถจะวัดประสิทธิภาพของแต่ละชุดปฏิบัติการ หรือของสายตรวจแต่ละเขตได้ง่ายอีกด้วย

ตารางที่ ๒.๑ การจัดเจ้าหน้าที่สายตรวจแบบ ๔ ชุดปฏิบัติการ

วันที่ปฏิบัติ	ผลัดตก ๐๐.๐๑ - ๐๘.๐๐	ผลัดเย็น ๑๖.๐๐ - ๒๔.๐๐	ผลัดเช้า ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐	พัก พักชุดละ ๓๒ ชม.
๑, ๕	ชุดที่ ๑	ชุดที่ ๒	ชุดที่ ๓	ชุดที่ ๔
๒, ๖	ชุดที่ ๔	ชุดที่ ๑	ชุดที่ ๒	ชุดที่ ๓
๓, ๗	ชุดที่ ๓	ชุดที่ ๔	ชุดที่ ๑	ชุดที่ ๒
๔, ๘	ชุดที่ ๒	ชุดที่ ๓	ชุดที่ ๔	ชุดที่ ๑

แหล่งที่มา: กองบัญชาการตำรวจนครบาล, ๒๕๓๘

การที่จะวิเคราะห์อัตรากำลังพลด้านสายตรวจสามารถทำได้ทันทีหลังจากที่ได้มีการแบ่งเขตตรวจแล้ว นอกจากนี้เจ้าหน้าที่สายตรวจที่เป็นเวรพักก็ยังสามารถนำมาใช้ปฏิบัติหน้าที่ในกรณีที่มีภารกิจเร่งด่วนอื่นๆได้ โดยไม่กระทบการปฏิบัติงานประจำ

๒.๓.๕ การปฏิบัติขณะออกตรวจ

๒.๓.๕.๑ รูปแบบของการออกตรวจท้องที่

ในการกำหนดแผนให้สายตรวจออกตรวจตราป้องกันเหตุนั้น อาจกำหนดรูปแบบในการออกตรวจได้หลายแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม กำลังพล เครื่องมืออุปกรณ์ ยานพาหนะ และสถานภาพอาชญากรรม ซึ่งรูปแบบการออกตรวจท้องที่มี ๔ แบบดังต่อไปนี้ (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, ๒๕๓๘)

๑) การตรวจประจำเขต คือการจัดสายตรวจ ตรวจตรารับผิดชอบประจำในเขตตรวจใดเขตตรวจหนึ่งตลอดเวลาการปฏิบัติหน้าที่ การตรวจแบบนี้สายตรวจสามารถตรวจตราได้อย่างทั่วถึง เพราะประจำอยู่ในเขตตรวจเป็นเวลานาน และสร้างความคุ้นเคยกับประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามการตรวจประจำเขตอาจมีข้อเสีย กล่าวคือ ทำให้สายตรวจเกิดความเบื่อหน่าย เพราะต้องตรวจตราในเขตแคบๆอย่างจำกัดเวลาตลอด นอกจากนี้หากมีเหตุร้ายเกิดขึ้นในเขตตรวจอื่นๆ ซึ่งสายตรวจต้องไปรวมกำลังช่วยเหลือ ขาดความรู้ความชำนาญพื้นที่ในเขตตรวจนั้นซึ่งไม่เคยตรวจตรา ย่อมทำให้การเดินทางไปยังที่เกิดเหตุล่าช้า และขีดความสามารถในการปฏิบัติในบริเวณที่เกิดเหตุไม่เพียงพอ และประการสุดท้ายได้แก่ การที่สายตรวจประจำเขตมีความคุ้นเคยกับประชาชนอย่างแน่นแฟ้น อาจทำให้การออกตรวจลาดตระเวนมีน้อย เนื่องจากอาจใช้เวลาส่วนใหญ่พูดคุยสังสรรค์กับประชาชน การปราบปรามอาจได้ผลน้อยเนื่องมาจากความเกรงใจกันและกันได้

อย่างไรก็ตาม การตรวจประจำเขตจะทำให้งานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ได้ผลดี ข้อขัดข้องต่างๆเป็นสิ่งที่ต้องใช้มาตรการอื่นในการควบคุมเข้ามาแก้ไข

๒) การตรวจหมุนเขต คือการตรวจที่ตรงกันข้ามกับการตรวจประจำเขต กล่าวคือ เป็นการจัดสายตรวจให้ตรวจตรารับผิดชอบอยู่ในเขตตรวจใดเขตตรวจหนึ่งในช่วงเวลาจำกัด เช่น ๑ ชั่วโมง ๒ ชั่วโมง เป็นต้น แล้วให้หมุนเวียนไปตรวจเขตใกล้เคียง โดยมีสายตรวจอื่นเข้าไปตรวจแทนที่หมุนเวียนกันไปจนเสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่

ผลดีของการใช้รูปแบบนี้ ทำให้สายตรวจทุกคนมีความรู้ความชำนาญในพื้นที่ทั่วถึงและครอบคลุม มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานได้ในทุกเขตตรวจ ไม่เกิดความจำเจเบื่อหน่าย เนื่องจากได้มีการเปลี่ยนหมุนเวียนไปในพื้นที่ต่างๆตลอดเวลา ประการสำคัญคือ สามารถควบคุมตรวจสอบได้ง่ายกว่าแบบที่ ๑ โดยเฉพาะการตรวจสอบการลงเวลาบันทึกลงในจุดตรวจ เพราะสายตรวจจำเป็นต้องตรวจลงชื่อ เวลาตามจุดตรวจในเวลาจำกัด เมื่อหมุนไปอยู่เขตอื่น ก็จะไม่มีความลำบากเวลาตรวจ (ในกรณีที่ไม่ได้ตรวจตามแผน) การที่ต้องตรวจตราไปทุกเขตอาจทำให้ขาดความชำนาญ การคุ้นเคยกับพื้นที่หรือประชาชนมีน้อยกว่าแบบที่ ๑ แต่ถ้าระยะเวลาปฏิบัติงานๆ สายตรวจก็ย่อมพัฒนาความรู้ความชำนาญในเรื่องนี้ได้

๓) การตรวจข้ามสถานี เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าในรอยตะเข็บหรือเขตติดต่อกันระหว่างสถานีตำรวจ มักจะเป็นจุดที่คนร้ายกระทำความผิดหรือซ่อนตัวอยู่ เนื่องจากบริเวณดังกล่าวสายตรวจมักไปตรวจไม่ถึง เพราะเป็นพื้นที่ที่อยู่ห่างไกล ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวประกอบด้วยวิธีการทำงานกำลังน้อยให้เป็นกำลังมาก อาจจัดรูปแบบการตรวจข้ามเขตสถานีตำรวจตรงบริเวณรอยต่อตะเข็บของสถานีใกล้เคียง โดยการกำหนดจุดตรวจของสถานีหนึ่งให้ล่วงล้ำไปเขตของอีกสถานีหนึ่งที่มีเขตติดต่อกัน และกำหนดให้สายตรวจที่รับผิดชอบเขตตรวจติดต่อกัน

ตรวจข้ามเขตเข้าไปในเขตตรวจของอีกสถานีด้วย การกระทำเช่นนี้เท่ากับเป็นการอุดช่องโหว่ และทำให้ตามรอยต่อของแต่ละสถานีมีตำราลงเข้าไปตรวจตราอยู่เสมอ

๔) การตรวจกระจายกำลัง ได้แก่การตรวจแบบนำกำลังตำรวจไปปล่อยลงตามจุดต่างๆ แล้วให้กำลังออกตรวจตราในรัศมีใกล้เคียง และเมื่อตรวจได้ระยะหนึ่งก็รับกำลังไปปล่อยตรวจในจุดอื่นต่อไป การตรวจแบบนี้มักจะใช้กับการตรวจย่านชุมชนหรือหมู่บ้านที่แต่ละจุดอยู่ห่างไกลกัน และจำเป็นต้องเตรียมรถยนต์บรรทุกกำลังไปปล่อยตามจุด

จากรูปแบบการตรวจที่กล่าวมานี้ ในการปฏิบัติของสถานีตำรวจอาจเลือกรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรืออาจใช้หลายรูปแบบผสมผสานกันไป เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุดสำหรับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมต่อไป

๒.๓.๕.๒ หน้าที่ ภารกิจ ขณะออกตรวจ

๑) การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจขณะออกตรวจมีดังต่อไปนี้ (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, ๒๕๓๘)

- (๑) ตรวจตราแผนการตรวจของสายตรวจ
- (๒) ตรวจตู้แดง
- (๓) ตรวจสอบพื้นที่กับสายตรวจอื่น
- (๔) ตรวจเยี่ยมเยียนประชาชน
- (๕) ตั้งจุดตรวจค้นหรือตรวจค้นบุคคล
- (๖) ควบคุมการปฏิบัติของสายตรวจรับคำร้องเรียน
- (๗) ระวังเหตุ
- (๘) จับกุม
- (๙) บริการประชาชน
- (๑๐) ประจำจุดสกัดจับบางช่วงเวลา
- (๑๑) การรักษาสถานที่เกิดเหตุ และทำการสอบสวนเบื้องต้น
- (๑๒) หน้าที่ตามระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๑๙ บทที่ ๙
- (๑๓) ประชาสัมพันธ์และรับทราบข้อมูลความต้องการของประชาชน (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, ๒๕๔๓)

๒) การปฏิบัติหน้าที่ในขณะออกตรวจของหัวหน้าสายตรวจ มีดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจ
- (๒) ตรวจจุดตรวจตู้แดง
- (๓) ตรวจตู้ยาม
- (๔) ตรวจสอบการปฏิบัติงานของยามจุด
- (๕) ตรวจจุดสกัด
- (๖) ควบคุมการปฏิบัติของสายตรวจเดินเท้า
- (๗) ตรวจสอบพื้นที่กับสายตรวจต่างๆ
- (๘) ควบคุมการตั้งจุดตรวจต่างๆ
- (๙) ควบคุมการตั้งจุดตรวจค้น

- (๑๐) ระวังเหตุและจับกุม
- (๑๑) ให้ความช่วยเหลือประชาชนเรื่องต่างๆ เช่น รถเสีย น้ำท่วม ฯลฯ
- (๑๒) สั่งการควบคุมการปฏิบัติ กรณีมีเหตุฉุกเฉิน จนกว่าผู้บังคับบัญชา
ระดับเหนือขึ้นไปจะเข้ามาควบคุมดำเนินการแทน
- (๑๓) การรักษาสถานที่เกิดเหตุเบื้องต้น และทำการสอบสวนเบื้องต้น
- (๑๔) เยี่ยมเยียนประชาชน
- (๑๕) ร่วมปฏิบัติภารกิจพิเศษตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เช่น อารักขา
บุคคลสำคัญ ร่วมถวายความปลอดภัยพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์เสด็จ ฯลฯ

**๒.๓.๕.๓ เทคนิคยุทธวิธีของการตรวจ, คั้น, ชักถาม, จับกุม, รายงานการสืบสวนเบื้องต้น
ประกอบด้วยเทคนิคต่างๆดังต่อไปนี้** (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, ๒๕๓๘)

๑) เทคนิคสังเกตการณ์ของตำรวจสายตรวจ เป็นทักษะที่สำคัญของตำรวจสายตรวจคือ
ต้องเรียนรู้ ฝึกฝน และมีความคิดพัฒนาไปเรื่อยๆไม่มีที่สิ้นสุด ทั้งนี้เพราะสภาวะแวดล้อมต่างๆในสังคมมี
การเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

การสังเกตการณ์ในที่นี้ หมายถึงการตรวจสอบ การดูแลอย่างตั้งใจเป็นพิเศษ หรือการมี
ใจจดจ่อกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดรอบๆตัว ได้แก่ คน ยานพาหนะ สถานที่ และวัตถุ การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสาย
ตรวจจะเข้าใจเกี่ยวกับการสังเกต ควรจะมีความรู้เรื่องกระบวนการในการสังเกตของมนุษย์อันเกิดขึ้นจาก

- (๑) สิ่งเร้าภายนอก ได้แก่ การเห็น การได้ยิน และการสัมผัสจากประสาทสัมผัส
อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือประสาทสัมผัสทั้ง ๕ เช่น กลิ่นเหม็นของสารเคมี
- (๒) สิ่งเร้าภายใน ได้แก่ ระบบประสาทของมนุษย์ที่ส่งผ่านการตอบสนองเป็น
พิเศษเฉพาะความผิดปกติผ่านไปยังสมอง เช่น การได้ยินเสียงจากทาง
ด้านขวาของหูข้างขวามันไปตีสมอง สมองจะเริ่มมีปฏิกิริยา

๒) การเขียนแผนที่ของตำรวจสายตรวจ

ตำรวจสายตรวจบางครั้งก็ต้องเขียนแผนที่สถานที่เกิดเหตุ เช่น กรณีการจัดการจราจร
ฉุกเฉินในพื้นที่ที่มีอุบัติเหตุแล้วรถติดมาก หรือที่เกิดเหตุคดีอาญาบางประเภทในบางสถานการณ์ ตำรวจสายตรวจ
ควรรู้หลักการเขียนแผนที่ที่เกิดเหตุโดยสังเขป ดังนี้

- (๑) ทิศทางในแผนที่เกิดเหตุ
- (๒) ให้อัตลักษณ์กวัดจากสิ่งที่ไม่เคลื่อนที่
- (๓) การวัดจุดที่คนเจ็บนอนอยู่ ให้วัดจากศีรษะไปหาสิ่งที่ไม่เคลื่อนที่หนึ่งจุด
และวัดจากเท้าของคนเจ็บไปหาสิ่งที่ไม่เคลื่อนที่อีกหนึ่งจุด

การถ่ายภาพจะมีประโยชน์มากที่สุด เพราะภาพจะปรากฏออกมาแน่นอนและ
ประหยัดเวลา ในบางจุดต้องมีการถ่ายภาพโดยวิธีตั้งภาพเข้ามาใกล้ และต้องถ่ายภาพให้เห็นที่เกิดเหตุโดยทั่วไป ซึ่ง
เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจควรจะมีกล้องเล็กติดตัวไว้ เพราะนอกจากจะใช้ถ่ายภาพที่เกิดเหตุแล้ว บางครั้งยังเป็นการ
ป้องกันคนที่เข้ามาก่อปัญหาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจอีกด้วย

๓) การซักถามของตำรวจสายตรวจ

ก่อนที่จะมีการซักถาม เริ่มแรกตำรวจก็จำเป็นต้องรวบรวมสิทธิของบุคคลในการสั่งให้หยุด ซึ่งย่อมก่อให้เกิดความไม่พอใจ ดังนั้นตำรวจจึงต้องตั้งสติรู้จักควบคุมตัวเองอยู่ตลอดเวลา และต้องเข้าใจความรู้สึกของผู้ที่ถูกเรียกด้วย ตำรวจสายตรวจจะต้องคำนึงถึง สถานที่ ความได้เปรียบเสียเปรียบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีใหญ่ๆ เมื่อผู้ต้องสงสัยเกิดเป็นผู้ต้องหาสำคัญ จะสามารถวิ่งไปได้ทางใด การเรียกผู้ต้องสงสัยให้หยุดนั้นไม่ใช่ใช้การตะโกนแต่ไกลเพราะจะทำให้ผู้ต้องสงสัยซึ่งเป็นคนร้ายวิ่งหนีไปได้เสียก่อน นอกจากนั้นแล้วตำรวจจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของตัวเองด้วย

๔) เทคนิคการตรวจค้นจับกุม

- (๑) การหยุดรถเพื่อตรวจค้น โดยปกติที่ใช้กันโดยทั่วไปจะใช้วิธีการตั้งด่านแล้วตรวจค้น แต่กรณีที่ตำรวจสายตรวจรถยนต์ขับผ่านไปพบรถต้องสงสัยหรือรถที่ผู้ขับขี่ฝ่าฝืนกฎจราจรอย่างชัดเจน เจ้าหน้าที่สายตรวจจำเป็นจะต้องหยุดรถคันดังกล่าวเพื่อตรวจค้น
- (๒) การตรวจค้นตัวบุคคล เป็นการค้นหาสิ่งของที่ซุกซ่อนอยู่ตามร่างกายผู้ต้องหาหรือผู้ต้องสงสัย ก่อนที่จะทำการตรวจค้น เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ ไม่ว่าจะเป็นการได้รับอันตรายของสายตรวจเองหรือความอับอายขายหน้า ความไม่พอใจของผู้ถูกตรวจค้น ถึงอย่างไรตำรวจสายตรวจก็ยังมีความจำเป็นต้องทำการตรวจค้นบุคคลอยู่บ่อยๆ จำเป็นต้องรู้เทคนิคการตรวจค้นบุคคล ซึ่งมีหลักว่า ผู้ต้องสงสัยต้องอยู่ในท่าที่ตนเองถูกล็อกอยู่ กางมือทำท่ากำแพง ถ่างขาโดยวางเท้าห่างกำแพง ผู้ต้องสังขัยยืนอยู่ในลักษณะถ่างขาออกกว้างที่สุด พร้อมทั้งชูมือขึ้นโดยมีตำรวจใช้มือซ้ายประคองอยู่ที่เข็มขัดด้านหลัง หรือผู้ต้องสังขัยคุกเข่าลักษณะยึดตัวตรง ใช้มือประสานที่ท้ายทอยด้านหลัง เอาปลายเท้าไขว้ทับกัน
- (๓) การตรวจค้นสถานที่ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนและตรวจค้นอย่างทั่วถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจควรแบ่งบริเวณที่เกิดเหตุออกเป็นส่วนๆโดยมองภาพบริเวณที่จะตรวจค้นเป็นตาราง แล้วเริ่มทำการตรวจค้นในลักษณะเป็นหน้ากระดาน หากตรวจค้นข้ามไปข้ามมาจะทำให้หลงลืม ไม่ได้ตรวจค้นพื้นที่บางส่วน การตรวจค้นต้องระวังอย่าให้ทรัพย์สินบริเวณที่ตรวจค้นสูญหายและเสียหาย

๕) การสืบสวนเบื้องต้น

เจ้าหน้าที่สายตรวจจะเป็นเจ้าหน้าที่ชุดแรกที่เข้าไปถึงบริเวณที่เกิดเหตุเมื่อได้รับแจ้งและไปยังสถานที่เกิดเหตุก่อนเจ้าหน้าที่ชุดอื่นๆ ดังนั้นเจ้าหน้าที่สายตรวจมีความจำเป็นที่จะต้องรวบรวมข้อมูลข่าวสารของคดีเบื้องต้น เพื่อจะรายงานต่อผู้บังคับบัญชาให้ได้ความว่าเป็นคดีอะไร ใครเป็นผู้เสียหาย ใครเป็นคนร้าย พฤติกรรมและการกระทำเป็นอย่างไร มีความเสียหายอะไรเกิดขึ้น หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจจะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการสืบสวนเบื้องต้นเพื่อหาพยานหลักฐานที่จะทำให้สามารถจับกุมคนร้ายได้ การสืบสวนเบื้องต้นนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจจึงจำเป็นต้องใช้เทคนิคในการซักถามและดูจากพยานหลักฐานต่างๆ เช่น วัตถุของกลางที่พบในที่เกิดเหตุหรือพยานบุคคลที่สามารถระบุชี้ถึงตัวคนร้าย หรือพยานแวดล้อมที่สามารถบ่งชี้ผู้ต้องโครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สงสัยและคาดว่าเป็นคนร้าย โดยเจ้าหน้าที่สายตรวจจะต้องรวบรวมและสืบสวนเบื้องต้นหากสามารถทำการจับกุมผู้กระทำผิดได้ก็ให้รีบดำเนินการในทันที หากไม่สามารถดำเนินการให้แจ้งข้อมูลผลการสืบสวนเบื้องต้นให้กับฝ่ายสืบสวนทราบทันทีเพื่อติดตามคนร้ายต่อไป

๒.๓.๕.๔ เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่นำมาใช้งานคู่กับสายตรวจ

การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่คือความจำเป็นที่ตำรวจไทยจะต้องดำเนินการต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง โดยอยู่บนพื้นฐานของความร่วมมืออย่างใกล้ชิดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และอยู่บนพื้นฐานของความใจกว้างระหว่างผู้ปฏิบัติงาน (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, ๒๕๓๘)

การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้กับงานสายตรวจนี้ แม้จะต้องใช้เวลาอีกมากกว่าก่อนที่จะปรากฏผลอย่างเป็นรูปธรรม ครบวงจร แต่บางส่วนที่ดำเนินการอยู่แล้วก็ได้ช่วยให้การปฏิบัติงานของตำรวจมีแนวโน้มเป็นไปในทางที่ดีขึ้นและเกิดการยอมรับต่อแนวทางในการนำเทคโนโลยีมาใช้กับงานของตำรวจอย่างกว้างขวาง โดยรัฐบาลได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้พัฒนาระบบฐานข้อมูลอาชญากรรมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดรวม ๑๒ ระบบด้วยกัน ประกอบด้วย

- ๑) ระบบฐานข้อมูลทะเบียนยานพาหนะ
- ๒) ระบบฐานข้อมูลใบอนุญาตขับรถ
- ๓) ระบบฐานข้อมูลทะเบียนอาวุธปืน
- ๔) ระบบฐานข้อมูลใบอนุญาตพกพาอาวุธปืน
- ๕) ระบบฐานข้อมูลผู้กระทำผิดกฎหมาย
- ๖) ระบบฐานข้อมูลคดีอาชญากรรม
- ๗) ระบบฐานข้อมูลอุบัติเหตุจราจร
- ๘) ระบบฐานข้อมูลรถหายทรัพย์สินหาย
- ๙) ระบบฐานข้อมูลบุคคลพลัดหลง
- ๑๐) ระบบฐานข้อมูลหมายจับ
- ๑๑) ระบบฐานข้อมูลบุคคลพันโทษ
- ๑๒) ระบบฐานข้อมูลบุคคลที่มีพฤติกรรมในทางมิชอบ

ฐานข้อมูลอาชญากรรมทั้งหมดนี้จะมีการเชื่อมโยงโครงข่ายไปยัง สถานีตำรวจต่างๆทั่วประเทศ

๒.๓.๕.๕ การติดต่อสื่อสาร

ในระบบของงานสายตรวจนั้นกล่าวได้ว่าการสื่อสารเป็นส่วนสำคัญในการออกปฏิบัติงานของสายตรวจเป็นอย่างยิ่ง และสิ่งสำคัญที่สุดของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีทักษะในการสื่อสารที่ดี ในระบบของงานสายตรวจนี้เราอาจจำแนกประเภทของการสื่อสารที่เกี่ยวข้องและจำเป็นที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ซึ่งถึงกระบวนการในการติดต่อสื่อสารเป็นอย่างดี เพราะระบบของงานสื่อสารนี้จะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และแนวนโยบายของผู้บังคับบัญชา เราสามารถแยกแยะงานสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ไว้ ๒ ประเภทดังนี้ (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, ๒๕๓๘)

- ๑) การสื่อสารที่ไม่เป็นภาษา (Non-Verbal Communication) การสื่อสารประเภทนี้จะเป็นการสื่อสารที่แสดงออกมาจากตัวเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อสื่อภาษาให้กับผู้ที่พบเห็นได้เข้าใจและทราบถึงการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ภาษาดังกล่าวนี้ได้แก่ ลักษณะท่าทางการแสดงภาษากายของเจ้าหน้าที่ ตำรวจเอง ดวงตาหรือแวตตาที่แสดงออกขณะปฏิบัติหน้าที่ สีหน้าลักษณะการเคลื่อนไหวของร่างกาย

การวางแผนในการพูดคุย เหล่านี้เป็นภาษาที่สื่อออกมาโดยไม่จำเป็นต้องพูดหรือสื่อกันด้วยการเขียน ภาษาดังกล่าวนี้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจและรู้ซึ้งว่าเป็นความจำเป็นที่จะต้องแสดงออก ต่อสาธารณชนในลักษณะอ่อนน้อมถ่อมตนและเพื่อผู้สัมพันธ์กับผู้รับสื่อ จึงจำเป็นที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ จะต้องแสดงออกด้วยภาษาที่สื่อแล้วเข้าใจว่าตำรวจเป็นมิตรพิทักษ์ประชา

๒) การสื่อสารที่เป็นภาษา (Verbal Communication) การสื่อสารประเภทนี้จะ เป็น ภาษาพูดและภาษาเขียนที่จะต้องติดต่อสื่อสารกันโดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องเข้าใจภาษาพูดและใช้ คำพูดที่เหมาะสมกับกาลเทศะ กับประชาชนผู้ติดต่อรวมถึงการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรูปแบบการ สื่อสารที่เป็นคำพูดนี้ยังมีเทคโนโลยีเข้ามาอำนวยความสะดวกให้การสื่อสาร เช่น การใช้วิทยุสื่อสาร เพื่อช่วยให้การสื่อสารรวดเร็วสามารถย่นระยะเวลาการทำงานได้ดี เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจึงควรเข้าใจและรู้ ถึ่วิธีที่จะใช้สื่อแต่ละประเภทให้เหมาะสม

สำหรับภาษาเขียนนั้นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติก็ต้องเข้าใจถึงการทำการรายงานการปฏิบัติ หน้าที่หรือการโต้ตอบของเอกสารต่างๆที่เข้ามาในงาน เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานให้กับผู้สั่งการหรือการ ตอบสนองการบริการให้กับประชาชนเพื่อตอบคำถามที่ประชาชนต้องการทราบให้เข้าใจ

กล่าวโดยสรุปภาษาพูดคือการรายงานด้วยวาจา และภาษาเขียนคือการรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ทราบถึงการปฏิบัติและสามารถนำไปประเมินผลได้อย่างดีต่อไป

๒.๓.๖ การปฏิบัติภายหลังการออกตรวจ

เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจในการออกตรวจของสายตรวจแล้ว หากไม่มีมาตรการควบคุมอาจมีสายตรวจบางนายถือ โอกาสออกเวรก่อน ฉะนั้นภายหลังจากการออกตรวจท้องที่แล้วเจ้าหน้าที่สายตรวจจะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้ (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, ๒๕๓๘)

๒.๓.๖.๑ การปฏิบัติหลังการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจ

- ๑) กลับมาพร้อม ณ ห้องปฏิบัติการสายตรวจเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่
- ๒) รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ ปัญหาข้อขัดข้องต่างๆให้เรียบร้อย
- ๓) ส่งคืนอุปกรณ์ของหลวงและอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ส่วนรวม เช่น อาวุธปืน วิทยุ สื่อสาร ยานพาหนะ เป็นต้น
- ๔) ตรวจสอบภารกิจพิเศษ หรือภารกิจที่ต้องปฏิบัติในช่วงต่อไป คำสั่งต่างๆ
- ๕) ลงลายมือชื่อก่อนเลิกปฏิบัติหน้าที่ในสมุดจัดเวรยาม

๒.๓.๖.๒ การปฏิบัติหลังจากการออกตรวจของหัวหน้าสายตรวจ

- ๑) ตรวจสอบยอดกำลังพลสายตรวจ
- ๒) ตรวจสอบอุปกรณ์ ยานพาหนะ สิ่งของหลวงต่างๆ ซึ่งสายตรวจจะส่งมอบตลอดจน สภาพความพร้อมเรียบร้อยสิ่งของต่างๆ
- ๓) รวบรวมรายงานต่างๆเกี่ยวกับสายตรวจ เช่น ใบรายงานการตรวจ ผลการตรวจเยี่ยม เยียนประชาชน ตลอดจนตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ฯลฯ
- ๔) รวบรวมข้อมูล การข่าวต่างๆที่ได้มาขณะออกตรวจ ตลอดจนสิ่งต่างๆที่ตรวจพบ ระหว่างการตรวจ

๕) สอบถามปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่และสรุปประเมินผลการปฏิบัติ รายงานสารวัตรป้องกันและปราบปรามเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

๖) นอกจากนี้หัวหน้าสายตรวจผลิตภัณฑ์ที่ออกเวอร์จะต้องส่งข้อมูลที่จำเป็นแก่หัวหน้าสายตรวจที่จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไป เกี่ยวกับสถานการณ์พิเศษ หรือภารกิจพิเศษ เพื่อร้อยเอวผลัดใหม่จะได้ รับทราบและเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

๒.๓.๖.๓ ผู้บริหารสายตรวจ ซึ่งก็คือ สารวัตรป้องกันและปราบปราม (สวป.) หรือรองผู้กำกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (รอง ผกก. ป.) จะต้องดำเนินการดังนี้

๑) ตรวจสอบ

- (๑) ตรวจสอบรายงานต่างๆของหัวหน้าสายตรวจและสายตรวจ
- (๒) ตรวจสอบรายงานการตรวจสัมพันธ์
- (๓) ตรวจสอบการตั้งจุดตรวจค้น
- (๔) ตรวจสอบการตรวจจุด ตู๋ยามต่างๆ
- (๕) ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนการตรวจของสายตรวจ
- (๖) ตรวจสอบ ดูแลยานพาหนะ เครื่องมือสื่อสาร อาวุธยุทโธปกรณ์ต่างๆให้มี ประสิทธิภาพที่จะใช้งานได้

๒) รวบรวมข้อมูลในการวางแผน ข้อมูลต่างๆนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในกระบวนการวางแผน ฉะนั้นผู้บริหารงานสายตรวจจำเป็นจะต้องพยายามเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุด โดยข้อมูลได้จากแหล่งที่มาต่อไปนี้

- (๑) ข้อมูลข่าวสารโดยตรง ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับแจ้งโดยตรงจากสื่อ หรือแหล่งข้อมูลตรง เช่น ข้อมูลที่ได้รับการร้องเรียนจากประชาชนทั้ง จากทางโทรศัพท์ จดหมาย หรือมาร้องเรียนกับเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง
- (๒) ข้อมูลข่าวสารโดยอ้อม เช่น ข้อมูลที่ลงตีพิมพ์ทางหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง ข่าวสารแลกเปลี่ยนระหว่างท้องที่ ฯลฯ

๓) ประเมินผลการปฏิบัติ

- (๑) ประเมินผลการปฏิบัติตามแผน และผลงานที่ได้รับ
- (๒) ประเมินผลการปฏิบัติภารกิจต่างๆในขณะออกตรวจ
- (๓) ประเมินตัวตำรวจสายตรวจผู้ปฏิบัติ
- (๔) อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ

การประเมินผลเป็นขั้นตอนของกระบวนการบริหาร เป็นเครื่องมือในการวัดผลการปฏิบัติว่าเป็นไป ตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งการบริหารสายตรวจระดับสถานีสามารถประเมินผลความสำเร็จโดย ประเมินผลการปฏิบัติได้จากสิ่งต่อไปนี้

- (๑) สถิติคดีอาญาต่างๆ เป็นข้อมูลที่ผู้บริหารงานสายตรวจสามารถนำมา ประเมินผลการปฏิบัติ โดยการรวบรวมจากการรับคำร้องทุกข์ของ พนักงานสอบสวน ซึ่งเรียกข้อมูลประเภทนี้ว่า “Police Report” และ ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงอาชญากรรมที่เกิดขึ้นโดยที่ตำรวจไม่รู้ เพราะ ไม่มีผู้มาแจ้งความด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น ผู้บริหารไม่ยอมแจ้ง ความเนื่องจากได้รับความอับอาย มีการประนีประนอมยอมความ

หรือที่พนักงานสอบสวนไม่ได้รับคำร้องทุกข์ ซึ่งเรียกข้อมูลประเภทนี้ว่า “Dark Figure” เมื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์และทำการเปรียบเทียบสถิติอัตราการเกิดอาชญากรรม จะทำให้ผู้บริหารทราบถึงความเหมาะสมของแผนว่าควรได้รับการปรับเปลี่ยน หรือจะดำเนินการตามแผนต่อไป

(๒) การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สายตรวจ ผู้บริหารสายตรวจจะต้องวางหลักเกณฑ์และกำหนดองค์ประกอบของการปฏิบัติในการประเมินให้ เป็นไปในแนวทางเดียวกันอย่างมีมาตรฐานและด้วยความเป็นธรรม การประเมินควรทำในรูปของคณะกรรมการ และอาจประเมินไปถึงขั้นตอนการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงานสายตรวจโดยแบ่งตามประเภทของงานได้ ดังนี้

๑. ประเภทงานหลัก ได้แก่ งานประจำที่ได้รับมอบหมาย โดยพิจารณาถึงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจผู้ถูกประเมินว่าการปฏิบัติก่อนออกตรวจ ขณะตรวจ และหลังออกตรวจนั้น มีความถูกต้องตามที่กำหนดหรือได้สั่งการไว้หรือไม่ เพียงใด

๒. ประเภทงานรอง ได้แก่ งานบริการและให้ความช่วยเหลือประชาชน โดยพิจารณาถึงความรวดเร็ว ความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ในการบริการช่วยเหลือประชาชนขณะออกตรวจ รวมถึงการให้บริการหรือระงับเหตุอื่นๆที่เกิดผลดีต่อส่วนรวม เป็นต้น

ผลการป้องกันปราบปราม งานสายตรวจในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญในการป้องกันมากกว่าการปราบปราม การประเมินผลจึงต้องทำควบคู่กันไป โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการใช้ปฏิภาณไหวพริบ ความอดทน ความกล้าหาญ การเสี่ยงอันตรายในการป้องกันเหตุเป็นคะแนนหลัก และนำคะแนนผลการจับกุมตามความหนักเบาของข้อหาเป็นคะแนนสนับสนุน

ความประพฤติและการปฏิบัติโดยทั่วไป ได้แก่ การประเมินเกี่ยวกับความประพฤติ บุคลิกภาพ ความรับผิดชอบงานในหน้าที่ มนุษย์สัมพันธ์ ภาวะผู้นำ ความเสียสละ ความสามารถในการเรียนรู้ การพัฒนางาน ความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม ตลอดจนความไว้วางใจในการปฏิบัติงาน

การประเมินผลการปฏิบัติของสายตรวจ ควรกระทำด้วยระบบการให้คะแนนตามแบบฟอร์มโดยกำหนดเป็นลักษณะของการปฏิบัติในภาพรวมให้ครอบคลุมได้อย่างละเอียดทั้งด้านความประพฤติและการปฏิบัติ โดยทั่วไป และควรมีการจัดกลุ่มการประเมินตามแนวทางการประเมินของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บชน.)

เมื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆของการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติเป็นที่เรียบร้อยแล้วผู้บริหารงานสายตรวจก็จะทราบได้ว่า ผลการปฏิบัติจากการที่ได้ดำเนินการตามกระบวนการบริหาร บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด และเมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดข้อมูลข่าวสารต่างๆที่ได้ประมวลไว้ใน การประเมิน ก็ จะทราบถึงปัญหาอุปสรรคและข้อบกพร่องต่างๆ แล้วนำมาวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไข ปัญหา เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและวางแผนการปฏิบัติใหม่ในการดำเนินงานต่อไป

ผลของการวินิจฉัย และวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาอุปสรรคต่างๆจากการติดตามประเมินผลนี้อาจเรียกได้ว่าเป็นการย้อนกลับเพื่อปรับข้อมูลหรือการย้อนกลับเพื่อปรับแผน

๔) การทำแผนปฏิบัติ

- (๑) จัดทำแผนการตรวจของสายตรวจประจำวัน
- (๒) จัดทำแผนการตั้งจุดตรวจค้น
- (๓) จัดทำแผนปฏิบัติตามแผนเฉพาะกิจ
- (๔) จัดทำแผนการตรวจสัมพันธ์

การวางแผนจะต้องวิเคราะห์สถานภาพอาชญากรรมเชิงรุกและการพยากรณ์เหตุการณ์ สถานภาพอาชญากรรม เช่น คาดการณ์ว่าในวันข้างหน้าจะมีคดีประเภทใดเกิดขึ้นบ้าง ณ สถานที่ใด เวลาใด กลุ่มคนร้ายเป็นใคร วิธีการและมูลเหตุเป็นอย่างไร และใครที่น่าจะตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมที่น่าจะเกิดขึ้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลสำคัญต่อการระดมกำลังการวางแผนการจัดสายตรวจ การกำหนดมาตรการที่เหมาะสม รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนกลุ่มที่คาดว่าจะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม (Crime Victim) ได้ทราบถึงแนวโน้มดังกล่าวเพื่อหลีกเลี่ยงอาชญากรรม

กล่าวโดยสรุป การวิเคราะห์สถานภาพอาชญากรรมเชิงรุกและการพยากรณ์อาชญากรรม เป็นหลักการที่ยอมรับได้ เป็นการดำเนินการทางสถิติอย่างมีเหตุผล ซึ่งถ้ากระทำโดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้าช่วย ก็จะทำให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๔ องค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครือข่าย

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าความร่วมมือของประชาชนเป็นเครื่องมือทางการบริหารที่มีประโยชน์ต่อองค์กรและหน่วยงานที่ทำหน้าที่นำนโยบายต่างๆมาปฏิบัติตั้งนั้นหากผู้บริหารสามารถสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี ยอมรับซึ่งการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการช่วยเหลือเกื้อกูลแบ่งปันทรัพยากรที่เป็นประโยชน์ต่างๆ ผลงานวิจัยจำนวนมากระบุว่า การจับเข้าคู่กันกับประชาชนผู้รับบริการทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและหากมีการนำความคิดของประชาชนมาประกอบการตัดสินใจ ผลการตัดสินใจนั้นก็สะท้อนความห่วงใยที่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการดำเนินงานและส่งผลกระทบต่อความพอใจที่เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ยังพบว่าความร่วมมือที่มีคุณภาพสูงย่อมส่งผลกระทบต่อความไว้วางใจต่อองค์กรภาครัฐ (อรรถัย กักผล, ๒๕๕๓) เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วการที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมและเป็นหุ้นส่วน ประชาชนก็จะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของขึ้น(จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย และคณะ, ๒๕๕๑) นอกจากความร่วมมือจากประชาชนแล้วความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐ เอกชนรวมถึงองค์กรไม่แสวงหากำไรล้วนส่งผลทำให้การดำเนินการต่างๆประสบความสำเร็จได้ง่ายหากเกิดความร่วมมือและได้รับการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการแลกเปลี่ยนนี้หากถูกสานต่อโดยมีการสื่อสารหรือมีกิจกรรมเกิดขึ้นร่วมกันเป็นระยะก็จะเกิดเป็นเครือข่ายความร่วมมือที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการบริหารดังนั้นเครือข่ายจึงมีความสำคัญต่อองค์กร

๒.๔.๑ ความหมายและความสำคัญของเครือข่าย

ปารีชาติ วลัยเสถียรและคณะ (๒๕๔๓) ได้สรุปและอธิบายความหมายของคำว่าเครือข่าย (Network) ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการประสานงานของบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรที่ต่างมีทรัพยากร เป้าหมาย วิธีการทำงานและกลุ่มเป้าหมายของตัวองค์กรร่วมกันบุคคลกลุ่ม หรือองค์กรเหล่านี้ได้เข้ามาประสานงานกันอยู่มีระยะเวลาพอสมควรแม้อาจไม่มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอก็ตามแต่มีการวางรากฐานเอาไว้เมื่อฝ่ายใดมีความต้องการที่จะขอความช่วยเหลือหรือความ

ร่วมมือก็จะเกิดการติดต่อการสื่อสารขึ้น ความร่วมมือที่เกิดขึ้นอาจเชื่อมโยงกันหลวมๆหรืออาจอยู่ในรูปของการจัดองค์การที่เป็นโครงสร้างของความสัมพันธ์ที่ชัดเจน

หากพิจารณาในเชิงพฤติกรรมศาสตร์ก็อาจมองในลักษณะที่เป็นเครือข่ายทางสังคมซึ่งหมายถึงพฤติกรรมและความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ เช่น กิจกรรม การสื่อสาร ความร่วมมือ การพึ่งพาอาศัย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสังคมมนุษย์ทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ปัจเจกบุคคลกับกลุ่ม กลุ่มกับกลุ่ม และกลุ่มกับเครือข่าย (พระมหาสุทิตย อากาศโร, ๒๕๕๓) ซึ่งเครือข่ายทางสังคมควรมีจุดร่วม ๕ ประการ ได้แก่

- ๑) สมาชิกหรือหน่วย
- ๒) จุดมุ่งหมายร่วมกัน
- ๓) การทำหน้าที่อย่างมีจิตสำนึก
- ๔) มีการพึ่งพาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือการมีส่วนร่วมซึ่งเป็นส่วนสำคัญ ทำให้เครือข่ายดำเนินอย่างต่อเนื่อง และ
- ๕) ความสัมพันธ์และการสื่อสารที่อาศัยข้อมูลและการสื่อสาร

เครือข่ายอาจถูกแบ่งได้หลายรูปแบบทั้งที่ไม่เป็นทางการเช่นการชักชวนประชาชนที่ใกล้ชิดเข้ามาร่วมกิจกรรมหรือในลักษณะที่เป็นทางการโดยอาจเหลือองค์การ หน่วยงานหรือบุคคลที่มีสมาชิกจำนวนมากเข้ามาร่วมก็ได้ นักวิชาการและนักบริหาร ต่อมุ่งศึกษาว่ารูปแบบการทำงานแบบเครือข่ายจะช่วยเพิ่มศักยภาพการทำงานภาครัฐได้มากขึ้นเพียงใดโดยมองว่าเครือข่ายสามารถสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดการแสวงหาโอกาสปรับปรุงประสิทธิภาพและลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Bardach, ๑๙๙๘) ซึ่งการเข้ามามีส่วนร่วมโดยอาศัยเครือข่ายนั้นโดยองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมขององค์การ หน่วยงานหรือบุคคลต่างๆจะเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยกันร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมประโยชน์ด้วยกัน (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย และคณะ, ๒๕๕๑) เครือข่ายจึงเป็นเครื่องมือที่หน่วยงานภาครัฐพยายามพัฒนามาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน เครือข่ายอาจเกิดขึ้นโดยธรรมชาติจากสายใยของความสัมพันธ์ในอดีตเช่นสายสัมพันธ์เครือญาติ มีความเชื่อถือหรือมีจุดร่วมอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน ขณะเดียวกันเครือข่ายก็อาจเกิดจากการจัดตั้งซึ่งจะเกิดขึ้นจากความพร้อมและความต้องการของผู้นำและเครือข่ายเอง วิธีการสร้างเครือข่ายให้เกิดขึ้นทั้งในระดับการบริหารองค์การและระดับปฏิบัติการเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการบริหารงานในหน่วยงานต่างๆอย่างมาก

เครือข่ายไม่ใช่การทำงานร่วมกันแต่ต้องมีความร่วมมือโดยสมาชิกต้องมีความเต็มใจที่จะประสานงานกัน ที่สำคัญยอมรับที่จะทำกิจกรรมร่วมกันไม่เพียงแต่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเท่านั้น กระบวนการสร้างเครือข่ายอาจทำได้หลายลักษณะทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภท วัตถุประสงค์ ลักษณะความร่วมมือและบทบาทของหน่วยงานหรือบุคคลที่สร้างเครือข่าย

๒.๔.๑.๑ กระบวนการรวบรวมในการสร้างเครือข่ายเบื้องต้นมี ๕ ขั้นตอนดังนี้ (ปาริชาติ วลัยเสถียรและคณะ, ๒๕๕๓)

- ๑) ขั้นการตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย เป็นขั้นที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติตระหนักถึงความจำเป็นเพื่อทำให้งานบรรลุเป้าหมายทั้งการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายหรือสร้างเครือข่ายความร่วมมือหากมีความสามารถเป็นศูนย์กลางของทรัพยากรที่จำเป็นหรือมีอำนาจก็จะช่วยให้การสร้างเครือข่ายง่ายขึ้นทั้งนี้การเข้าร่วมในเครือข่ายอาจต้องพิจารณาประโยชน์ในการเข้าร่วมในเครือข่าย

๒) ขึ้นติดต่อกับองค์กร หรือกลุ่มบุคคลที่เป็นเครือข่าย เป็นขั้นตอนการติดต่อสัมพันธ์เพื่อชักชวนให้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายสิ่งที่ต้องพิจารณาคือกลุ่มบุคคลหรือองค์กรต้องมีความต้องการเหมือนกันดังนั้นขั้นตอนนี้จะต้องสร้างความคุ้นเคย การยอมรับ รวมถึงความไว้วางใจระหว่างกัน โดยให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูลและกระตุ้นให้อยากแก้ปัญหาาร่วมกัน

๓) ขั้นตอนการสร้างพันธมิตรร่วมกันเพื่อสร้างความผูกพัน ขั้นตอนนี้้องการต้องทำการตกลงกันและยอมรับที่จะทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อตอบสนองความต้องการหรือการแก้ปัญหา ในการทำกิจกรรมนั้นอาจจำเป็นต้องเสริมความรู้ที่จำเป็นซึ่งอาจทำในรูปแบบแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การอบรมหรือการดูงาน เป็นต้น

๔) ขั้นตอนการพัฒนาความสัมพันธ์ เป็นขั้นตอนที่การสร้างเครือข่ายเป็นรูปธรรมโดยใช้ทรัพยากรร่วมกันรวมทั้งมีการตกลงในเรื่องการบริหารจัดการกลุ่มตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดกิจกรรมวางข้อตกลงการทำงาน กำหนดบทบาทของสมาชิก

๕) ขั้นการได้รับผลประโยชน์และเรียนรู้ร่วมกัน เป็นขั้นตอนที่เกิดภายหลังการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันและสมาชิกในเครือข่ายรู้สึกว่าได้ได้รับผลประโยชน์จากการเข้าร่วมจริงๆความรู้สึกดังกล่าวจะทำให้เครือข่ายแน่นแฟ้นขึ้นพร้อมเรียนรู้ร่วมกันซึ่งเป็นประโยชน์ทั้งฝ่ายปฏิบัติแล้วยังมีผลต่อการสร้างความแน่นแฟ้นของความสัมพันธ์ซึ่งอาจมีผลต่อการขยายกิจกรรม ขยายกลุ่มหรืออาจยกระดับเครือข่ายหรือเปลี่ยนรูปแบบที่มีความชัดเจนมากขึ้น

กระบวนการทั้ง ๕ ขั้นตอนนี้เป็นมุมมองในแง่การบริหารองค์กร อย่างไรก็ตามหากมองในแง่เทคนิคการสร้างความร่วมมือของกลุ่มกับชุมชนในเชิงปฏิบัติอาจสรุปได้เป็น ๖ ขั้นตอนได้แก่ (ปารีชาติ วลัยเสถียรและคณะ, ๒๕๔๓)

- (๑) การทำความเข้าใจกลุ่ม ขั้นตอนนี้ต้องทำการสำรวจข้อมูลหมู่บ้านหรือกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกัน หากไม่มีกลุ่มอาจชักชวนผู้นำของกลุ่มที่เข้มแข็งมาพูดคุยเพื่อช่วยให้การรวมกลุ่มใหม่่ง่ายและเร็วขึ้น
- (๒) ประชุมกลุ่ม ขั้นตอนนี้เป็นการกระตุ้นให้กลุ่มต่างๆเห็นความสำคัญและสนใจมาพบกันเพื่อให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนกันมากขึ้นทำให้ทราบแนวคิดซึ่งกันและกันนอกจากจะทำให้เกิดความสนิทสนมเกิดมิตรภาพระหว่างกลุ่ม
- (๓) กำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน ขั้นตอนนี้ผู้พัฒนาเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนต้องตั้งคำถามกับกลุ่มในวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่ม สิ่งที่เป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขร่วมกัน แนวทางดำเนินการ ระยะเวลาและบุคคลที่รับผิดชอบ
- (๔) การทดลองทำกิจกรรมร่วมกัน อาจเริ่มจากการทำกิจกรรมที่ไม่ยากจนเกินไปก่อนหลังการทำกิจกรรมควรจัดประชุมสรุปผลและประเมินความเป็นไปได้ในการทำกิจกรรมร่วมกันรวมถึงประเมินว่ากิจกรรมที่ทำเอื้อประโยชน์มากน้อยเพียงใด
- (๕) การสร้างความชัดเจนของงานที่ทำร่วมกันของเครือข่าย ขั้นตอนนี้ต้องกำหนดกิจกรรมของเครือข่าย คัดเลือกคณะกรรมการ ตั้งกติการ่วมกัน กำหนดช่วงเวลาการพบปะกัน
- (๖) การพัฒนาองค์กร คณะกรรมการและสมาชิกต้องตัดสินใจร่วมกันว่าจะดำเนินกิจกรรมและบทบาทในองค์กรรูปแบบใด

เครือข่ายเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนหรือไม่นั้นยังต้องขึ้นอยู่กับความถี่ในการจัดกิจกรรมให้สมาชิกพบปะกันเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ การสนับสนุนการทำกิจกรรมของเครือข่าย การให้ขวัญกำลังใจแก่สมาชิก การกระตุ้นให้ร่วมมือทำกิจกรรม การเสริมกระบวนการเรียนรู้ การปลูกฝังความสำนึกในความเป็นเจ้าขององค์การและชุมชน การรักษากฎระเบียบที่สมาชิกร่วมตกลงไว้อย่างเคร่งครัด การระดมทรัพยากรต่างๆ เพื่อสร้างหรือขยายเครือข่ายการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสตามความต้องการแต่ละคน (ปรีชาดี วลัยเสถียรและคณะ, ๒๕๕๓)

๒.๔.๑.๒ ความสำเร็จของการจัดการเครือข่าย

การวิเคราะห์และประเมินศักยภาพของเครือข่ายจาก ความเข้มแข็ง ความเคลื่อนไหวข้อมูล และจาก ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ โดยเกณฑ์การวัดจะมีความเกี่ยวพัน ๓ ประเด็นหลัก (พระมหาสุทิตย์ อาภากรโธ, ๒๕๕๓) ได้แก่

๑) องค์ประกอบและกระบวนการของเครือข่าย ซึ่งจะเป็นแนวทางที่นำไปสู่การเรียนรู้ และกำหนดตัวชี้วัดของเครือข่าย ในขณะที่การวิเคราะห์กระบวนการของเครือข่ายที่เป็นตัวเชื่อมประสาน กระบวนการเข้าด้วยกัน เช่น การกำหนดวัตถุประสงค์ การประสานงาน การติดต่อสื่อสารกับสังคมภายนอก การเข้าถึงช่องทางการสื่อสารของมวลสมาชิก และกระบวนการพัฒนาเครือข่าย ซึ่งสะท้อนภาพความร่วมมือ และสร้างความสมดุลระหว่างความสนใจและกระบวนการการทำงานของบุคคลที่มาจากความไว้วางใจ การพึ่งพาอาศัยและการต่อรองระหว่างกัน นอกจากนี้ยังเห็นการจัดการตนเอง ตั้งแต่การจัดการความรู้ การปรับตัวของเครือข่ายที่แสดงออกต่อสาธารณะ รวมทั้งยังพิจารณาความหลากหลายของสมาชิก พื้นที่ กระบวนการ ประเภทกิจกรรม รูปแบบความสัมพันธ์ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งนำไปสู่ประสิทธิภาพของเครือข่ายที่ต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดอย่างเหมาะสม โดยเกณฑ์ในการวิเคราะห์อาจประกอบด้วย ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่

- (๑) องค์ประกอบของการทำงานเครือข่ายที่ดี เช่น สมาชิก กิจกรรม กระบวนการทำงาน
- (๒) ภารกิจการทำงานของเครือข่าย เช่น การเรียนรู้ การศึกษาดูงาน และการติดต่อสื่อสาร
- (๓) ขั้นตอนของการสร้างพัฒนาเครือข่าย เช่น การสร้างผู้นำ แสวงหาสมาชิก และการสร้างความไว้วางใจ

๒) การวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ของเครือข่ายซึ่งพัฒนาภาพความสัมพันธ์ระหว่างคน กระบวนการทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการข้อมูล การติดต่อสื่อสาร และการเรียนรู้ เช่น กิจกรรม และเครือข่ายย่อย (Sub Network) ทั้งภายในและภายนอก โดยอาจศึกษา

- (๑) ความสัมพันธ์ของตัวแสดงจากบทบาท การเพิ่มอำนาจในการทำกิจกรรม ให้กับกลุ่มทางสังคม
- (๒) ความสัมพันธ์ทางสังคม ที่อยู่บนพื้นฐานของการแลกเปลี่ยน ตามทฤษฎีการแลกเปลี่ยน
- (๓) ความสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดความร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนที่สมดุล
- (๔) ความถี่และระยะเวลาของความสัมพันธ์

ซึ่งทั้งหมดสะท้อนถึงข้อมูลความสัมพันธ์ การติดต่อสื่อสาร และการพบปะระหว่างกลุ่ม รวมทั้งยังพิจารณาองค์ประกอบอื่น เช่น จิตสำนึก หลักการ ความมุ่งหมาย เป็นต้น

๓) การวิเคราะห์ผลงานของเครือข่าย ซึ่งเกี่ยวข้องกับ

- (๑) การต่อรองและการจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างกลุ่ม ความสามารถในการจัดการทรัพยากร เป็นต้น
- (๒) ด้านการสร้างพื้นที่และการยอมรับทางสังคม การขยายขอบเขตการทำงาน ความไว้วางใจสมาชิกในกลุ่ม
- (๓) ด้านการสร้างอัตราส่วนและจุดยืน เพื่อรักษาความชอบธรรมที่นำไปสู่การสร้างประชาคมในชุมชน องค์กร รวมทั้งสร้างคนที่ทำงานเพื่อสังคมมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การยึดมั่นในสิ่งที่ตนเองเป็น เช่น การสร้างกลุ่มร่วมปฏิบัติการป้องกันอาชญากรรม เป็นต้น
- (๔) การวิเคราะห์ด้านการปรับความสัมพันธ์ในแนวราบ ซึ่งอาจดูจากโครงสร้างทางสังคม การมีส่วนร่วมของกิจกรรม และกระบวนการตัดสินใจ
- (๕) ด้านการสร้างชุมชนแนวปฏิบัติ ที่ทำให้เกิดกระบวนการตัดสินใจของสมาชิกในเครือข่าย กรอบความคิด และความรู้ที่รวมกับความรู้สึกละและความตั้งใจของฝ่ายต่างๆ ที่จะสร้างสรรค์ผลงานให้ปรากฏ ซึ่งอาจพิจารณาจากประเด็นที่ชุมชนมีแรงปรารถนาอย่างแรงกล้า ที่จะนำไปสู่การผลักดันกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๒.๔.๒ เครือข่ายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำหรับเครือข่ายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ถูกกำหนดไว้ภายใต้แนวคิดของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมได้เป็น ๓ ประเภท (เฉลิมเกียรติ ศรีวรขาน, ๒๕๕๓) ได้แก่

๒.๔.๒.๑ เครือข่ายชุมชนในลักษณะปฏิบัติการ

เป็นเครือข่ายที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยเปิดเผยแสดงตัว มีบัตรประจำตัวสมาชิก รหัสสมาชิก และมีการกำหนดให้แต่งเครื่องแบบที่ชัดเจนการมีระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กร มีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ ทำให้สามารถรองรับสถานะของอาสาสมัครตำรวจบ้านและอาสาจราจรทำให้มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนและเกิดความร่วมมือที่ชัดเจนขึ้นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การดำเนินการสร้างเครือข่ายลักษณะนี้มีเป้าหมาย ๔ ประการ ดังนี้

- ๑) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
- ๒) ส่งเสริมบทบาทขององค์กรเอกชนที่มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้สามารถเป็นกำลังเสริมหรือทดแทนกำลังของตำรวจให้มีประสิทธิภาพ
- ๓) ส่งเสริมให้มีการรวมพลังประชาชนและชุมชนเพื่อบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัยในชุมชนนั้นๆ เช่นอาสาสมัครตำรวจโรงงาน อาสาสมัครคอนโดมิเนียม เป็นต้น

- ๔) จัดให้มีกำลังอาสาสมัครเพื่อเป็นกำลังเสริมและทดแทนกำลังตำรวจโดยจัดอบรมควบคุมมาตรฐาน จัดทำทะเบียนและควบคุมการปฏิบัติอย่างใกล้ชิดโดยกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการได้แก่ อาสาจราจร อพพร. เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเอกชน สมาชิกแจ้งข่าว ตำรวจบ้าน ตำรวจชุมชน เป็นต้น โครงการที่เป็นที่รู้จักได้แก่ โครงการอาสาสมัครตำรวจประจำชุมชน โครงการสายลับคอนโด เป็นต้น

๒.๔.๒.๒ เครือข่ายชุมชนในลักษณะแนวร่วม

เป็นเครือข่ายที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในลักษณะเปิดเผยตัวและไม่เปิดเผยตัวการดำเนินการสร้างเครือข่ายลักษณะนี้มีเป้าหมาย ๔ ประการ ดังนี้

- ๑) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชนและสังคม
- ๒) รณรงค์ให้ทุกองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมมือกันในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมเช่นองค์กรในกระบวนการยุติธรรม การศึกษาสาธารณสุขและสังคม เป็นต้น
- ๓) ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมชุมชนเข้มแข็งผสานความร่วมมือ ทุกภาคส่วน
- ๔) จัดทะเบียนเครือข่ายแนวร่วมสถานีตำรวจพร้อมประชาสัมพันธ์ยกย่องบุคคลตัวอย่างของชุมชนและท้องถิ่นกลุ่มสมาชิกในเครือข่ายได้แก่ผู้นำชุมชน ผู้แทนส่วนราชการในพื้นที่ ศาล อัยการ ฝ่ายปกครอง องค์กรเอกชน นักการเมืองในพื้นที่ สื่อมวลชน ผู้นำด้านการศึกษา ผู้นำด้านศาสนา อาชีพอิสระเช่นทนายความ กลุ่มต่างๆในพื้นที่เช่นเยาวชน สตรี เป็นต้นโดยกิจกรรมหรือโครงการที่เป็นที่รู้จักได้แก่โครงการฝากบ้านไว้กับตำรวจ โครงการฝึกอบรมแกนนำเยาวชน โครงการตำรวจตรวจเยี่ยมชุมชน โครงการสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม โครงการลานกีฬาต้านภัยยาเสพติด เป็นต้น

๒.๔.๒.๓ เครือข่ายชุมชนในลักษณะการบริหารจัดการ

เป็นเครือข่ายที่เกิดจากความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชนรวมทั้งชุมชนโดยมีเป้าหมาย ๓ ประการ ดังนี้

- ๑) แสวงหาความร่วมมือจากแกนนำชุมชนทั้งที่มีการจัดตั้งและโดยธรรมชาติทั้งภาครัฐและเอกชนตลอดจนองค์กรอิสระต่างๆที่เข้าร่วมบริหารจัดการการดำเนินงานของสถานีตำรวจ
- ๒) จัดประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
- ๓) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนหรือจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการของตำรวจในด้านงบประมาณและทรัพยากรต่างๆเครือข่ายดังกล่าวมีกลุ่มเป้าหมายได้แก่ กต.ตร. องค์กรปกครองท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เครือข่ายมักมีการประชุมร่วมกันมากกว่าการทำกิจกรรมโครงการต่างๆ

ในการประเมินผลการดำเนินการเครือข่ายทั้ง ๓ รูปแบบอาจนำหลักการประเมินประสิทธิผลเครือข่ายมาใช้หรืออาจประเมินการปฏิบัติและผลการปฏิบัติว่าบรรลุผลการลดลงของอาชญากรรม สร้างความเชื่อมั่นหรือความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ที่มากขึ้นเพียงใด อย่างไรก็ตามก็ตามในระดับแนวคิดแล้วพื้นฐานของการนำเครือข่ายมาใช้ตั้งอยู่บนการมีส่วนร่วมของประชาชนหากนำมาใช้ในการจัดการให้มีระดับการมีส่วนร่วมสูงสุดที่สุดย่อมสะท้อนความสำเร็จของเครือข่ายในอีกมุมมองหนึ่ง พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ได้กำหนดประเภทการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมเป็น ๔ ประเภทที่สะท้อนระดับของการมีส่วนร่วมได้แก่ (เฉลิมเกียรติ ศรีวรขาน, ๒๕๕๓)

๑) การให้การเลี้ยงดู เป็นระดับที่รัฐเป็นผู้รับผิดชอบในการแก้ปัญหาชุมชนเป็นผู้จัดหางบประมาณ ทรัพยากรรวมทั้งจัดกิจกรรม โครงการต่างๆเอง ประชาชนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้บ้าง (opinion) และอาจมีบทบาทในการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดไว้แต่บทบาทส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่รัฐจะเป็นผู้ดำเนินการเองได้แก่โครงการฟุตบอลเยาวชน โครงการตำรวจประสานชุมชน โครงการป้องกันภัยอาชญากรรมและยาเสพติดแก่เยาวชนในสถานศึกษาและโครงการให้ความรู้เรื่องจราจร เป็นต้น

๒) การให้ความช่วยเหลือ เป็นระดับการให้ความช่วยเหลือนี้ชุมชนและประชาชนจะเป็นผู้ได้รับการสนับสนุนหรือช่วยเหลือผ่านโครงการและกิจกรรมที่รัฐจัดขึ้นโดยชุมชนให้ความร่วมมือ (cooperation/partnership) ตัวอย่างโครงการและกิจกรรมดังกล่าวได้แก่ โครงการฝึกแกนนำเยาวชน โครงการฝากบ้านไว้กับตำรวจ โครงการสถานประกอบการสีขาว โครงการยุติธรรม โครงการฝากเหล่าไว้กับตำรวจ เป็นต้น

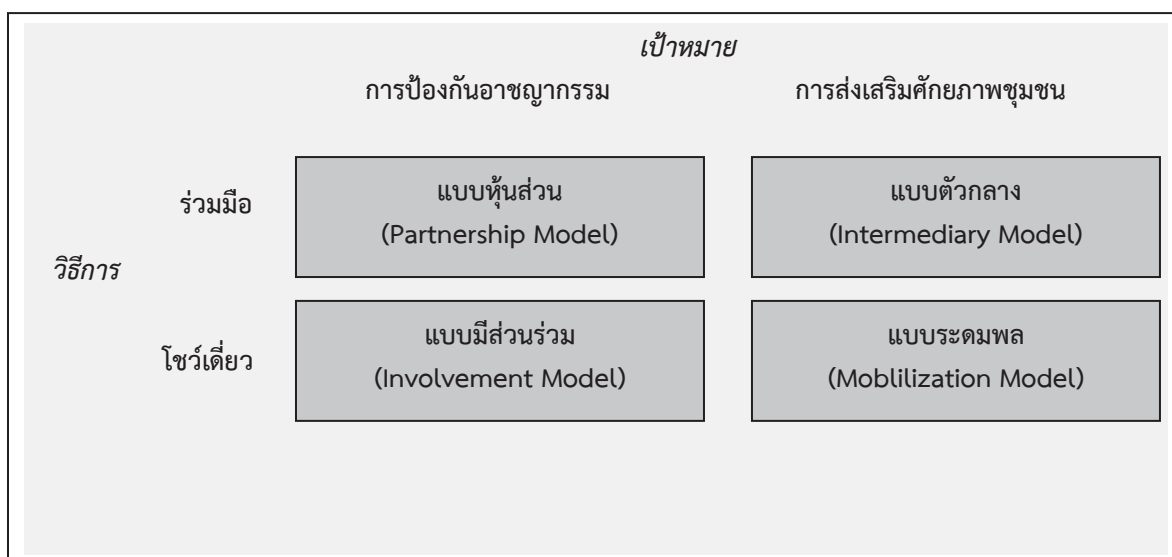
๓) การให้ความร่วมมือ เป็นระดับที่รัฐและชุมชนและประชาชนร่วมมือกันดำเนินการ (participation) ซึ่งถือได้ว่ามีส่วนร่วมเกิดขึ้นอย่างแท้จริงเมื่อเปรียบเทียบกับให้การเลี้ยงดูและการให้ความช่วยเหลือ โครงการที่เป็นตัวอย่างได้แก่ โครงการอาสาแก้ปัญหาเสพติด โครงการสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม โครงการเครือข่ายภาคประชาชน และโครงการอาสาสมัครจราจร เป็นต้น

๔) การเสริมพลังประชาชน เป็นโครงการที่รัฐให้อำนาจประชาชน(belonging/owner) ชุมชนและประชาชนเป็นเจ้าของในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง อาจจัดทำกฎเกณฑ์ เรียนรู้และป้องกันคดีที่จะเกิดในชุมชน รัฐเป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุน เสนอแนะและพี่เลี้ยงเท่านั้น โครงการที่เป็นตัวอย่างได้แก่ โครงการชุมชนเข้มแข็ง โครงการอาสาสมัครตำรวจประจำชุมชน โครงการหมู่บ้านสีขาว เป็นต้น

๒.๔.๓ รูปแบบการใช้เครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

แนวคิดยุติธรรมชุมชนเป็นแนวคิดหนึ่งที่สนับสนุนการอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนซึ่งจะเป็นการสนับสนุน ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือหุ้นส่วนในการกิจการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของชุมชน (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย และคณะ, ๒๕๕๑) โดยการใช้เครือข่ายเป็นเครื่องมือหนึ่งในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จะเป็นการวางรากฐานในบทบาทของชุมชนกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมนั้นว่าจะมีบทบาทอย่างไรซึ่งจะก่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การเพิ่มมูลค่าให้แก่ชุมชน และการจัดระเบียบชุมชน โดยแบบจำลองยุติธรรมชุมชนที่ใช้ในการสร้างเครือข่ายเพื่อใช้ในการป้องกันอาชญากรรม ดังแผนภาพต่อไปนี้ (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย และคณะ, ๒๕๕๑)

แผนภาพที่ ๒.๒ แบบจำลองยุติธรรมชุมชน

ที่มา : จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย และคณะ, ๒๕๕๑

๒.๔.๓.๑ เป้าหมายของยุติธรรมชุมชน ๒ ประการ ดังนี้

๑) เป้าหมายที่เน้นการป้องกันอาชญากรรม โดยจะเป็นการจำแนกแยกแยะประเภทอาชญากรรมที่เกิดขึ้นภายในชุมชน จากนั้นจึงมุ่งเป้าหมายไปที่การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมประเภทนั้น

๒) เป้าหมายที่เน้นการส่งเสริมศักยภาพของชุมชน โดยจะปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของสำนักงานประชาสังคม ชุมชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันในการดูแลความปลอดภัยภายในชุมชน

๒.๔.๓.๒ วิธีการของยุติธรรมชุมชน ๒ ประการ ดังนี้

๑) วิธีการโซ่วเดียว การที่องค์กรในกระบวนการยุติธรรมจะเป็นที่ผู้ริเริ่มผลักดันและดำเนินการด้วยบุคลากรและทรัพยากรขององค์กรเอง

๒) วิธีการแบบร่วมมือ การที่องค์กรต่างๆในกระบวนการยุติธรรม หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชนและประชาชนได้ร่วมกันเป็นหุ้นส่วนหรือพันธมิตรในการป้องกันและจัดการกับปัญหาอาชญากรรม

๒.๔.๓.๓ รูปแบบยุติธรรมชุมชน ๔ รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ ๑ แบบการมีส่วนร่วม (Involvement Model) คือ การที่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เช่น ตำรวจ เป็นหน่วยงานที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนเพิ่มมากขึ้น

รูปแบบที่ ๒ แบบหุ้นส่วน (Partnership Model) คือ การที่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้ร่วมมือกันเป็นหุ้นส่วนกับประชาชนในชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกัน ปราบปรามอาชญากรรม โดยร่วมระบุปัญหาและแนวทาง วิธีการแก้ไขปัญหาระหว่างภาคส่วนในกระบวนการยุติธรรมกับชุมชนพื้นที่

รูปแบบที่ ๓ แบบระดมพล (Mobilization Model) คือการที่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้จัดให้มีการชักชวนประชาชนเข้าร่วมโครงการต่างๆเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมภายในชุมชนของตนเอง เพื่อให้ประชาชนในชุมชนเกิดความคุ้นเคย มีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันใน การที่จะร่วมมือกันต่อไป

รูปแบบที่ ๔ แบบตัวกลาง (Intermediary Model) คือการที่อาศัยชุมชนเป็น ศูนย์กลางในการระบุปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยชุมชนเอง โดยมีหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมใน การช่วยเหลือ ประสานงานระหว่างกันเพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพและเกิดผลในทางปฏิบัติ

๒.๓.๓.๔ วิธีการเข้าถึงเครือข่ายยุติธรรมชุมชน

เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถที่จะอาศัยเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการเป็นส่วนช่วยเสริม สนับสนุนการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยการเชื่อมโยงเข้ากับเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ในการส่งต่อข้อมูล ข่าวสารต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการ เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถเข้าถึงเครือข่ายยุติธรรมชุมชนได้โดย เจ้าหน้าที่ตำรวจทำงานในลักษณะเยาวชนสัมพันธ์ การร่วมกิจกรรมสันตนาการนอกสถานที่กับเยาวชน การร่วม พบปะพูดคุยกับประชาชนภายในชุมชน โดยการเข้าถึงในลักษณะที่มีความใกล้ชิด มีความไม่เป็นทางการ (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย และคณะ, ๒๕๕๑) จะนำไปสู่ความไว้วางใจ และมีความเชื่อถือนระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการส่งต่อ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน การดำเนิน กิจกรรมร่วมกันที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะมีส่วนสำคัญอย่างมากในการศึกษาพัฒนาการรอบและทิศทางของการวิจัยใน ครั้งนี้ ข้อดีและข้อด้อยของแต่ละงานวิจัยที่มีจุดเน้นของเนื้อหาและบริบทในการศึกษาที่แตกต่างกัน การทบทวนใน ส่วนนี้ จะทำให้การวิจัยมีแนวทางที่ชัดเจนขึ้นทั้งในแง่กรอบแนวคิด แนวโน้ม ประเด็นหรือปัจจัยในการทำการศึกษาดู โดยรายละเอียดของการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังต่อไปนี้

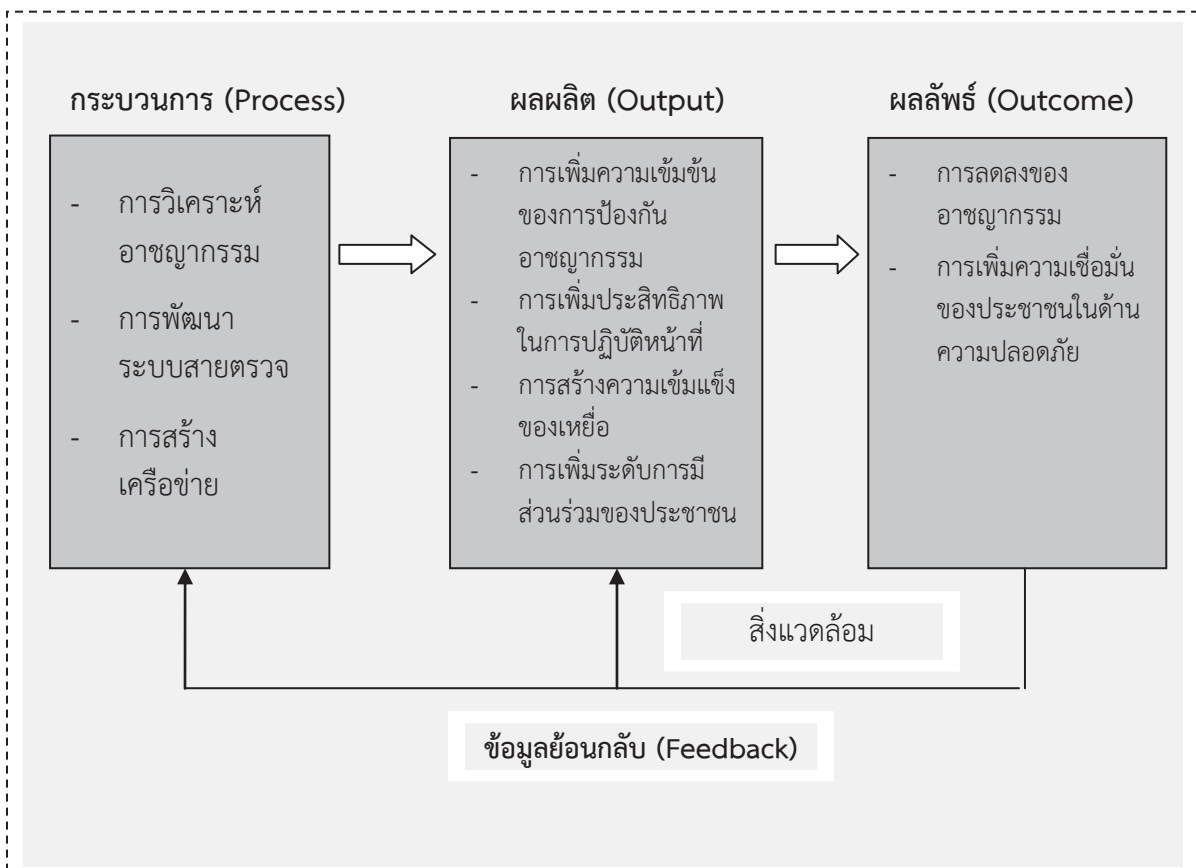
๒.๕.๑ ศ.พล.ต.ต. สัญญา บัวเจริญ และคณะ ได้ทำการศึกษาศึกษาการสร้างเครือข่ายการข่าวอาชญากรรมที่มี ประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหารูปแบบและวิธีการทำงานของเครือข่ายการข่าวอาชญากรรมใน กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการแจ้งข่าวอาชญากรรมของแกนนำ สมาชิกเครือข่ายและประชาชน ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการทำงานเครือข่ายการข่าวอาชญากรรม และสุดท้ายศึกษารูปแบบเครือข่ายการข่าว อาชญากรรมที่เหมาะสมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในกรุงเทพมหานคร ในการศึกษานี้ได้ระเบียบ วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยทำการศึกษาวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมกลุ่มย่อย ผลการวิจัย พบว่า วิธีการทำงานของเครือข่ายการข่าวอาชญากรรมนั้นมี ๖ วิธีการ คือ (๑) ปังเจกต่อปังเจก (๒) ปังเจกต่อกลุ่ม (๓) กลุ่มต่อกลุ่ม (๔) กลุ่มต่อเครือข่าย (๕) เครือข่ายต่อเครือข่าย และ (๖) เครือข่ายต่อเครือข่าย ต่อมาเป็นการศึกษารูปแบบการทำงานของเครือข่ายการข่าวอาชญากรรมสรุปได้ว่ามี ๔ รูปแบบ คือ (๑) เครือข่ายแบ่งตามลักษณะ ความสัมพันธ์ (๒) เครือข่ายแบ่งตามประเภทสมาชิก (๓) เครือข่ายแบ่งตามระดับชั้นการปกครอง (๔) เครือข่ายแบ่งตาม เนื้อหาหรือเป้าหมาย ส่วนด้านการมีส่วนร่วมนั้นประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วม เช่น การมีส่วนร่วมในการแจ้งข่าว อาชญากรรม การมีส่วนร่วมในการลงทุน การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ในด้านของปัญหาและอุปสรรค ในการทำงานเครือข่ายการข่าวอาชญากรรม คือ การทำงานของเครือข่ายการข่าวอาชญากรรมบางครั้งต่างฝ่ายต่างชิง บทบาทในการเป็นผู้นำสื่อสารมวลชน และการเชิดชู การยกย่องตลอดการให้ความช่วยเหลือบุคคลที่เข้ามาทำหน้าที่ สังคมยังไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร สมาชิกเครือข่ายยังขาดจิตสำนึกโดยรวมโดยมองผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่า

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นสุดท้ายคือเครือข่ายการข่าวอาชญากรรมที่มีความเหมาะสมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในกรุงเทพมหานคร คือ แหล่งข่าวควรมีความน่าเชื่อถือ การทำงานควรมีแบบแผนที่มีความชัดเจน รัฐบาลควรที่จะให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ ตัวนี้ข่าวสารจะต้องมีความละเอียดเพียงพอต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และมีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่มีชัดเจน สะดวกรวดเร็ว ด้านข้อเสนอแนะของงานวิจัยแบ่งออกเป็น ๒ ด้าน คือ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ประกอบด้วยรัฐบาลควรให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ และให้หน่วยงานรัฐและเอกชนมีหน้าที่ในการรับแจ้งข่าวอาชญากรรม และควรให้มีการศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทัศนคติ ส่วนข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย ควรจัดทำโปรแกรมเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่รับแจ้งข่าวอาชญากรรม และควรมีการจัดตั้งหน่วยงานหรือองค์การหลักที่ทำหน้าที่ในการประสานงานและเป็นเจ้าภาพในการกิจกรรมภายในเครือข่ายการข่าวอาชญากรรม และควรต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายการข่าวอาชญากรรมในเขตพื้นที่ชุมชน

บนฐานคติความเชื่อว่า การวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่ายจะทำให้อัตราการเกิดปัญหาอาชญากรรมลดลงและเป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของสถานีตำรวจ ผ่านการเพิ่มความเข้มข้นของการป้องกันอาชญากรรม เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ความเข้มแข็งของเหยื่อและการเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถพัฒนากรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

๒.๖ กรอบความคิดในการศึกษา

๒.๖.๑ การวิเคราะห์อาชญากรรม

เป็นการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลอาชญากรรมมาใช้ประโยชน์ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ประกอบไปด้วย

๑) การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมซึ่งมีที่มาจากแหล่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจเองและจากแหล่งอื่น เช่น ประชาชน

๒) การใช้ประโยชน์ข้อมูลอาชญากรรมในการป้องกันอาชญากรรม โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อป้องกัน

๓) การใช้แผนที่อาชญากรรมและนาฬิกาอาชญากรรมเพื่อทราบถึงรูปแบบของอาชญากรรม ในมิติต่างๆ และนำไปสู่การป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยอาจประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศในการจัดทำแผนที่ด้วย ได้แก่

(๑) เวลา เช่น เวลาใดของวันที่เกิดอาชญากรรมประเภทใดมาก วันใดของสัปดาห์ที่เกิดอาชญากรรมประเภทใดมาก การเกิดอาชญากรรมมีรูปแบบที่เป็นลักษณะฤดูกาลหรือไม่ และการเกิดอาชญากรรมมีลักษณะเป็นวงรอบอย่างไรหรือไม่

(๒) สถานที่ เพื่อทราบว่า การเกิดอาชญากรรมมีรูปแบบในลักษณะของสถานที่เกิดเหตุหรือไม่ เช่น เกิดการกระจุกตัวของเหตุลักทรัพย์ในบางบริเวณ และการเกิดอาชญากรรมมีความสัมพันธ์กับลักษณะของสถานที่

(๓) ลักษณะของผู้กระทำผิด เพื่อทราบว่า ผู้ที่กระทำผิดมีลักษณะพิเศษอะไรบ้าง เจ้าหน้าที่สายตรวจควรให้ความสำคัญกับคนกลุ่มนี้เป็นพิเศษ

(๔) ลักษณะของเหยื่อ เพื่อทราบว่า บุคคลประเภทใดที่มีโอกาสตกเป็นเหยื่อมาก ซึ่งจะนำไปสู่การระวังป้องกันไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อที่ดียิ่งขึ้น

๔) การดูแลรักษาข้อมูล เป็นการตรวจสอบความถูกต้องและความทันสมัยของข้อมูลอาชญากรรมอยู่เสมอ โดยมีขั้นตอนและวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องและความทันสมัยของข้อมูล

๒.๖.๒ การพัฒนาระบบงานด้านสายตรวจ

เป็นการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่สายตรวจให้เกิดผลในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย

๑) การวางแผนระบบสายตรวจเพื่อตอบสนองต่อปัญหาอาชญากรรม โดยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพอาชญากรรม เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยมีการวางแผนอย่างสม่ำเสมอ

๒) การสร้างกลไกในการปรับปรุงระบบสายตรวจให้มีความเหมาะสมกับสถานภาพอาชญากรรมและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ การแบ่งเขตตรวจ เส้นทางตรวจ รูปแบบของสายตรวจ เวลาในการตรวจในแต่ละเส้นทาง เป็นต้น รวมทั้งมีการดำเนินการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

๓) การใช้เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับระบบสายตรวจ เป็นการส่งเสริมและยอมรับการใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจ

๔) การสร้างความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจ ในเรื่องของการถ่ายทอดแนวทางปฏิบัติการสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่สายตรวจ การตรวจสอบเครื่องมืออุปกรณ์และยานพาหนะที่ใช้ในการตรวจ

๕) การบันทึกผลการตรวจและการประเมินผลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สายตรวจเพื่อนำมาปรับปรุงและวางแผนการปฏิบัติต่อไป

๒.๖.๓ การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

เป็นการใช้ประโยชน์จากประชาชนและบุคคลกลุ่มต่างๆ เพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

๑) การสร้างหรือจัดการให้เกิดเครือข่ายที่ประกอบด้วยบุคคล กลุ่มบุคคลจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคองค์กรไม่หวังผลกำไร เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยมีวัตถุประสงค์ที่รวมถึงการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

๒) การนำข้อมูลที่ได้รับจากเครือข่ายในภาคส่วนต่างๆ มาใช้ประโยชน์ในการวางแผนแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่สาเหตุ

๓) การส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชน รวมทั้งเครือข่ายต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

๔) การใช้ประโยชน์จากเครือข่ายต่างๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันอาชญากรรมมีการจัดกิจกรรมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยการดำเนินการของเครือข่ายที่มีการ ปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๕) การมอบหมายหรือสร้างกลไกผู้รับผิดชอบในงานที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายหรือภาคประชาชนในสถานีดำรวจเพื่อเป็นเจ้าภาพในการทำงานร่วมกับเครือข่าย

กรอบความคิดในการศึกษานี้พิจารณาองค์ประกอบของกระบวนการ (Process) ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย ๓ ปัจจัย คือ การวิเคราะห์อาชญากรรม การปรับปรุงระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย มีการพิจารณาองค์ประกอบของผลผลิต (Output) ที่จะเกิดขึ้นจากกระบวนการนี้คือ การเพิ่มความเข้มข้นของการป้องกันอาชญากรรม การสร้างความเข้มแข็งของเหยื่อ ซึ่งหมายถึงประชาชนทั่วไปทั้งที่ร่วมอยู่ในเครือข่ายและที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ตำรวจและเครือข่ายในการป้องกันตนเอง การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และการเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานด้านการป้องกันและปราบปรามกรอบความคิดนี้ยังรวมถึงผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งถือเป็นเป้าหมายที่แท้จริง ที่ให้ความสำคัญกับการลดอาชญากรรมและการเพิ่มความเชื่อมั่นของประชาชนในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การศึกษานี้มีการให้ความสำคัญกับบริบทของสิ่งแวดล้อมของสถานีดำรวจทั้งในแง่ของสถานที่ตั้งและปริมาณงานซึ่งอาจมีผลต่อรูปแบบหรือแนวทางในการปฏิบัติในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และข้อมูลที่เกิดขึ้นในขั้นตอนของผลผลิตและผลลัพธ์จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นซึ่งจะส่งผลต่อผลผลิตและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปในลักษณะที่เป็นวงจรที่ต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา

อนึ่ง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในส่วนต้นของโครงการว่าคณะผู้วิจัยตระหนักถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่อาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีดำรวจว่ามีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่การศึกษานี้ครั้งนี้มีสมมติฐานอยู่ประการหนึ่งคือการหาปัจจัยที่มีจำนวนไม่มากนักแต่มีผลในการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสูง และปัจจัยเหล่านี้ผู้บริหารระดับสถานีดำรวจสามารถดำเนินการได้เองโดยไม่ต้องร้องขอความช่วยเหลือจากหน่วยเหนือหรือให้มีการพึ่งพาให้น้อยที่สุด คณะผู้วิจัยจึงได้เลือกองค์ประกอบต่างๆ ตามที่ได้กล่าวมานี้ในการสร้างกรอบความคิดในการศึกษา

ประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์หนึ่งที่สำคัญในการประเมินผลการดำเนินงานของบุคคล องค์กร หรือโครงการซึ่งขึ้นอยู่กับสิ่งที่ต้องการจะใช้ในการประเมิน สำหรับการศึกษาคำนี้เป็นการประเมินประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจผ่านกลไกและการดำเนินการใน ๓ ประเด็นคือ การวิเคราะห์อาชญากรรม การปรับปรุงระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่ายซึ่งถือเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ทำให้เกิดการเพิ่มความเข้มแข็งของการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้านการป้องกัน การสร้างความเข้มแข็งของเหยื่อ และการยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งเป็นผลผลิตที่สำคัญที่จะนำไปสู่การลดอาชญากรรม และการเพิ่มความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของสถานีตำรวจในด้าน การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินซึ่งเป็นผลลัพธ์ หากพิจารณาตามประเด็นต่างๆ แล้ว ประสิทธิภาพในการศึกษาคำนี้ นอกจากจะดูจากความร่วมมือระหว่างประเด็นต่างๆ ที่กล่าวแล้วข้างต้นแล้วยังสามารถมองภาพในแง่ของประสิทธิภาพเชิงกระบวนการ ประสิทธิภาพเชิงผลผลิต และประสิทธิภาพในเชิงผลลัพธ์ การแบ่งที่ปรากฏในกรอบความคิดในการศึกษานี้ได้อาศัยแนวคิดทฤษฎีระบบเป็นแนวทาง

อย่างไรก็ตามประสิทธิภาพในการวิจัยครั้งนี้ไม่มีวัตถุประสงค์ในการวัดเพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์กับทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงาน ดังนั้นในกรอบความคิดในการศึกษาคณะผู้วิจัยจึงตัดส่วนของปัจจัยนำเข้าออกจากขอบเขตของการศึกษา ซึ่งโดยทั่วไปแล้วองค์ประกอบในปัจจัยนำเข้ามักจะอยู่นอกเหนือจากการควบคุมของผู้บริหารในระดับสถานีตำรวจ ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น ปัจจัยนำเข้าเหล่านี้จึงไม่อยู่ในจุดสนใจของการศึกษาในครั้งนี้

๒.๗ ประเด็นวิจัยในการวิจัย

๒.๗.๑ ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในประเด็นการวิเคราะห์อาชญากรรม การปรับปรุงระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย มีอะไรบ้าง

๒.๗.๒ แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจโดยอาศัยปัจจัยคือ การวิเคราะห์อาชญากรรม การปรับปรุงระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย ประกอบด้วยอะไรบ้าง

บทที่ ๓

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย เรื่อง “การเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ” มีวิธีการดำเนินการวิจัยที่ผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Mixed method) คือ เป็นการศึกษานำข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการปฏิบัติงานที่จะสามารถทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีการนำข้อมูลที่รวบรวมได้ที่เป็นเชิงปริมาณมาใช้ในการเจาะลึกในประเด็นต่างๆ โดยวิธีการประชุม กลุ่มย่อย (Focus group) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

๑) การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary study) โดยการศึกษาจากตำรา หนังสือ บทความทางวิชาการในวารสาร งานวิจัย และ วิทยานิพนธ์ ตลอดจนสถิติอาชญากรรมต่างๆ ในระดับสถานีตำรวจ เพื่อให้ทราบถึงกรอบและแนวทางในการศึกษาที่ชัดเจน และครบประเด็น

๒) การศึกษาภาคสนาม (Field study) แบ่งออกได้ดังนี้

๒.๑) การใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อยืนยันปัจจัยในกระบวนการ (Process) ของกรอบความคิดในการศึกษา โดยมีข้อมูลจากการประกวดสถานีตำรวจตามโครงการโรงพักเพื่อประชาชนในหมวดที่เกี่ยวกับปัจจัยการวิเคราะห์อาชญากรรม การปรับปรุงระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่ายเป็นแนวทาง ในการคัดเลือกสถานีตำรวจเพื่อเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อวัดปัจจัยในองค์ประกอบผลผลิตและผลลัพธ์ในการยืนยันตัวแบบที่เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาและใช้เป็นประเด็นในการเจาะลึกในการศึกษาขั้นต่อไป

๒.๒) การศึกษาโดยใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) โดยผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจ ประชาชนผู้รับบริการ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องอื่น จากนั้นจะนำเอาผลการศึกษาไปสังเคราะห์รูปแบบและแนวทางในการปฏิบัติ (Synthesis) ในสถานีตำรวจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

๒.๓) การใช้แบบสอบถามเพื่อยืนยันความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติที่คณะผู้วิจัยเสนอในขั้นตอนสุดท้ายเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการนำรูปแบบและแนวทางจากการศึกษาวิจัยนี้ไปใช้ในอนาคต

๓.๑ นิยามเชิงปฏิบัติการ

๓.๑.๑ ประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม หมายถึง การเพิ่มความเข้มข้นของการป้องกันอาชญากรรม การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การสร้างความเข้มแข็งของเหยื่อ และการเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจะนำไปสู่ผลลัพธ์คือการลดลงของอาชญากรรม และการเพิ่มความเชื่อมั่นของประชาชนในด้านความปลอดภัย

๓.๑.๒ การวิเคราะห์อาชญากรรม หมายถึง การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลอาชญากรรมมาใช้ประโยชน์ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ประกอบไปด้วยการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล การนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และการใช้ประโยชน์ข้อมูล

๓.๑.๓ การพัฒนาระบบงานด้านสายตรวจ หมายถึง การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่สายตรวจให้เกิดผลในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมมากยิ่งขึ้น รวมถึงการวางแผนการตรวจ การสร้างกลไกในการปรับปรุงระบบสายตรวจ การใช้ประโยชน์เทคโนโลยี การสร้างความพร้อมของเจ้าหน้าที่สายตรวจ และการติดตามประเมินผล

๓.๑.๔ การสร้างเครือข่าย หมายถึง การใช้ประโยชน์จากประชาชนและบุคคลกลุ่มต่างๆ เพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

๓.๒ ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร ประกอบด้วย สถานีตำรวจต่างๆ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทั่วประเทศซึ่งสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑-๙ และศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อหาตัวแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจโดยอาศัยปัจจัยต่างๆที่สำคัญคือ การวิเคราะห์อาชญากรรม การปรับปรุงระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย โดยจะดำเนินการศึกษาเพื่อหาตัวแบบที่เหมาะสมในการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมจากสถานีตำรวจ โดยแบ่งสถานีตำรวจในภาคต่างๆ ของประเทศออกเป็น ๖ พื้นที่ ซึ่งพื้นที่ทั้ง ๖ นี้คือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ สำหรับรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างมีทั้งกลุ่มตัวอย่างในชั้นยืนยันปัจจัยในกระบวนการ กลุ่มตัวอย่างในชั้นการประชุมกลุ่มย่อย กลุ่มตัวอย่างในชั้นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และกลุ่มตัวอย่างในชั้นการยืนยันตัวแบบ ดังนี้

๓.๒.๒.๑ การเก็บแบบสอบถามเพื่อยืนยันปัจจัยในกระบวนการ (Process) ของกรอบความคิดในการศึกษานั้น ในแต่ละพื้นที่ศึกษาทั้ง ๖ พื้นที่ (ตามข้อ ๓.๑.๒) จะมีการเก็บตัวอย่างจากประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจที่ได้รับคะแนนสูงในหมวดที่เกี่ยวข้อง(ปัจจัยการวิเคราะห์อาชญากรรม การปรับปรุงระบบสายตรวจ

และการสร้างเครือข่าย) จำนวน ๑ สถานีตำรวจจำนวน ๓๐ ชุด และเก็บจากประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจที่ได้รับคะแนนต่ำในหมวดเดียวกัน จำนวน ๑ สถานีตำรวจจำนวน ๓๐ ชุด เมื่อรวมทั้งสองกลุ่มประเภทของสถานีตำรวจจะมีการเก็บแบบสอบถามรวมพื้นที่ละ ๖๐ ชุด ในขั้นตอนนี้จึงมีการเก็บแบบสอบถามทั้งสิ้น ๓๖๐ ชุด (๖๐x๖ พื้นที่) ในขั้นตอนนี้มีการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น ๒ กลุ่ม โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ในโครงการประเมินประสิทธิภาพสถานีตำรวจและความพึงพอใจของประชาชนในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (กองวิจัย สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ, ๒๕๕๓) โดยใช้คะแนนที่สถานีตำรวจที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยดังกล่าวได้รับ เป็นคะแนนที่ได้จากข้อคำถามที่สอบถามความพึงพอใจของประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจ และการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายต่างๆ ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในการแบ่งกลุ่มตัวอย่างใช้คะแนนรวมจากหัวข้อดังกล่าวทั้ง ๓ หัวข้อมาจัดลำดับ แล้วแยกสถานีตำรวจเป็นกลุ่มที่ได้คะแนนสูง และกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ และมีการแจกแบบสอบถามไปยังสถานีตำรวจต่างๆ ทั้ง ๖ พื้นที่ (ตามข้อ ๓.๑.๒) มีการคัดเลือกสถานีตำรวจที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูงและต่ำจำนวนเท่าๆ กัน ให้อยู่ในกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้

๓.๒.๒.๒ การประชุมกลุ่มย่อยจำนวน ๖ ครั้ง โดยจัดพื้นที่ (ตามข้อ ๓.๑.๒) ละ ๑ ครั้ง ในแต่ละพื้นที่จะจัดประชุมกลุ่มย่อย โดยผู้เข้าร่วมประชุมเป็นตัวแทนจากพื้นที่ของสถานีตำรวจที่มีงานมากและงานน้อย สำหรับผู้ที่ให้ข้อมูลในการศึกษาภาคสนามในครั้งนี้มีทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับบริหารและปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในสถานีตำรวจ และตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆ ตัวอย่างเช่น ตัวแทนจากชุมชน หมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ฝ่ายท้องถิ่น ตัวแทนบริษัทประกันภัย ตัวแทนภาคประชาชน และตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆ ในการแจ้งข่าวอาชญากรรม ตัวแทนสื่อมวลชนด้านข่าวอาชญากรรม เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อย ทั้งนี้เพื่อให้ข้อมูลและความเห็นที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

รายละเอียดการประชุมกลุ่มย่อยได้มีการดำเนินการตามรายละเอียดดังนี้

๑) การประชุมกลุ่มย่อยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จัดที่ห้องประชุม ๑๐๒๑ ชั้น ๗ อาคารบุญฤทธิษะอัสถารสถานบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔ ระหว่างเวลา ๑๓.๓๐ – ๑๖.๓๐ น มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๐ คน

๒) การประชุมกลุ่มย่อยในพื้นที่ภาคตะวันออก จัดที่ห้องประชุมสถานีตำรวจภูธรเมืองจันทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔ ระหว่างเวลา ๑๓.๓๐ – ๑๖.๓๐ น มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๒ คน

๓) การประชุมกลุ่มย่อยในพื้นที่ภาคใต้ จัดที่ห้องประชุมวีไอพี ๒ ชั้น ๒ โรงแรมวีแอล ทาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๕ ระหว่างเวลา ๑๓.๓๐ – ๑๖.๓๐ น มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๒ คน

๔) การประชุมกลุ่มย่อยในพื้นที่กลาง จัดที่ห้องประชุมผกากรอง ชั้น ๒ โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๕ ระหว่างเวลา ๑๓.๓๐ – ๑๖.๓๐ น มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๒ คน

๕) การประชุมกลุ่มย่อยในพื้นที่ภาคเหนือ จัดที่ห้องประชุมเชียงใหม่ ชั้น ๓ โรงแรมเวียงอินน์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๕ ระหว่างเวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๒ คน

๖) การประชุมกลุ่มย่อยในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดที่ห้องประชุมเฟนหลวง ๑ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๕ ระหว่างเวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๒ คน

๓.๒.๒.๓ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยในแต่ละพื้นที่ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจำนวนพื้นที่ละ ๖ คน เป็นตัวแทนจากสถานีตำรวจที่มีงานมากจำนวน ๓ คนและจากสถานีตำรวจที่มีงานน้อยจำนวน ๓ คน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้กำกับหรือหัวหน้าสถานีหรือหัวหน้าสถานีที่มีตำแหน่งต่ำกว่า (หรือระดับถัดจากหัวหน้าสถานีกรณีไม่สามารถให้สัมภาษณ์ได้) จำนวนพื้นที่ละ ๒ คน (สถานีที่มีงานมาก ๑ คนและสถานีที่มีงานน้อย ๑ คน) สารวัตรป้องกันปราบปรามจำนวนพื้นที่ละ ๒ คน (สถานีที่มีงานมาก ๑ คนและสถานีที่มีงานน้อย ๑ คน) รองสารวัตรป้องกันปราบปรามจำนวนพื้นที่ละ ๒ คน (สถานีที่มีงานมาก ๑ คนและสถานีที่มีงานน้อย ๑ คน) และเจ้าหน้าที่สายตรวจจำนวนพื้นที่ละ ๒ คน (สถานีที่มีงานมาก ๑ คนและสถานีที่มีงานน้อย ๑ คน) รวมผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน ๔๘ คน

๓.๒.๒.๔ การยืนยันตัวแบบการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วมีการนำข้อมูลมาพัฒนาตัวแบบในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ แล้วได้ดำเนินการยืนยันตัวแบบโดยการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ในแต่ละพื้นที่จะมีการเก็บแบบสอบถามจากเจ้าหน้าที่ตำรวจจำนวนพื้นที่ละ ๑๐๐ ชุด และประชาชนจำนวนพื้นที่ละ ๑๐๐ ชุด รวมแบบสอบถามทั้งหมดพื้นที่ละ ๒๐๐ ชุด ทั้ง ๖ พื้นที่ รวมจำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น ๑,๒๐๐ ชุด

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารวบรวมข้อมูลเพื่อยืนยันปัจจัยในกระบวนการและยืนยันตัวแบบการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

แบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างขึ้นมาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น ๒ ชุด ชุดแรกเป็นแบบสอบถามสำหรับภาคประชาชนและชุดที่สองเป็นแบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือแบบสอบถามในระยะแรก (ชุดที่หนึ่งและชุดที่สอง) สำหรับยืนยันปัจจัยในกระบวนการ และแบบสอบถามระยะที่สอง (ชุดที่สามและชุดที่สี่) สำหรับยืนยันตัวแบบ โดยแบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ๒ ท่าน คือ พล.ต.ต. ดร. อดุลย์ ณรงค์ศักดิ์ และพ.ต.อ. ดร. พรชัย ชันดี

๓.๓.๑ แบบสอบถามชุดที่หนึ่ง และชุดที่สองสำหรับการทดสอบปัจจัยด้านกระบวนการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน (ศึกษาได้จากภาคผนวก จ) คือ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลการเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ ในด้านต่อไปนี้ คือ การวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย โดยมีรายละเอียดดังนี้

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ระเบียบวิธีวิจัย

ส่วนที่ ๑ คำถามแบบให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงข้อเดียว หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในส่วนของแบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ สถานีตำรวจ ตำแหน่ง หน้าที่รับผิดชอบ ประสบการณ์การทำงานในสถานีตำรวจปัจจุบัน ประสบการณ์ด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ประสบการณ์อบรม และในส่วนของแบบสอบถามสำหรับประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ สถานีตำรวจที่ดูแลบ้าน ระยะทางถึงสถานีตำรวจ ความสัมพันธ์ในฐานะผู้รับบริการหรือร่วมกิจกรรม ฯลฯ

ส่วนที่ ๒ คำถามแบบให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น โดยใช้มาตราวัดของลิเคิร์ต แบ่งเป็น ๕ ระดับหรือแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับข้อมูลการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ ซึ่งผู้ตอบจะให้ระดับความสำคัญ ๕ ระดับ โดยมีกรให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบในแต่ละข้อคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจใน ๒ ประเด็น คือ เห็นว่ามีการดำเนินกิจกรรมในข้อนั้นๆ หรือไม่ และเห็นว่ากรปฏิบัติในข้อคำถามนั้นช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมหรือไม่ โดยคะแนนที่ได้จากคำตอบมีดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการดำเนินการหรือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามมากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการดำเนินการหรือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามมากที่สุด
 ระดับ ๓ หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการดำเนินการหรือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการดำเนินการหรือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามน้อย

ระดับ ๑ หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการดำเนินการหรือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามน้อยที่สุด

๓.๓.๒ แบบสอบถามชุดที่สาม และชุดที่สี่สำหรับการทดสอบตัวแบบการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน (ศึกษาได้จากภาคผนวก จ) คือ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลการเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ ในด้านต่อไปนี้ คือ การวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ ๑ คำถามแบบให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงข้อเดียว หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในส่วนของแบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ พื้นที่ของสถานีตำรวจ สถานีตำรวจ ตำแหน่ง หน้าที่รับผิดชอบ ประสบการณ์การทำงานในสถานีตำรวจปัจจุบัน ประสบการณ์ด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และในส่วนของแบบสอบถามสำหรับประชาชน ได้แก่

เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ สถานที่ดำรงชีวิตดูแลบ้าน ระยะทางถึงสถานีดำรง
ลักษณะความเกี่ยวข้องกับสถานีดำรง และการดำเนินงานของสถานีดำรงที่ท่านชื่นชม ฯลฯ

ส่วนที่ ๒ คำถามแบบให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น โดยใช้มาตราวัดของลิเคิร์ต แบ่งเป็น ๕ ระดับหรือ
แบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับข้อคำถามการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและ
ปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีดำรง ซึ่งผู้ตอบจะให้ระดับความสำคัญ ๕ ระดับ โดยมีการให้ผู้ตอบแบบสอบถาม
เลือกตอบในแต่ละข้อคำถามเกี่ยวกับการกิจกรรมด้านต่างๆ คือ เห็นว่ามีช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปราม
อาชญากรรมหรือไม่ โดยคะแนนที่ได้จากคำตอบมีดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการดำเนินการหรือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามมาก
ที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการดำเนินการหรือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามมาก

ระดับ ๓ หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการดำเนินการหรือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปราม
กลาง

ระดับ ๒ หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการดำเนินการหรือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปราม
น้อย

ระดับ ๑ หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการดำเนินการหรือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปราม
น้อยที่สุด

๓.๓.๓ เกณฑ์ระดับคะแนนค่าเฉลี่ยสำหรับการวัดผล มีดังนี้

(๑) ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๐๐ – ๑.๘๐ หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

(๒) ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๘๑ – ๒.๖๐ หมายถึง ระดับน้อย

(๓) ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๒.๖๑ – ๓.๔๐ หมายถึง ระดับปานกลาง

(๔) ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓.๔๑ – ๔.๒๐ หมายถึง ระดับมาก

(๕) ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๔.๒๑ – ๕.๐๐ หมายถึง ระดับมากที่สุด

๓.๔ การทดสอบความน่าเชื่อถือได้ของเครื่องมือวัด (Reliability)

การพิจารณาค่าความน่าเชื่อถือของมาตราวัดแบบสอบถามชุดที่หนึ่งและชุดที่สองซึ่งเป็นเครื่องมือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีการทดสอบแบบสอบถามโดยนำไปเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ และประชาชนในเขตจังหวัด
สมุทรปราการ จำนวนอย่างละ ๓๐ ฉบับ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๓ และทำการทดสอบแบบสอบถามชุดที่สาม
และชุดที่สี่ จำนวนชุดละ ๓๐ ฉบับ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕ สำหรับผลการทดสอบเป็นดังนี้

๓.๔.๑ การวัดความน่าเชื่อถือแบบสอบถามภาคประชาชน

๓.๔.๑.๑ การวัดความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามชุดที่หนึ่งและชุดที่สอง มีดังนี้

การวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่าย ในส่วนของประเด็นคำถาม สถานี ตำรวจมีการดำเนินการในกิจกรรมเหล่านี้หรือไม่ ปรากฏค่า Alpha coefficient เท่ากับ .๙๖, .๙๗, และ .๙๗ ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า .๗๕ จึงไม่ได้ทำการตัดคำถามข้อใดออก

สำหรับการวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่ายในส่วนของ ประเด็นคำถาม หากจะทำหรือทำอยู่แล้ว ท่านเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ปรากฏค่า Alpha coefficient เท่ากับ .๙๖, .๙๘ และ .๙๗ ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า .๗๕ จึงไม่ได้ทำการตัดคำถามข้อใดออก

๓.๔.๑.๒ การวัดความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามชุดที่สามและชุดที่สี่ มีดังนี้

การวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่าย ในส่วนของประเด็นคำถาม ท่านเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมหรือไม่ ปรากฏค่า Alpha coefficient เท่ากับ .๘๙, .๘๙, และ .๙๒ ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า .๗๕ จึงไม่ได้ทำการตัดคำถามข้อใดออก

๓.๔.๒ การวัดความน่าเชื่อถือแบบสอบถามภาคเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๓.๔.๒.๑ การวัดความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามชุดที่หนึ่งและชุดที่สอง มีดังนี้

การวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่ายในส่วนของประเด็นคำถาม ประเด็นคำถาม สถานีตำรวจมีการดำเนินการในกิจกรรมเหล่านี้หรือไม่ ปรากฏค่า Alpha coefficient เท่ากับ .๙๕, .๙๕ และ .๙๘ ตามลำดับ จึงไม่ได้ทำการตัดคำถามข้อใดออก

การวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่ายในส่วนของประเด็นคำถาม ประเด็นคำถาม ท่านเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ปรากฏค่า Alpha coefficient เท่ากับ .๘๘, .๙๑ และ .๙๒ ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า .๗๕ จึงไม่ได้ทำการตัดคำถามข้อใดออก

๓.๔.๒.๒ การวัดความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามชุดที่สามและชุดที่สี่ มีดังนี้

การวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่าย ในส่วนของประเด็นคำถาม ท่านเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมหรือไม่ หรือไม่มี ปรากฏค่า Alpha coefficient เท่ากับ .๙๘, .๙๘, และ .๙๙ ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า .๗๕ จึงไม่ได้ทำการตัดคำถามข้อใดออก

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

เนื้อหาในบทนี้เป็นบทสรุปถึงผลการศึกษามาจากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ร่วมกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพทั้งในการสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมกลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้รวมถึงข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์ในการลงพื้นที่ต่างๆของคณะผู้วิจัย ก่อนที่จะทำการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนั้นนั้นทางคณะผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาที่ใช้ในการยืนยันปัจจัยกระบวนการ (ศึกษารายละเอียดในภาคผนวก ก) และใช้เป็นข้อมูลสำคัญเพื่อทำการศึกษาต่อไป การนำเสนอผลการศึกษายืนยันไปตามวัตถุประสงค์และกรอบของการวิจัยโดยเริ่มจากผลการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการประชุมกลุ่มย่อย และผลการศึกษาถึงปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ ในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม ด้านการจัดสายตรวจ และด้านการสร้างเครือข่าย ซึ่งในแต่ละด้านนั้น จะมีการวิเคราะห์ถึงประเด็นปัญหา เพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาซึ่งนำไปสู่ข้อเสนอแนะเพื่อที่จะกำหนดเป็นแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจผ่านมาตรการหรือแนวทางทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

๔.๑ สรุปผลการศึกษาเชิงคุณภาพโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการประชุมกลุ่มย่อย

๔.๑.๑ ผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการประชุมกลุ่มย่อยพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพื้นที่กรุงเทพมหานครประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับรองผู้กำกับการสถานีตำรวจ รับผิดชอบงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (รอง ผกก. ป.) จำนวน ๖ นาย ซึ่งมาจากสถานีตำรวจนครบาลต่างๆ รวม ๔ สถานีตำรวจ และการประชุมกลุ่มย่อยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จัดการประชุมที่ห้องประชุม ๑๐๒๑ ชั้น ๑๐ อาคารบุญชนะ อุตสาหกรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ระหว่างเวลา ๑๓.๓๐ – ๑๖.๓๐ น. มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๐ คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสารวัตรป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (สวป.) จำนวน ๘ นาย จากสถานีตำรวจนครบาลต่างๆ จำนวน ๘ สถานีตำรวจ และภาคประชาชนจำนวน ๒ คน ประกอบด้วยประธานชุมชน สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมและกรรมการคณะกรรมการ กต.ตร. ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

สรุปผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจและภาคประชาชน ในปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรมในที่ประชุมได้มีการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นข้อมูล ที่ขาดหายไป ซึ่งได้มีการสรุปว่าเกิดจากสาเหตุต่างๆ อาทิ เช่น ผู้เสียหายเห็นว่าเป็นการกระทำผิดที่สร้างความเสียหายเล็กน้อย หรือเห็นว่าการไปแจ้งความจะไม่คุ้มค่างานเดินทาง เวลา และเห็นว่ากระบวนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ที่มีความล่าช้าหรือไม่สามารถดำเนินการติดตามผู้กระทำความผิดได้ หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่นำคดีเข้าสู่สารบบ ประเด็นต่อมาที่ประชุมได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องปัญหาความรู้แผนผังของเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงทำให้เกิดปัญหาต่อประสิทธิภาพการวิเคราะห์อาชญากรรม เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจแต่ละนายมีระดับความรู้ ความเข้าใจต่างกัน เจ้าหน้าที่บางนายรู้เทคนิคการวิเคราะห์อาชญากรรมมาก บางนายน้อยรู้เทคนิคการวิเคราะห์อาชญากรรมน้อย อาจเนื่องมาจากภาระงานของสถานีตำรวจที่ปริมาณมากน้อยแตกต่างกัน หรือลักษณะของพื้นที่ทางกายภาพที่แตกต่างกันจึงทำให้เกิดปัญหาความรู้แผนผัง ซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องกับประเด็นการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์อาชญากรรมเชิงวิชาการอย่างเป็นระบบ และไม่ทราบเทคนิคการวิเคราะห์อาชญากรรมอย่างเป็นระบบ เนื่องจากขาดการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิเคราะห์อาชญากรรม จึง

ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจอาศัยประสบการณ์จากการทำงานหรือตามความเข้าใจของตนในการวิเคราะห์อาชญากรรมทำให้บางครั้งการทำงานไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพหรือสามารถป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้ ส่วนปัญหากระบวนการจัดสายตรวจ ส่วนใหญ่ในที่ประชุมได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องกำลังพลและงบประมาณว่าเป็นปัญหาที่สำคัญในการจัดสายตรวจและทำให้ไม่เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ และได้พูดคุยในเรื่องการควบคุม การตรวจสอบการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจและการออกตรวจนั้นไม่ได้มีการนำข้อมูลหรือผลการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการออกตรวจ และปัญหาการสร้างเครือข่ายที่ประชุมเห็นว่าการสร้างเครือข่ายนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่สามารถสร้างเครือข่ายได้อย่างเต็มที่และไม่สามารถนำเครือข่ายมาร่วมทำงานได้อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากด้วยเครือข่ายแต่ละคนนั้นต่างมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบด้วย ทำให้เวลาในการเข้าร่วมเครือข่ายกับเจ้าหน้าที่ตำรวจลดลงน้อย

ส่วนผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจและภาคประชาชน ที่เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกาวิเคราะห์อาชญากรรมสำนักงานตำรวจแห่งชาติควรที่จะมีระบบการคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์อาชญากรรม โดยเป็นบุคลากรที่ใฝ่เรียนรู้และแสวงหาข้อมูลต่างๆที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์อาชญากรรม และด้านข้อมูลในพื้นที่นั้น ทางสถานีตำรวจควรที่จะดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่จำเป็น อาทิ ข้อมูลประชากรแฝง ข้อมูลบุคคลต่างด้าวในพื้นที่เพื่อที่จะนำข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับการวิเคราะห์อาชญากรรม และที่สำคัญประการหนึ่งคือรัฐบาลควรที่จะมีนโยบายที่เน้นการป้องกันอาชญากรรมมากกว่าการปราบปรามอาชญากรรม ในประเด็นด้านการจัดสายตรวจทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติควรที่จะดำเนินการวางแผนทางด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ โดยจัดสรรกำลังพลและงบประมาณ ในด้านการออกตรวจที่สำคัญของเจ้าหน้าที่สายตรวจทางสถานีตำรวจควรที่จะมีการกำหนดแผนการออกตรวจที่ชัดเจนและรัดกุม และมีกลไกการกำกับดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติการออกตรวจให้สอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ และกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายนั้นเมื่อทางสถานีตำรวจได้ทำการสร้างเครือข่ายและอบรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแล้วนั้นควรที่จะต้องดำเนินการแต่งตั้งความรับผิดชอบแก่เครือข่ายอาสาสมัครแต่ละคนให้ทราบว่าตนมีหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่หรือเขตรับผิดชอบใด ส่งผลให้เครือข่ายอาสาสมัครนั้นเกิดความผูกพันต่อพื้นที่มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้การสร้างเครือข่ายช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

๔.๑.๒ ผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการประชุมกลุ่มย่อยพื้นที่ภาคตะวันออก

๒) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพื้นที่ภาคตะวันออก ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับรองผู้กำกับ สถานีตำรวจ รับผิดชอบงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (รอง ผกก. ป.) จำนวน ๗ นาย ซึ่งมาจากสถานีตำรวจภูธรต่างๆ รวม ๗ สถานีตำรวจ และในการประชุมกลุ่มย่อยในพื้นที่ภาคตะวันออก จัดขึ้นที่ห้องประชุมของสถานีตำรวจภูธรเมืองจันทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔ ระหว่างเวลา ๑๓.๓๐ – ๑๖.๓๐ น. มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๒ คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสารวัตรป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (สวป.) จำนวน ๙ นาย จากสถานีตำรวจจำนวน ๗ สถานีตำรวจ และภาคประชาชนจำนวน ๓ คน ประกอบด้วยประธานคณะกรรมการ กต.ตร. อาสาสมัครเครือข่าย และสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

สรุปผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและประชุมกลุ่มย่อย โดยกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจและภาคประชาชน ในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรม ในที่ประชุมได้มีการพูดคุยถึงเรื่องข้อมูลที่หายไปหรือไม่ครบถ้วนของข้อมูล ซึ่งในที่ประชุมเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่า การที่ข้อมูลส่วนหนึ่งได้หายไปหรือไม่ครบถ้วนนั้นเกิดจากการที่ประชาชนผู้ได้รับความเสียหายไม่มาแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ อาจจะด้วยสาเหตุที่แตกต่างกัน อาทิ ประชาชนได้รับความเสียหายเล็กน้อยไม่คุ้มค่ากับการเดินทางมายังสถานีตำรวจเพื่อแจ้งความ เป็นต้น และในที่ประชุมยังเห็นว่าในปัจจุบัน

สถานีตำรวจต่างๆในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงใต้ได้มีการวิเคราะห์อาชญากรรม แต่ไม่ได้ลงลึกในรายละเอียดมากนัก เนื่องจากการไม่ทราบเทคนิคของการวิเคราะห์อาชญากรรมที่เป็นระบบตามหลักวิชาการ ส่วนปัญหาด้านการจัดสายตรวจนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องการรายงานผลการออกตรวจที่ยังไม่มีการดำเนินการจัดทำที่เป็นระบบ และข้อมูลบางส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่ายังไม่ได้มีการคัดกรองข้อมูลและแหล่งที่มาของข้อมูลยังไม่ถูกต้องแน่นอน กอปรกับแผนการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจในปัจจุบันนั้นยังไม่สอดคล้องกับพื้นที่ทางกายภาพหรือจุดเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดอาชญากรรม และที่สำคัญรูปแบบการออกตรวจสำหรับพื้นที่นั้นยังคงมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบอยู่ตลอดเวลาในรูปแบบเดิมๆ ไม่มีการริเริ่มรูปแบบการออกตรวจใหม่ๆ ที่จะเป็นตัวช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม สุดท้ายปัญหาเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายนั้นในที่ประชุมเห็นว่าการสร้างเครือข่ายมีลักษณะที่ประชาชนในพื้นที่ยังเข้าร่วมได้ยังไม่เต็มที่และต่อเนื่อง กอปรกับระดับการวางแผนและประเมินผลร่วมกันระหว่างเครือข่ายอาสาสมัครนั้นไม่มากเท่าที่ควร ส่งผลให้การสร้างเครือข่ายเป็นเพียงการดำเนินการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชามากกว่าการสร้างเครือข่ายเพื่อประโยชน์ของการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ส่วนผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจและภาคประชาชน ในประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาคือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย ในที่ประชุมสัมมนาเห็นว่าการวิเคราะห์อาชญากรรมควรที่จะมีการเพิ่มช่องทางการแจ้งข้อมูลข่าวสารจากประชาชนที่เป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์อาชญากรรม ส่วนกิจกรรมด้านการจัดสายตรวจนั้น ในขั้นตอนก่อนการออกตรวจผู้บังคับบัญชากับเจ้าหน้าที่สายตรวจควรที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการออกตรวจ ว่าเพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ไม่ให้ผู้คิดที่จะกระทำความผิดสามารถจะลงมือกระทำความผิดได้ และเสริมสร้างความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่สายตรวจทุกนายว่าตนนั้นเป็นตัวกลางหนึ่งที่จะเป็นช่องทางการส่งต่อข้อมูลต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ขั้นตอนขณะออกตรวจนั้นเจ้าหน้าที่สายตรวจควรที่จะนำกรณีศึกษาหรือเรื่องราวเกี่ยวกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ มาทำการเผยแพร่ แนะนำ ประสัมพันธ์ถึงรูปแบบการกระทำความผิดและผลเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นเพื่อการเสริมสร้างการระวังป้องกันอาชญากรรมของประชาชนให้เกิดความตระหนักรู้และระมัดระวังตนเองมากขึ้น ส่วนกิจกรรมด้านการสร้างเครือข่ายนั้นทางสถานีตำรวจควรที่จะมีกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายอาสาสมัครกับเจ้าหน้าที่สายตรวจเพื่อลดช่องว่างระหว่างกัน อันจะมีผลดีต่อประสิทธิภาพ ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

๔.๑.๓ ผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการประชุมกลุ่มย่อยพื้นที่ภาคใต้

๓) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพื้นที่ภาคใต้ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับรองผู้กำกับการสถานีตำรวจรับผิดชอบงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (รอง ผกก. ป.) จำนวน ๖ นาย ซึ่งมาจากสถานีตำรวจภูธรต่างๆ รวม ๓ สถานีตำรวจ และการประชุมกลุ่มย่อยในพื้นที่ภาคใต้ โดยจัดการประชุมที่ห้องประชุมวิไอพี ๒ ชั้น ๒ โรงแรมวิแอลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๕ ระหว่างเวลา ๑๓.๓๐ – ๑๖.๓๐ น. มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๐ คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสารวัตรป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จำนวน ๗ นายจากสถานีตำรวจต่างๆ จำนวน ๗ สถานีตำรวจ และภาคประชาชนจำนวน ๓ คน ประกอบด้วยผู้แทนผู้นำชุมชนในพื้นที่ สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม และนักข่าวท้องถิ่น ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

สรุปผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจและภาคประชาชน ในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรม ในที่ประชุมได้พูดคุยเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการวิเคราะห์อาชญากรรมโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัตินั้นจะไม่ทราบเทคนิค วิธีการวิเคราะห์อาชญากรรมอย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการ ซึ่งด้านการจัดสายตรวจนั้นทางสถานีตำรวจได้มีการดำเนินการจัดโซนการดูแลพื้นที่ มีการเสริมสร้างความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ปฏิบัติงาน ไหวพริบ และมีความกระตือรือร้นที่จะออกตรวจเพื่อทำการป้องกันและปราบปราม-

อาชญากรรมอย่างเต็มที่ พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญเพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์อาชญากรรม ส่วนด้านการสร้างเครือข่ายทางพื้นที่ภาคใต้เน้นได้มีการให้อาสาสมัครใช้วิทยุเครื่องแดง เพื่อการติดต่อสื่อสาร

ส่วนผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจและภาคประชาชน ในแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรมควรที่จะมีการดำเนินการให้เจ้าหน้าที่สายตรวจเห็นความสำคัญของการออกตรวจเพื่อเป็นส่วนในการรวบรวมข้อมูลสำหรับวิเคราะห์อาชญากรรมในการที่จะนำผลการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ในการออกแบบจัดสายตรวจ และในส่วนการสร้างเครือข่ายนั้นควรมีระบบการคัดเลือกอาสาสมัครที่มีประสิทธิภาพสามารถนำเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะด้านเวลาในการเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ กอปรกับตัวอาสาสมัครนั้นควรที่จะมีความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นอาสาสมัครที่จะต้องมีความตั้งใจบริการ และช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนทั้งในรูปของเงินทอง และสิ่งของ

๔.๑.๔ ผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการประชุมกลุ่มย่อยพื้นที่ภาคกลาง

๔) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพื้นที่ภาคกลาง ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับรองผู้กำกับการสถานีตำรวจรับผิดชอบงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (รอง ผกก. ป.) จำนวน ๘ นาย ซึ่งมาจากสถานีตำรวจภูธรต่างๆ รวม ๔ สถานีตำรวจ และในการประชุมกลุ่มย่อยในพื้นที่กลาง จัดที่ห้องประชุมผกากรอง ชั้น ๒ โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๕ ระหว่างเวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๒ คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสารวัตรป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (สวป.) จำนวน ๘ นาย จากสถานีตำรวจต่างๆ จำนวน ๘ สถานีตำรวจและภาคประชาชนจำนวน ๔ คน ประกอบด้วยผู้แทน กต.ตร. ผู้แทนผู้นำชุมชน สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม และนักข่าวท้องถิ่น ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

สรุปผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจและภาคประชาชน ในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย สามารถประมวลสรุปปัญหาต่างๆ ได้ว่า ปัญหาในกิจกรรมการวิเคราะห์อาชญากรรมคือ เรื่องของเทคนิคหรือรูปแบบการวิเคราะห์อาชญากรรมยังไม่เป็นระบบ ส่วนปัญหาการจัดสายตรวจนั้น มีประเด็นสำคัญคือรูปแบบการจัดสายตรวจและการออกตรวจไม่สอดคล้องกับลักษณะทางพื้นที่ กล่าวคือ พื้นที่กรุงเทพมหานครกับพื้นที่อยุธยา จัดรูปแบบสายตรวจเหมือนกันซึ่งต้องการให้เป็นไปตามคู่มือการจัดสายตรวจ และในทีประชุมได้พูดคุยเกี่ยวกับการควบคุมการออกตรวจนั้น ผู้บังคับบัญชาจะต้องสร้างกลไกในการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ขณะออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจ

สรุปผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจและภาคประชาชน ในแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรมทางสถานีตำรวจควรที่จะให้ความสำคัญกับบุคลากรเป็นหลักเพื่อที่จะสามารถพัฒนาบุคลากรเหล่านี้ให้มีความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์อาชญากรรมได้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และในการจัดสายตรวจนั้น เจ้าหน้าที่สายตรวจควรที่จะมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ กระตือรือร้นอย่างเต็มที่ซึ่งจะพยายามป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม กอปรกับในการสร้างเครือข่าย

๔.๑.๕ ผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการประชุมกลุ่มย่อยพื้นที่ภาคเหนือ

๕) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพื้นที่ภาคเหนือ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับรองผู้กำกับการสถานีตำรวจรับผิดชอบงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (รอง ผกก. ป.) จำนวน ๘ นาย ซึ่งมาจากสถานีตำรวจภูธรต่างๆ รวม ๔ สถานีตำรวจ และในการประชุมกลุ่มย่อยในพื้นที่ภาคเหนือ จัดที่ห้องประชุมเชียงใหม่ ชั้น ๓ โรงแรมเวียงอินน์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๕ ระหว่างเวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๒ คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสารวัตรป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (สวป.) จำนวน ๘ นาย จากสถานีตำรวจต่างๆจำนวน ๘ สถานีตำรวจและภาคประชาชนจำนวน ๓ คน ประกอบด้วยผู้นำชุมชนในพื้นที่ สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม และนักข่าวท้องถิ่น ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

สรุปผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจและภาคประชาชน ในประเด็น ปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย สามารถประมวลสรุปได้ คือ ปัญหาการวิเคราะห์อาชญากรรมในที่ประชุมได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องความรู้แฝงเร้นที่อยู่ตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ได้อธิบายว่าการระบบการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเทคนิคต่างๆที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์อาชญากรรมนั้นยังไม่มี กลไกอย่างเป็นทางการ ทำให้การเจ้าหน้าที่ตำรวจบางนายที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมจะไม่สามารถ ล่วงรู้หรือคาดการณ์โอกาสการเกิดอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนปัญหาด้านการจัดสายตรวจนั้นในที่ประชุมได้ พูดคุยเกี่ยวกับประเด็นรูปแบบการจัดสายตรวจมีลักษณะที่ครอบคลุมทั่วประเทศ ทำให้เมื่อนำรูปแบบการจัดสายตรวจที่ กำหนดโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้นไม่สอดคล้องกับลักษณะของพื้นที่ทางกายภาพ และกิจกรรมด้านการสร้าง เครือข่ายในที่ประชุมได้พูดคุยเกี่ยวกับการประสานความร่วมมือกับส่วนราชการ หรือองค์กร หน่วยงานอื่นๆ อาทิเช่น โรงเรียน โรงพยาบาล เป็นต้น

สรุปผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจและภาคประชาชน ในแนวทางการ แก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรมทางสถานีตำรวจควรที่จะทำการอบรมความรู้เกี่ยวกับ เทคนิคต่างๆที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์อาชญากรรมแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อเสริมสร้างความรู้และพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ตำรวจ กอปรกับสถานีตำรวจควรที่จะดำเนินการวิเคราะห์อาชญากรรมอย่างเป็นระบบเพื่อนำผลการวิเคราะห์อาชญากรรม มาปรับใช้ในการปรับรอบการจัดสายตรวจให้สอดคล้องกับโอกาสเกิดอาชญากรรม ส่วนด้านการจัดสายตรวจในที่ประชุม ได้พูดคุยว่าควรเสริมสร้างให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจเข้าใจวัตถุประสงค์ของการออกตรวจเพื่อที่จะสามารถ ประชามัคกัน ป้องกันอาชญากรรม กอปรกับทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติควรที่จะมีการอบรมโดยมีการให้ วิทยากรหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสูงมาถ่ายทอดข้อมูลที่เป็นและเป็นประโยชน์ต่อการ ปฏิบัติงาน ประเด็นต่อมาคือกิจกรรมการสร้างเครือข่ายในที่ประชุมได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องการสร้างความเข้มแข็งของระบบ เครือข่ายภายในชุมชน

๔.๑.๖ ผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการประชุมกลุ่มย่อยพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๖) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับรองผู้กำกับ การสถานีตำรวจ รับผิดชอบงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (รอง ผกก. ป.) จำนวน ๘ นาย ซึ่งมาจากสถานี ตำรวจภูธรต่างๆ รวม ๔ สถานีตำรวจ และการประชุมกลุ่มย่อยในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจัดที่ห้องประชุมฝนหลวง ๑ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๕ ระหว่างเวลา ๑๓.๓๐ – ๑๖.๓๐ น. มีผู้เข้าร่วม ประชุมจำนวน ๑๐ คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสารวัตรป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (สวป.) จำนวน ๘ นาย จากสถานีตำรวจต่างๆ และภาคประชาชนจำนวน ๒ คน ประกอบด้วยผู้นำชุมชนในพื้นที่และสมาชิกแจ้งข่าว อาชญากรรม ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

สรุปผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจและภาคประชาชน ในประเด็น ปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรม ตำรวจทั้งโรงพักจะมีประชุมประจำเดือนละครั้งและจะเรียกมาทั้งหมด เช่น หัวหน้าตำรวจตำบล ในกรณีบ้านของใครที่เราเป็นตำรวจรับผิดชอบอยู่ประจำหมู่บ้านทราบว่าบุคคลที่มีประวัติแบบนี้อยู่ใน หมู่บ้านของคุณก็ต้องไปติดตามพฤติกรรม เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อที่จะดำเนินการปรับการ ออกตรวจต่อไป ด้านการจัดสายตรวจนั้นในที่ประชุมได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องการออกตรวจนั้นทางสถานีตำรวจจะจัดรูปแบบ การออกตรวจโดยจัดเป็นผลัด ประกอบด้วยสายตรวจรถยนต์และสายตรวจรถจักรยานยนต์ เมื่อเจ้าหน้าที่สายตรวจปฏิบัติ หน้าที่เรียบร้อยก็จะมีผลการรายงานผลการปฏิบัติ โดยจะมีหัวหน้าสายตรวจสรุปรายงานขึ้นมาตามสายการบังคับ บัญชา และด้านการสร้างเครือข่ายนั้นในที่ประชุมได้มีการพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องการสร้างเครือข่ายได้มีการอบรมเพื่อที่จะนำ เครือข่ายที่รับการอบรมมาช่วยปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่ปรากฏว่าเมื่อมีการสร้างเครือข่ายแล้วนั้น อัตรา

การนำเครือข่ายเข้ามาร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจยังมีสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับปริมาณอาสาสมัครเครือข่ายที่เข้ารับการอบรม

สรุปผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจและภาคประชาชน ในแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรมในที่ประชุมได้เสนอว่าทางเจ้าหน้าที่ตำรวจควรที่จะมีการแสวงหาข้อมูลที่หลากหลาย อาทิ ข้อมูลจากโรงเรียนเพื่อทราบว่าเด็กและเยาวชนกลุ่มใดมีลักษณะที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด เป็นต้น ด้านการจัดสายตรวจควรจะมีความรู้ความเข้าใจเพื่อที่จะสามารถให้ความรู้และหรือแนะนำอาสาสมัครที่เข้ามาร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ สุดท้ายการสร้างเครือข่ายควรที่จะวิธีการคัดเลือกที่มีคุณภาพเพื่อที่ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจจะสามารถได้อาสาสมัครที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานที่อันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

๔.๒ ปัญหาประสิทธิภาพการวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในระดับสถานีตำรวจ

หากกล่าวถึงประสิทธิภาพการวิเคราะห์อาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจแล้วจะหมายถึง การที่สถานีตำรวจได้รับข้อมูลข่าวสารครบถ้วน มีความรวดเร็ว ไม่สูญหาย สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์อาชญากรรมในระบบได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและทำให้ผู้ปฏิบัติงานคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับต่างๆนั้น สามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมที่มีความถูกต้อง รวดเร็วและทันการณ์ไปใช้ประโยชน์สำหรับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจได้อย่างแท้จริง เมื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษากับความหมายดังกล่าวนี้พบปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการข้อมูลและวิเคราะห์อาชญากรรมในหลายประเด็น ซึ่งจากการศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาด้วยวิธีการต่างๆ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพนั้น พบว่าปัญหาด้านประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมส่วนหนึ่งเกิดจากการดำเนินการด้านการวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมยังไม่เป็นระบบ และข้อมูลที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์นั้นขาดหายไป อาจจะด้วยสาเหตุต่างๆ เช่น ผู้เสียหายไม่มาแจ้งความร้องทุกข์เพราะคิดว่ามูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นไปคุ้มค่ากับการเดินทางไปแจ้งความที่สถานีตำรวจ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้จำแนกปัญหาการวิเคราะห์อาชญากรรมออกเป็นด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

๔.๒.๑ ปัญหาความไม่ครบถ้วนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์อาชญากรรม

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการประชุมกลุ่มย่อย สัมภาษณ์แบบเจาะลึกและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่าผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้ได้มีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาความไม่ครบถ้วนของข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรม เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่มีประสิทธิภาพ ดังคำให้สัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยและผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึก/ที่มีความเชี่ยวชาญในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจนายแรกได้กล่าวว่า

“...แต่จะมีข้อมูลบางส่วนที่ไม่มีมารับเป็นคดีอย่าง เช่น โทรมหาแจ้งทางห้องวิทยุของตามแต่ละสน. สามีภรรยาทำร้ายร่างกายกัน ถือว่าเป็นคดีเกิดแต่จะไม่ได้เพิ่มในแง่ของสถิติเพราะจะไม่มีมารับคดีทำให้สถิติอาชญากรรมหายไปส่วนหนึ่ง...”

เจ้าหน้าที่ตำรวจอีกนายได้กล่าวว่า

“...ระบบเดี๋ยวนี้นี้ก็ดีขึ้นเพียงแต่ข้อมูลบางส่วนอาจจะหายไป เช่น ไม่ได้รับคดี หรือแม้กระทั่งเกิดเหตุแต่ผู้เสียหายไม่มาแจ้งตัวเลขไม่น้อย...”

โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกนายกล่าวสนับสนุนในปัญหากล่าวว่า

“...ข้อมูลตรงนี้น่าจะช่วยให้ในการป้องกันอาชญากรรมหายไปในระบบเกี่ยวข้องกับกระบวนการรวมที่ไม่ได้เข้ามาสู่ระบบ เช่นส์ของหมคือเขาไม่ค่อยแจ้งแต่ถ้าแจ้งแล้วคือเราทำอะไรกับตรงนี้ ...”

และเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกนายหนึ่งได้กล่าวว่า

“...ในกรณีที่เขามีปัญหาถูกทำร้ายร่างกายหรือถูกชิงทรัพย์ในการแจ้งเข้าไปถ้าเจ้าหน้าที่ไปจับได้ก็เป็นคดีความ แต่ถ้าหลังเหตุการณ์มาแล้วสูญเสียแจ้งไปก็ไม่มีประโยชน์จริงๆ แล้วคือคดีที่ต้องไปแจ้งแต่เจ้าทุกข์คือภาคประชาชนไม่เสียเวลาไป...”

สุดท้ายได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจกล่าวสนับสนุนปัญหาดังกล่าว

“...การรวบรวมข้อมูลปัญหาหลักของคดีที่เราไม่สามารถที่จะรู้ได้ แต่สิ่งที่จะมีที่อยู่อาศัยที่เป็นคอนโด ห้องเช่า ห้องพัก ข้อมูลที่ขาดอย่างเช่น ที่เกิดเหตุโดนล้วงกระเป๋า ๑๐๐-๒๐๐ บาท แต่ผู้เสียหายไม่มาแจ้ง พวกนี้จะเป็นข้อมูลในส่วนที่หายไป ประเด็นข้อมูลหาย ยอมรับหายจริง อันดับแรกหายจากประชาชนที่ได้รับความเสียหายหรือเป็นผู้เสียหายและไม่อยากมาแจ้งเพราะคิดว่าแจ้งแล้วก็จับไม่ได้ ...”

จากรายงานการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมที่เก็บจากภาคประชาชนทั่วประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ (สำนักงานกิจการยุติธรรม, ๒๕๕๒) นั้นปรากฏว่าข้อมูลสถิติอาชญากรรมประเภทที่เกี่ยวกับทรัพย์สินมีประชาชนเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมจำนวน ๒๓๑,๔๑๑ คน อาชญากรรมที่เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย มีประชาชนเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมจำนวน ๑๓,๑๕๙ คน ด้านอาชญากรรมที่เกี่ยวกับเพศ มีประชาชนเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมมีเพียงจำนวน ๙๙๗ คน และอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการแอบอ้างการใช้ข้อมูลนั้นประชาชนเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมประเภทนี้จำนวน ๓,๑๑๖ คน เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับจำนวนอาชญากรรม ๒ ประเภทในรายงานสถิติคดีอาญา ๕ กลุ่ม ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้แก่ อาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สินและอาชญากรรมที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ เนื่องจากการแบ่งประเภทและระยะเวลาเหมือนกัน ทำให้สามารถพิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลจากสองแหล่งได้ ซึ่งพบว่าข้อมูลที่ได้รับจากการรายงานสถิติข้อมูลอาชญากรรมภาคประชาชนด้านอาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน มีจำนวนถึง ๒๓๑,๔๑๑ คน ที่เคยตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมประเภทนี้ซึ่งสถิติภาคประชาชนมีจำนวนมากกว่าสถิติที่รายงานโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติประมาณเกือบ ๔ เท่า หรือกล่าวได้ว่าข้อมูลอาชญากรรมของตำรวจหายไปจากสารบบถึงร้อยละ ๒๑ โดยประมาณ เมื่อนำข้อมูลการรายงานสถิติคดีอาญา ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่มีจำนวนเพียง ๓๓,๐๒๒ คน (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ออนไลน์), ๒๕๕๐) มาเปรียบเทียบกับข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน พบว่าข้อมูลอาชญากรรมประเภทนี้อาจจะมีการตกหล่นและหรือมีข้อมูลไม่ครบถ้วน เมื่อสัมภาษณ์เพื่อทราบข้อมูลจากผู้นำชุมชนและสื่อมวลชนที่เป็นตัวแทนภาคประชาชนเพิ่มเติมจึงทำให้ทราบเหตุผลที่ข้อมูลอาชญากรรมบางส่วนที่หายไป เนื่องจากประชาชนบางส่วนได้รับความเสียหายไม่มากและ/หรือไม่อยากเสียเวลาในการปฏิบัติภารกิจอื่นๆ หรือด้วยเหตุผลประการอื่นๆ จึงไม่เข้าแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำให้ข้อมูลที่จะนำมาใช้เป็นฐานในการวิเคราะห์อาชญากรรมขาดความสมบูรณ์ ซึ่งมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการวางแผนและกำหนดมาตรการป้องกัน

และปราบปรามอาชญากรรมทั้งในระดับของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ระดับกองบัญชาการและกองบังคับการซึ่งเป็นภาพใหญ่รวมถึงระดับกองกำกับการและโดยเฉพาะในระดับสถานีที่เป็นหน่วยปฏิบัติที่สำคัญ

ผลการศึกษาที่ได้นี้ยังสอดคล้องกับโครงการการศึกษาแบบและวิธีการนำพลังมวลชนร่วมลดอาชญากรรมที่สรุปว่าสถิติและข้อมูลอาชญากรรมของสถานีตำรวจในพื้นที่ไม่ได้แสดงสภาพอาชญากรรมที่แท้จริงเนื่องจากผู้เสียหายไม่ได้ไปแจ้งความด้วยสาเหตุที่หลากหลาย เช่น ไม่มีเวลา เกรงกลัวคนร้าย ถูกข่มขู่จากผู้มีอิทธิพล มีการตกลงประนีประนอมยอมความ รวมทั้งในส่วนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจหลีกเลี่ยงที่จะรับแจ้งความและลงบันทึกประจำวันอย่างเป็นทางการเพื่อลดปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบของตนเองลง ส่งผลทำให้ไม่ได้มีการติดตามจับกุมและคนร้ายจำนวนมากยังหลบหนีและยังสามารถไปก่อคดีได้อีก (โกสินทร์ หินธาร์ และคณะ, ๒๕๕๓) สภาพที่เกิดขึ้นนับเป็นความเสียหายในเชิงการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการวิเคราะห์อาชญากรรมและก่อให้เกิดคำถามตามมาเกี่ยวกับประสิทธิภาพและนโยบายรวมทั้งแผนงานและมาตรการที่กำหนดมาจากส่วนกลางที่ใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นปัจจัยนำเข้าในการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาพรวม ซึ่งเกิดจากเก็บรวบรวมและรายงานข้อมูลจากสถานีตำรวจ และเมื่อสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ถึงกระบวนการได้มาซึ่งข้อมูล พบว่าสถานีตำรวจทุกสถานี ทั้งสถานีตำรวจนครบาลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครหรือสถานีตำรวจภูธรที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดต่างๆ ล้วนขาดกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบหรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า **สถานีตำรวจขาดโครงสร้างและกลไก**ที่จะทำให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ในการเก็บข้อมูลที่มาจากหลายแหล่ง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จำเป็นต้องนำไปใช้ประโยชน์ในงานการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับต่างๆ ทั้งในระดับนโยบายและระดับสถานีตำรวจ

จากการศึกษาพบว่าสถานีตำรวจไม่ได้รับข้อมูลครบถ้วนเนื่องจากขาดการริเริ่มที่จะจัดการให้ได้มาของข้อมูลอย่างจริงจังเพราะไม่เห็นความสำคัญโดยเฉพาะการคัดกรองข้อมูลจากแหล่งสำคัญ ในการให้ข้อมูลด้านอาชญากรรมที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์อาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจที่มีอยู่ ๔ แหล่งหลัก ได้แก่ ๑) ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่สายตรวจซึ่งอยู่ในสายการปฏิบัติป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รวมถึงผู้ที่ทำหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่ในศูนย์วิทยุของสถานีตำรวจ ๒) ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่พนักงานสอบสวนและปฏิบัติหน้าที่ร้อยเวร ซึ่งข้อมูลจะปรากฏอยู่ในรูปของบันทึกประจำวัน ๓) ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนสอบสวน และ ๔) ข้อมูลจากประชาชนโดยตรง ทั้งนี้ไม่นับรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและด้านยาเสพติด หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการอื่นๆ ทั้งที่เป็นหน่วยราชการในพื้นที่และนอกพื้นที่ ข้อมูลจากหน่วยราชการที่มีอำนาจบังคับบัญชา เช่น ระดับกองบังคับการ ระดับกองบัญชาการ ซึ่งข้อมูลอาชญากรรมจากหน่วยงานนอกเหนือจากสถานีตำรวจเหล่านี้ยังไม่ได้รับการจัดเก็บมากกว่าเนื่องจากเป็นข้อมูลของหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยปฏิบัติ

ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่สายตรวจและผู้ที่ทำหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์เป็นข้อมูลที่มีปริมาณมากที่สุด มีเหมาะสมต่อการวิเคราะห์อาชญากรรมเพราะเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่มีการส่งผ่านศูนย์วิทยุและมีข้อมูลบางส่วนที่มีการรายงานต่อผู้บังคับบัญชา ข้อมูลยังรวมถึงข้อมูลจากสมุดควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจและรายงานผลการปฏิบัติงานประจำวันของสายตรวจ บางส่วนเป็นการรายงานด้วยวาจา ทำให้ขาดกลไกและเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ผลที่ตามมาคือ ทำให้ข้อมูลบางส่วนขาดการเชื่อมโยงและได้หายไปจากระบบ ทั้งนี้ยังไม่นับรวมข้อมูลอาชญากรรมที่ประชาชนไม่ได้แจ้งความเพราะคิดว่าไม่สามารถติดตามผู้กระทำผิดได้ เช่น ประชาชนวางกระเป๋าสตางค์ไว้แล้วถูกลักขโมยไป หรือกรณีมีคนร้ายเข้ามาในบ้านแต่ได้รับความเสียหายไม่มาก เช่น ทรัพย์สินที่ถูกขโมยเป็นเสื้อผ้า ของใช้เล็กๆ น้อยๆ เป็นต้น ข้อมูลส่วนนี้จำเป็นต้องได้รับการจัดเก็บตามช่องทางในลักษณะรวมศูนย์ให้มากขึ้น ขณะเดียวกันยังมีปัญหาของทุกสถานีตำรวจคือ **การขาดหน่วยงานและผู้รับผิดชอบของงานการวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรม** ที่ต้องมีเพื่อทำหน้าที่นอกจากจะเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบถ้วน สามารถวิเคราะห์ตามหลักวิชาการแล้วจะต้องสามารถจำแนกรายงานและกระจายข้อมูลที่เป็นต้องไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เป็นการนำไปใช้ในปัจจุบันหรือในการวางแผนระดับต่างๆ ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้ อย่างไรก็ตามเงื่อนไขและข้อจำกัดที่เกิดกับทุกสถานี

ตำรวจคือ การมีข้อจำกัดด้านความไม่เพียงพอในด้านปริมาณของบุคลากรและเจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ รวมทั้งข้อจำกัดด้านงบประมาณ ดังนั้นการจะเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพควรจะอยู่บนหลักการพื้นฐานที่ต้องไม่ทำให้เกิดภาระงานเพิ่มขึ้นและเกิดการสิ้นเปลืองงบประมาณที่ไม่มากจนเกินไป

๔.๒.๒ ปัญหาความรู้แฝงเร้นต่อกรวิเคราะหฺอาชญากรรมเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการประชุมกลุ่มย่อย สัมภาษณ์แบบเจาะลึกและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่าผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้ได้มีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาความรู้แฝงเร้นต่อกรวิเคราะหฺอาชญากรรมเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่มีประสิทธิภาพ ดังคำให้สัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยและผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึกที่มีความเชี่ยวชาญในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจนายแรกได้กล่าวว่า

“...ทุกวันนี้ในสายป้องกันและปราบปรามการทำงานข้อมูลที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่อยู่ในกายตัวของเราเองใช้ใหม่ไม่ได้เป็นข้อมูลที่อยู่ข้างนอก เช่น สถิติ กราฟต่างๆ แต่เป็นข้อมูลที่อยู่ในตัวบุคคลคือตำรวจ มาทั้งสองด้าน ข้อมูลส่วนตัวที่ได้ถ่ายทอดกันมาแต่ละผลัด...”

และได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกนายหนึ่งกล่าวว่า

“...สมมติผมเป็นตำรวจถูกย้ายไปที่สน. พวกท่านผมจะมีวิธีการเรียนรู้หรือหาข้อมูลอย่างไรเพื่อที่จะมีข้อมูลที่ใช้วางแผนการป้องกันและปราบปรามถ้าขยับก็อ่านที่งานธุรการก็มี แต่ถ้าไม่ขยับก็ฟังจากที่รุ่นพี่เล่าให้ฟัง กาจจ่าคนร้ายผู้มีอิทธิพล นักเลงหัวไม้ ฯลฯ จะอยู่ในตัวบุคคล สมมติมีสายตรวจเขตสองคลองจั่น สายตรวจมี ๔ สาย ๘ ท่านมีข้อมูลติดอยู่ในตัวแต่อย่าเผยแพร่ไม่ได้ บางอย่างรู้แต่พูดไม่ได้ ในวงเสวนามีเหตุเกิดถึงเวลาก็มาแชร์ข้อมูลกัน แต่ต่อหน้าผู้บังคับบัญชาตนเองก็ไม่พูด ข้อมูลที่อยู่ในใจจำเป็นมาก ๗๐% ...”

เจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่กรุงเทพมหานครกล่าวสนับสนุนในปัญหา ได้กล่าวว่า

“...ตำรวจต่างจังหวัดจะมีตำรวจตำบล ตำรวจชุมชน เวลาจะไปจับใครในหมู่บ้านอาหมายให้ชาวบ้านดูเขารู้กระทั่งพูดตายเป็นใคร ทำอะไร ที่ไหน เป็นข้อมูลที่ไม่ได้อยู่ในข้อมูลกลางแต่อยู่ในตัวของตำรวจชุมชน ตำรวจตำบล...”

ซึ่งในปัญหาดังกล่าวนั้น จากการประชุมกลุ่มย่อยและสัมภาษณ์แบบเจาะลึกหรือผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคเหนือ ได้กล่าวสนับสนุนปัญหา โดยกล่าวว่า

“...จะเป็นรุ่นต่อรุ่น ผมก็ได้ประสบการณ์จากรุ่นพี่จากคุ้บตดี อย่างคนติดเรื่องยาอันดับแรกเรียกให้ดูลิ้น ถ้าคนที่ไม่เล่นลิ้นจะแดงสดใส ถ้าคนที่เล่นยาลิ้นจะขาวเราก็คุยไปด้วยคั่นไปด้วย ตาเราสังเกตคนที่เล่นยาจะไม่สามารถบังคั่นนิ้วให้นิ้วใดนิ้วหนึ่งหยุดได้นิ้วเท้า...”

และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกนายหนึ่งกล่าวว่า

“...อยากให้ผู้บังคับบัญชาเห็นตรงนี้ด้วยจัดหาครูบาอาจารย์มาถ่ายทอดเล่าประสบการณ์ให้ตำรวจรุ่นใหม่ ๆ ฟังเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ได้ผลนอกจากเทคโนโลยีแล้วสิ่งนี้เป็นสิ่งที่สำคัญมาก สังเกตจดจำบางครั้งบางคนเขาไม่รู้เขาก็ค้นไปแบบนั้นเจอก็เจอไม่เจอก็ไม่เจอจริงๆ แล้วไม่ใช่หลายครั้งที่ประสบความสำเร็จเพราะอาศัยการสังเกตจดจำจากประสบการณ์...”

การวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมในปัจจุบัน พบว่ามีกรปฏิบัติกันแบบที่เป็นทางการเฉพาะในส่วนที่ต้องใช้ในการจัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการรายงานหรือรองรับการตรวจประเมิน เช่น มีการรวบรวมนำข้อมูลการเกิดเหตุอาชญากรรมหรือคดีต่างๆ ที่มีกระบวนการไว้มาจัดทำสถิติ ซึ่งส่วนใหญ่จะจัดทำในรูปแบบของตารางและกราฟอย่างง่าย คือ เป็นกราฟเส้นหรือกราฟแท่ง และแผนภาพที่เรียกว่า นาฬิกาอาชญากรรม ทำให้รู้ว่าในแต่ละช่วงเวลา คือ แต่ละวัน แต่ละเดือน แต่ละช่วงเวลาของแต่ละปีมีคดีเกิดขึ้นมากน้อยแค่ไหน อัตราการเกิดอาชญากรรมเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากสถิติเดิมมากน้อยเท่าไร เกิดเหตุใดในช่วงเวลาไหนบ้าง ซึ่งข้อมูลพวกนี้มีการนำไปใช้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่สายตรวจไม่มากนัก ที่สำคัญเป็นข้อมูลที่แยกส่วนเพื่อใช้รายงานมากกว่าจะใช้ในการวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อประโยชน์ในทางปฏิบัติงานโดยรวมของสถานีตำรวจ จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานยังพบว่าข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมที่ใช้จริงๆ ส่วนใหญ่มาจากตัวผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งมีลักษณะที่ไม่เป็นทางการ ไม่เป็นรูปแบบ ไม่ได้เก็บไว้เป็นเอกสารหรือในคอมพิวเตอร์อย่างเป็นระบบ การวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมที่เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการมักใช้ความรู้และประสบการณ์ของตัวเองในการคิดวิเคราะห์ เช่น บริเวณใดที่น่าจะมีเหตุร้ายเกิดขึ้น บริเวณใดในแต่ละช่วงเวลาที่ยายตรวจควรจะเข้าไปตรวจตราในพื้นที่ ในที่นี้ขอยกกรณีตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่น่าสนใจคือ การที่สถานีตำรวจในจังหวัดจันทบุรีได้วิเคราะห์อาชญากรรม โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากฤดูกาลเกี่ยวกับผลไม้ ที่ต้องให้มีการดูแลเป็นพิเศษ เช่น สหกรณ์การเกษตรและสถาบันการเงินต่างๆ รวมถึงผู้ค้าและชาวสวนในช่วงเวลานั้นที่เจ้าหน้าที่ต้องดูแลความปลอดภัยเป็นพิเศษ เนื่องด้วยช่วงเวลาดังกล่าวจะมีการเคลื่อนไหวทางการเงินในปริมาณมาก

การที่มีการวิเคราะห์อาชญากรรมที่แตกต่างกันซึ่งเกิดจากประสบการณ์ที่แตกต่างกันของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น ไม่ใช่หลักประกันว่าตำรวจทุกนายที่ปฏิบัติหน้าที่จะมีความรู้ความเข้าใจทุกเรื่องเหมือนกัน จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญบางส่วนให้ความเห็นว่าประสบการณ์เจ้าหน้าที่ที่มีมาพร้อมกับการใช้ความรู้สึกรหรือการคาดเดาจากประสบการณ์ว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องซึ่งอาจเป็นความเสี่ยงหนึ่งที่ก่อให้เกิดความสูญเสียที่อาจมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในปัจจุบัน

๔.๒.๓ เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการวิเคราะห์อาชญากรรมตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบ

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการประชุมกลุ่มย่อย สัมภาษณ์แบบเจาะลึกและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่าผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้ได้มีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการวิเคราะห์อาชญากรรมตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบ เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่มีประสิทธิภาพ ดังคำให้สัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยและผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึกที่มีความเชี่ยวชาญในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจนายแรกได้กล่าวว่า

“...ตำรวจเป็นคนกำหนดตัวเลข และจะเอาตัวเลขนี้มาวางแผน ผมว่าผิดตั้งแต่เริ่มต้น ผิดตั้งแต่โรงพักหลอกแล้ว ส่วนระบบซีสามโอเองเขาก็หวังว่าโรงพักจะเป็นคนที่เอาไปทำต่อ มีประโยชน์แต่ถามว่าใครจะทำ ไม่มีคนทำพอมถึงโรงพักก็กลับไป การประมวลผลที่เกิดขึ้นแต่ละวัน การจัดทำแผนที่อาชญากรรม การวิเคราะห์ข้อมูลการเกิดเหตุอาชญากรรม ตรงกับประเด็นที่ว่าทำแล้วมีประโยชน์ทุกอย่างแต่ไม่ทำนี่คือคำตอบ...”

เจ้าหน้าที่ตำรวจอีกนายได้กล่าวว่า

“...ข้อมูลมีครบทุกอย่างแต่ไม่ทำ ข้อมูลที่ทำเรียบร้อยแล้วแต่ไม่เอาไปใช้ ถามว่าไม่เอาไปใช้เพราะอะไร โรงพักหนึ่งมี ๑๕ ตารางกิโลเมตร ปรากฏว่ามีสายตรวจแค่ ๓ คนหมดสภาพแล้ว ...”

สุดท้ายได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจได้กล่าวสนับสนุนปัญหาดังกล่าวไว้ว่า

“...ผู้บังคับบัญชาหรือรัฐบาลได้ให้ความสำคัญผิดด้าน ผมว่าการป้องกันอาชญากรรมควรให้ความสำคัญสูงมาก ถ้าโรงพักไหนมีฆ่ากันตายเกิน ๒ ศพย้ายผู้กำกับไปเลย ไม่ใช่ถูกจับสถานบริการ ...”

การศึกษพบว่า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยทั่วไปมักผูกติดกับการดำเนินงานที่อาศัยประสบการณ์และความสามารถเฉพาะตัว การเรียนรู้และถ่ายทอดในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่สามารถดำเนินงานในรุ่นก่อนๆ ทั้งความสามารถในการวิเคราะห์อาชญากรรม การมองหรือคาดการณ์สภาพแวดล้อม สามารถบอกได้ว่าควรไปตรวจช่วงเวลาไหนเมื่อไร สถานที่ใดโดยไม่ต้องพึ่งพาลักวิชาการ จากผู้ปฏิบัติงานที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คิดว่าได้ผลที่ไม่แตกต่างกันเมื่อใช้หลักวิชาและใช้ประสบการณ์ ที่สำคัญเจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่เห็นว่าหลักวิชาการกับการปฏิบัติงานจริงเป็นคนละเรื่องกัน เจ้าหน้าที่ตำรวจจะทำการวิเคราะห์อาชญากรรมอย่างจริงจังจึงเมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องที่เป็นกระแสสังคม สื่อมวลชนผู้บังคับบัญชา หรือนักการเมืองให้ความสนใจ หรือทำเพื่อใช้รายงานผลสำหรับการตรวจเยี่ยมเท่านั้น ความมั่นใจว่าสามารถปฏิบัติงานได้ผลโดยไม่มีผลจำเป็นต้องใช้หลักการวิเคราะห์อาชญากรรมตามหลักทฤษฎีและทัศนคติของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจ ประกอบกับการมีภารกิจที่มากจึงไม่ได้ให้ความสำคัญหรือสนใจการวิเคราะห์อาชญากรรมที่เป็นระบบตามหลักทฤษฎีวิชาการอย่างที่ควรจะเป็น ทั้งนี้ข้อมูลการวิเคราะห์เชิงปริมาณมีความสอดคล้องโดยพบว่าความคิดเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจในกลุ่มที่มีความคิดเห็นว่าการวิเคราะห์อาชญากรรมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมจะมีการดำเนินกิจกรรมการวิเคราะห์อาชญากรรมนั้นในระดับมากเมื่อเทียบกับระดับการดำเนินกิจกรรมในกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความคิดเห็นว่าการวิเคราะห์อาชญากรรมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้น้อย กล่าวคือ ในกิจกรรมการวิเคราะห์อาชญากรรมจะต้องมีการรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมที่หลากหลายในพื้นที่ ซึ่งมาจากการรับแจ้งเหตุ ข้อมูลจากสายตรวจ ข้อมูลจากการประมวลผลเหตุของสถานีตำรวจ ข้อมูลจากฝ่ายสืบสวน รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการประชุมหรือสื่อสารกับประชาชน หรือการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องมีการจัดระบบข้อมูลที่ยั่งยืนในการค้นหาสำหรับผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับข้อมูลอาชญากรรม เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความเห็นด้วยต่อกิจกรรมนี้ในระดับมากว่าจะเกิดประสิทธิภาพต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จะมีการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวในระดับมากด้วย ในทางกลับกันเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความเห็นต่อกิจกรรมนี้ว่าจะเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับน้อย ก็จะมีการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวในระดับน้อย สังเกตได้ว่าความเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความเห็นในระดับมากก็ระดับน้อยนั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังรายละเอียดในตาราง

ตารางที่ ๔.๑ แสดงการเปรียบเทียบระดับการดำเนินการกิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมจำแนกตามทัศนคติของกลุ่มข้าราชการตำรวจที่มีต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของการวิเคราะห์อาชญากรรมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

กิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม	กลุ่มตำรวจที่เห็นมี ประสิทธิภาพมาก		กลุ่มตำรวจที่เห็นว่า มีประสิทธิภาพน้อย		t.	p.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
- มีการรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมที่หลากหลายในพื้นที่ ซึ่งมาจากการรับแจ้งเหตุ ข้อมูลจากสายตรวจ ข้อมูลจากการประมวลเหตุของสถานีตำรวจ ข้อมูลจากฝ่ายสืบสวน รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการประชุมหรือสื่อสารกับประชาชน	๔.๓๓	.๔๗๑	๒.๗๗	.๔๓๙	๑๒.๒๗๗	.๐๐๐
- มีข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ที่สำคัญต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมครบถ้วน เช่น ร้านทอง ร้านสะดวกซื้อ ชุมชน ธนาคาร สถานบริการ โรงเรียน	๔.๓๕	.๔๗๗	๒.๙๓	.๒๖๗	๑๐.๙๔๘	.๐๐๐
- ผู้บังคับบัญชาสั่งการหรือกำชับให้มีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและครบถ้วน	๔.๓๖	.๔๘๒	๒.๖๙	.๖๐๒	๑๐.๗๘๗	.๐๐๐
- มีการจัดทำระบบจัดเก็บข้อมูลที่ง่ายในการค้นหาสำหรับผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น	๔.๓๗	.๔๘๔	๒.๙๕	.๒๑๘	๑๓.๒๐๘	.๐๐๐
- มีการจัดแสดงข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมที่ทำให้เจ้าหน้าที่ทุกคนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและใช้ประโยชน์ได้จริง	๔.๓๔	.๔๗๕	๓.๐๐	.๐๐๐	๑๔.๐๖๓	.๐๐๐
- จัดให้มีผู้รับผิดชอบในงานรวบรวม วิเคราะห์และจัดเก็บข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นในการวิเคราะห์อาชญากรรม	๔.๓๔	.๔๗๖	๒.๙๖	.๒๐๐	๑๔.๒๘๕	.๐๐๐
- มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์สถานภาพอาชญากรรมแต่ละประเภทอย่างเป็นทางการและจัดเก็บเป็นลายลักษณ์อักษร สามารถสืบค้นได้ เช่น การวิเคราะห์อาชญากรรมรายเดือน	๔.๒๗	.๔๔๖	๒.๘๙	.๓๑๕	๑๓.๐๕๗	.๐๐๐
- มีการประชุมอย่างไม่เป็นทางการเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอาชญากรรม	๔.๒๔	.๔๒๗	๒.๘๖	.๓๕๑	๑๔.๓๙๙	.๐๐๐
- มีการจัดทำแผนที่อาชญากรรม นาฬิกาอาชญากรรมหรือรูปแบบอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการลดอาชญากรรม	๔.๒๙	.๔๕๓	๒.๙๖	.๒๐๔	๑๔.๑๐๐	.๐๐๐

ตารางที่ ๔.๑ แสดงการเปรียบเทียบระดับการดำเนินการกิจกรรมด้านการวิเคราะห์ต่ออาชญากรรมจำแนกตามทัศนคติของกลุ่มข้าราชการตำรวจที่มีต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของการวิเคราะห์อาชญากรรมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (ต่อ)

กิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม	กลุ่มตำรวจที่เห็นมี ประสิทธิภาพมาก		กลุ่มตำรวจที่เห็นว่า มีประสิทธิภาพน้อย		t.	p.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
- มีการวิเคราะห์พื้นที่ซึ่งมีอาชญากรรมเกิดสูงเพื่อทราบเป้าหมายและเวลาที่ต้องเน้นการป้องกันอาชญากรรมเป็นพิเศษ	๔.๓๓	.๔๗๓	๒.๘๓	.๓๘๓	๑๒.๙๗๒	.๐๐๐
- มีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติและมาตรการที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล	๔.๒๑	.๔๑๒	๓.๐๐	.๐๐๐	๑๕.๘๔๐	.๐๐๐
- มีการกระจายและสื่อสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง	๔.๒๘	.๔๔๘	๒.๘๖	.๓๕๙	๑๓.๙๐๓	.๐๐๐
- มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และกระจายข้อมูลจากการวิเคราะห์อาชญากรรมสู่กลุ่มเป้าหมาย	๔.๓๖	.๔๘๒	๒.๘๒	.๓๙๕	๑๔.๓๕๑	.๐๐๐
- มีการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์อาชญากรรมหรือจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจไปใช้ในการให้ความรู้กับประชาชน	๔.๓๑	.๔๖๔	๒.๙๗	.๑๘๖	๑๕.๓๓๘	.๐๐๐

เป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อพิจารณาในระดับการดำเนินการกิจกรรมในกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีทัศนคติที่เห็นว่าการวิเคราะห์อาชญากรรมมีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ พบว่ามีการดำเนินการหลายอย่างเป็นอันดับท้ายๆ เช่น การจัดทำแนวทางการปฏิบัติและมาตรการที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X}$ ๔.๒๑, S.D. = .๔๑๒) การประชุมอย่างไม่เป็นทางการเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอาชญากรรม ($\bar{X}$ ๔.๒๔, S.D. = .๔๒๗) การประชุมเพื่อวิเคราะห์สถานภาพอาชญากรรมแต่ละประเภทอย่างเป็นทางการและจัดเก็บเป็นลายลักษณ์อักษร สามารถสืบค้นได้ เช่น การวิเคราะห์อาชญากรรมรายเดือน ($\bar{X}$ ๔.๒๗, S.D. = .๔๔๖) การกระจายและสื่อสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X}$ ๔.๒๘, S.D. = .๔๖๔) และ การจัดทำแผนที่อาชญากรรม นาฬิกาอาชญากรรมหรือรูปแบบอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการลดอาชญากรรม ($\bar{X}$ ๔.๒๙, S.D. = .๔๕๓) ตามลำดับ

๔.๒๔ ปัญหาการไม่ทราบเทคนิคในการวิเคราะห์อาชญากรรม

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการประชุมกลุ่มย่อย สัมภาษณ์แบบเจาะลึกและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่าผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้ได้มีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาการไม่ทราบเทคนิคในการวิเคราะห์อาชญากรรม เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่มีประสิทธิภาพ ดังคำให้สัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยและผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึกที่มีความเชี่ยวชาญในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจนายแรกได้กล่าวว่า

“...ข้อมูลที่เก็บเข้ามาเป็นระบบและเอาไปใช้สำหรับงานลดการอาชญากรรมอาจยังไม่ได้เต็มที่ A๔๑๑ เท่าที่ทราบการวิเคราะห์แต่ละสน. ใช้การวิเคราะห์แค่เบื้องต้นเท่าที่เราใช้งานแต่ไม่มีการวิเคราะห์ที่เป็นระบบ A๔๑๑ ส่วนหนึ่ง ข้อมูลไม่ครบถ้วนอีกส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลเรามีลักษณะการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นระบบ A๔๑๑ เวลาที่ไปประชุมกับกองตำรวจนครบาลจะมีในช่วงที่เหตุเกิดขึ้นทรัพย์สินมากในช่วงเวลานี้ถึงเวลานี้เขาจะตีเป็นกราฟที่ดูและเข้าใจง่าย ในการที่จะรวบรวมข้อมูล ในระดับสน.ดูจากตามความเข้าใจไม่มีเวลามาทำ ไม่โปรแกรมในการที่จะทำออกมาเป็นรูปแบบที่ให้ตำรวจดูแล้วเข้าใจง่ายและเอาไปใช้ในการบรรยายสรุปของเราในระดับสน.จะไม่มี...”

และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่กรุงเทพมหานครได้กล่าวอีกว่า

“...โดยทำการวิเคราะห์ดิบ จับแต่ละเดือนแต่ละปีเอาวิเคราะห์รวมกัน เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วจุดและหาค่าเฉลี่ย เอ็กซ์บาร์ตามที่เขาคิดแต่เป็นการวิเคราะห์ดิบที่ใช้ได้ แต่ว่าการปฏิบัติไม่ได้เพราะเราเข้าเวรมีระเบียบของจราจรตำรวจต้องตรวจตู้แดงให้ครบ กำลังที่จะไปเฝ้าไปเฝ้าไม่ได้ และยังกลางวันธนาคาร ร้านทองก็ต้องหนักและกลางคืนยิ่งหนัก นอกจากวางตู้แดงให้ครบแล้วยังปิดสถานบริการ...”

ส่วนในพื้นที่ภาคกลางได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจกล่าวเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวที่ว่า

“...เป็นไปได้ผมเชื่อว่าการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ในการดำเนินการ การรับฟังข่าวสารมีการทำอยู่แล้วแต่ไม่ครบถ้วนไม่ลงไปถึงลึกเราเอาเฉพาะประเด็นที่สำคัญๆ มากๆกัน ...”

กอรกับพื้นที่ภาคใต้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้กล่าวเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวที่ว่า

“...WORD ธรรมดาที่แต่ละรับ จดลงไปแผนหรืออาชญากรรม ใช้ WORD อย่างนี้มันก็ทำยากสิครับ แล้วเอาไปใช้มันจะวิกขนาดไหน เราจะได้แต่ช่วงเวลา สถานที่ ...”

จากการทดลองสอบถามเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งในระดับชั้นประทวนและชั้นสัญญาบัตรเกี่ยวกับเทคนิคในการวิเคราะห์อาชญากรรมส่วนใหญ่ไม่เข้าใจและไม่สามารถยกตัวอย่างเทคนิคการวิเคราะห์อาชญากรรมได้ รวมถึงไม่ทราบขอบเขตของการวิเคราะห์ที่แน่ชัดว่าควรวิเคราะห์อาชญากรรมในประเด็นใดบ้าง ทั้งนี้ส่วนนี้อาจเพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เห็นประโยชน์ของการใช้ข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมในแต่ละประเด็นว่าจะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไรจึงจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการป้องกันอาชญากรรม และส่วนใหญ่คิดว่าเป็นการนำไปใช้เพื่อรายงานผลเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการตรวจเยี่ยมของผู้บังคับบัญชาโดยไม่ทราบว่าการวิเคราะห์อาชญากรรมเรื่องใด ประเด็นใดที่จะใช้เป็นแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งหากทราบว่าข้อมูลใดจะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไรจะทำให้ทราบว่าประเด็นที่จะต้องวิเคราะห์ มีขอบเขตแค่ไหน และหากทำให้สถานีตำรวจคิดเรื่องนี้เองโดยไม่มีกรอบและตัวอย่างการวิเคราะห์ให้ศึกษาหรือไม่มีกำหนดเบื้องต้นว่ามีประเด็นใดบ้างที่ต้องวิเคราะห์ หรือประเด็นใดบ้างที่ควรวิเคราะห์และให้เลือก ก็จะทำให้เพิ่มภาระในการเรียนรู้ของสถานีตำรวจมากยิ่งขึ้น ผลก็คือว่าจะไม่ทำให้เกิดการ

วิเคราะห์อาชญากรรมตามหลักวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอย่างทั่วถึง โดยอาจมีผลการวิเคราะห์ตามที่ต้องการได้ ดังนั้นการกำหนดว่าจะให้ทำอะไร แะไหน นั้นหน่วยงานส่วนกลางของสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องศึกษาให้รอบคอบถึงประโยชน์ และความคุ้มค่าก่อนที่จะกำหนดให้สถานีตำรวจแต่ละแห่งนำไปปฏิบัติ

สำหรับขอบเขตและเทคนิคการวิเคราะห์อาชญากรรมที่ความเหมาะสมยิ่งขึ้นกับการกำหนดและวางบทบาทของสถานีตำรวจว่าต้องการให้สถานีตำรวจเป็นเพียงผู้ปฏิบัติตามนโยบายหรือยกระดับสถานีตำรวจทุกสถานีตำรวจให้สามารถกำหนดยุทธศาสตร์เองได้ ซึ่งจะทำให้ระดับของการวิเคราะห์อาชญากรรมมีความแตกต่างกัน เช่น อาจจำเป็นต้องประเมินประสิทธิภาพและสมรรถนะของกำลังคนที่มีของตนเองในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ นอกเหนือจากวิเคราะห์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม สำหรับการวิเคราะห์อาชญากรรมนั้นครอบคลุมถึงการวิเคราะห์โอกาสการตกเป็นเหยื่อ การวิเคราะห์สถานที่ สภาพแวดล้อมและช่วงเวลาในการเกิดเหตุ การวิเคราะห์แผนประทุษกรรม การวิเคราะห์ผู้กระทำผิดและผู้ต้องสงสัย

นอกจากนี้ยังพบว่า สถานีตำรวจอาจมีคนที่มีความรู้ในการวิเคราะห์อาชญากรรมที่ไม่พอเพียงรวมทั้งอาจมีความจำเป็นต้องรู้พื้นหรือต้องมีการทบทวนองค์ความรู้และเทคนิคในการวิเคราะห์อาชญากรรมให้สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนสาเหตุที่ได้จากการศึกษาทำให้สามารถประมวลผลจากความเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้กำกับสถานีรวมถึงการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย ระดับรองผู้กำกับสายป้องกันและปราบปราม สารวัตร เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียบางส่วน มาพัฒนาหลักการและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพที่จะช่วยแก้ปัญหาและนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพซึ่งสรุปได้ดังตาราง

ตารางที่ ๔.๒ แสดงความเชื่อมโยงของปัญหาในการวิเคราะห์อาชญากรรมกับหลักในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

ความเชื่อมโยงของปัญหาและหลักการในการเพิ่มประสิทธิภาพ			
ลักษณะของปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ	หลักการและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ	เงื่อนไขในการดำเนินการ
๑.ความไม่ครบถ้วนของข้อมูล	- ขาดกลไกในการเก็บและกักตุนกรองและรวบรวมข้อมูลจากทุกแหล่งที่สำคัญอย่างสม่ำเสมอ	- ต้องกำหนดกลไกและเครื่องมือในการเก็บและกรองข้อมูลที่ไม่ยุ่งยากทั้งผู้รวบรวมและกรองข้อมูลที่ไม่ยุ่งยากทั้งผู้รวบรวมและผู้นำไปวิเคราะห์โดยมี	- ต้องมีการกำกับดูแลจากผู้บังคับบัญชา
	- ขาดเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลที่ย่อยเข้าใจตรงกันและไม่ซ้ำซ้อน	เส้นทางการเดินข้อมูลไปยังส่วนกลางของสถานีตำรวจอย่างชัดเจนและรวดเร็ว	- ทำให้เป็นวิถีในการทำงานที่ไม่รู้สึกรู้ว่าเพิ่มภาระและมีความซับซ้อนจนเกินไปและอาจต้องประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่เพื่อเพิ่มความรวดเร็ว
	- ข้อมูลกระจัดกระจายเพราะขาดการรวมศูนย์		- ต้องมีการจัดแต่งตั้งผู้รับผิดชอบทั้งรวบรวมและวิเคราะห์อย่างเป็นทางการ
๒.การวิเคราะห์อาชญากรรมในการปฏิบัติงานจริงเป็นความรู้แฝงเร้นและทำเฉพาะข้อมูลในปัจจุบันเป็นช่วงสั้นๆ	- ขาดกลไกที่แปลงความรู้และข้อมูลให้เป็นความรู้และข้อมูลที่ชัดเจนอย่างเป็นระบบ โดยสามารถเก็บรวบรวมการวิเคราะห์ของบุคคลได้อย่างครบถ้วนและรวดเร็ว		- ต้องมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยและอาจต้องฝึกใช้งานและทำความเข้าใจร่วมกัน

ตารางที่ ๔.๒ แสดงความเชื่อมโยงของปัญหาในการวิเคราะห์อาชญากรรมกับหลักในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (ต่อ)

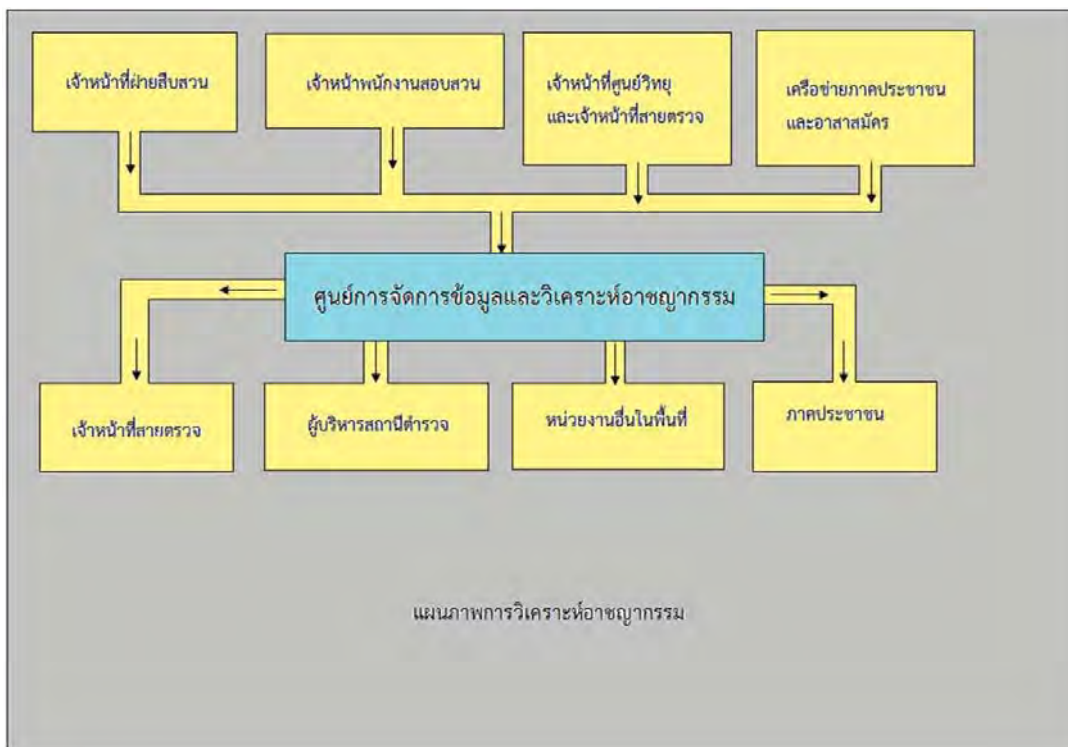
ความเชื่อมโยงของปัญหาและหลักการในการเพิ่มประสิทธิภาพ			
ลักษณะของปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ	หลักการและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ	เงื่อนไขในการดำเนินการ
๓.ขาดการให้ความสำคัญการวิเคราะห์อาชญากรรมตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบ	- เพราะความเชื่อเดิมว่าสิ่งที่ทำอยู่สามารถแก้ปัญหาอาชญากรรม		- ต้องแสดงให้เห็นว่าสำคัญเช่นกำหนดเป็นนโยบายและมาตรการที่พร้อมจะตรวจสอบได้ตลอดเวลา
	- ไม่ใส่ใจเพราะไม่เห็นประโยชน์ของการทำตามหลักอย่างเป็นระบบ		- สร้างความร่วมมือในรูปแบบเครือข่ายที่ทำร่วมกันและมีเวลาให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสำเร็จที่เกิดจากการนำการวิเคราะห์อาชญากรรมไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพ
	- วัฒนธรรมการทำงาน ofเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ใช้หลักวิชาการแต่ทำงานโดยอาศัยประสบการณ์เป็นหลัก		
๔.การไม่ทราบเทคนิคในการวิเคราะห์อาชญากรรมและไม่ทราบขอบเขตของการวิเคราะห์ที่แน่ชัดว่าจะวิเคราะห์อาชญากรรมในประเด็นใดบ้าง	- ขาดการอบรมทำความเข้าใจ		- ผู้บังคับบัญชาไม่ได้ให้ความสำคัญมากนักเพราะยังไม่เห็นว่าทำตามหลักการแล้วจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรมได้อย่างไร
	- ขาดการกำหนดขอบเขตการวิเคราะห์ทั้งส่วนการบังคับและการให้เลือกวิเคราะห์ตามกรอบให้เหมาะกับพื้นที่		- ระบบการประเมินและให้ความดีความชอบขาดการเชื่อมโยงกับการวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจเช่นใช้ในการพัฒนาสายอาชีพ
			- กำหนดเป็นนโยบายและออกเป็นแนวปฏิบัติที่ไม่กว้างๆจนเกินไป

ตารางที่ ๔.๒ แสดงความเชื่อมโยงของปัญหาในการวิเคราะห์อาชญากรรมกับหลักในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (ต่อ)

ความเชื่อมโยงของปัญหาและหลักการในการเพิ่มประสิทธิภาพ			
ลักษณะของปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ	หลักการและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ	เงื่อนไขในการดำเนินการ
๕. ความยุ่งยากและไม่ประสบความสำเร็จของระบบสารสนเทศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลในระบบมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมได้	- เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของระบบสารสนเทศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ		
	- ปัญหาของระบบสารสนเทศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรู้สึกว่าเป็นภาระที่ต้องกรอกข้อมูลโดยไม่ได้ใช้ประโยชน์ระบบอย่างเต็มที่		
	- ปัญหาของระบบสารสนเทศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรู้สึกว่าเป็นภาระที่ต้องกรอกข้อมูลโดยไม่ได้ใช้ประโยชน์ระบบอย่างเต็มที่		

จากตารางที่ ๔๒ สรุปผลการศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะหลักในการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมคือ ต้องมีการจัดตั้งกลไกการวิเคราะห์อาชญากรรมระดับสถานีตำรวจโดยองค์ประกอบสำคัญของกลไกต้องสร้างความเชื่อมโยงของการได้มาของข้อมูลที่ต้องมีความครบถ้วน มีการรวมศูนย์ข้อมูลและผู้รับผิดชอบอย่างเป็นทางการเพื่อรวบรวมวิเคราะห์ จัดเก็บและที่สำคัญต้องมีกลไกการกระจายข้อมูลแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ องค์ประกอบดังกล่าวนำไปสู่การออกแบบรายละเอียดของตัวแบบในการวิเคราะห์อาชญากรรมระดับสถานีตำรวจที่เรียกว่า “ตัวแบบถนน ๔ ช่องทางของการวิเคราะห์อาชญากรรม” ดังภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๔.๑ ช่องทางข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์อาชญากรรม

ที่มา : พัฒนาโดยคณะผู้วิจัย, ๒๕๕๕

จากภาพแสดงให้เห็นตัวแบบการวิเคราะห์อาชญากรรมที่ประกอบด้วยกลไกหลัก ๓ กลไกได้แก่ กลไกการกรองและดึงข้อมูลให้เข้าระบบ กลไกการวิเคราะห์อาชญากรรม และกลไกการกระจายข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ที่มีรายละเอียดดังนี้

๑) **กลไกการกรองและดึงข้อมูลให้เข้าระบบ** การรวบรวมข้อมูลที่ออกแบบช่องทาง ๔ ช่องทางที่พยายามแก้ปัญหาการตกหล่นและหายไปของข้อมูล ซึ่งเดิมใช้ข้อมูลจากรายงานการบันทึกประจำวัน คดีต่างๆที่ร้อยเวรได้ทำหน้าที่เก็บซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกต้องไม่ต้องเป็นกังวลและภาระในการแยกแยะคดีจากส่วนอื่นๆ ตัวแบบนี้พยายามแก้ปัญหาให้นำข้อมูลจากส่วนอื่นได้แก่ ข้อมูลจากสายตรวจ ศูนย์วิทยุ ที่มีข้อมูลทั้งจากการสื่อสารของสายตรวจผ่านวิทยุ การรายงานเหตุจากภาคประชาชนโดยตรงผ่านช่องทางการรับแจ้งเหตุ ๑๙๑ จดหมาย สื่อสังคมออนไลน์ นอกจากนี้ยังออกแบบการรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน ซึ่งหากจำแนกแล้วพบว่ามีช่องทางข้อมูลจำแนกตามแหล่งหลักได้ ๔ แหล่งที่ตัวแบบออกแบบเพื่อตกข้อมูลให้ไหลเวียนไปยังส่วนกลางที่เป็นผู้รับผิดชอบให้มากที่สุดแต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นภาระของส่วนกลางจนเกินไป ดังนั้นผู้รับผิดชอบเก็บข้อมูลต้นทางทั้ง ๔ จะต้องมีการคัดกรองหรือจำแนกข้อมูลระดับหนึ่งเสียก่อนโดยจำเป็นต้องมีกลไกการคัดกรองและการส่งข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ มีกรอบเวลาในการสรุปข้อมูลแต่ละเส้นทางอย่าง

ชัดเจนตามความจำเป็นในการใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์ เครื่องมือที่กำหนดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลต้องมีการใช้ดุลพินิจส่วนหนึ่งในการกรองข้อมูล สิ่งที่ควรระมัดระวังเป็นพิเศษคือความซ้ำซ้อนของข้อมูล

นอกจากนั้นในส่วนของการสรุปข้อมูลที่ไม่ควรเป็นภาระกับผู้กรอกรายงานจนเกินไป สำหรับตัวอย่างของเครื่องมือในแต่ละช่องทางได้แก่

๑.๑) เครื่องมือการเก็บข้อมูลจากร้อยเวรประจำวัน

เครื่องมือในการเก็บข้อมูลส่วนนี้มีจุดประสงค์ที่จะได้ข้อมูลอาชญากรรมที่ครบถ้วนแม่นยำ โดยผู้กรอกข้อมูลไม่จำเป็นต้องกังวลเรื่องประโยชน์ของข้อมูลมากนักเพราะจะมีขั้นตอนการกลั่นกรองอีกชั้นหนึ่ง แต่ต้องใช้ทักษะในการสรุปความที่สั้นเพื่อนำไปสู่ความรวดเร็วในการรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์อีกชั้นตอนดั่งนั้นเครื่องมือจะมีลักษณะเป็นเชิงสรุปสั้นๆ ภายใตตาราง excel ซึ่งตัวอย่างตารางที่คณะผู้วิจัยได้ออกแบบไว้มีลักษณะดังนี้

ตารางที่ ๔.๓ ตารางเก็บข้อมูลสำหรับร้อยเวรประจำวัน

เลขคดีที่	วันเวลาเกิดเหตุ	ข้อหาหลัก	ชื่อผู้ต้องหา	จุดหรือ สถานที่เกิดเหตุ	พฤติการณ์แห่งคดี (อย่างย่อ)	ทรัพย์สินที่ถูก ประทุษร้าย	อาวุธ	ยานพาหนะที่ คนร้ายใช้

ที่มา : พัฒนาโดยคณะผู้วิจัย, ๒๕๕๕

ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่ร้อยเวรน่าจะเป็นข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุดที่สามารถดึงองค์ประกอบของอาชญากรรมมาได้อย่างครบถ้วนโดยเฉพาะแผนประทุษกรรมที่ประกอบด้วย ลักษณะหรือประเภทสถานที่เกิดเหตุ วันเวลาที่เกิดเหตุ ลักษณะและประเภทคนร้าย สิ่งที่คนร้ายใช้ในการกระทำผิด วิธีการกระทำผิดและลักษณะและประเภทของเหยื่อ โดยการส่งข้อมูลควรจัดส่งทุกเช้าและควรมีการกำหนดเวลาอย่างชัดเจน เช่นอาจกำหนดให้ส่งก่อน ๙.๐๐ น. ของทุกวันที่ร้อยเวรทุกคนที่ก่อนออกเวรจะได้สรุปและรวบรวมจัดส่งผ่านไปยังอีเมลกลางของผู้รับผิดชอบภายในศูนย์การจัดการข้อมูลและวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อไม่ให้เสียเวลาในการเดินเอกสาร ข้อมูลในส่วนนี้ควรจะใช้ข้อมูลในรูปแบบที่มีการสรุปเพื่อวัตถุประสงค์ในการรายงานเข้าสู่ระบบของ POLIS อยู่แล้วเป็นฐานเพื่อไม่เป็นการเพิ่มภาระของเจ้าหน้าที่มากขึ้นไปและรูปแบบการรายงานข้อมูลรูปแบบนี้ของระบบ POLIS เป็นที่คุ้นเคยของเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่แล้ว โดยอาจมีการเพิ่มข้อมูลดังกล่าวให้มีรายละเอียดมากขึ้นหรือสรุปให้สั้นลงตามความจำเป็น

๑.๒) เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสายตรวจและศูนย์วิทยุ

ข้อมูลส่วนนี้ส่วนใหญ่มาจากการทำงานของสายตรวจและการสื่อสารผ่านศูนย์วิทยุซึ่งจากการลงเก็บข้อมูลทำให้ทราบว่าตามสถานีตำรวจมีการดำเนินการกันบ้างอยู่แล้วแต่ยังขาดการรวบรวม กลั่นกรอง และจัดเก็บอย่างเป็นทางการให้เป็นระบบ ข้อมูลส่วนนี้เต็มไปด้วยเหตุที่เกิดขึ้นมากมายค่อนข้างยากในการสรุป การกำหนดประเด็นหลัก ตั้งแต่สถานที่เกิดเหตุ เวลา ลักษณะการเกิดเหตุเป็นประเด็นหลัก แต่ข้อมูลบางส่วนอาจต้องตรวจสอบความน่าเชื่อถือ และมักไม่ครบถ้วน เช่น ข้อมูลที่สายตรวจแจ้งก่อนเข้าไปจัดการกับเหตุ ดังนั้นจึงควรต้องมีการบันทึกข้อมูลให้ปรากฏรายละเอียดผลการปฏิบัติหลังจากเข้าไปจัดการเหตุแล้วด้วย ข้อมูลจากศูนย์วิทยุส่วนนี้ยังมีลักษณะที่ยังขาดรายละเอียดอยู่มากโดยเฉพาะหากพิจารณาจากองค์ประกอบของอาชญากรรม ดังนั้นการออกแบบเครื่องมือจึงบังคับให้ใช้ดุลพินิจในการกลั่นกรองอย่างมากก่อนจะส่งเป็นเอกสารไปยังส่วนกลาง ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของเครื่องมือนี้ก็เพื่อให้สามารถจัดเก็บข้อมูลที่กลั่นกรองแล้วให้มีครบถ้วนก่อนนำมาวิเคราะห์ ตัวอย่างของเครื่องมือดังตาราง

ตารางที่ ๔.๔ ตารางเก็บรวบรวมข้อมูลจากสายตรวจและศูนย์วิทยุ

วันเวลา เกิดเหตุ	เหตุที่เกิด	ชื่อผู้ต้องหา	ลักษณะของ ผู้เสียหาย	จุดหรือสถานที่เกิดเหตุ	เขตตรวจ	พฤติการณ์แห่ง คดี (อย่างย่อ)	ผลการปฏิบัติของ ตำรวจ

ที่มา : พัฒนาโดยคณะผู้วิจัย, ๒๕๕๕

๑.๓) เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคประชาชนที่ติดต่อแจ้งข่าวและข้อมูลอาชญากรรมโดยตรงกับสถานีตำรวจ

ข้อมูลส่วนนี้ค่อนข้างจะกระจายทั้งจากโทรศัพท์ของสถานีที่มีการแจ้งผ่านหมายเลข ๑๙๑ สื่อออนไลน์ อีเมล จดหมายซึ่งควรรวมศูนย์ทุกอย่างไว้ที่ศูนย์กลางการวิเคราะห์ ซึ่งอาจเป็นจุดเดียวกับศูนย์วิจัยที่มีอยู่แต่แยกบทบาทเป็นศูนย์การวิเคราะห์และบริหารจัดการข้อมูลอาชญากรรมของสถานี ข้อมูลการแจ้งส่วนนี้มีจำนวนมากที่อาจเป็นเหตุที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง หรือมีการแจ้งเท็จ จึงต้องมีการกลั่นกรองข้อมูลก่อนที่จะนำไปใช้ประโยชน์ โดยตัวอย่างตารางเก็บข้อมูลจากภาคประชาชนอาจมีลักษณะดังนี้

ตารางที่ ๔.๕ ตารางการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคประชาชน

วันเวลาเกิดเหตุ	เหตุที่เกิด	ชื่อผู้กระทำผิด	ลักษณะของ ผู้เสียหาย	จุดหรือสถานที่เกิดเหตุ	รายละเอียด ของเหตุการณ์โดย ย่อ	ผลการปฏิบัติของ ตำรวจ

ที่มา : พัฒนาโดยคณะผู้วิจัย, ๒๕๕๕

๑.๔) เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานสืบสวน

ข้อมูลจากช่องทางที่มีความแตกต่างจากข้อมูลที่ได้จากช่องทางอื่น ทั้งนี้เนื่องจากความเข้าใจในรายละเอียดของกระบวนการทำผิดและประสิทธิภาพในการสืบสวนของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอยู่ในเชิงลึก ทำให้ได้ข้อมูลที่มีรายละเอียดของผู้กระทำผิด ลักษณะ อุบิสัย พฤติกรรมและแผนปฏิบัติการที่มีความลึกซึ้งมากกว่าข้อมูลในส่วนอื่น ดังนั้นเครื่องมือที่กำหนดจึงมีลักษณะและจุดเน้นดังตัวอย่างในตารางดังนี้

ตารางที่ ๔.๖ ตารางเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานสืบสวน

วันเวลาเกิดเหตุ	เหตุที่เกิดขึ้น	ชื่อผู้กระทำผิด	ลักษณะพิเศษของผู้กระทำผิด	ลักษณะของผู้เสียหาย	จุดหรือสถานที่เกิดเหตุ	รายละเอียดของเหตุการณ์โดยย่อ	ผลการปฏิบัติของตำรวจ

ที่มา : พัฒนาโดยคณะผู้วิจัย, ๒๕๕๕

ข้อมูลส่วนนี้จะเป็นประโยชน์ที่นำไปสู่การจับกุมที่ได้ข้อมูลจากการแจ้งเบาะแสและการให้ข้อมูลของประชาชนในการสังเกตผู้กระทำผิดทั้งก่อนและหลังการกระทำซึ่งอาจช่วยในการป้องกันอาชญากรรมในภาคประชาชนได้อย่างดีอีกด้วย อย่างไรก็ตามการกำหนดรายละเอียดของข้อมูลไม่ควรมากหรือน้อยเกินไปที่จะทำให้การสรุปภาพรวมทำได้ยากและเป็นภาระกับทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนและผู้วิเคราะห์ข้อมูล

๒) กลไกการวิเคราะห์ข้อมูล

ในเบื้องต้นสถานีตำรวจต้องมีส่วนงาน และตัวบุคคลที่เป็นกลไกซึ่งรับผิดชอบในการวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการรวมศูนย์ข้อมูลและสื่อทุกประเภทที่พร้อมใช้ในการรวบรวม การวิเคราะห์ การจัดเก็บ รวมทั้งการมีเครื่องมือในการกระจายข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ ซึ่งหัวใจสำคัญอยู่ที่การจัดการสื่อสารข้อมูลอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ประโยชน์ได้ทันทั่วถึง ตัวบุคคลที่เป็นผู้รับผิดชอบ ควรมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และประยุกต์อุปกรณ์เทคโนโลยีการสื่อสารต่างๆ รวมทั้งการแจ้งเวียนสื่อข้อความ จดหมายแจ้งเวียน จดหมายข่าว ที่ใช้ในสถานีตำรวจที่ทำให้การเข้าถึงข้อมูลที่ครบถ้วน ใช้ประโยชน์ได้ทันการ ที่สำคัญต้องสามารถวิเคราะห์และมองข้อมูลอาชญากรรมที่จะนำไปใช้ได้ เพื่อนำไปสู่การกำหนดขอบเขตในการวิเคราะห์ ความถี่ในการวิเคราะห์ การส่งข้อมูลไปยังผู้ที่จะใช้งานได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

ซึ่งการกำหนดขอบเขตของสถานีตำรวจแต่ละแห่งต้องมีการกำหนดให้ชัดเจนว่าจะวิเคราะห์อาชญากรรมแค่ไหน อย่างไร ทั้งนี้ขึ้นกับการกำหนดการใช้ประโยชน์ของข้อมูลที่ต้องการจะกระจายให้ในขั้นตอนสุดท้าย แต่โดยพื้นฐานความจำเป็นแล้ว ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการใช้ประโยชน์ด้านการป้องกันและปราบปรามอาจแบ่งเป็น ๔ กลุ่มได้แก่

๑. ข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานีตำรวจ
๒. ข้อมูลสำหรับสายตรวจและผู้ปฏิบัติในการป้องกันอาชญากรรม
๓. ข้อมูลสำหรับภาคประชาชนและสื่อมวลชน
๔. ข้อมูลสำหรับหน่วยงานต่างๆในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจ

รายละเอียดจะกล่าวในรายละเอียดในกระบวนการกระจายข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ ขอบเขตในการวิเคราะห์อาชญากรรมระดับสถานีนั้นควรมีองค์ประกอบครบถ้วนตามองค์ประกอบของอาชญากรรมได้แก่ องค์ประกอบที่เกี่ยวกับตัวคนร้ายหรือผู้กระทำผิด องค์ประกอบด้านแผนประทุษกรรม องค์ประกอบด้านเหยื่อ องค์ประกอบด้านกลุ่มผู้สนับสนุนผู้กระทำผิด และองค์ประกอบด้านปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้เกิดอาชญากรรมต่างๆ เช่น แสงสว่าง ความใส่ใจของเจ้าหน้าที่หรือชุมชน รวมทั้งการวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดอาชญากรรม การวิเคราะห์ความเสี่ยงหรือโอกาสเกิดเหตุในแต่ละสถานที่ ช่วงเวลา สำหรับสถิติที่ใช้อาจใช้แค่เพียงสถิติพื้นฐานที่เป็นความถี่กับร้อยละ โดยอาจนำเสนอในรูปแบบกราฟเพื่อให้เห็นทิศทางแนวโน้ม การจำแนกตามลักษณะอาชญากรรมเช่นอาจแบ่งตามทรัพย์สิน ตามสถานที่เกิดเหตุ ตามช่วงเวลาการเกิดตามประเภทอาวุธ ตามลักษณะของผู้เสียหาย

สิ่งที่ผู้วิเคราะห์อาชญากรรมต้องการหา คือการหารูปแบบ (Pattern) ของการเกิดอาชญากรรมเครื่องมือในการเก็บข้อมูลและสรุปจะมีความจำเป็นและเป็นประโยชน์ที่จะช่วยทำให้การกำหนดกรอบการประเมินง่ายขึ้น ทั้งนี้สถานีตำรวจอาจประยุกต์ใช้ตามความจำเป็นของการใช้ข้อมูลที่อาจต้องมีการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคขั้นสูงกว่า หรืออาจต่ำกว่าสถิติที่กล่าวมาแล้วก็ได้ ขึ้นอยู่กับจำนวนของคดีและการกำหนดบทบาทของแต่ละสถานีตำรวจว่าต้องการจะกำหนดยุทธศาสตร์ในการป้องกันอาชญากรรมด้วยหรือเพียงต้องการตอบสนองต่ออาชญากรรมในลักษณะของผู้ปฏิบัติเท่านั้น ในช่วงต้นของการผลักดันการนำการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ในสถานีตำรวจ ควรมีการกำหนดทั้งกลไกผู้รับผิดชอบเพื่อใช้เป็นฐานคิดให้ทำงานง่ายขึ้นและพัฒนาให้เหมาะสมกับการใช้งานของแต่ละสถานีตำรวจ เครื่องมือในรูปแบบฟอร์มในส่วนกลางต้องจัดเก็บและทำในคอมพิวเตอร์เท่านั้นจึงจะมีประสิทธิภาพในการดำเนินการกับข้อมูลซึ่งจะมีต่อไป ทั้งในแง่การกรอกข้อมูล การวิเคราะห์ การสรุป หรือแม้แต่การส่งข้อมูลที่มีความหลากหลายก็สามารถจัดการได้ง่ายและรวดเร็วกว่าการใช้

กระดาษ การติดต่อข้อมูลและสำเนาเอกสารก็สามารถทำได้ อีกทั้งยังลดข้อจำกัดในเรื่องสถานที่เก็บเอกสาร ตัวอย่างเครื่องมือในการที่ต้องอยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ควรมีรูปแบบดังตาราง

ตารางที่ ๔.๗ ตารางแสดงขอบเขตข้อมูลสำหรับใช้วิเคราะห์อาชญากรรม

เลขคดีที่	วันเวลา เกิดเหตุ	ข้อหา หลัก	ผู้กระทำผิด	ลักษณะพิเศษ ของผู้กระทำผิด	ลักษณะของผู้เสียหาย	จุดหรือ สถานที่ เกิดเหตุ	เขต ตรวจที่	รายละเอียดหรือ พฤติการณ์แห่งคดี	ทรัพย์สินที่ถูก ประทุษร้าย	อาวุธ	ยานพาหนะที่ คนร้ายใช้	ข้อสังเกต

ที่มา : พัฒนาโดยคณะผู้วิจัย, ๒๕๕๕

จากตัวอย่างที่สะท้อนกรอบในการสรุปการวิเคราะห์อาชญากรรมจำเป็นต้องทำให้ผู้วิเคราะห์เข้าใจแนวทางและขอบเขตการสรุปได้ชัดเจนขึ้น ทั้งนี้การออกแบบต้องพิจารณาทั้งข้อมูลที่เป็นสำหรับผู้ใช้ประโยชน์และความง่ายในการเชื่อมโยงข้อมูลที่ส่งมาจากเส้นทางทั้ง ๔ เส้นเพื่อไม่ให้เป็นการมากจนเกินไปสำหรับผู้ที่ทำหน้าที่วิเคราะห์อาชญากรรม ดังนั้นการออกแบบกลไกและเครื่องมือการวิเคราะห์จึงมีความจำเป็นที่ต้องทำให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในระดับสถานีตำรวจ หากสถานีตำรวจใดต้องการทำการวิเคราะห์ขั้นสูงเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ก็สามารถทำได้ในแนวทางการจัดรอบการวิเคราะห์เป็นขั้นบันไดและกำหนดขอบเขตและเทคนิคในการวิเคราะห์ในแต่ละระดับโดยอาจตั้งเป้าหมายที่พัฒนาการวิเคราะห์ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี อย่างไรก็ตามในเบื้องต้นควรมีข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมตามตัวอย่างในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เป็นแบบฟอร์มข้างต้น

๓) กลไกการกระจายข้อมูลไปใช้ประโยชน์

การวิเคราะห์ข้อมูลจะสูญเสียไปหากไม่มีประโยชน์ในการนำไปใช้งาน การให้มีขั้นตอนการวิเคราะห์อาชญากรรมไม่ได้รับรองว่าจะสามารถสร้างประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมได้ โดยเฉพาะหากไม่ได้ดำเนินการวิเคราะห์ที่วิเคราะห์มาใช้ประโยชน์ดังนั้นก็การออกแบบกลไกการวิเคราะห์ของแต่ละสถานีตำรวจจึงไม่ควรทำการวิเคราะห์ทุกอย่างอย่างครบถ้วนแต่ควรเลือกกำหนดกรอบการวิเคราะห์โดยพิจารณาจากผู้ใช้สารสนเทศเป็นหลักเพื่อให้การดำเนินการไม่สะเปะสะปะและมีจุดเน้นซึ่งจะทำให้เกิดความคุ้มค่าในแง่การลงทุนให้เกิดขึ้นมากที่สุด ตามที่กล่าวมาแล้วว่าข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการใช้ประโยชน์ด้านการป้องกันและปราบปรามอาจแบ่งได้เป็น ๔ กลุ่มใหญ่ที่สำคัญได้แก่ ข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานี ข้อมูลสำหรับสายตรวจและปฏิบัติ ข้อมูลสำหรับภาคประชาชนและสื่อมวลชน และข้อมูลสำหรับหน่วยงานต่างๆ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจ ในแต่ละกลุ่มต้องการข้อมูลในลักษณะที่แตกต่างกันดังนี้

๑) ผู้บริหารสถานี ซึ่งหมายถึง ระดับรองผู้กำกับไปจนถึงผู้กำกับที่เป็นหัวหน้าสถานีตำรวจ ที่มีความต้องการข้อมูลตั้งแต่การรายงานเมื่อมีการตรวจเยี่ยมสถานีตำรวจ หรือรายงานต่อผู้บังคับบัญชาในระดับสูงกว่า ข้อมูลส่วนนี้มักจะเป็นการรายงานตามตัวชี้วัดและข้อกำหนดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขณะที่ในแง่การวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อดำเนินงานในระดับสถานีมักต้องการข้อมูลสะท้อนปัญหาที่อยู่ในรูปของการประเมินปัญหาและความจำเป็น (Needs Assessment) เพื่อนำไปสู่การทำให้โครงการและกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ซึ่งบางครั้งก็ทำภายใต้กรอบนโยบายของรัฐบาล นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นที่ต้องการหารูปแบบ (Pattern) ของอาชญากรรมที่ทำให้เข้าใจลักษณะทิศทาง แนวโน้มและโอกาสที่จะเกิดอาชญากรรมในพื้นที่ซึ่งเป็นประโยชน์ในเชิงป้องกันอาชญากรรม เช่น อยากทราบข้อมูลการเรียงลำดับหมู่บ้านที่มีอาชญากรรมในประเภทต่างๆ ข้อมูลความถี่และร้อยละของเหตุการณ์ลักทรัพย์ รถจักรยานยนต์ในสถานีต่างๆ ในรอบ ๖ เดือน การส่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารนี้อาจกำหนดรอบระยะเวลาปกติเช่น รอบ ๑ สัปดาห์ รอบ ๑ เดือน รอบ ๓ เดือน และรอบ ๖ เดือนและ ๑ ปี และเมื่อต้องการข้อมูลที่เป็นปัจจุบันซึ่งความถี่ในการจัดส่งอยู่ที่การกำหนดจากผู้บริหาร

๒) สายตรวจและปฏิบัติ ข้อมูลในส่วนนี้เป็นข้อมูลในระยะสั้นประมาณ ๑ วัน จนถึง ๑ เดือน นับตั้งแต่ข้อมูลเหตุการณ์ในรอบวันว่าเกิดอาชญากรรมอะไรที่ไหนอย่างไรเมื่อไหร่ ตรงไหน เวลาไหนควรต้องใส่ใจเป็นพิเศษ ซึ่งใช้ในการทำงานในแต่ละวันรวมทั้งข้อมูลรายวันลักษณะของคนร้ายและรูปแบบการกระทำผิดที่กำลังเกิดขึ้นและมีโอกาสที่จะเกิดขึ้น ซึ่งต้องมีข้อมูล ความถี่ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่งซึ่งอาจเป็น ๑๕ วัน หรือ ๑ เดือนแล้วแต่จำนวนคดีที่เกิดขึ้นในแต่ละสถานี ซึ่งทำให้เห็นรูปแบบแนวโน้มที่ชัดเจนขึ้น ซึ่งอาจจำแนกความถี่ของคดี สถานี เวลาเกิดเหตุว่าเกิดในช่วงหลังดึกมากที่สุด หรืออาจมีข้อสรุปว่าคนร้ายมีรูปแบบการก่ออาชญากรรมอย่างไรมีแผนประทุษกรรมคร่าวๆอย่างไร ข้อมูลส่วนนี้ต้องการความรวดเร็วในการประมวลผลที่มีความแม่นยำและกระจายข้อมูลที่มีประสิทธิภาพอย่างมากเพราะต้องการใช้งานข้อมูลในช่วงสั้นซึ่งอาจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่นโทรศัพท์มือถือ หรือศูนย์วิทยุในการกระจายข้อมูล

เพื่อให้ตำรวจทุกนายได้รับข้อมูลที่รวดเร็วเท่าๆ กันบางส่วนอาจได้รับเป็นแผนที่ ที่กำหนดความถี่และช่วงเวลาในการเกิดเหตุ โดยเฉพาะหัวหน้าชุดสายตรวจ เป็นต้น

ก) ภาคประชาชนและสื่อมวลชน ข้อมูลส่วนนี้เป็นไปเพื่อให้ประชาชนทราบสถานการณ์ แนวโน้มของการเกิดอาชญากรรมที่กำลังเกิดหรือมีโอกาสเกิดในระยะเวลานี้ ข้อมูลจะช่วยให้ผู้มีโอกาสตกเป็นเหยื่อได้ใช้ความระมัดระวังและลดโอกาสไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อ ช่องทางนี้อาจใช้สื่อสารมวลชน วิทยู เสียงตามสาย หรือการอาศัยเครือข่ายภาคประชาชนช่วยเผยแพร่ข่าว ซึ่งปัจจุบันสามารถใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ช่วย ทั้งนี้อาจช่วยกันดูแลสอดส่อง หรือวางแผนในการป้องกันอันเป็นการแบ่งเบาภาระของเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกระดับหนึ่งทั้งนี้การกระจายข้อมูลอาจอยู่ในรอบ ๑ สัปดาห์ ๒ สัปดาห์ หรือในรอบ ๑ เดือน ตามความมากน้อยและความถี่ของการเกิดอาชญากรรมแต่ต้องสามารถกระจายข้อมูลได้ในวงกว้างอย่างรวดเร็ว

ข) หน่วยงานต่างๆในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจ ข้อมูลการวิเคราะห์สำหรับหน่วยงานต่างๆ มีความแตกต่างจาก ๓ กลุ่มแรกตรงที่ไม่ได้เกิดจากความต้องการของหน่วยงานเอง แต่เป็นการมองว่าหน่วยงานต่างๆ เหล่านี้มีอำนาจหน้าที่โดยตรงหรือมีส่วนที่จะช่วยป้องกันปัญหาอาชญากรรมได้ในระดับหนึ่ง ตัวอย่างของหน่วยงานในข้อนี้เช่น สำนักงานเขต ฝ่ายปกครอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเช่นเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยงานสาธารณสุข โรงเรียน เป็นต้น โดยสถานีอาจใช้วิธีประสานและนำข้อเสนอแนะที่เกิดจากการวิเคราะห์อาชญากรรมมา นำเสนอ เช่นการให้ข้อมูลสถานที่รกร้าง ป่า ชอชมืดที่ไม่มีแสงไฟ ใต้ทางด่วน เพื่อให้มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดโอกาสเกิด อาชญากรรมซึ่งบางอย่างอยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของสถานีตำรวจ หรือการนำข้อมูลการแพร่ระบาดของยาเสพติดไปแลกเปลี่ยนและขอความร่วมมือกับทางผู้บริหารหรือครูอาจารย์ของโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยในการควบคุมความประพฤติของนักเรียนหรือร่วมกันสอดส่องพฤติกรรม เป็นต้น

ทั้งนี้การดำเนินการต่างๆต้องมีการฝึกอบรมทำความเข้าใจผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลไกการวิเคราะห์อาชญากรรมแบบ ๔ เส้นทางในประเด็นต่างๆ ได้แก่ การวิเคราะห์อาชญากรรม การอบรมทำความเข้าใจในบทบาทและขอบเขตในการดำเนินการการวิเคราะห์อาชญากรรมตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบ ที่สำคัญต้องชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นและประโยชน์ในการวิเคราะห์อาชญากรรมที่มีต่อสถานีตำรวจและต่อตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจ

เงื่อนไขในการดำเนินการ

สำหรับเงื่อนไขที่ต้องพิจารณาประกอบที่จะทำให้เอื้อต่อความสำเร็จในการนำ ๔ เส้นทางการวิเคราะห์อาชญากรรมไปใช้ระดับสถานีซึ่งอาจกำหนดเป็นมาตรการสนับสนุนภายหลังซึ่งหลายข้อต้องอาศัยอำนาจที่อยู่เหนือระดับสถานีตำรวจ เงื่อนไขต่างๆเหล่านี้ ได้แก่

๑. ผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญต่อกระบวนการวิเคราะห์อาชญากรรมและต้องแสดงให้เห็นว่ากระบวนการนี้มีความสำคัญ โดยต้องกำหนดกลไกสนับสนุน การกำกับดูแลอย่างเป็นรูปธรรมและสื่อสารให้เห็นว่าการวิเคราะห์อาชญากรรมระดับสถานีตำรวจเป็นเรื่องที่มีความจำเป็น
๒. ทำให้การวิเคราะห์อาชญากรรมเป็นวิถีในการทำงานที่ไม่รู้สึกว่าเป็นภาระและมีความซับซ้อนจนเกินไปและอาจต้องประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่เพื่อเพิ่มความรวดเร็ว
๓. ต้องมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ทั้งการรวบรวมและการวิเคราะห์อย่างเป็นทางการ
๔. ต้องมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยและอาจต้องฝึกใช้งานและทำความเข้าใจกระบวนการร่วมกัน
๕. ระบบสนับสนุนต้องเอื้อต่อการวิเคราะห์อาชญากรรม ไม่เช่นนั้นคนต้องอาศัยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อช่วยเหลือในเชิงทรัพยากรสนับสนุน การเข้ามามีส่วนในการวิเคราะห์ข้อมูลในพื้นที่หรือผู้ที่เข้ามาช่วยสนับสนุนในลักษณะเครือข่ายข้อมูลข่าวสาร

๖. ต้องแสดงให้เห็นว่ากระบวนการวิเคราะห์อาชญากรรมมีความสำคัญเช่นกำหนดเป็นนโยบายและมาตรการที่พร้อมจะตรวจสอบได้ตลอดเวลา
๗. สร้างความร่วมมือในรูปแบบเครือข่ายที่ทำงานร่วมกันและมีเวลาให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสำเร็จที่เกิดจากการนำการวิเคราะห์อาชญากรรมไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
๘. จัดประกวดและส่งเสริมการใช้การวิเคราะห์อาชญากรรมที่ทำให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน
๙. จัดให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างระบบการประเมินและให้ความดีความชอบกับการวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจเช่นใช้ในการพัฒนาสายอาชีพ
๑๐. กำหนดเป็นนโยบายและออกเป็นแนวปฏิบัติที่ไม่กว้างจนเกินไปเพื่อให้มีการขอหรือขอขอบเขตในการวิเคราะห์อาชญากรรมที่ชัดเจนและหากออกเป็นคู่มือ และแนวปฏิบัติพื้นฐานก็จะช่วยให้การดำเนินการในระดับสถานีง่ายขึ้น
๑๑. เชื่อมโยงกับการประเมินผลและทำให้เห็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติตามแนวทางใหม่ที่ใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์อาชญากรรมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและไม่สนับสนุนหากยังทำในแบบเก่า
๑๒. ผู้บริหารระดับสูงควรประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทั่วไปได้ทราบว่าผู้ที่ทำตามได้รับประโยชน์จูงใจอย่างสมเหตุสมผล

ทั้งหมดที่เป็นเงื่อนไขนี้คณะผู้วิจัยเห็นว่าความใส่ใจและการให้ความสำคัญในการวิเคราะห์อาชญากรรมของผู้บังคับบัญชาเป็นกุญแจสำคัญที่จะส่งผลต่อความสำเร็จโดยต้องมีการกำกับดูแลให้มีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีการสร้างกลไกที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงการได้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ กับศูนย์กลางการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้จริงๆ ซึ่งอาจมีการกระจายข้อมูลที่รวดเร็วและหลากหลายรูปแบบสำหรับบุคคลที่จะนำไปใช้งาน อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมองค์การที่ไม่เน้นผลงานตามหลักคุณธรรมมีส่วนร่วมที่สำคัญที่เป็นอุปสรรคเป็นอย่างมาก สิ่งที่พบจากการศึกษาตำรวจหลายนายยอมรับว่า การเติบโตและความก้าวหน้าในงานไม่ได้เกิดจากการทำงานที่ส่งผลต่อการลดอาชญากรรมในพื้นที่แต่ขึ้นอยู่กับใกล้ชิดหรือเป็นคนของใคร ดังนั้นทุกคนต่างใช้เวลาของตนเข้าหาผู้บังคับบัญชา หรือนักการเมืองที่มีอำนาจและให้ผลโดยตรงในการให้คุณให้โทษ มากกว่าจะเสียเวลาไปกับการวิเคราะห์อาชญากรรม ซึ่งเสียๆ แล้วเป็นเรื่องไร้สาระในความคิดของผู้ปฏิบัติงานเช่นเดียวกันกับการนำหลักวิชาการอื่นๆ มาใช้ในในงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และหากมีการทำก็พบว่าจะทำในหน้าที่ของตนและทำในกระดาดเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่กำลังเกิดขึ้นในช่วงระยะสั้น ไม่เป็นระบบและเป็นไปตามหลักวิชาการแต่เป็นการทำเพื่อใช้ในการรายงานหรือเพื่อรับการตรวจ ทั้งนี้การขาดกลไกการวัดและประเมินผลที่สำคัญของงานที่ทำจริงๆ เป็นประเด็นสำคัญแรกๆ ที่ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สนใจการทำงานที่ต้องลงลึกในรายละเอียดทางวิชาการ รวมทั้งการขาดกลไกที่ผูกโยงการทำงานกับการได้รับแรงจูงใจมานานทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่เชื่อเรื่องความยุติธรรมในการจัดสรรความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง หรือ การโยกย้ายอย่างมีเหตุผลตามหลักคุณธรรม สิ่งเหล่านี้แม้จะอยู่นอกเหนือขอบเขตของการวิจัยแต่เป็นเงื่อนไขที่สำคัญอย่างมากต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาอาชญากรรมผ่านกลไกการวิเคราะห์อาชญากรรมที่คณะผู้วิจัยกำลังพยายามเสนอบนความคาดหวังให้มีการขับเคลื่อนให้เกิดในระบบการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างเป็นรูปธรรมซึ่งข้อจำกัดเหล่านี้เป็นอุปสรรคสำคัญที่ผู้บริหารระดับสูงที่มีส่วนรับผิดชอบควรต้องตระหนักก่อนจะนำหลักวิชาการต่างๆ มาใช้ในงานตำรวจ

๔.๓ ปัญหาประสิทธิภาพในการจัดสายตรวจเพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในระดับสถานีตำรวจ

จากการศึกษาในภาคสนามซึ่งคณะผู้วิจัยลงไปเก็บข้อมูลตามสถานีตำรวจต่างๆ ในแต่ละพื้นที่ พบว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติในการจัดและควบคุมสายตรวจเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ โดยได้มีการปรับปรุงเนื้อหาเพื่อให้เกิดความทันสมัยและเหมาะสมในการยึดเป็นคู่มือปฏิบัติ ในคู่มือฉบับนี้ได้มีการกำหนดหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมไว้ในลักษณะที่เป็นแนวทางการปฏิบัติ ได้แก่ หน้าที่ของหัวหน้าสถานีตำรวจ หน้าที่ของหัวหน้างานป้องกันปราบปราม หน้าที่ของสายตรวจ แนวทางการจัดสายตรวจจรดยนต์ซึ่งมีการจำแนกการจัดตามลักษณะพื้นที่ในกรุงเทพมหานครรวมถึงเมืองใหญ่กับในพื้นที่อื่น การจัดสายตรวจจรดจักรยานยนต์ แนวทางการติดตั้งตู้แดงและการตรวจตู้แดง การจัดสายตรวจตำบล การจัดสายตรวจชุมชนประจำตำบล การจัดสายตรวจเดินเท้า สายตรวจทางเรือ สายตรวจจักรยาน นอกจากนี้ยังมีการกำหนดวิธีปฏิบัติในการออกตรวจของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ออกตรวจ และมีแนวทางการตรวจสอบของผู้บังคับบัญชา อย่างไรก็ตาม จากการเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทำให้ทราบว่ายังมีปัญหาที่สมควรได้รับการแก้ไขดังนี้

๔.๓.๑ คู่มือการปฏิบัติที่ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดทำขึ้นนั้นน่าจะมีประโยชน์สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับต่างๆ ที่ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม แต่ปัญหาอยู่ที่ว่าคู่มือนี้ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการประชุมกลุ่มย่อย สัมภาษณ์แบบเจาะลึกและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่าผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้ได้มีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาคู่มือการปฏิบัติที่ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดทำขึ้นนั้นน่าจะมีประโยชน์สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับต่างๆ ที่ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม แต่ปัญหาอยู่ที่ว่าคู่มือนี้ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่มีประสิทธิภาพ ดังคำให้สัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยและผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึก/ที่มีความเชี่ยวชาญ ในพื้นที่ภาคตะวันออก ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้กล่าวว่า

“...เสนอแนะในเรื่องการจัดสายตรวจปัจจุบันจัดตามคู่มือจัดสายตรวจ ๒๕๕๓ มีทั้งจรดยนต์ จักรยานยนต์ เดินเท้า แล้วก็มีการจัดเวลาที่มีวัตถุประสงค์การตรวจติดตั้งตู้แดงในคู่มืออธิบายไว้หมดแล้วแต่ในการปฏิบัติ ๑. คนที่อยู่ในระดับพื้นที่นครบาล ภูธร ถ้าภูธรสายตรวจตำบลจะไปถึง ๕ นาฬิกาไม่ทัน นครบาลในพื้นที่ ๑ ตารางกิโลเมตร อุปกรณ์ยานพาหนะก็ดี ถ้าจะเสนอแนะประสิทธิภาพในการจัดสายตรวจผมมีความเห็นว่า ๑.จัดเป็นประจำวัน วันจันทร์ – อาทิตย์ วันจันทร์ให้เขาไปไหนถ้าเรากำหนดการเดินทางของสายตรวจให้เป็นประจำปีให้เป็นกิจวัตรมันก็จะประสิทธิภาพ แต่ปรากฏว่าในการปฏิบัติจริงๆวันนี้ผู้บังคับบัญชาบอกเอาแบบนี้ วันถัดไปบอกเอาแบบนี้ ถ้าอยากเสนออยากจะทำให้ว่ามีคู่มือปฏิบัติของตำรวจไทยให้มันชัดเจนไปเลย ๓๖๕ วัน...”

ทั้งนี้สาเหตุมาจากหลายเหตุผลประกอบกัน เช่น การที่คู่มือการปฏิบัติในการจัดและควบคุมสายตรวจได้รับการจัดทำขึ้นโดยผู้บริหารของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในยุคนั้น เมื่อมีการเปลี่ยนผู้บริหารไป การให้ความสำคัญกับคู่มือฉบับนี้ในช่วงเวลาต่อๆ มาจะลดน้อยลง ทำให้ผู้บังคับบัญชาในระดับสถานีตำรวจซึ่งมีภารกิจและงานในด้านต่างๆ ไม่ได้เห็นประโยชน์และความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตามคู่มือนี้ อีกทั้งการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจต่างๆ ในปัจจุบันยังทำได้ยากเนื่องจากการวัดตัวเลขการเกิดคดีประเภทต่างๆ เพียงอย่างเดียวไม่สามารถบอกได้ถึงสมรรถนะของผู้บริหารสถานีตำรวจ ในการพิจารณาความคิดเห็นความชอบของเจ้าหน้าที่

ตำรวจเพื่อใช้ในการให้คุณให้โทษที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการเลื่อนขั้นเป็นกรณีพิเศษหรือเพื่อใช้ในการปรับเปลี่ยนโยกย้าย รวมทั้งเพื่อใช้ในการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นทั้งหลายเหล่านี้ในปัจจุบันแทบไม่ได้ใช้ผลการปฏิบัติงานเข้ามาเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญแต่อย่างใด ซึ่งประเด็นนี้เป็นสาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่เจ้าหน้าที่ตำรวจในสายป้องกันปราบปรามรวมทั้งในสายงานอื่นไม่มีความคิดที่จะทำงานเพื่อแลกกับความดีความชอบที่จะได้รับ แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่ยังปฏิบัติหน้าที่ซึ่งตนเองรับผิดชอบกันอยู่เนื่องมาจากจิตสำนึกในความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ที่ยังมีอยู่

๔.๓.๒ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานด้านป้องกันปราบปรามอาชญากรรมยังไม่มีวิธีการปฏิบัติในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมที่เป็นรูปธรรมชัดเจน

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการประชุมกลุ่มย่อย สัมภาษณ์แบบเจาะลึกและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่าผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้ได้มีความเห็นตรงกันว่า ปัญหา เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานด้านป้องกันปราบปรามอาชญากรรมยังไม่มีวิธีการปฏิบัติในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมที่เป็นรูปธรรมชัดเจน เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่มีประสิทธิภาพ ดังคำให้สัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยและผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึกที่มีความเชี่ยวชาญ ในพื้นที่ภาคตะวันออก ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้กล่าวว่า

“...คือทุกวันนี้มีการปฏิบัติการประชุมแถวที่นี้ช่วงสัปดาห์ก็เปลี่ยนไปตามกำลังพลคือทราบว่ามันเกิดเหตุอะไร วันรุ่งขึ้นต้องปรับอันนี้ก็คือการปฏิบัติของสายตรวจ ที่นี้สายตรวจปฏิบัติตามอาชญากรรม บริเวณนี้รัลหาย มีการชิงทรัพย์มากเราก็จัดสายตรวจไปตั้งแต่เช้าเข้าไปติดป้ายประชาสัมพันธ์ ที่ผมอธิบายคือการกำหนดการที่ตำรวจไทยจะต้องทำใน ๑ ปี...”

เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ทราบหลักการปฏิบัติที่กำหนดไว้แต่ปล่อยให้ผู้ปฏิบัติพิจารณาหาหนทางในการปฏิบัติกันเอง แม้ว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะจัดทำคู่มือที่รวบรวมและกำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้แล้วก็ตาม แต่เนื้อหาในคู่มือดังกล่าวเป็นการให้แนวทางกว้างๆ ในลักษณะที่เน้นกระบวนการหรือรูปแบบในการปฏิบัติ เช่น การประชุมชี้แจงก่อนการปฏิบัติ จำนวนครั้งที่ต้องมีการตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจ แต่ไม่ได้กำหนดในส่วนที่เป็นเนื้อหาที่มีผลต่อความคุ้มครองอาชญากรรม ซึ่งในส่วนนี้จะมีความสัมพันธ์กับการวิเคราะห์อาชญากรรมที่สามารถใช้ประโยชน์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์อาชญากรรมมากำหนดแนวทางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจได้ การที่ไม่มีการกำหนดวิธีการปฏิบัติของสายตรวจอย่างเป็นรูปธรรมทำให้เกิดการปฏิบัติที่แตกต่างกันในวิธีการตรวจในพื้นที่ต่างๆ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๔.๓.๓ รูปแบบการจัดสายตรวจเองยังมีปัญหาเนื่องจากการออกแบบการจัดสายตรวจโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติแบบคลุมรวม

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการประชุมกลุ่มย่อย สัมภาษณ์แบบเจาะลึกและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่าผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้ได้มีความเห็นตรงกันว่า ปัญหา รูปแบบการจัดสายตรวจเองยังมีปัญหาเนื่องจากการออกแบบการจัดสายตรวจโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติแบบคลุมรวมเป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่มีประสิทธิภาพ ดังคำให้สัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยและผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึกที่มีความเชี่ยวชาญ ในพื้นที่ภาคเหนือซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้กล่าวว่า

“...ช่วงนี้นโยบายของรัฐให้ลดน้ำมันลงไป ๑๐% เพราะกิจกรรมตรงนี้จะลดลงไป เรื่องงบประมาณ บุคลากรก็มีส่วน เรื่องการจัดสรรงบประมาณลดลงไป ๑๐% พวกผมแทนที่จะไปตรวจรอบในวงอาชญากรรม สมมติเขตตรวจที่ ๑ มี ๑๐ ตำบล พวกผมทำอย่างไรใหม่ ๑๐ จุดอาจจะเอาไปวางที่จุด ๓, ๕, ๗, ๑๐ สัก ๓-๔ จุดและเวียนผลัดอีกชุดก็เอาไปวางอีกที่ที่เหลือรอบๆ เวรต่อไปก็เอามาเซ็นแทนจุดที่เราไม่ได้ไปตรวจ เป็นช่องว่างของเหตุผลหนึ่งที่ว่าเกิดอาชญากรรมขึ้นได้...”

กล่าวคือในบางพื้นที่รูปแบบการจัดสายตรวจไม่เอื้อต่อสภาพพื้นที่ เพราะการจัดสายตรวจตามสถานีตำรวจต่างๆ เป็นไปแบบที่กำหนดไว้โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ให้แนวทางไว้เป็นกลุ่มสถานีตำรวจในกรุงเทพและเมืองใหญ่กับกลุ่มสถานีตำรวจในพื้นที่อื่นๆ ซึ่งการจัดสายตรวจตามแบบที่กำหนดนี้นั้นจะไม่สอดคล้องกับบางพื้นที่ เนื่องจากบางพื้นที่มีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกันทั้งๆ ที่เป็นสถานีตำรวจในกลุ่มเดียวกัน จึงทำให้การปฏิบัติหน้าที่ตรวจตราในพื้นที่ที่มีความยากลำบาก และไม่เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เช่น ในบางพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจมีสภาพเป็นพื้นที่ลาดชันหรือเป็นเนินเขา ในบางพื้นที่รับผิดชอบของอีกสถานีตำรวจหนึ่งมีลักษณะที่มีถนนตัดผ่านน้อยมาก แต่พื้นที่เหล่านี้อยู่ในกลุ่มประเภทที่จัดรูปแบบสายตรวจเป็นรูปแบบเดียวกัน เป็นต้น

๔.๓.๔ ในการปฏิบัติงานสายตรวจในระดับสถานีตำรวจปัจจุบันยังขาดกลไกการกำกับดูแลการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจ

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการประชุมกลุ่มย่อย สัมภาษณ์แบบเจาะลึกและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่าผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้ได้มีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานสายตรวจในระดับสถานีตำรวจปัจจุบันยังขาดกลไกการกำกับดูแลการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจ เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่มีประสิทธิภาพ ดังคำให้สัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยและผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึก/ที่มีความเชี่ยวชาญ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้กล่าวว่า

“...เราออกนโยบายแผนการตรวจเราต้องมีการปฏิบัติ ต้องมีการตรวจสอบ ยกตัวอย่างให้เห็นทำป้องกันเหตุจนครไม่พอเราต้องถามว่าอยู่ไหน ไม่อย่างนั้นก็ปล่อยไปกินกาแฟที่ไหน คุณออกแผนแล้วต้องมีการตรวจสอบ...”

และได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจจากพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์กล่าวว่า

“...รายงานระบุว่าตำรวจที่ถูกส่งไปอยู่ที่ตุ๋ยามค่อนข้างจะเป็นตำรวจที่เกรดต่ำ ตำรวจที่ยิ่งหนุ่มหูตาว่องไวพวกนี้มักจะถูกส่งไปเป็นสายตรวจจักรยานยนต์ เพราะฉะนั้นตำรวจที่อยู่ตุ๋ยามค่อนข้างจะโรยราเป็นข้อจำกัด ทุกวันนี้จะเห็นตำรวจแก่เต็มไปหมดเป็นที่มาของการทำงานที่ย่อหย่อนลงไป...”

ในขณะที่มีการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจ ทางสถานีตำรวจและผู้บังคับบัญชาไม่มีกลไกการติดตามการปฏิบัติงานสายตรวจ ซึ่งทำให้ไม่สามารถทราบได้ว่าการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ใด เจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันเหตุ หรือเพื่อพบปะตรวจเยี่ยมชุมชน ในความเป็นจริงแล้วผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่สายตรวจไม่สามารถตรวจสอบการปฏิบัติว่าได้ดำเนินการลงไปเพื่อวัตถุประสงค์ใด ในสัดส่วนเท่าไร หรือเป็นแต่เพียงแค่การขั้รถยนต์ รถจักรยานยนต์ไปตามเส้นทางที่กำหนดไว้เท่านั้น

๔.๓.๕ ระบบการรายงานผลการตรวจยังไม่มีการจัดทำและนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นระบบ

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการประชุมกลุ่มย่อย สัมภาษณ์แบบเจาะลึกและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่าผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้ได้มีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาในระบบการรายงานผลการตรวจยังไม่มีการจัดทำและนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นระบบ เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่มีประสิทธิภาพ ดังคำให้สัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยและผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึก/ที่มีความเชี่ยวชาญ ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้กล่าวว่า

“...เห็นด้วย ถ้าข้อมูลเหล่านี้ไม่สนใจไม่เข้ามาดูข้อมูลจะกลายเป็นขยะซึ่งมันมากไป ส่วนตัวเองชัดเจนจะไล่ดูเดือนหนึ่งให้สรุปออกมาว่าประเภทไหนเท่าไร แต่ข้อมูลยังไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ต้องมีองค์ประกอบอย่างงานสืบสวนต้องนำข้อมูลหลายๆ ที่มารวมกัน...”

โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกนายหนึ่งกล่าวว่า

“...รัฐบาลบอกว่าเราต้องลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้น้อยลง แต่วันนี้ไปประชุมมาเราต้องรับยอดยาเสพติดเพิ่มขึ้น ไม่เข้าใจเหมือนกันว่าตกลงจะเอาอย่างไรกันแต่ตัวเลขชี้ว่าผู้เสพยาผู้จำหน่ายสูงขึ้นเยอะต้องจับให้ได้มากขึ้น ...”

การออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจเมื่อปฏิบัติหน้าที่สายตรวจเสร็จสิ้น ทางสถานีตำรวจสามารถรวบรวมข้อมูลที่ได้ระหว่างการตรวจ ไม่ว่าจะพบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ข้อมูลที่ได้รับจากผู้เกี่ยวข้องข้อกับคดีหรือประชาชนทั่วไป ในปัจจุบันมีการทบทวนการดำเนินการเกี่ยวกับผลการตรวจที่มีความชัดเจนและเป็นระบบจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต โดยควรจัดเก็บผลการตรวจอย่างมีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ทั้งในเรื่องการวางแผนการตรวจต่อไป และการวิเคราะห์อาชญากรรม ในทางตรงกันข้ามหากปล่อยให้ข้อมูลที่เจ้าหน้าที่สายตรวจได้รับในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่อยู่กับตัวเจ้าหน้าที่สายตรวจและไม่มีเก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ

๔.๓.๖ สถานีตำรวจไม่ได้ใช้ข้อมูลอาชญากรรมมาเป็นแนวทางในการออกตรวจอย่างเป็นระบบ ในการออกตรวจนั้นปัจจุบันเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ตรวจโดยอาศัยข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรม

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการประชุมกลุ่มย่อย สัมภาษณ์แบบเจาะลึกและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่าผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้ได้มีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาสถานีตำรวจไม่ได้ใช้ข้อมูลอาชญากรรมมาเป็นแนวทางในการออกตรวจอย่างเป็นระบบ ในการออกตรวจนั้นปัจจุบันเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ตรวจโดยอาศัยข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรม เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่มีประสิทธิภาพ ดังคำให้สัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยและผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึกที่มีความเชี่ยวชาญในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้กล่าวว่า

“...ถามว่าทุกวันนี้แผนการตรวจทำไหมทำ ทุกวันนี้เรามีแผนการตรวจประจำวัน ประจำ ๑๕ วัน โดยให้ครอบคลุมแต่อาจจะไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ปัญหาคือเราทำเปลี่ยนไปเปลี่ยนมารูปแบบเดิมๆ ...”

และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจจากพื้นที่ภาคเหนือได้กล่าวสนับสนุนว่า

“...นโยบายของฝั่งผู้บังคับบัญชาท่านให้ตั้งจุดตรวจตามแผนเวลานี้แต่ไม่ได้ผลมันไปเส้นทางอื่น ทำให้ไม่ทราบถึงบริเวณและสภาพพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม เวลาที่มีการเกิดอาชญากรรมแต่ละประเภทสูง แต่การปฏิบัติงานเป็นไปในลักษณะความเชื่อส่วนบุคคลซึ่งเกิดจากประสบการณ์ในการทำงานสายตรวจ ว่าลักษณะพื้นที่ลักษณะใดเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม ช่วงเวลาใดที่ควรจะต้องเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ ความเชื่อในลักษณะนี้จะมีเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานมาเป็ระยะเวลานาน ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เริ่มรับราชการตำรวจใหม่ จะไม่ทราบเทคนิคการวิเคราะห์การคาดการณ์ดังกล่าวได้ ข้อมูลที่อยู่ในตัวเจ้าหน้าที่ผู้มีประสบการณ์เหล่านี้หากไม่ได้เก็บและไม่ได้นำมาเผยแพร่กันในกลุ่มผู้ปฏิบัติหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม จึงทำให้เกิดปัญหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสูญหายไปกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีการโยกย้ายหรือเกษียณอายุไป ...”

ตารางที่ ๔.๙ แสดงความเชื่อมโยงของปัญหาในการจัดสายตรวจกับหลักในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

ความเชื่อมโยงของปัญหาและหลักการในการเพิ่มประสิทธิภาพ			
ลักษณะของปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ	หลักการและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ	เงื่อนไขในการดำเนินการ
๑. คู่มือการปฏิบัติในการจัดและควบคุมสายตรวจไม่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติเปลี่ยนบ่อยทำให้ไม่มีการให้ความสำคัญกับคู่มือที่จัดทำโดยผู้บริหารยุคก่อน 	<ul style="list-style-type: none"> - การให้ความสำคัญกับคู่มือการปฏิบัติฯ โดยมีการเผยแพร่ให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้นำไปใช้ประโยชน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารในระดับต่างๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติรวมทั้งผู้บริหารในระดับสถานีตำรวจต้องให้ความสำคัญกับคู่มือฯ นี้
	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารระดับสถานีมีงานมากทำให้ต้องทำงานหลายด้านในเวลาเดียวกัน 		
	<ul style="list-style-type: none"> - ความดีความชอบในการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งไม่ได้วัดที่ผลการควบคุมอาชญากรรมเป็นหลัก 		
๒. ขาดแนวทางการปฏิบัติในการตรวจที่เป็นรูปธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานตำรวจแห่งชาติพยายามแนะนำแนวทางการปฏิบัติไว้แล้วบางส่วนแต่ยังขาดส่วนที่เป็นรูปธรรมในรายละเอียด 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้แต่ละสถานีตำรวจนำข้อมูลอาชญากรรมและผลการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการตรวจในแง่ของแนวทางการปฏิบัติในการมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ในมิติของสถานที่และมิติของเวลา 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ความสำคัญกับประโยชน์ของการปฏิบัติของสายตรวจที่มีผลต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
			<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติในระดับสถานีตำรวจเต็มใจที่จะร่วมกันพัฒนางานสายตรวจ

ตารางที่ ๔.๙ แสดงความเชื่อมโยงของปัญหาในการจัดสายตรวจกับหลักในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (ต่อ)

ความเชื่อมโยงของปัญหาและหลักการในการเพิ่มประสิทธิภาพ			
ลักษณะของปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ	หลักการและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ	เงื่อนไขในการดำเนินการ
๓. รูปแบบการจัดสายตรวจไม่เอื้อต่อสภาพพื้นที่	- ทำตามข้อกำหนดจากส่วนกลาง	- การกระจายอำนาจให้กำหนดรูปแบบการจัดสายตรวจของสถานีตำรวจ	- ต้องมีการวิเคราะห์อาชญากรรมเป็นระยะ
	- ระบบไม่จูงใจในการที่สถานีตำรวจจะคิดค้นรูปแบบการตรวจของสถานีตำรวจเอง	- ส่งเสริมการคิดที่ยกระดับผลการดำเนินงานของการจัดสายตรวจระดับสถานีตำรวจที่ควรมีความแตกต่างตามลักษณะของพื้นที่	- ผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญ และสร้างแรงจูงใจ
	- ขาดการเชื่อมโยงระหว่างการวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่กับการจัดสายตรวจ	- กำกับให้มีการใช้ผลการวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อเป็นข้อมูลที่สำคัญในการจัดสายตรวจ	- ต้องลดข้อจำกัดด้านกำลังคนและงบประมาณโดยอาจอาศัยความร่วมมือจากเครือข่าย
	- มีข้อจำกัดด้านบุคลากรและทรัพยากร	- สร้างกลไกในการนำเครือข่ายมาช่วยในการออกตรวจ	
		- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจ	
๔. ขาดกลไกการกำกับดูแลการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจ	- ไม่มีการกำหนดเป้าหมายในการออกตรวจอย่างเป็นรูปธรรม	- นำผลการวิเคราะห์อาชญากรรมมากำหนดเป้าหมายในการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจ	
	- ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้ร่วมรับรู้กับผลการทำงานของเจ้าหน้าที่สายตรวจ	- จัดให้มีการประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจที่ครอบคลุมทั้งการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและเป้าหมายในด้านชุมชนสัมพันธ์	

ตารางที่ ๔.๙ แสดงความเชื่อมโยงของปัญหาในการจัดสายตรวจกับหลักในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (ต่อ)

ความเชื่อมโยงของปัญหาและหลักการในการเพิ่มประสิทธิภาพ			
ลักษณะของปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ	หลักการและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ	เงื่อนไขในการดำเนินการ
		- ให้ความรู้และเพิ่มทักษะกับประชาชนเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจกับเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งจะเป็นการตรวจสอบอีกทางหนึ่ง	
๕. ระบบการเก็บรวบรวมรายงานผลหลังการออกตรวจยังไม่เป็นระบบ	- ระบบการรายงานผลการตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจไม่มีเครื่องมือที่เป็นระบบ	- ควรมีการออกแบบเครื่องมือการออกตรวจแก่เจ้าหน้าที่สายตรวจให้สามารถนำมาปฏิบัติงานได้ง่ายและมีความสะดวก	- ผู้บังคับบัญชาจะต้องให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลการรายงานผลการออกตรวจ
	- เมื่อเจ้าหน้าที่สายตรวจออกตรวจเสร็จสิ้น ไม่มีจุดที่จะนำข้อมูลการออกตรวจมารวบรวมไว้ได้	- ทางสถานีตำรวจควรมอบหมายให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่สายตรวจเป็นผู้มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจเพื่อนำไปเป็นข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมต่อไป	
	- เมื่อเจ้าหน้าที่สายตรวจออกตรวจเสร็จสิ้น ไม่มีจุดที่จะนำข้อมูลการออกตรวจมารวบรวมไว้ได้		
๖. การออกตรวจของเจ้าหน้าที่ไม่ได้เกิดจากการนำข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้	- การจัดสายตรวจไม่ได้เกิดจากการวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรม	- ควรที่จะส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สายตรวจมีการวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อนำมาเป็นข้อมูลสำคัญในการจัดสายตรวจ	- ผู้บังคับบัญชาจะต้องให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์อาชญากรรมและส่งเสริมให้นำข้อมูลมาในการจัดสายตรวจ
	- การจัดสายตรวจต้องเป็นไปตามรูปแบบจากส่วนกลาง	- ส่วนกลางควรที่จะกำหนดเพียงแนวทางเบื้องต้นในการจัดสายตรวจและจะต้องกระจายอำนาจการจัดสายตรวจให้เป็นที่ของสถานีตำรวจ	- ส่วนกลางจะต้องเห็นว่าการจัดสายตรวจเป็นงานของสถานีตำรวจเนื่องจากสถานีตำรวจจะทราบลักษณะทางภูมิศาสตร์ ประชากร และสภาพอาชญากรรม

จากตารางที่ ๔๙ สรุปผลการศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะหลักในการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมคือ ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติควรที่จะกระจายอำนาจงานการจัดสายตรวจให้เป็นหน้าที่ของสถานีตำรวจเป็นหลัก เนื่องจากทางสถานีตำรวจเป็นผู้ที่ทราบสภาพทางภูมิศาสตร์ ประชากร และสภาพอาชญากรรม และทางส่วนกลางกับทางสถานีตำรวจควรจะต้องใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์อาชญากรรมมาเป็นข้อมูลที่สำคัญในการจัดสายตรวจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รวมทั้งทางสถานีตำรวจควรที่จะต้องมีการอบรมเรื่องการวิเคราะห์อาชญากรรมที่จำเป็นแก่เจ้าหน้าที่สายตรวจ และมีกลไกการรวบรวมข้อมูลโดยหัวหน้าเจ้าหน้าที่สายตรวจเพื่อส่งต่อวิเคราะห์อาชญากรรมต่อไปในส่วนการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจทางผู้บังคับบัญชาควรมีระบบการกำกับดูแลการออกตรวจ และมีวิธีการเผยแพร่ข้อมูลสำคัญจากการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจทั้งอย่างเป็นทางการและอย่างไม่เป็นทางการ

ในทางตรงกันข้ามหากมีระบบการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการออกตรวจอย่างเป็นระบบจะทำให้เจ้าหน้าที่สายตรวจในสถานีตำรวจสามารถมีความรู้ความเข้าใจสภาพการณ์ที่เหมือนกัน ไม่ว่าเจ้าหน้าที่สายตรวจคนใดปฏิบัติงานก็จะสามารถช่วยป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้ เช่นเดียวกันกับการแบ่งเขตตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจตามสถานีตำรวจต่างๆ ที่ไม่ได้อาศัยประโยชน์จากการนำข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ การออกตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่จะออกตรวจไปตามเขตตรวจที่สถานีตำรวจกำหนดไว้ ซึ่งเขตตรวจที่กำหนดไว้นั้นไม่ได้กำหนดจากสภาพอาชญากรรมที่เกิดขึ้น ซึ่งหมายความว่า การออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจนั้นเป็นไปตามแบบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดไว้แต่ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลอาชญากรรมที่เกิดขึ้น ข้อมูลอาชญากรรมเหล่านี้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดแบ่งเขตตรวจต่างๆ ในแต่ละสถานีตำรวจให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น จากข้อมูลที่เก็บจากกลุ่มตัวอย่างสามารถนำมาตั้งข้อสังเกตได้ว่าความเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจกลุ่มที่เห็นด้วยกับกิจกรรมด้านการจัดสายตรวจในระดับมากกับกลุ่มที่เห็นด้วยในระดับน้อยนั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังรายละเอียดในตาราง ๔๘ ดังนั้นหากการตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลอาชญากรรมและเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความมั่นใจกับแนวทางปฏิบัติที่อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลแล้ว เจ้าหน้าที่จะมีการปฏิบัติหน้าที่สายตรวจในระดับที่สูงขึ้น

ตาราง ๔.๘ เปรียบเทียบระดับความเห็นว่าการจัดการจัดสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ กับกิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

กิจกรรมด้านการจัดสายตรวจ	กลุ่มตำรวจที่เห็นว่ามีประสิทธิภาพมาก		กลุ่มตำรวจที่เห็นว่ามีประสิทธิภาพน้อย		t.	p.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
- มีการวางแผนการตรวจเป็นประจำ มีการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ในการวางแผนการตรวจ	๔.๓๔	.๔๗๖	๒.๙๓	.๒๕๘	๑๑.๒๙๑	.๐๐๐
- มีแผนที่แสดงจุดกักตัวสกัดจับและกำหนดหน้าที่อย่างชัดเจน	๔.๒๘	.๔๔๙	๒.๘๖	.๓๕๑	๑๔.๑๔๒	.๐๐๐
- มีกลไกกำกับดำเนินการตามแผนการตรวจที่วางไว้ เช่น มีแบบฟอร์มรายงาน	๔.๒๕	.๔๓๔	๒.๙๒	.๒๘๒	๑๔.๕๓๙	.๐๐๐
- มีกลไกการส่งหรือสื่อสารข้อมูลระหว่างชุดสายตรวจ	๔.๒๙	.๔๕๔	๒.๙๖	.๒๐๔	๑๔.๐๗๘	.๐๐๐
- มีการจัดจำนวนชุดสายตรวจ ความถี่ ระยะเวลา การตรวจ เส้นทางตรวจที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และโอกาสการเกิดอาชญากรรม	๔.๔๐	.๔๙๒	๒.๙๖	.๒๐๔	๑๔.๑๔๗	.๐๐๐
- มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สายตรวจในการทำหน้าที่อย่างชัดเจน เช่น การตรวจตู้แดง เส้นทางตรวจ การตรวจพื้นที่สูงเสี่ยง	๔.๓๙	.๔๘๙	๒.๙๔	.๒๓๖	๑๒.๓๔๓	.๐๐๐
- มีการกำหนดจำนวนตู้แดงในแต่ละเขตอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับโอกาสการเกิดอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่	๔.๓๔	.๔๗๖	๒.๙๑	.๒๙๔	๑๓.๗๒๖	.๐๐๐
- มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเสริมให้งานสายตรวจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ตู้แดง อิเล็กทรอนิกส์ การใช้ระบบบอกพิกัดตำแหน่งกับระบบสายตรวจ	๔.๓๒	.๔๗๐	๒.๗๙	.๔๑๒	๑๖.๓๐๙	.๐๐๐

ตาราง ๔.๘ เปรียบเทียบระดับความเห็นว่าการจัดสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ กับกิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ (ต่อ)

กิจกรรมด้านการจัดสายตรวจ	กลุ่มตำรวจที่เห็นมี ประสิทธิภาพมาก		กลุ่มตำรวจที่เห็นว่า มีประสิทธิภาพน้อย		t.	p.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
- มีการวางแผนการตรวจเป็นประจำ มีการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ต่ออาชญากรรมมาใช้ในการวางแผนการตรวจ	๔.๓๔	.๔๗๖	๒.๙๓	.๒๕๘	๑๑.๒๙๑	.๐๐๐
- มีแผนที่แสดงจุดกักจับและกำหนดหน้าที่ย่างชัดเจน	๔.๒๘	.๔๔๙	๒.๘๖	.๓๕๑	๑๔.๑๔๒	.๐๐๐
- มีกลไกกำกับกำกับการดำเนินการตามแผนการตรวจที่วางไว้ เช่น มีแบบฟอร์มรายงาน	๔.๒๕	.๔๓๔	๒.๙๒	.๒๘๒	๑๔.๕๓๙	.๐๐๐
- มีกลไกการส่งหรือสื่อสารข้อมูลระหว่างชุดสายตรวจ	๔.๒๙	.๔๕๔	๒.๙๖	.๒๐๔	๑๔.๐๗๘	.๐๐๐
- มีการจัดจำนวนชุดสายตรวจ ความถี่ระยะเวลาการตรวจ เส้นทางตรวจที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และโอกาสการเกิดอาชญากรรม	๔.๔๐	.๔๙๒	๒.๙๖	.๒๐๔	๑๔.๑๔๗	.๐๐๐
- มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สายตรวจในการทำหน้าที่ย่างชัดเจน เช่น การตรวจตู้แดง เส้นทางตรวจ การตรวจพื้นที่สูงเสี่ยง	๔.๓๙	.๔๘๙	๒.๙๔	.๒๓๖	๑๒.๓๔๓	.๐๐๐
- มีการกำหนดจำนวนตู้แดงในแต่ละเขตอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับโอกาสการเกิดอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่	๔.๓๔	.๔๗๖	๒.๙๑	.๒๙๔	๑๓.๗๒๖	.๐๐๐
- มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเสริมให้งานสายตรวจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ตู้แดงอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ระบบบอกพิกัดตำแหน่งกับระบบสายตรวจ	๔.๓๒	.๔๗๐	๒.๗๙	.๔๑๒	๑๖.๓๐๙	.๐๐๐

เงื่อนไขในการดำเนินการ

สำหรับเงื่อนไขที่ต้องพิจารณาประกอบที่จะทำให้เอื้อต่อความสำเร็จในการนำการวิเคราะห์อาชญากรรมไปใช้ใน ระดับสถานีซึ่งอาจกำหนดเป็นมาตรการสนับสนุนภายหลังซึ่งหลายข้อต้องอาศัยอำนาจที่อยู่เหนือระดับสถานีตำรวจ เงื่อนไขต่างๆเหล่านี้ได้แก่ การที่ผู้บังคับบัญชาในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับสถานีตำรวจไปจนถึงระดับสำนักงานตำรวจ แห่งชาติต้องให้ความสำคัญกับงานสายตรวจ ต้องให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์อาชญากรรมโดยต้องลงมือรวบรวมข้อมูล อาชญากรรมและวิธีการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ข้อมูลเหล่านี้ เงื่อนไขความสำเร็จยังขึ้นอยู่กับความร่วมมือที่จะได้รับจากภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในงานสายตรวจ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับ การพิจารณา ความดีความชอบให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในสายป้องกันปราบปรามที่จะต้องอยู่บนพื้นฐานของผลการปฏิบัติงานด้านสาย ตรวจ

๔.๔ ปัญหาประสิทธิภาพในการสร้างเครือข่ายเพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในระดับสถานีตำรวจ

จากการศึกษาคณะผู้วิจัยพบว่า การสร้างเครือข่ายยังประสบปัญหาอยู่หลายประการดังต่อไปนี้

๔.๔.๑ การสร้างเครือข่ายยังทำได้ไม่เต็มที่

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการประชุมกลุ่มย่อย สัมภาษณ์แบบเจาะลึกและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่าผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้ได้มีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาการสร้าง เครือข่ายยังทำได้ไม่เต็มที่ เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่มีประสิทธิภาพ ดังคำให้ สัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยและผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึกที่มีความเชี่ยวชาญ ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งเจ้าหน้าที่ ตำรวจได้กล่าวว่า

“...บางส่วนที่สามารถจะทำได้ บางที่ไม่ได้เลยระหว่างอก.ปร.กับตำรวจคนละสี่ต้องเข้าใจว่าเป็นไปไม่ได้เราต้องเอาภาพความ ชัดเจน...”

มีเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกท่านกล่าวว่า

“...การสร้างเครือข่ายถึงเวลาแล้วผมไปอบรมผบ.ตร.ที่ไทรโยก นโยบายให้เรียกประชุมเชิงวิชาการบ้านมาประชุมที่ศาลาเป็นกลุ่ม ให้ ประชาชนมีส่วนร่วมอย่าไปปิดกัน แต่ในส่วนของการบริการเกี่ยวกับการตรวจจับจะทำให้ความสัมพันธ์ของประชาชนและตำรวจทักกัน...”

และเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกนายกล่าวว่า

“...ในปัจจุบันนี้ที่ทำเป็นรูปธรรมพวกสมาชิกแจ้งข่าวเป็นนอมธรรมคือมีแต่ทำเป็นโครงการเฉยๆ ความจริงแล้วใช้งานไม่ค่อยได้ พวกสมาชิกแจ้งข่าวเราก้เปิดอบรมแต่พวกนี้หายไปไหนหมดไม่รู้ แต่นี่คือเป็นรูปธรรม...”

จากการสัมภาษณ์ประชาชนบางส่วนที่เป็นเครือข่ายในการทำงานในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจ พบว่าเครือข่ายยังทำได้ไม่เต็มที่โดยบุคคลหลายกลุ่มในพื้นที่รับผิดชอบยังไม่ได้ถูกเชื่อมโยงและนำมาใช้ ให้เกิดประโยชน์ แม้ว่าหลายสถานีตำรวจจะมีการสร้างเครือข่ายในพื้นที่ของตนเองโดยผ่านการดำเนินงานที่สำคัญคือ คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจของสถานีตำรวจ (กต.ตร.) สายตรวจประจำตำบล ตำรวจชุดชุมชนสัมพันธ์และการจัดทำโครงการที่มีการพัฒนาเครือข่ายในรูปแบบที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นสมาชิกแจ้ง ข่าวอาชญากรรม อาสาสมัครต่างๆ อย่างไรก็ตาม การทำงานได้ผลบ้างไม่ได้ผลบ้างต่อการลดปัญหาอาชญากรรม ที่เป็น เช่นนี้อาจเป็นเพราะการที่เจ้าหน้าที่ไม่เห็นความสำคัญของการสร้างเครือข่ายเพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยลดอาชญากรรม อย่างจริงจัง ข้อมูลจากผลการสำรวจยังพบว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ให้ความสำคัญของกิจกรรมการสร้างเครือข่ายซึ่ง เห็นว่าการดำเนินการไม่เกิดประสิทธิภาพก็จะมี การดำเนินการตามกิจกรรมการสร้างเครือข่ายในระดับปานกลางเมื่อ

เปรียบเทียบกับผลการดำเนินการของกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความเห็นว่าการดำเนินการกิจกรรมการสร้างเครือข่ายจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพ จะมีระดับการดำเนินการที่น้อยกว่ากล่าวคือระดับการดำเนินการของกลุ่มหลังนั้นอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงการเปรียบเทียบระดับการดำเนินการสร้างเครือข่ายจำแนกตามความคิดเห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของแต่ละกิจกรรม

กิจกรรมด้านการสร้างเครือข่าย	กลุ่มตำรวจที่เห็นมีประสิทธิภาพมาก		กลุ่มตำรวจที่เห็นว่ามีประสิทธิภาพน้อย		t.	p.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
- การจัดตั้งกลไกในการประสานงานการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น เช่น ศูนย์ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนในชุมชน	๔.๓๑	.๔๖๒	๓.๐๐	.๐๐๐	๑๓.๘๐๗	.๐๐๐
- มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรับผิดชอบโดยตรงทำหน้าที่ประสานงานกับเครือข่ายภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น เช่น เจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบดูแลศูนย์ประสานงาน เจ้าหน้าที่ด้านชุมชนสัมพันธ์	๔.๒๗	.๔๔๓	๓.๐๐	.๐๐๐	๑๑.๓๘๙	.๐๐๐
- มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเครือข่ายในการป้องกันปราบปราม	๔.๒๖	.๔๔๑	๒.๙๗	.๑๘๖	๑๕.๕๓๒	.๐๐๐
- มีการจัดโครงการต่างๆ ที่คำนึงถึงการเพิ่มความถี่ในการมีปฏิสัมพันธ์และการขยายฐานของเครือข่าย	๔.๒๑	.๔๑๑	๒.๙๔	.๒๔๖	๑๖.๘๗๓	.๐๐๐
- เปิดโอกาสให้สมาชิกในเครือข่ายมีส่วนในการวางแผนมีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเครือข่ายในการป้องกันปราบปราม	๔.๒๔	.๔๒๙	๒.๘๒	.๓๙๒	๑๗.๔๕๓	.๐๑๙
- กำหนดกิจกรรมที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยมุ่งให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี เช่น การแข่งขันกีฬา โครงการให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนในโรงเรียนหรือสถานศึกษา	๔.๒๘	.๔๕๒	๒.๘๙	.๓๒๐	๑๕.๓๔๒	.๐๐๐

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงการเปรียบเทียบระดับการดำเนินการสร้างเครือข่ายจำแนกตามความคิดเห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของแต่ละกิจกรรม (ต่อ)

กิจกรรมด้านการสร้างเครือข่าย	กลุ่มตำรวจที่เห็นมี ประสิทธิภาพมาก		กลุ่มตำรวจที่เห็นว่า มีประสิทธิภาพน้อย		t.	p.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
- การสนับสนุนการเพิ่มบทบาทของเครือข่ายในการดำเนินการในการป้องกันอาชญากรรม เช่น ช่วยทำงาน ตั้งด่าน ออกตรวจ รักษาความสงบเรียบร้อยในงานวัด แจ่งเบาะแสอาชญากรรม	๔.๒๘	.๔๕๓	๒.๙๓	.๒๖๒	๑๕.๓๕๕	.๐๐๐
- การแลกเปลี่ยนข้อมูลรายละเอียด เช่น ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ระหว่างสมาชิกเครือข่ายด้วยกัน และกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ	๔.๒๔	.๔๒๗	๓.๐๐	.๐๐๐	๑๓.๘๗๑	.๐๐๐
- มีการใช้เครื่องมือสื่อสารต่างๆที่หลากหลายเป็นช่องทางในการติดต่อกับทุกเครือข่าย เช่น อีเมล จดหมาย เว็บไซต์	๔.๒๓	.๔๒๔	๒.๘๔	.๓๗๔	๑๖.๙๕๐	.๐๖๐
- มีวิธีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความหลากหลาย	๔.๒๔	.๔๓๑	๒.๙๐	.๓๐๕	๑๖.๒๔๕	.๐๐๐
- มีการจัดกิจกรรมระหว่างสมาชิกในเครือข่ายต่างๆและเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เกิดความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	๔.๒๕	.๔๓๕	๒.๙๐	.๓๐๗	๑๘.๑๙๔	.๐๐๐
- สมาชิกของเครือข่ายที่เข้าร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมมีความหลากหลายและกระจายตัวในพื้นที่	๔.๒๘	.๔๔๙	๒.๘๗	.๓๔๑	๑๖.๔๕๕	.๐๐๐
- มีการกำหนดการตรวจเยี่ยมชุมชนเป็นระยะๆ เพื่อเก็บข้อมูล ให้ความรู้ สร้างความคุ้นเคย และหาความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแต่ละประเภทเข้ามาสนับสนุนการดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม	๔.๓๑	.๔๖๕	๒.๘๙	.๓๒๐	๑๕.๒๕๗	.๐๐๐
- มีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ อย่างหลากหลายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น อบต. ผู้นำชุมชน มูลนิธิ สโมสรไลออนด์	๔.๒๖	.๔๔๐	๒.๙๒	.๒๘๒	๑๔.๔๗๙	.๐๐๐

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงการเปรียบเทียบระดับการดำเนินการสร้างเครือข่ายจำแนกตามความคิดเห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของแต่ละกิจกรรม (ต่อ)

กิจกรรมด้านการสร้างเครือข่าย	กลุ่มตำรวจที่เห็นมี ประสิทธิภาพมาก		กลุ่มตำรวจที่เห็นว่า มีประสิทธิภาพน้อย		t.	p.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
- มีการประเมินผลการปฏิบัติงานร่วมของเจ้าหน้าที่ตำรวจและเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ	๔.๒๗	.๔๔๕	๒.๙๓	.๒๕๔	๑๕.๙๑๐	.๐๐๐
- มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อยกระดับการปฏิบัติงานร่วมกับเครือข่ายให้ได้ผลดียิ่งขึ้น	๔.๒๕	.๔๓๖	๒.๘๙	.๓๑๕	๑๕.๗๓๓	.๐๐๐
- มีการพบปะชุมชนต่างๆ เพื่อบอกเล่าสถานการณ์และรับฟังปัญหาจากประชาชน	๔.๒๗	.๔๔๗	๒.๘๔	.๓๖๙	๑๖.๘๗๓	.๐๐๐
- มีการนำข้อมูลข่าวสารจากเครือข่ายมาเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ	๔.๒๖	.๔๔๐	๒.๙๖	.๒๐๔	๑๔.๒๒๙	.๐๐๐
- มีการสนับสนุนด้านทรัพยากรทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ	๔.๓๒	.๔๖๗	๒.๘๘	.๓๓๘	๑๔.๕๓๔	.๐๐๐

ข้อสังเกตที่ได้จากผลวิจัยเชิงปริมาณนี้ทำให้พอจะอนุมานได้ว่าความคิดเห็นในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมการสร้างเครือข่ายมีผลต่อระดับการดำเนินการในระดับสถานีตำรวจอย่างเห็นได้ชัด ยกเว้นในกรณีที่ไม่เกิดความแตกต่างเช่นในกิจกรรมการเปิดโอกาสให้สมาชิกในเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการร่วมและการใช้เครื่องมือสื่อสารที่หลากหลายระหว่งสมาชิกในเครือข่าย นอกจากความคิดเห็นที่สะท้อนความสำคัญของประโยชน์ของการสร้างเครือข่ายแล้ว จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งระดับสารวัตรฝ่ายป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนยังพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนขาดเทคนิคและไม่ทราบวิธีที่จะนำกลุ่มเครือข่ายมาใช้ประโยชน์ได้อย่างไรหรือไม่สามารถแก้ปัญหาข้อจำกัดของกลุ่มเรื่องเวลาและนำมาใช้ประโยชน์ ทำให้ความสนใจเรื่องการสร้างเครือข่ายเกิดเฉพาะกับเจ้าหน้าที่บางส่วนโดยเฉพาะสายตรวจประจำตำบลและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นชุดตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่เป็นผู้มีบทบาทในการสร้างเครือข่ายในพื้นที่เครือข่ายซึ่งบางครั้งทำแค่นี้เพื่อให้เกิดขึ้นตามนโยบาย ผลการศึกษาชี้ว่าการนำเครือข่ายมาใช้ไม่มีการคัดเลือกรองคัดเลือกคนอย่างเพียงพอ แต่มักทำในลักษณะการเกณฑ์คนเข้ามาทำหน้าที่เป็นกำลังเสริมในเชิงแรงงาน และขาดการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การมองอาชญากรรม ยิ่งกว่านั้นตำรวจทุกนายไม่ได้สนใจเรื่องการสร้างเครือข่าย บางคนเห็นว่าเป็นการงานซึ่งมีมากอยู่แล้วเนื่องจากยังไม่เห็นประโยชน์ที่มีของเครือข่ายต่อการแบ่งเบาภาระงานและสร้างประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม อย่างไรก็ตามจากการศึกษาทำให้พอสรุปได้ว่าสถานีตำรวจต่างมีการดำเนินการสร้างเครือข่ายที่พอสรุปตามประโยชน์ที่ได้รับในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมดังนี้

- ๑) การสร้างเครือข่ายเพื่อระดมทรัพยากรมาใช้ในงานการป้องกันและปราบปรามของสถานี
- ๒) การสร้างเครือข่ายเพื่อหาข้อมูลข่าวสารด้านอาชญากรรม
- ๓) การสร้างเครือข่ายเพื่อหาความร่วมมือในแง่กำลังพล และ

๔) การสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างศักยภาพของชุมชนในการป้องกันตนเอง

ซึ่งแต่ละประเภทของการสร้างเครือข่ายอาจเกิดขึ้นกับประชาชนในกลุ่มต่างๆ ได้มากกว่า ๑ ประเภท อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่าการสร้างเครือข่ายยังทำไม่ได้เต็มที่ โดยมีบุคคลหลายกลุ่มในพื้นที่รับผิดชอบยังไม่ได้ถูกเชื่อมโยงเข้ามาในเครือข่าย โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีชุมชนหนาแน่นและมีพื้นที่กว้างขวางเมื่อเทียบกับกำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อคณะวิจัยลงพื้นที่พบว่าประชาชนในพื้นที่บางกลุ่มที่ตำรวจก็ทราบในหลักการว่าน่าจะใช้ให้เกิดประโยชน์ ก็ยังไม่ได้ถูกเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย เช่น ผู้ขับรถแท็กซี่ที่มีจุดจอดหน้าปากซอยหมู่บ้าน วินมอเตอร์ไซด์รับจ้างในซอยต่างๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นผู้ทราบข้อมูลพื้นที่มากกว่ากลุ่มอื่นๆ จากการสัมภาษณ์ยังทำให้ทราบว่าคนเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะสามารถบอกได้ว่ารถแต่ละคันวิ่งออกมาจากหมู่บ้านไหน จากการสุ่มสอบถามจากผู้ขับที่รถแท็กซี่และจักรยานยนต์รับจ้างพบว่ายังมีจำนวนมากที่ไม่ได้ร่วมเป็นเครือข่ายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำให้ทราบว่า การสร้างเครือข่ายยังทำไม่ได้เต็มที่นักในหลายพื้นที่ ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจเล่าให้ฟังว่ามีตำรวจชุดชุมชนสัมพันธ์อยู่แล้วจึงทำหน้าที่ของตนเองในการตรวจตรา ตรวจจุดตามร้านทอง ธนาคาร และตู้แดงต่างๆ แต่ขาดการทำหน้าที่ขยายเครือข่าย แต่ก็อาจพบว่าบางแห่งได้ใช้วิธีการที่เรียกว่า “ Stop Walk Talk ” ตามที่ผู้บังคับบัญชากำกับ กล่าวคือการหยุดรถและเดินทักทาย พูดคุย เพื่อสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในหลายพื้นที่ การพูดคุยเป็นระยะจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้สามารถเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ซึ่งจะเป็นผลในการได้ข้อมูลอาชญากรรม รวมถึงขยายเครือข่ายเชื่อมโยงให้มากขึ้น

อย่างไรก็ตามการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจคิดว่าการสร้างเครือข่ายไม่ใช่เป็นความรับผิดชอบหลักอีกทั้งไม่ได้ถูกกำหนดบังคับหรือมีกลไกในการผลักดันให้เห็นว่าการสร้างเครือข่ายมีความสำคัญและต้องมีการสร้างเครือข่ายรวมทั้งผู้บังคับบัญชาไม่ได้แสดงให้เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ ยิ่งทำให้การสร้างเครือข่ายไม่ได้รับตอบสนองในการดำเนินการไม่เกิดความเชื่อมโยงเครือข่ายใหม่ๆ ทั้งนี้การขาดการประยุกต์ใช้เครื่องมือในการสื่อสารในการสร้างเครือข่าย อาจเป็นสาเหตุอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การสร้างเครือข่ายไม่มีประสิทธิภาพ ข้อมูลดังกล่าวนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงปริมาณที่มีการนำเครื่องมือสื่อสารมาใช้ในระดับที่น้อยแม้ว่าเห็นว่าในกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เห็นว่ามีประโยชน์ก็ตาม ทั้งนี้สาเหตุเป็นเพราะเจ้าหน้าที่อาจไม่เข้าใจการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในเชิงเทคนิคที่จะนำมาใช้ หรือคิดว่าเกิดการสิ้นเปลืองทรัพยากรและงบประมาณส่วนตัว ไม่มีความสนใจที่จะเรียนรู้เพราะคิดว่ายุ่งยาก ต้องการความเป็นส่วนตัวซึ่งเหตุผลต่างๆเหล่านี้ทำให้เข้าใจผลการศึกษาเชิงปริมาณที่ปรากฏว่าแม้ว่าเจ้าหน้าที่จะเห็นประโยชน์แต่กลับดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลรายละเอียดเบอร์โทร ที่อยู่ระหว่างสมาชิกกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและการใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายเป็นช่องทางสร้างเครือข่ายอยู่ในอันดับท้ายๆ เช่นเดียวกับปัญหาข้อจำกัดของการใช้เทคโนโลยีของสมาชิกในเครือข่ายที่มี ที่ทำให้การใช้เทคโนโลยีและสื่อที่มีไม่มีความหลากหลายที่จะช่วยสร้างความเชื่อมโยงและปฏิสัมพันธ์ที่มากขึ้นทั้งที่จะทำให้เกิดเชื่อมโยงเครือข่ายเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และต่อเนื่องโดยลดข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ของปฏิสัมพันธ์ในเครือข่ายที่เกิดขึ้นแบบเผชิญหน้าที่ต้องพบปะพูดคุยกัน

๔.๔.๒ ข้อจำกัดการทำงานของเครือข่ายการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจ

มีเจ้าหน้าที่ตำรวจกล่าวว่า

“...เขารับรองอก.ปร. เพราะออกมาจากมหาดไทยโดยตรง เราออกปฏิบัติหน้าที่เสียชีวิตเขารับผิดชอบ แต่เรื่องอาสาตำรวจบ้านไม่มีอะไรเลยมีแต่ใจกับใจ ...”

และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกนายหนึ่งกล่าวว่าสนับสนุนข้อจำกัดว่า

“...ตำรวจบ้านถือว่าเป็นเครือข่ายสำคัญของตำรวจปัญหาคือคนที่สมัครใจมาเป็นอาสา.ตร.จุดหนึ่งเขาต้องทำมาหากิน เขายังหาผลประโยชน์ที่เขาจะได้รับ อีกอย่างปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวอาสาหรือชาวบ้านกับตำรวจ อาสาส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านเมื่อสร้างเครือข่ายขึ้นมาดีทั้งผลดีและลบ ผลดีคือเราเข้าใจอะไรมากขึ้นในชุมชน แต่ผลลบอาสาบางคนกร่าง ...”

มีเจ้าหน้าที่ตำรวจจากภาคกลางกล่าวว่

“...คืออาสาทุกวันนี้เราต้องรอว่าเข่าว่างจากภารกิจ ช่วงที่เข่าคือช่วงที่เข่าว่าง แล้วบางครั้งก็ไม่มีจิตอาสาจริง ๆ น้อยมาก ส่วนใหญ่เข้ามาแฝงในพื้นทีผมเยอะมากปรากฏว่าไปตั้งจุดตรวจด้านนอกอยู่ ๆ เอากิโมเตอร์ไซค์ไปเพิ่มอีกปลั้...”

อีกนายหนึ่งจากพื้นทีเดียวกันกล่าวว่

“...ตำรวจอาสาภาคะมันแทบไม่ได้มช่วยแจ้งเหตุส่วนมากทากินส่วนตัวมากกว่าและอีกหลายเรื่องตอนนีเอาเรื่องการศึกษา และรายได้ ...”

“...สรุปก็คือว่มีพวกอาสา แต่เราจะไปคาดหวัง ๑๐๐ % กับเขาไม่ได้ เช่นจะให้เขาออกตรวจ ขอเป็นครั้งคราวสั้น ๆ ได้...”

โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจจากภาคเหนือกล่าวสนับสนุนว่

“...เหมือนอย่างทีว่แจ้งข่าวอาชญากรรมมีเปิดฝีกอบรมแต่ก็ไม่รู้หายไปไหน...”

จากการศึกษาพบว่การสร้างเครือข่ายที่ท่ายู่ในหลายพื้นทีใช้วิธีการเกณฑ์คนเพียงอย่างเดียวยเพื่อให้เครือข่ายเกิดขึ้นตามเป้าหมายในเชิงตัวเลขในการทำโครงการ ไม่ได้เป็นเครือข่ายธรรมชาติทีทำความรู้จักและมีกรทำความเข้าใจกับสมาชิกในเครือข่าย สาเหตุส่วนหนึ่งคือกรขาดแรงจูงใจหรือคิดว่เป็นผลประโยชน์ร่วมทีต้องการช่วยกันป้องกันอาชญากรรมไม่ให้เกิดขึ้นจริง ๆ อีกท้งเจ้าหน้าที่ตำรวจย้งไม่สามารถสร้างความรู้จักร่วมในลักษณะนี แต่เป็นการทำตามหน้าทีทีต้องกระทำ หรือความคาดหวังในการสร้างเครือข่ายเป็นการกระทำเพื่อให้มีกำลังพลเพิ่มขึ้นเท่านั้น แต่สำหรับในส่วนของประชาชนทีเข้ามากร่วม คนเหล่านี้ส่วนหนึ่งกลับมีจิตสธารณะทีต้องการสนับสนุนเพื่อลดปัญหาอาชญากรรมจริง ๆ การเข้ามาช่วยงานตำรวจจะช่วยให้ตนเองมีความภาคภูมิใจ อย่งไรก็ตามการสัมภาษณ์ย้งพบว่าประชาชนบางส่วนทีถูกเกณฑ์แต่ไม่มีเวลามากพอทีจะช่วยงาน ทีสำคัญมีบางคนทีอาจเห็นว่การเข้ามาเป็นเครือข่ายสามารถเอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจของตนเองหรือพรรคพวก หรือกรมีความใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ตำรวจทำให้มีข้อมูลและความเคลื่อนไหวของตำรวจซึ่งอาจเอื้อต่ออาชีพและธุรกิจของตนเองไม่ทางตรงก็ทางอ้อมแต่ก็ไม่ชัดเจนนัก ดังนั้นหากขาดการคัดเลือกคนทีเข้ามาเป็นเครือข่าย จะทำให้เกิดปัญหาเพราะประโยชน์ทีได้จากเครือข่ายมากที่สุดจะเกิดจากการได้บุคคลทีมีคุณสมบัติทีดีมาเป็นสมาชิกในเครือข่ายซึ่งหลายพื้นทีได้เน้นหรือใส่ใจในการคัดเลือกสมาชิกแต่หลายพื้นทีไม่ได้ใส่ใจทำให้เกิดปัญหาว่เครือข่ายทีมีอยู่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์มากนัก

นอกจากนี้การไม่มีกลไกแบบเป็นทางการยัดเหนียว ทำให้ความร่วมมือเป็นแบบหลวม ๆ ทำให้อาสาสมัครทีกระตุนให้ต้องเข้ามาทำงานซึ่งจะทำให้เครือข่ายค่อย ๆ จางหายไปในที่สุด ดังนั้นการสร้างเครือข่ายกับภาคประชาชนควรสร้างประโยชน์ทีอย่างน้อยต้องทราบข้อมูลอาชญากรรมในพื้นที สิ่งทีพบจากการสัมภาษณ์พุดคุยกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนทีมีส่วนเกี่ยวข้องคือ กรขาดกลไกในเชื่อมเครือข่ายเพื่อให้กรได้ข้อมูลและมีส่วนช่วยลดอาชญากรรมให้ลดน้อยลง ควรสร้างความเชื่อมโยงในการนำผลกรวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้กับเครือข่าย เช่น ข้อมูลผลกรวิเคราะห์จุดเสี่ยงทีควรขอความร่วมมือกับเครือข่าย และหากเครือข่ายมีศักยภาพสูงก็อาจนำเข้ามากร่วมในการวิเคราะห์อาชญากรรมและสรุปข้อมูลเพื่อส่งรายงานอย่งเป็นระบบมากขึ้น จากการสัมภาษณ์ในเบื้องต้นพบว่าประชาชนย้งขาดความไว้วางใจเชื่อใจย้งเข้าไม่ถึง และไม่เชื่อมั่นศรัทธาต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับผู้บังคับบัญชา ขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเองก็ย้งขาดเทคนิคในการกำหนดตัวบุคคลและกลุ่มเป้าหมายให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสร้างเครือข่ายรวมทั้งย้งขาดทักษะและเทคนิคในการสร้างและใช้ประโยชน์จากเครือข่าย ปัญหาของงานซึ่งสมาชิกเข้ามาทำซึ่งเป็นงานทีเสียสละ ทำให้เกิดเหตุการณ์ทีสมาชิกเข้ามาทำงานเครือข่ายได้หากว่จากการทำงานหลัก โดยธรรมชาติของการทำงานเครือข่ายทีมักไม่ถาวร สมาชิกในเครือข่ายซึ่งมักผูกติดกับตัวบุคคลของเจ้าหน้าที่ตำรวจบางคนและหายไปเมื่อมีการโยกย้าย และสถานทีตำรวจหลายแห่งทีไม่ประสบความสำเร็จในการสร้างและใช้เครือข่ายก็เพราะขาดกลไกทีสร้างกิจกรรมอย่งต่อเนื่อง ท้งนี้ข้อจำกัดของลักษณะความเป็นเครือข่ายทีขาดความเป็นทางการย้งต้องพิจารณาว่าจะใช้ประโยชน์ใน

งานลักษณะได้บ้าง นอกจากนี้ การทำงานที่ขาดเครื่องมือและเทคนิคการสร้างแรงจูงใจของสมาชิกในเครือข่ายก็เป็นข้อจำกัดที่สถานีตำรวจหลายแห่งกำลังเผชิญอยู่ จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจและการสนทนากลุ่มย่อยได้มีข้อเสนอแนะว่าควรดูตัวอย่างอาสาสมัครสาธารณสุขที่มีเบี่ยงเลี้ยวและสวัสดิการในการทำหน้าที่และมีความเป็นทางการมากเมื่อเทียบกับเครือข่ายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ขณะที่ความล้มเหลวของสถานีตำรวจส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดเทคนิคการสื่อสารในหลายรูปแบบอีกทั้งยังขาดความต่อเนื่อง รวมถึงทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่สามารถพัฒนาการทำงานที่มีการวางแผนและประเมินผลการทำงานร่วมกันอย่างจริงจังได้ ที่สำคัญทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับปฏิบัติการและสมาชิกยังขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในระดับพื้นฐานในการวิเคราะห์อาชญากรรม ทำให้เครือข่ายที่นำมาช่วยไม่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และจึงเป็นเพียงแรงงานที่ช่วยได้เพียงการเป็นกำลังพลเสริมยามขาดแคลนเท่านั้น ประโยชน์ในการใช้ประสิทธิภาพของเครือข่ายที่มีอยู่จึงมีข้อจำกัดที่จะถูกยกระดับให้สูงขึ้น จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวนหนึ่งเห็นว่าการมีความสามารถในการวิเคราะห์อาชญากรรมจะทำให้บุคคลเหล่านี้สามารถมองปัญหาอาชญากรรมจากข้อมูลที่เป็นระบบซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนาขีดความสามารถในการวางแผนและเมื่อนำกิจกรรมในแผนมาปฏิบัติก็จะกระทำอย่างเข้าใจซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในการลดอาชญากรรมได้ง่ายขึ้น

๔.๔.๓ กิจกรรมในการสร้างเครือข่ายและการรักษาเครือข่ายที่เกิดขึ้นมีอยู่อย่างไม่สม่ำเสมอ

มีเจ้าหน้าที่ตำรวจจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สนทนากับผู้เขียนปัญหาต่างกล่าวว่า

“...ประเด็นสร้างเครือข่าย จะเห็นว่าตอนนี้ตำรวจสร้างเครือข่ายแล้วแต่ไม่ต่อเนื่อง....”

กิจกรรมในการสร้างเครือข่ายและการรักษาเครือข่ายที่เกิดขึ้นนั้นในปัจจุบันมีการดำเนินการอย่างไม่สม่ำเสมอและขาดความหลากหลายซึ่งเมื่อพิจารณาข้อมูลจากตาราง ๔.๗ ที่พบว่าวิธีการดำเนินกิจกรรมมีความหลากหลายและความต่อเนื่องร่วมกันกับเครือข่ายถูกจัดอันดับอยู่ในลำดับท้ายๆของตาราง แม้ว่าจะพิจารณาจากกลุ่มตำรวจที่เห็นว่าเป็นกิจกรรมที่จะเกิดประโยชน์ก็ตาม ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์และการประชุมกลุ่มย่อยพบว่าสถานีตำรวจส่วนใหญ่ยังไม่มีการดำเนินการกำกับที่จะขับเคลื่อนกิจกรรมให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเนื่องจากการดำเนินการต่างๆล้วนต้องใช้งบประมาณ มีการดำเนินกิจกรรมที่เป็นอยู่จะมีการดึงเครือข่ายมาใช้เป็นช่วงๆ ตามปริมาณของภาระงานที่เน้นความตึงเครียดกำลังพลเสริมเท่านั้นขณะที่ลักษณะความเป็นเครือข่ายที่มีความไม่เป็นทางการกลับเป็นข้อจำกัดในการนำมาใช้ประโยชน์ เนื่องจากมีปัญหาด้านเวลาร่างที่สมาชิกในเครือข่ายจำเป็นต้องประกอบอาชีพหลัก เครือข่ายที่เกิดขึ้นมักผูกติดกับตัวบุคคลทำให้หายไปเมื่อมีการโยกย้ายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ประกอบกับการขาดการสื่อสารกับสมาชิกในเครือข่ายอย่างต่อเนื่องทั้งนี้อาจมีข้อจำกัดด้านการเข้าใจและเลือกใช้เครื่องมือและเทคนิคการสื่อสารที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ปรากฏในตาราง ปัญหาเหล่านี้ทำให้การดำรงอยู่ของเครือข่ายที่เกิดขึ้นไม่ค่อยยั่งยืน ไม่ต่อเนื่อง ประกอบกับกิจกรรมที่จะช่วยทำให้เครือข่ายดำรงอยู่ไม่มีการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอด้วยแล้วจึงทำให้ทำให้เครือข่ายของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกิดขึ้นและหายไปตามกาลเวลา จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพบว่าการทำกิจกรรมที่เสริมการเรียนรู้ด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม การคิดแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นรูปแบบกึ่งทางการ นอกจากจะให้เกิดความภาคภูมิใจในสมาชิกแล้ว การเข้าใจอาชญากรรมยังช่วยทำให้ยกระดับความสามารถในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่แรงแบบเป็นทางการพื้นฐานที่นำไปสู่การพึ่งตนเองของชุมชนในอนาคตอีกด้วย

๔.๔.๔ ขาดการวางแผนและประเมินผลการทำงานร่วมกัน

เจ้าหน้าที่ที่ตรวจจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือกล่าวว่า

“...โดยสรุปเนื้อหาสาระหรือผลที่ได้รับคือเหมือนกันเป็นการสร้างเครือข่ายอย่างยั่งยืนเป็นการทุกโรงพักจะต้องดำเนินการตามนโยบาย อบรมแต่ละโครงการอส.ตร.รุ่นละ ๗๐-๑๐๐ คน ปีที่แล้ว ๒๐๐-๓๐๐ คน ปรากฏว่ามาทำงานจริงไม่กี่คนจริงมีอยู่ ๑๐% เทียบกับงบประมาณที่เสียไปไม่คุ้มแต่เราต้องดำเนินการเพราะเขาสั่งมา...”

และจากพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือกล่าวสนับสนุนว่า

“...เขาก็ให้ข้อมูล ประชุมอบต.ทงอบต. เมื่อก่อนเขามีหนังสือออกมาแต่ช่วงหลังส่วนมากไม่ค่อยมี หนังสือเชิญเราไปประชุมส่วนใหญ่เป็นประจำปี แต่ถ้ามาร่วมวางแผนกันไม่ค่อยมี ส่วนมากประชุมจบประมาณประจำปีของเขา...”

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงความเชื่อมโยงของปัญหาในการเครือข่ายกับหลักในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

ความเชื่อมโยงของปัญหาและหลักการในการเพิ่มประสิทธิภาพ			
ลักษณะของปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ	หลักการและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ	เงื่อนไขในการดำเนินการ
๑.การสร้างเครือข่ายยังทำได้ไม่เต็มที่โดยมีบุคคลหลายกลุ่มในพื้นที่รับผิดชอบยังไม่ไม่ได้ถูกเชื่อมโยงโดยเฉพาะกลุ่มที่รู้ข้อมูลพื้นที่	- ไม่ได้เห็นความสำคัญของการสร้างเครือข่ายตั้งแต่ระดับผู้บังคับบัญชาไปจนถึงระดับปฏิบัติ	- ทำให้เห็นว่าการสร้างเครือข่ายมีประโยชน์โดยชี้ให้เห็นผลประโยชน์ต่อการทำงานและตนเอง	- ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและต้องกำกับดูแล
	- ไม่มีข้อกำหนดที่บังคับหรือขาดกลไกในการผลักดันการสร้างเครือข่าย	- กำหนดเป็นนโยบายโดยให้ผู้บริหารแสดงความสำคัญหรือทำตัวเป็นสัญลักษณ์ของการสร้างเครือข่ายตั้งแต่ ผกก. จนถึงรองสวป. เช่น การลงพื้นที่ตามประชาคม สายตรวจประจำตำบล เป็นต้น และกำหนดกลไกในการพัฒนา การเชื่อมเครือข่ายที่เป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น การจัดตั้งกลไกจะช่วยเป็นสัญลักษณ์ที่ก่อให้เกิดการสร้างหรือประสานสมาชิกเครือข่ายพร้อมกับสร้างประโยชน์จากเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ เช่น การกำหนดให้มี ๑ ตำรวจ ๔ อาสาที่ใช้ในจุดตรวจ หรือ กำหนดให้มีการตั้งเป้าหมายในการสร้างสมาชิกในเครือข่ายที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี	- ต้องสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาของประชาชนที่มีต่อ

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงความเชื่อมโยงของปัญหาในการสร้างเครือข่ายกับหลักในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (ต่อ)

ความเชื่อมโยงของปัญหาและหลักการในการเพิ่มประสิทธิภาพ			
ลักษณะของปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ	หลักการและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ	เงื่อนไขในการดำเนินการ
	- ขาดใช้ประโยชน์จากสื่อและเทคโนโลยีในการสร้างเครือข่าย ทำให้มีข้อจำกัดในการสร้างเครือข่ายกับบางกลุ่ม	- มีการจัดอบรมการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างง่ายจนถึงขั้นสูงเพื่อให้ประยุกต์ใช้ได้จริงในการสร้างประสิทธิภาพของเครือข่ายและกำหนดความรับผิดชอบพื้นที่ในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน	- ทศนคติของเจ้าหน้าที่ความมองว่าสามารถพัฒนาและช่วยงานการป้องกันและปราบปราม
			- ร่วมมือจากการแจ้งข่าว
			- ต้องบูรณาการโดยเชื่อมโยงเครือข่ายกับการวิเคราะห์อาชญากรรมและการจัดสายตรวจเข้าด้วยกันจึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพ
๒.เครือข่ายที่เกิดขึ้นไม่ได้ช่วยงานได้อย่างที่ควรจะเป็น	เจ้าหน้าที่ที่สร้างเครือข่ายคาดหวังเพียงการเพิ่มกำลังคนในการทำงาน ๒.๒ไม่ให้ความสำคัญในกระบวนการคัดเลือกสมาชิกที่ดีพอ	ปรับเปลี่ยนทัศนคติในการมองเครือข่ายของเจ้าหน้าที่	
	-ไม่ให้ความสำคัญในกระบวนการคัดเลือกสมาชิกที่ดีพอ	-ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกสมาชิกรวมทั้งตรวจสอบคุณสมบัติและประวัติ	
	-ขาดเทคนิคในการกำหนดตัวบุคคลและกลุ่มเป้าหมายให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสร้างเครือข่าย	-เรียนรู้เทคนิคในการกำหนดตัวบุคคลจากกรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จในพื้นที่ใกล้เคียง	

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดง ความเชื่อมโยงของปัญหาในการสร้างเครือข่ายกับหลักในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (ต่อ)

ความเชื่อมโยงของปัญหาและหลักการในการเพิ่มประสิทธิภาพ			
ลักษณะของปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ	หลักการและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ	เงื่อนไขในการดำเนินการ
	-ขาดกลไกในรับรู้ข้อมูลอาชญากรรมระหว่างสมาชิกกับสถานีที่มีประสิทธิภาพอย่างเพียงพอ	-สร้างกลไกเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสมาชิกกับสถานีทั้งในแง่การรับและการส่งข้อมูลที่ชัดเจนขึ้น	
	-ขาดการสร้าง ความเชื่อมโยงในการนำผลการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้กับเครือข่ายเช่นการนำวิเคราะห์จุดเสี่ยงเพื่อขอความร่วมมือกับเครือข่ายหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้ามาดำเนินการ	-กำหนดให้มีการนำข้อมูลต่างๆมาใช้ประโยชน์อย่างจริงจังโดยเครือข่ายทั้งการหาทรัพยากร การขอกำลังสนับสนุนจากภาคประชาชน ประสานหน่วยงานหลักในพื้นที่ รวมทั้งการให้ข้อมูลคำปรึกษาในการป้องกันตนเองของชุมชน	
		- ฝึกอบรมหรือมีการเป็นพี่เลี้ยงเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติและประชาชนที่เป็นเครือข่ายให้เพิ่มพูนศักยภาพในการวิเคราะห์อาชญากรรมระดับพื้นฐานในพื้นที่อย่างเป็นระบบ	
	- สมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะพื้นฐานในการวิเคราะห์อาชญากรรมทำให้ทำงานอย่างไม่เข้าใจหรือช่วยงานได้ในฐานะกำลังพลเสริม		

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดง ความเชื่อมโยงของปัญหาในการสร้างเครือข่ายกับหลักในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (ต่อ)

ความเชื่อมโยงของปัญหาและหลักการในการเพิ่มประสิทธิภาพ			
ลักษณะของปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ	หลักการและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ	เงื่อนไขในการดำเนินการ
	เครือข่ายมีความไม่เป็นที่ทางการสูง สมาชิกจะร่วมกิจกรรมได้หากว่างจากการทำงานหลัก		
๓. กิจกรรมในการสร้างเครือข่ายและการรักษาเครือข่ายที่เกิดขึ้นไม่สม่ำเสมอ	-ขาดกลไกที่สร้างกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	กำหนดบทบาทความรับผิดชอบให้ตำรวจดูแลเครือข่ายในแต่ละพื้นที่อย่างชัดเจนและกำหนดภาระที่เป็นผลลัพธ์ของการสร้างเครือข่าย	
	-เครือข่ายมักผูกติดกับตัวบุคคลทำให้หายไปเมื่อมีการโยกย้ายเจ้าหน้าที่	-มีประวัติและระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายที่ทำให้ทุกคนในสถานีสามารถเชื่อมต่อได้ง่ายโดยมีข้อมูลเบอร์โทรศัพท์	
	-ข้อจำกัดของลักษณะความเป็นเครือข่าย ใช้ความเป็นทางการมาก ไม่ได้ต้องยอมรับในข้อจำกัดที่มี จะใช้ประโยชน์ในงานได้บางลักษณะ	-ส่งเสริมการพัฒนาด้านอื่นๆโดยอาจเลือกแกนนำหรือผู้ที่สามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านนั้นก่อน เช่นการพัฒนาทักษะการวิเคราะห์อาชญากรรมที่อาจทำเป็นระยะๆทั้งนี้ต้องมองว่า จะ สามารถถ่ายทอดทักษะเหล่านั้นไปยังสมาชิกโดยไม่สูญหาย	
	-ขาดการสื่อสารกับสมาชิกในเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจมีข้อจำกัดด้านการเข้าใจและเลือกใช้เครื่องมือและเทคนิคการสื่อสารในหลายรูปแบบ	-พัฒนารูปแบบการเลือกใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพที่หาได้ในพื้นที่ที่หลากหลายร่วมกัน ทั้งเจ้าหน้าที่และสมาชิก	

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดง ความเชื่อมโยงของปัญหาในการสร้างเครือข่ายกับหลักในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (ต่อ)

ความเชื่อมโยงของปัญหาและหลักการในการเพิ่มประสิทธิภาพ			
ลักษณะของปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ	หลักการและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ	เงื่อนไขในการดำเนินการ
๔.ขาดการวางแผนและประเมินผลการทำงานร่วมกัน	- ทักษะการคิดของตำรวจที่มีต่อศักยภาพของสมาชิกเครือข่าย	- ปรับเปลี่ยนความเชื่อที่ประชาชนไม่รู้โดยอาจคัดเลือกคนที่มีศักยภาพมาฝึกหัดและช่วยงาน	
	- การขาดทักษะที่จะช่วยวางแผนการป้องกัน โดยเฉพาะทักษะด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมในระดับพื้นฐาน	- ฝึกอบรมและสร้างการเรียนรู้ในการวิเคราะห์อาชญากรรมและกำหนดเป้าหมายและวางแผนร่วมกัน	
	- สมาชิกขาดข้อมูลอาชญากรรมในพื้นที่ที่เป็นระบบของตนเอง	- จัดทำระบบฐานข้อมูลแบบฟอร์มอย่างง่ายร่วมกันทั้งนี้ควรสอดคล้องกับการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความต้อองการและแบบฟอร์มของสถานีจะทำให้ข้อมูลนำไปใช้ได้โดยไม่เป็นภาระและไม่ตกหล่น	
	- ขาดการกำหนดเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมที่มาจากข้อมูลสภาพปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ที่จะเป็นฐานที่ใช้ในการประเมินความสำเร็จ	- มีการนำข้อมูลปัญหาอาชญากรรมมากำหนดเป้าหมายร่วมกันและวางแผนป้องกันโดยอาจทำแผนพัฒนาระยะยาวที่ประชาชนจะสามารถดูแลตนเองบนเงื่อนไขข้อจำกัดที่มีหากขาดเรื่องใดก็ทำแผนสนับสนุน	

ข้อมูลจากผลการศึกษาเชิงปริมาณในตาราง ๔.๗ ยังพบว่าแม้ในกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เห็นว่าการสร้างเครือข่ายมีประโยชน์แต่กิจกรรมการดำเนินการที่เปิดโอกาสให้สมาชิกในเครือข่ายเข้ามาวางแผนปฏิบัติการร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมยังถูกจัดอันดับเกือบสุดท้ายเมื่อเทียบกับกิจกรรมอื่น ทั้งนี้เพราะการขาดกลไกการผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงทำให้ไม่เกิดการพัฒนารูปแบบเครือข่ายในการทำงานที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น จากการสัมภาษณ์พูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับเจ้าหน้าที่ตำรวจทำให้พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่คิดว่าสมาชิกเครือข่ายจะมีศักยภาพและขาดทักษะที่จะช่วยวางแผนการป้องกันได้และหากทำได้แต่หากจะทำได้บางคนก็ต้องทำความเข้าใจร่วมกันในเรื่องอาชญากรรมในพื้นที่ก่อนและอาจค่อยพัฒนาทักษะด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมในระดับพื้นฐานควบคู่ไปกับการวางแผน ผู้เชี่ยวชาญส่วนหนึ่งได้กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมของสมาชิกจะมีส่วนสำคัญต่อการทำงานในระดับการวางแผนเพราะทำให้มีความเข้าใจในอาชญากรรมในพื้นที่อย่างเป็นระบบและช่วยทำให้สมาชิกในเครือข่ายมีข้อมูลอาชญากรรมในพื้นที่ซึ่งจะช่วยในการกำหนดเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมและเป็นฐานที่ใช้ในการประเมินความสำเร็จของการทำงานร่วมกันของเครือข่ายได้อีกด้วย

ผลการศึกษานี้สามารถจำแนกปัญหา สาเหตุและเชื่อมโยงเชิงเหตุผลกับแนวทางที่เป็นหลักการที่จะขยายเป็นรายละเอียดของข้อเสนอแนะดังปรากฏในตาราง

ข้อเสนอแนะในสร้างเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในระดับสถานีตำรวจ

จากหลักการและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพและเงื่อนไขที่มีต่อการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาที่สรุปไว้ในตาราง ได้มีการนำสิ่งเหล่านี้มาประมวลให้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นพร้อมทั้งนำแนวปฏิบัติที่ดีจากการดำเนินการสร้างเครือข่ายในบางแห่งมาประกอบในการจัดทำข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามผ่านกิจกรรมการสร้างเครือข่ายในระดับสถานีตำรวจ ได้แนวทางดังต่อไปนี้

๑) กำหนดให้การสร้างเครือข่ายเป็นนโยบาย

การกำหนดให้การสร้างเครือข่ายเป็นนโยบายที่ช่วยสะท้อนให้เห็นถึงการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญ โดยจะต้องสื่อสารให้ผู้บริหารของสถานีตำรวจเห็นว่าการสร้างเครือข่ายตั้งแต่ระดับผู้กำกับการสถานีตำรวจไปจนถึงรองสารวัตรป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเห็นประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและมุ่งมั่นที่จะทำในฐานะที่เป็นภารกิจสำคัญในการสร้างประสิทธิภาพของการป้องกันและปราบปรามและชี้ให้เห็นว่าเครือข่ายยังช่วยสร้างความรู้สึกผ่อนคลายที่มีต่อการลดภาระในงานอย่างไรหากดำเนินการสำเร็จ เช่น สามารถทำให้เครือข่ายที่เป็นสมาชิกในชุมชนสามารถป้องกันอาชญากรรมได้ด้วยตนเองหรือทำให้การทำงานของสถานีตำรวจมีความสะดวกขึ้นหากได้ข้อมูลอาชญากรรมและความช่วยเหลือทั้งแรงงานและทรัพยากรจากการระดมของเครือข่าย ซึ่งมีส่วนช่วยในการลดข้อจำกัดด้านทรัพยากรและกำลังคนของสถานีตำรวจ นอกจากนี้ผู้บริหารควรยกตัวอย่างกรณีความสำเร็จในสถานีตำรวจที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกันให้เกิดการเรียนรู้กันภายในสถานีตำรวจ

๒) กำหนดกลไกในการพัฒนาการสร้างเครือข่ายและการเชื่อมเครือข่ายให้เพิ่มขึ้น

กำหนดกลไกในการพัฒนาการสร้างเครือข่ายและการเชื่อมเครือข่ายให้เพิ่มขึ้น เช่น กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบประจำหมู่บ้าน/ตำบลทั้งในระดับรองผู้กำกับ สารวัตรและเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนทั้งนี้รวมทั้งกำหนดให้ผู้รับผิดชอบจัดทำแผนในการสร้างเครือข่ายในระดับสถานีตำรวจที่ควรทำทั้งในแผนระยะสั้น และแผนระยะยาว มีเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถที่จำเป็นในการพัฒนาและขยายเครือข่ายภาคประชาชนและหน่วยงานปกครองในพื้นที่รวมถึงการยกระดับการมีส่วนร่วมของเครือข่ายที่สามารถดูแลตนเองให้ได้ จากผลการศึกษาพบว่าในระยะสั้นนั้นเครือข่ายที่น่าจะมีความเป็นไปได้มากที่สุดและมีความเชื่อมโยงกับการทำงานคือเครือข่ายเพื่อหาข้อมูล และเครือข่ายที่ช่วยในการปฏิบัติการ

ร่วมต่างๆ เช่น อาสาสมัคร ซึ่งอาจเป็นสมาชิกชุดเดียวกัน โดยตัวอย่างรายละเอียดของกลไกของสถานีตำรวจอาจมีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจัดทำบัญชีรายชื่อสมาชิกที่ติดต่อได้ในเครือข่ายที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นในแต่ละปี โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจในสายป้องกันและปราบปราม พร้อมแผนกำหนดกิจกรรม เครื่องมือหรือวิธีการสื่อสารทั้งนี้อาจมีกา กำหนดให้มีแผนในการทบทวนและประเมินประสิทธิภาพของเครือข่ายว่าได้มีส่วนในการช่วยลดอาชญากรรมมากน้อย เพียงใดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาในเชิงคุณภาพรวมทั้งเสริมสร้างกิจกรรมในเครือข่ายที่มีอยู่

๓) การยกระดับการทำงานของเครือข่ายให้มีความเป็นทางการมากขึ้น

การยกระดับการทำงานของเครือข่ายให้มีความเป็นทางการมากขึ้นเพื่อทำให้การทำงานของเครือข่ายถูกยกระดับ ความสำคัญและได้รับการยอมรับมากขึ้น เช่น การกำหนดให้มีความร่วมมือของเครือข่ายโดยการกำหนดสัดส่วนพื้นที่และ ตำรวจในการดูแลเครือข่ายหรือสัดส่วนตำรวจตำรวจในการทำงานร่วมกับเครือข่ายซึ่งคล้ายคลึงกับ โครงการ ๑ ตำรวจ ๔ อาสาที่ใช้ในจุดตรวจหรือตู้จราจรเป็นศูนย์กลางการทำงาน

รูปภาพที่ ๔.๑ แสดงตัวอย่างการกำหนดสัดส่วนการทำงานร่วมกันของตำรวจและเครือข่าย

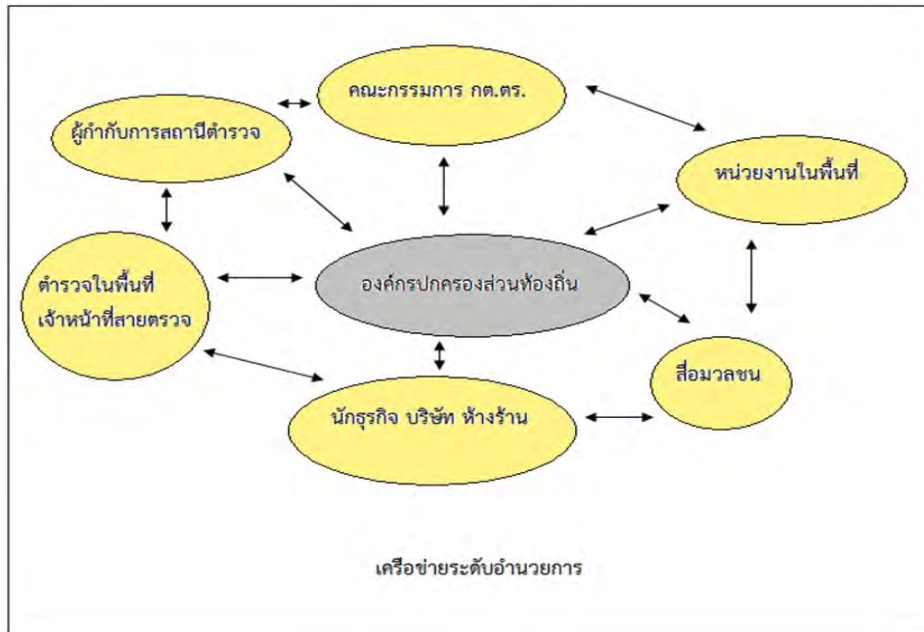

ประโยชน์ของการกำหนดในลักษณะนี้นอกจากจะเป็นการประกาศให้สมาชิกภูมิใจและมีการยอมรับการทำงานใน รูปแบบเครือข่ายมากขึ้นแล้วยังทำให้เกิดทำให้เกิดอีกด้านหนึ่งคือเป็นเสมือนเป็นสาขา หรืองานบริการส่วนหน้าของสถานี ตำรวจที่เป็นที่ให้บริการแก่ชาวบ้านแทนที่จะไปสถานีตำรวจได้อีก ทั้งยังมีผลในแง่จิตวิทยาว่าตำรวจในพื้นที่มีกำลังพล พอที่จะช่วยในการป้องปรามอาชญากรรม ทำให้คนร้ายอาจไม่กล้ากระทำความผิด ในกรณีสถานีตำรวจอาจใช้ตู้ยามประจำ ตำบลให้เป็นเสมือนสถานีย่อยๆที่สนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชน ในการยกระดับการทำงาน หากมีการเรียนรู้หลักการวิเคราะห์อาชญากรรมและโดยดำเนินการร่วมกับตำรวจจะช่วยสร้างความเข้าใจในการทำงานมากขึ้นและในอนาคตอาจช่วยเตรียมความพร้อมในการพึ่งตนเองในพื้นที่อันเป็นการแบ่งเบาภารกิจของสถานีตำรวจ

๔) การกำหนดกลยุทธ์และการสร้างความสัมพันธ์ที่ชัดเจนของการเชื่อมโยงในการเครือข่าย

สถานีดำรวจควรกำหนดกลยุทธ์ด้านเครือข่ายโดยกำหนดวิธีการที่จะเข้าถึงสมาชิกที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและช่วยลดข้อจำกัดด้านกำลังคนและงบประมาณโดยอาจจัดทำแผนความเชื่อมโยงเพื่อให้สามารถเรียนรู้ความเชื่อมโยงเครือข่ายอย่างชัดเจนโดยอาจแบ่งเป็นระดับอำนาจการที่จะช่วยวางแผนและมาตรการหลักรวมทั้งสนับสนุนงบประมาณละครพยากรทั้งทางตรงและทางอ้อมและเครือข่ายระดับที่ร่วมปฏิบัติการ

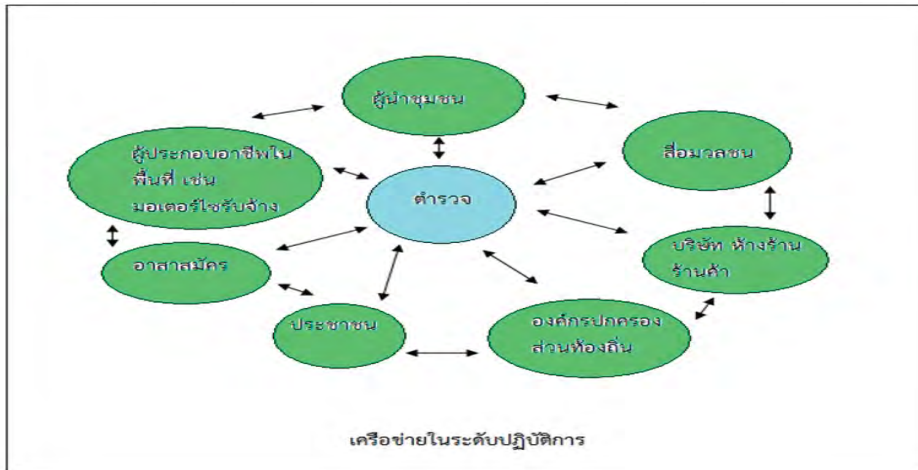
แผนภาพที่ ๔.๒ แสดงเครือข่ายระดับอำนาจการ

ที่มา : พัฒนาโดยคณะผู้วิจัย, ๒๕๕๕

ขณะที่ในการนำเครือข่ายมาดำเนินการก็ควรสร้างแผนการเชื่อมโยงเพื่อนำไปสู่การขยายสมาชิกเครือข่ายและการเชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายสามารถทำได้ง่ายขึ้นอีกทั้งไม่ต้องสูญเสียเครือข่ายไปเมื่อมีการย้ายของเจ้าหน้าที่ตำรวจเครือข่ายที่ให้การสนับสนุนด้านการข่าวและกำลังคนก็ยังคงอยู่ทั้งนี้การมีจุดเชื่อมโยงกับกลุ่มและระหว่างบุคคลควรระบุว่าจะใช้สถานที่การพบปะหรือใช้เครื่องมือสื่อสาร ดังนั้นรายละเอียดของการมีการเก็บและแสดงชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ เบอร์ อีเมล จึงจำเป็นในการทำงานในลักษณะเครือข่ายทั้งในระดับอำนาจการและปฏิบัติการที่เจ้าหน้าที่ที่เป็นศูนย์กลางเครือข่ายควรจัดทำไว้เพื่อทำให้ตนเองและกลุ่มเข้าใจและนำมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดกลยุทธ์ในการสร้างและใช้เครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ

แผนภาพที่ ๔.๓ แสดงเครือข่ายระดับปฏิบัติการ

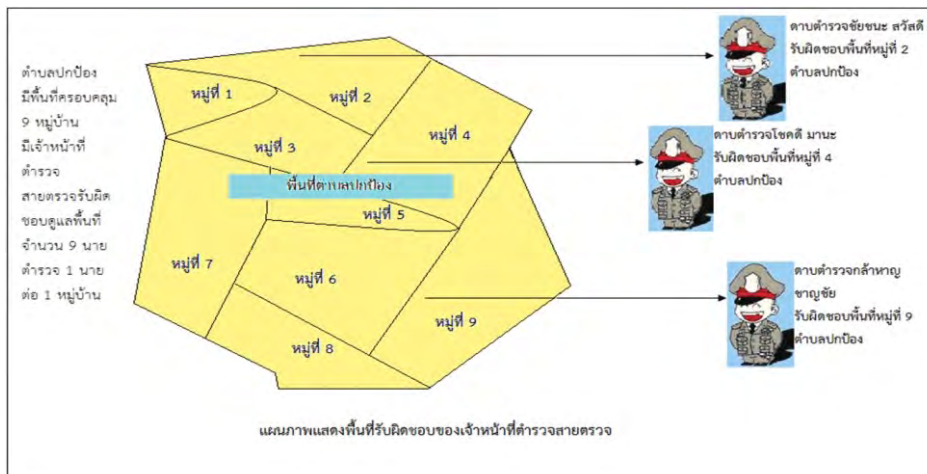

ที่มา : พัฒนาโดยคณะผู้วิจัย, ๒๕๕๕

๕) กำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อชุมชนที่ชัดเจนและครอบคลุม

การมอบหมายความรับผิดชอบในพื้นที่ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจทำได้โดยมีการกำหนดพื้นที่และขอบข่ายความรับผิดชอบแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อชุมชนซึ่งอาจแบ่งตามหมู่บ้าน ตำบล หรือเขตย่อยๆ ตามความคุ้นเคยของเจ้าหน้าที่อย่างชัดเจน สำหรับการจะแบ่งสัดส่วนความรับผิดชอบอย่างไรขึ้นอยู่กับกำลังพลในแต่ละสถานีตำรวจ แต่ต้องครอบคลุมพื้นที่อย่างเป็นทางการ โดยมีโครงสร้างและมีการจัดทำแผนผังอย่างเป็นทางการ มีการชี้ให้เห็นขอบเขตความรับผิดชอบของตำรวจในแต่ละพื้นที่ย่อยที่ถูกแบ่ง โดยเบื้องต้นอาจมีการกำหนดบทบาทเพิ่มเติมที่ค้นหาว่าอาชญากรรมและรายงานเป็นรอบ ๑ วัน ๑ สัปดาห์ ๑๕ วัน หรือ ๑ เดือนแล้วแต่ความเหมาะสม และมีการนำข้อมูลมาประชุมหรือพูดคุยแลกเปลี่ยนกันซึ่งอาจจัดเป็นโครงการ ๑ สัปดาห์ ๓ ชั่วโมง โครงการ ๑ คน ๑ ชั่วโมง เป็นต้น ทั้งนี้การกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบเป็นเงื่อนไขที่เป็นการกำหนดความสำเร็จในเชิงกระบวนการที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

แผนภาพที่ ๔.๔ แสดงการกำหนดพื้นที่รับผิดชอบ

ที่มา : พัฒนาโดยคณะผู้วิจัย, ๒๕๕๕

๖) พัฒนารูปแบบและเทคนิคของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการหาข้อมูลจากเครือข่ายในเชิงรุก

พัฒนารูปแบบและเทคนิคของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการหาข้อมูลในเชิงรุกจากเครือข่าย เช่น อาศศึกษาและประยุกต์กรณีตัวอย่างของจังหวัดกระบี่ที่อาศัยการสร้างประชาคมหมู่บ้านเพื่อลงคะแนนโหวตเสียงว่ามีบ้านใดบ้างที่มีความเกี่ยวข้องกับยาเสพติดบ้าง หรือกรณีการให้ลงคะแนนลับสำหรับชุมชนที่ไม่ค่อยเข้มแข็งที่ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ข้อมูลเบาะแสบางเกี่ยวกับยาเสพติด แต่ข้อมูลดังกล่าวยังมีการตรวจสอบอีก หรือกรณีที่ตำรวจใช้การเกณฑ์คนโดยการสุ่มบ้านเลขที่และขอความร่วมมือของชุมชนโดยกำหนดโควตาในแต่ละหมู่บ้านเช่น หมู่บ้านละ ๒๐ คน จาก ๑๐ หมู่บ้าน จำนวน ๒๐๐ คน มาประชุมปัญหาเกี่ยวกับอาชญากรรมที่หน้าตู้ยามสายตรวจประจำตำบลเพื่อให้ผู้บังคับบัญชามีโอกาสพบปะเครือข่ายและอาจได้ข้อมูลที่ประชาชนบางส่วนไม่กล้าบอกกับเจ้าหน้าที่สายตรวจได้อีกด้วย ช่องทางนี้นายตำรวจบางคนใช้เป็นช่องทางให้ได้รับข้อมูลจากประชาชนโดยให้เบอร์โทรศัพท์โดยตรงกับเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้สื่อสารอาจปรับใช้ตามความพร้อมของสมาชิกและเจ้าหน้าที่ อาจมีการปรับใช้ สื่อสังคมออนไลน์ที่อาจสร้างประสิทธิภาพในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและอาจลดการรั่วไหลของข้อมูลข่าวสาร การสร้างช่องทางการสื่อสารนี้เพื่อช่วยในการตรวจสอบข้อมูลอีกด้านหนึ่งหรือจะทำให้ได้ข้อมูลในกรณีสมาชิกเครือข่ายกลัวที่จะให้ข้อมูลหรือไม่ไว้ใจเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ถูกมอบหมายให้รับผิดชอบเครือข่ายนั้นโดยตรง หรืออาจไม่กล้าให้ข้อมูลในที่สาธารณะที่จะเกิดความขัดแย้งและเผชิญหน้ากับผู้มีส่วนได้เสียหรือแม้แต่การเผชิญหน้ากับเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นการทำให้เป็นส่วนหนึ่งในการวางระบบและกลไกการตรวจสอบข้อมูลการกระทำผิดที่ต้องนำมาวินิจฉัยข้อมูลในอีกขั้นตอนหนึ่ง อย่างไรก็ตามเทคนิคและวิธีการดำเนินการอาจต้องปรับไปตามสภาพและบริบทโดยเฉพาะสังคมและวัฒนธรรมของพื้นที่รับผิดชอบซึ่งจากการศึกษาพบว่าในพื้นที่หรือภูมิภาคที่ต่างกัน แนวทางและวิธีการสร้างเครือข่ายมีความแตกต่างกันตามไปด้วย

๗) จัดให้มีสถานที่หรือศูนย์กลางเครือข่ายย่อยที่เน้นการรวมศูนย์ข้อมูลเพื่อสะดวกต่อการรับ ส่งและกระจายข้อมูลในเครือข่าย

กำหนดให้มีสถานที่และศูนย์กลางของการทำงานที่เน้นการรวมศูนย์ข้อมูลทั้งการรายงานและการกระจายข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับคนในพื้นที่และการรวมศูนย์กำลังพลที่เป็นอาสาต่างๆ ที่เข้ามาช่วยงานทั้งการข่าวและด้านกำลังพล ซึ่งหากมีหลายหมู่บ้านอาจกระจายตามหมู่บ้าน หรือศูนย์กลางที่สะดวกของสมาชิกเครือข่ายส่วนใหญ่ แต่ต้องจัดศูนย์ข้อมูลกลางร่วมกันโดยใช้เทคโนโลยีสื่อสารและสารสนเทศเพื่อลดข้อจำกัด หากไม่สามารถทำได้จะเป็นภาระของเจ้าหน้าที่ที่ต้องประสานหลายจุดเกินไปและจะเป็นอุปสรรคขัดขวางการทำงานกิจกรรมร่วมกัน ศูนย์กลางนี้ต้องสามารถใช้พบปะพูดคุยทำความเข้าใจและเรียนรู้พัฒนาการทำงานร่วมกันได้ระดับหนึ่ง โดยมีสิ่งที่ควรดำเนินการคือ

๑) สร้างกลไกการทำงานและกลไกการเชื่อมโยงในการติดต่อสื่อสารอย่างเป็นระบบ ต้องจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นและเหมาะสมกับความสามารถของเครือข่าย เช่น อาจจัดทำระบบฐานข้อมูลที่ใช้เอกสารหรือคอมพิวเตอร์แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ขึ้นกับความพร้อมทั้งทรัพยากรและความสามารถตลอดจนข้อจำกัดในการดูแลรักษาในแต่ละสถานีตำรวจ ที่สำคัญต้องมีข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านและเขตต่างๆ ตามความรับผิดชอบที่ได้รับตามข้อ ๕. โดยต้องจัดทำข้อมูลสมาชิกในเครือข่าย รายชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ หรือช่องทางการติดต่อ และความสำคัญและความสามารถ ของสมาชิกแต่ละคน อย่างเป็นระบบและมีวิธีการกระจายข้อมูลเหล่านี้ให้สมาชิกทุกคน ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบ และให้ศูนย์การจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลให้มีข้อมูลเก็บในระบบที่ง่ายต่อการปรับให้ทันสมัยและส่งต่อได้ ในการจัดหาอุปกรณ์นี้อาจมองถึงโอกาสที่จะกระจายข้อมูลได้ง่ายขึ้นโดยการมองประโยชน์และข้อจำกัดของสื่อแต่ละประเภทที่จะช่วยรับ ส่งและกระจายข้อมูลที่ต้องการได้แก่ วิทยุสื่อสาร โทรศัพท์ สื่อสังคมออนไลน์ อีเมล เว็บบอร์ด วิทยุชุมชน เครือข่ายเสียงตามสาย การพบปะพูดคุยแบบเผชิญหน้า การใช้เอกสาร ต่างๆ เหล่านี้ต้องนำมาพิจารณาใช้ประโยชน์ให้เต็มที่เพราะอาจช่วยลดข้อจำกัดในแง่ระยะทางและเวลาในการรับ-ส่งข้อมูลได้ และหากเป็นไปได้ทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจและสมาชิกควรได้รับการอบรมหรือให้ผู้ที่มีความชำนาญมาช่วยวางระบบหรือให้คำแนะนำการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีในระดับง่ายจนถึงที่มี

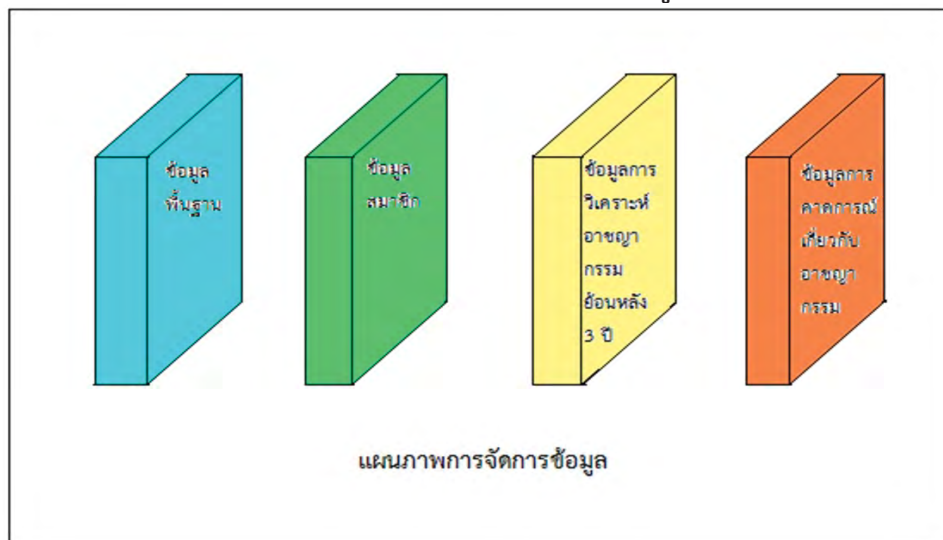
ความซับซ้อน และมีการดำเนินการให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างและภายในกลุ่มของสมาชิกเครือข่าย เจ้าหน้าที่ที่ตำรวจที่รับผิดชอบ และศูนย์การจัดการข้อมูลของสถานี ในการทำงานจริงอาจกำหนดแบบฟอร์มการรายงานข้อมูลอย่างง่ายร่วมกันทั้งนี้ควรสอดคล้องกับการเก็บข้อมูลที่เชื่อมโยงกับความต้องการและแบบฟอร์มของสถานีตำรวจจะทำให้ข้อมูลนำไปใช้ได้โดยไม่เป็นภาระและไม่ตกหล่น

แผนภาพที่ ๔.๕ แสดงเครื่องมือ เทคโนโลยีการสื่อสารที่ใช้ในการดำเนินงาน

นอกจากการกำหนดกลไกการทำงานและการใช้เทคโนโลยีสื่อสารเพื่อเชื่อมโยงแล้วยังต้องมีการวางระบบข้อมูลที่สำคัญโดยข้อมูลพื้นที่ ข้อมูลสมาชิกและข้อมูลการวิเคราะห์ตลอดจนการจัดเก็บและสร้างองค์ความรู้ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับสมาชิกในเครือข่ายตัวอย่างการจัดเก็บดังภาพ

แผนภาพที่ ๔.๖ ตัวอย่างของการแบ่งเพิ่มเพื่อจัดเก็บข้อมูล

ที่มา : พัฒนาโดยคณะผู้วิจัย, ๒๕๕๕

๒) จัดทำแผนพัฒนาเครือข่ายที่มีเป้าหมายทั้งการขยายจำนวนสมาชิกภายในพื้นที่ในแต่ละปีและการขยายเครือข่ายที่เชื่อมโยงกับศูนย์กลางเครือข่ายในพื้นที่ใกล้เคียง รวมทั้งแผนและกิจกรรมที่เสริมสร้างศักยภาพและยกระดับความสามารถของสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนการพัฒนาทักษะด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมพื้นฐาน การสังเกตสิ่งผิดปกติและแผนพัฒนาความรู้พื้นฐานเรื่องแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่ประยุกต์ใช้ในพื้นที่ได้สำหรับกลยุทธ์ แนวทางในเชิงปฏิบัติในการสร้างเครือข่ายนั้นต้องมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายของเครือข่ายก่อนแล้ว เชื่อมโยงต่อไป ในบางสถานีได้มีการคัดเลือกต้นแบบเครือข่ายที่มีลักษณะที่ดีก่อนแล้วให้กลุ่มดังกล่าวไปสรรหาบุคคลที่มีลักษณะนิสัยและทัศนคติใกล้เคียงกับตนเองซึ่งได้ผลดีพอสมควร รวมทั้งมีการสืบและตรวจสอบเชิงลับต่อสมาชิกของเครือข่ายอีกด้วย นอกจากนี้การสร้างสมาชิกจำนวนมากขึ้นจะช่วยทดแทนกำลังคนเมื่อขาดแคลนและเมื่อมีความจำเป็นได้มาก ทั้งนี้ต้องกระจายความรู้และข้อมูลข่าวสารให้สมาชิกได้รับทราบอย่างเท่าเทียมกัน

๓) กำหนดกิจกรรมการสอน ฝึกอบรม หรือเรียนรู้ในการปฏิบัติในการวิเคราะห์พื้นที่และวิเคราะห์อาชญากรรม ร่วมกับกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและให้รองผู้กำกับหรือสารวัตรงานป้องกันและปราบปรามเป็นพี่เลี้ยง โดยอาจเริ่มจากการคัดเลือกแกนนำหรือผู้ที่สามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านนั้นก่อนเช่นการพัฒนาทักษะการวิเคราะห์อาชญากรรมที่อาจทำเป็นระยะ ทั้งนี้ต้องมองหาวิธีที่จะสามารถถ่ายทอดทักษะเหล่านั้นไปยังสมาชิกโดยไม่สูญหายหลังจากนั้นวิธีที่น่าจะเหมาะสมคือการสร้างเป็นชุมชนนักปฏิบัติและเน้นกิจกรรมการพบปะพูดคุยและวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่ โดยอาจเริ่มจากการประชุมร่วมกันบ่อยๆ กับสมาชิกที่คุ้นเคยของผู้ที่อยู่ในพื้นที่เพื่อทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง การดำเนินกิจกรรมดังกล่าวนี้นอกจากจะเป็นการฝึกเพื่อวางพื้นฐานเครือข่ายในการพึ่งพาตนเองแล้วยังช่วยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับข้อมูลอาชญากรรมในพื้นที่และข้อมูลโอกาสความเสี่ยงของอาชญากรรมจากสมาชิกอย่างเป็นระบบ และนำไปสู่การรายงานข้อมูลที่ได้รับจากการลงมืออย่างเหมาะสมไปยังศูนย์จัดการและวิเคราะห์ข้อมูลของสถานีอีกด้วย ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้แบบรายงานและสรุปรายงานเป็นกรอบที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์และสรุปที่กำหนดจากศูนย์แต่อาจไม่ระบุรายละเอียดและประเด็นครบถ้วนตามหลักการวิเคราะห์อาชญากรรม โดยประเด็นการวิเคราะห์อาจทำอย่างย่อส่วนหรือเป็นข้อมูลที่เน้นการวิเคราะห์พื้นที่ แต่มีองค์ประกอบของข้อมูลอาชญากรรมที่เน้นให้มีความครบถ้วนเท่าที่ทำได้บนข้อจำกัดแต่ต้องมีรูปแบบการรายงานและส่งต่อข้อมูลที่สอดคล้องง่ายที่จะนำไปใช้ในการผนวกกับข้อมูลที่ศูนย์การจัดการและวิเคราะห์อาชญากรรมกลางของสถานี ข้อมูลที่ควรมีได้แก่ข้อมูลอาชญากรรมในอดีตและปัจจุบันที่สะท้อนปัญหาและลักษณะอาชญากรรมที่เกิดในพื้นที่ ความเสี่ยงและโอกาสที่จะเกิดที่เกิดจากการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมและเหยื่อ ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกัน นอกจากนี้ข้อมูลความเคลื่อนไหวและสิ่งผิดปกติในพื้นที่ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ต้องมีการรายงานในระยะสั้นเพื่อจะทำให้การป้องกันปราบปรามและระงับเหตุมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๘) กำหนดบทบาทของศูนย์กลางเครือข่ายย่อยให้มีความเป็นทางการมากขึ้น

บทบาทของศูนย์กลางเครือข่ายย่อยนอกจากมีหน้าที่ในการแสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมและข้อมูลจากสมาชิกของเครือข่ายแล้ว ควรจะมีหน้าที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการวิเคราะห์และส่งข้อมูลตามรอบรายงานที่จำเป็นที่ต้องกำหนดจากศูนย์การจัดการและวิเคราะห์ของสถานีตำรวจ โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและสายตรวจที่รับผิดชอบต้องรับรองและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนรายงานไปยังศูนย์การจัดการและวิเคราะห์ของสถานีตำรวจ การส่งข้อมูลควรระบุรอบเวลาของข้อมูลแต่ละประเภทอย่างชัดเจนว่าต้องมีการรายงานในรอบเวลาเท่าใด เพื่อประโยชน์ในการใช้งานและจัดการข้อมูลภาพรวมของสถานี

๙) กำหนดเป้าหมายและวางแผนป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ร่วมกัน

เมื่อมีการศึกษาวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่ตามขั้นตอนขั้นต้นแล้วจะช่วยทำให้สมาชิกในเครือข่ายเข้าใจปัญหาและมองมาตรการป้องกันและแก้ไขออก ทั้งนี้ในระยะแรกสมาชิกของเครือข่ายต้องได้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำจากรองผู้กำกับและสารวัตรงานป้องกันและปราบปราม และนำคำแนะนำเหล่านี้มาใช้ในการวางแผนป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม หากข้อมูลถูกต้องก็จะช่วยให้การวางแผนมาตรการที่อาศัยเครือข่ายนี้มีประสิทธิภาพการทำงานขึ้น ทั้งนี้แบ่งการวางรูปแบบของการจัดสายตรวจที่มีความเหมาะสมบนพื้นฐานของการเกิดอาชญากรรม การตั้งด่านการตรวจจับ การป้องกันตามพื้นที่และช่วงเวลาที่เป็นผลจากการวิเคราะห์ หรืออาจสนับสนุนข้อมูลเพื่อช่วยให้ชุมชน ซอย หมู่บ้าน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการดูแลป้องกันตนเอง อันมีส่วนช่วยแบ่งเบาภาระในงานด้านการป้องกันและปราบปรามของสถานีได้ในที่สุด ตัวอย่างเช่น การประสานและให้ข้อเสนอแนะการจัดสิ่งแวดล้อมของชุมชน บริเวณใต้ทางด่วน สวนสาธารณะ พื้นที่รกร้าง ดิกร้าง ในอนาคตสถานีอาจต้องเปลี่ยนบทบาทไปสู่การเป็นที่ที่ปรึกษามากขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเป็นไปได้ในแต่ละพื้นที่ซึ่งย่อมมีข้อจำกัดแตกต่างกัน เป้าหมายที่มีการกำหนดขึ้นนอกจากใช้ในการวางแผนและกำหนดมาตรการแล้ว เป้าหมายยังสามารถนำมาใช้ในการประเมินความสำเร็จของการดำเนินการร่วมของเครือข่าย ดังนั้นเป้าหมายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดจากการใช้ประโยชน์จากข้อมูลและความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายจึงช่วยทั้งในแง่การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและช่วยให้เกิดการดำเนินกิจกรรมร่วมกันของเจ้าหน้าที่ตำรวจและสมาชิกของเครือข่ายด้วย

๑๐) พัฒนาเทคนิคการสร้างเครือข่ายของสถานีตำรวจเพื่อระดมทรัพยากร

กรณีการสร้างเครือข่ายของสถานีตำรวจเพื่อระดมทรัพยากร ในหลายแห่งใช้การสร้างเครือข่ายในลักษณะกึ่งทางการ เช่น การรู้จักสนิทสนมซึ่งอาจเกิดโดยตรงหรือเชื่อมโยงให้รู้จักกับนายกและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความรู้จักทั้งในแง่หัวหน้าหน่วยงานและความสนิทสนมส่วนตัว โดยอย่างหลังนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นผู้บังคับบัญชาอาจเป็นผู้เชื่อมโยงให้เกิดความสัมพันธ์ส่วนบุคคลที่ดีขึ้น ในหลายกรณีจะใช้การตั้งบุคคลเข้ามาเป็นกรรมการในคณะกรรมการ กต.ตร. เพื่อให้การระดมความช่วยเหลือทรัพยากรในพื้นที่เป็นไปได้ง่าย เช่นการตั้งบุคคลที่มีความพร้อม สามารถให้การสนับสนุนทรัพยากรได้โดยตรงจากพื้นฐานครอบครัวที่มีอยู่เดิมซึ่งกรณีนี้สถานีต้องระมัดระวังการเข้าไปเกี่ยวข้องกับกำหนดยความสะดวกในธุรกิจของกรรมการที่อาจไม่ชัดเจนนักในแง่ความถูกต้องกฎหมายหรือเป็นอาชีพที่ไม่สุจริตนัก กับอีกวิธีหนึ่งคือการนำผู้มีบารมีหรือมีเครือข่ายที่อาจเชื่อมโยงเครือข่ายที่มีอยู่เพื่อสามารถระดมทุนและทรัพยากรมาใช้ในงานการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้เช่น การตั้งประธานสมาคมร้านค้าของ ผู้ค้าอัญมณี นายกสมาคมในการประกอบธุรกิจในพื้นที่ หรือแม้แต่การเชื่อมโยงไปสู่บุคคลที่เป็นที่พึ่งทางใจ เช่น พระที่มีชื่อในวัดที่มีนักการเมืองและผู้มีอำนาจเป็นศิษยานุศิษย์ ความช่วยเหลือที่ได้รับได้แก่ งบประมาณ รถจักรยานยนต์ รถยนต์ หมวกกันนอก อุปกรณ์การสื่อสาร กล้องวงจรปิด เป็นต้น อย่างไรก็ตามการได้รับเงินและทรัพยากรต่างอาจต้องพิจารณาให้รอบคอบถึงความคาดหวังในการตอบแทนความช่วยเหลือซึ่งอาจเกิดในแง่ลบในอนาคตโดยเฉพาะการเลื้อยรับความช่วยเหลือที่ควรระวังที่จะรับจากผู้ที่เกี่ยวข้องอาชีพที่ไม่แน่ใจว่าสุจริตหรือไม่จะเป็นเรื่องที่ดีกว่า

เงื่อนไขที่สำคัญต่อความสำเร็จ

๑. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและต้องกำกับดูแล
๒. ต้องมีการอบรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายป้องกันและปราบปรามทั้งระดับชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวนเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรม และต้องมีเทคนิคการถ่ายทอดให้แก่ผู้นำของสมาชิกในเครือข่ายสามารถวิเคราะห์และทำความเข้าใจร่วมได้โดยไม่ยากนัก
๓. เจ้าหน้าที่ตำรวจและสมาชิกในเครือข่ายต้องเข้าใจและเห็นความสำคัญตลอดจนสามารถประยุกต์ใช้เครื่องมือสื่อสารได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพโดยต้องพิจารณาวิถีการใช้ชีวิตของคนในพื้นที่ควบคู่ไปด้วย
๔. ความร่วมมือของเครือข่ายส่วนหนึ่งเกิดจากความเชื่อมั่นและศรัทธาของประชาชนที่มีต่อผู้บริหารและลักษณะของเจ้าหน้าที่ที่สร้างเครือข่าย การสร้างภาพลักษณ์และการเข้าหาชุมชนจึงเป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จและเป็นเรื่องที่อ่อนไหวในบางพื้นที่ที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างเช่นภาคใต้ หรือในสังคมชนบทในต่างจังหวัดที่
- ๕.ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ในการมองเครือข่าย ที่ควรมองว่าสามารถพัฒนาและช่วยงานการป้องกันและปราบปรามได้มากกว่านี้ หากมีการคัดเลือกและพัฒนาให้มีศักยภาพตามความจำเป็น การให้ความสำคัญกับการคัดเลือกสมาชิก รวมทั้งตรวจสอบคุณสมบัติและประวัติจะเป็นหลักประกันส่วนหนึ่งที่ช่วยได้คนที่มีศักยภาพต่อการพัฒนาคุณภาพของเครือข่าย อีกทั้งทั้งในแง่การใช้ประโยชน์มากกว่าจะเป็นแค่กำลังพลเสริมที่นี้ต้องมีจำนวนสมาชิกมากพอในการทดแทนกันแต่ต้องทำให้ทุกคนรู้ข้อมูลและวิธีการปฏิบัติโดยทั่วถึงกัน
๖. ในกรณีเครือข่ายเชื่อมโยงเพื่อข้อมูลอาชญากรรม เงื่อนไขที่จะมีผลต่อความสำเร็จหากพิจารณาจากการได้ความร่วมมือในการได้รับข้อมูลโดยการแจ้งข่าวและเบาะแสอาชญากรรม คือ การตอบสนองของเจ้าหน้าที่ตำรวจและสถานีที่ต้องจัดการกับผู้ก่อเหตุให้รวดเร็วและเอาจริงเอาจังไม่เช่นนั้นผู้ให้ข้อมูล ข่าวและเบาะแสมจะไม่ให้ข้อมูลเพราะนอกจากจะเห็นว่าไม่เกิดประโยชน์แล้วยังรู้สึกว่าเปลืองตัวและอาจไม่ได้รับความปลอดภัยด้วย
๗. ต้องบูรณาการโดยเชื่อมโยงเครือข่ายกับการวิเคราะห์อาชญากรรมและการจัดสายตรวจเข้าด้วยกันจึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพ

๔.๕ ผลการศึกษาโดยการเก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบข้อเสนอแนะในกิจกรรมด้านต่างๆที่เจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชน เห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

คณะผู้วิจัยได้นำปัญหาที่พบจากการศึกษาภาคสนามและนำมาสรุปแนวทางปฏิบัติสำหรับใช้ในระดับสถานีตำรวจภายใต้กรอบแนวคิดในด้านการจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรม การจัดสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย เพื่อนำมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เมื่อคณะผู้วิจัยสรุปแนวทางปฏิบัติดังที่ได้นำเสนอไปแล้วนั้น ได้นำแนวทางไปตรวจสอบเพื่อดูการยอมรับและรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวปฏิบัติทั้ง ๓ ด้านโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือจำนวน ๑,๒๐๐ ชุด ผลการตรวจสอบจะได้นำเสนอในส่วนต่อไปดังนี้

๔.๕.๑ ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ สถานีตำรวจ ตำแหน่ง หน้าที่รับผิดชอบ ประสบการณ์การทำงานและการฝึกอบรม สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๒ ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (๖๐๐คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๑. เพศ		
ชาย	๕๕๘	๙๓.๐
หญิง	๔๒	๗.๐
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐๐
๒. อายุ		
ไม่เกิน ๒๕ ปี	๔	๐.๗
๒๖ - ๒๙	๒๖	๔.๓
๓๐ - ๓๔	๕๑	๘.๕
๓๕ - ๓๙	๘๙	๑๔.๘
๔๐ - ๔๔	๑๗๑	๒๘.๕
๔๕ ปี ขึ้นไป	๒๕๙	๔๓.๒
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐๐
๓. อายุราชการ		
น้อยกว่า ๓ ปี	๑๕	๒.๕
๓ ปี ขึ้นไป	๕๘๕	๙๗.๕
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐๐

ตาราง ๔.๑๒ ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจ(ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (๖๐๐ คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๔. พื้นที่ของสถานีตำรวจ		
กรุงเทพมหานคร	๑๐๐	๑๖.๗
ภาคกลาง	๑๐๐	๑๖.๗
ภาคตะวันออก	๑๐๐	๑๖.๗
ภาคเหนือ	๑๐๐	๑๖.๗
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๐๐	๑๖.๗
ภาคใต้	๑๐๐	๑๖.๗
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐๐
๕. สถานีตำรวจ		
สน. ปทุมวัน	๒๕	๔.๒
สน. สำราชมารุฑูร์	๒๕	๔.๒
สน. บางนา	๒๕	๔.๒
สน. หัวหมาก	๒๕	๔.๒
สภ. เมืองจันทบุรี	๒๐	๓.๓
สภ. มะขาม	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองชลบุรี	๒๐	๓.๓
สภ. พานทอง	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองระยอง	๒๐	๓.๓
สภ. แกลง	๑๔	๒.๓
สภ. เมืองขอนแก่น	๒๐	๓.๓
สภ. น้ำพอง	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองยโสธร	๒๐	๓.๓
สภ. กุดชุม	๑๓	๒.๒

ตาราง ๔.๑๒ ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจ(ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (๖๐๐ คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๕. สถานีตำรวจ		
สภ. เมืองอุบล	๒๐	๓.๓
สภ. เขมราฐ	๑๔	๒.๓
สภ. เมืองเชียงราย	๒๐	๓.๓
สภ. พาน	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองพะเยา	๒๐	๓.๓
สภ. จุน	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองลำปาง	๒๐	๓.๓
สภ. บ้านเสด็จ	๑๔	๒.๓
สภ. พระนครศรีอยุธยา	๒๐	๓.๓
สภ. ผักไห่	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองอ่างทอง	๒๐	๓.๓
สภ. วิเศษชัยชาญ	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองสิงห์บุรี	๒๐	๓.๓
สภ. บางระจัน	๑๔	๒.๓
สภ. ทาดใหญ่	๒๐	๓.๓
สภ. กระแสสินธุ์	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองนราธิวาส	๒๐	๓.๓
สภ. สุโขทัย	๑๔	๒.๓
สภ. เมืองสุราษฎร์ธานี	๑๙	๓.๒
สภ. บ้านตาขุน	๑๔	๒.๓
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๔.๑๒ ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (๑๘๐ คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๖. ตำแหน่ง		
ผกก.สน.	๑๓	๒.๒
รอง ผกก. ป.	๗	๑.๒
สวป.	๑๘	๓.๐
รอง สวป.	๙๔	๑๕.๗
ผบ.หมู่ ป.	๓๙๐	๖๕.๐
ธุรการ ป.	๑๒	๒.๐
อื่นๆ เช่น พนักงานสอบสวน ผบ หมู่ สส ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ จราจร	๖๖	๑๑.๐
รวม	๕๘๐	๑๐๐.๐
๗. หน้าที่รับผิดชอบ		
ป้องกันปราบปราม	๔๘๕	๘๑.๑
สืบสวนสอบสวน	๔๔	๗.๔
ธุรการ	๕๙	๙.๙
จราจร	๗	๑.๒
สายตรวจ	๓	๐.๕
รวม	๕๙๘	๑๐๐.๐
๘. ประสบการณ์ทำงานในสถานีตำรวจ		
น้อยกว่า ๓ ปี	๙๕	๑๕.๘
๓ ปี ขึ้นไป	๕๐๕	๘๔.๒
รวม	๕๙๕	๑๐๐.๐
๙. ประสบการณ์ทำงานป้องกันปราบปราม		
น้อยกว่า ๓ ปี	๔๓	๗.๒
๓ ปี ขึ้นไป	๕๕๗	๙๒.๘
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง ๔.๑๒ พบว่า เพศ เมื่อพิจารณาในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พบว่าเป็นเพศชายจำนวน ๕๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๐ เพศหญิงจำนวน ๔๒ คนคิดเป็นร้อยละ ๗.๐ อายุ เมื่อพิจารณาในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พบว่าส่วนใหญ่มีอายุ ๔๕ ปี ขึ้นไป จำนวน ๒๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๒ อายุราชการส่วนใหญ่มีอายุราชการ ๓ ปี ขึ้นไป จำนวน ๕๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๕ ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ จำนวนภาคละ ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๗ ของแต่ละภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างตำรวจส่วนใหญ่ประจำสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน สํารายราษฎร์ หัวหมาก และบางนา จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒ ด้านตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ปราบปราม จำนวน ๓๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๐ และมีหน้าที่รับผิดชอบด้านป้องกันและปราบปราม จำนวน ๔๘๕ คน คิดออกมาเป็นร้อยละ ๘๑.๑ รองลงมาเป็นด้านธุรการ จำนวน ๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๙ ด้านประสบการณ์ทำงานสถานีตำรวจปัจจุบันพบว่าทำงานมากกว่า ๓ ปี ขึ้นไป จำนวน ๕๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๒ ส่วนประสบการณ์ด้านการป้องกันและปราบปรามของเจ้าหน้าที่ตำรวจมากกว่า ๓ ปี ขึ้นไป จำนวน ๕๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๘

๔.๕.๒ ข้อมูลทั่วไปของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ สถานีตำรวจที่ดูแลบ้าน ระยะทางถึงสถานีตำรวจ ความสัมพันธ์กับสถานีตำรวจ สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๓ ข้อมูลทั่วไปของประชาชน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (๖๐๐ คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๑.เพศ		
ชาย	๓๒๓	๕๔.๙
หญิง	๒๖๕	๔๕.๑
รวม	๕๘๘	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๔.๑๓ ข้อมูลทั่วไปของประชาชน (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (๖๐๐ คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๒.อายุ		
ไม่เกิน ๒๕ ปี	๑๔๔	๒๔.๐
๒๖ - ๒๙	๗๒	๑๒.๐
๓๐ - ๓๔	๘๑	๑๓.๕
๓๕ - ๓๙	๗๘	๑๓.๐
๔๐ - ๔๔	๗๓	๑๒.๒
๔๕ ปี ขึ้นไป	๑๕๒	๒๕.๓
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐
๓. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	๗๘	๑๔.๑
มัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย	๑๕๒	๒๗.๔
ปวช.	๖๓	๑๑.๔
อนุปริญญา/ปวส.	๔๙	๘.๘
ปริญญาตรี	๑๙๖	๓๕.๔
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๖	๒.๙
รวม	๕๕๔	๑๐๐.๐
๔. รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน		
ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท	๒๒๑	๓๖.๘
๕,๐๐๑- ๑๐,๐๐๐	๑๓๙	๒๓.๒
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๑๐๐	๑๖.๗
๑๕,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐	๙๔	๑๕.๗
๒๕,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๔๐	๖.๗
มากกว่า ๕๐,๐๐๑ ขึ้นไป	๖	๑.๐
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๔.๑๓ ข้อมูลทั่วไปของประชาชน (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (๖๐๐ คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๕. อาชีพ		
รับราชการ	๔๘	๘.๗
พนักงาน	๙๘	๑๗.๗
นักศึกษา	๔๓	๗.๘
ค้าขาย	๑๑๔	๒๐.๖
รับจ้าง	๒๐๑	๓๖.๓
แม่บ้าน	๑๔	๒.๕
ลูกจ้าง	๑๒	๒.๒
ทำนา ทำไร่ ทำสวน	๘	๑.๔
ธุรกิจส่วนตัว	๑๖	๒.๙
รวม	๕๕๔	๑๐๐.๐๐
๕. สถานที่สำรวจ		
สน ปทุมวัน	๒๕	๔.๒
สน สัมราชมรินทร์	๒๕	๔.๒
สน บางนา	๒๕	๔.๒
สน หัวหมาก	๒๕	๔.๒
สภ เมืองจันทบุรี	๒๐	๓.๓
สภ มะขาม	๑๓	๒.๒
สภ เมืองชลบุรี	๒๐	๓.๓
สภ พานทอง	๑๓	๒.๒
สภ เมืองระยอง	๑๘	๓.๐
สภ แกลง	๑๔	๒.๓
สภ เมืองขอนแก่น	๒๐	๓.๓

ตาราง ๔.๑๓ ข้อมูลทั่วไปของประชาชน (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (๖๐๐ คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๕. สถานที่สำรวจ		
สภ. น้ำพอง	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองยโสธร	๒๐	๓.๓
สภ. กุดชุม	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองอุบล	๑๘	๓.๐
สภ. เขมราฐ	๑๑	๑.๘
สภ. เมืองเข็ยงราย	๒๐	๓.๓
สภ. พาน	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองพะเยา	๒๐	๓.๓
สภ. จุน	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองลำปาง	๑๘	๓.๒
สภ. บ้านเสด็จ	๑๔	๒.๓
สภ. พระนครศรีอยุธยา	๒๐	๓.๓
สภ. ผักไห่	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองอ่างทอง	๒๐	๓.๓
สภ. วิเศษชัยชาญ	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองสิงห์บุรี	๒๐	๓.๓
สภ. บางระจัน	๑๔	๒.๓
สภ. หาดใหญ่	๒๐	๓.๓
สภ. กระแสสินธุ์	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองนราธิวาส	๒๐	๓.๓
สภ. สุโขทัย	๑๓	๒.๒
สภ. เมืองสุราษฎร์ธานี	๑๘	๓.๒
สภ. บ้านตาขุน	๑๔	๒.๓
สภ. ปลวกแดง	๑	.๒
สภ. บ้านค่าย	๑	.๒
สภ. ชุนหาญ	๒	.๓
สภ. วารินชำราบ	๒	.๓
สภ. ห้างฉัตร	๑	.๒
รวม	๕๙๘	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๔.๑๓ ข้อมูลทั่วไปของประชาชน (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (๖๐๐ คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๘. ระยะทางถึงสถานีตำรวจ		
น้อยกว่า ๑ กิโลเมตร	๒๐๔	๔๓.๑
๑-๓ กิโลเมตร	๑๔๔	๓๐.๔
๓-๕ กิโลเมตร	๑๒๔	๒๖.๒
๕-๑๐ กิโลเมตร	๑	.๒
รวม	๔๗๓	๑๐๐.๐
๙. ลักษณะการเข้าไปเกี่ยวข้องกับสถานีตำรวจ		
รับบริการ	๔๕๙	๘๐.๘
ร่วมกิจกรรม	๔๙	๘.๖
เป็นหรือเคยเป็น กต.ตร.	๙	๑.๖
ญาติพี่น้องเป็นเจ้าของหน้าที่ตำรวจ	๕๑	๙.๐
รวม	๕๖๘	๑๐๐.๐
๑๐. การดำเนินงานของสถานีตำรวจที่น่าชื่นชม		
จับกุมยาเสพติด	๑๗๔	๓๑.๑
ตั้งด่านสกัดจับ	๑๐๑	๑๘.๑
จับกุมบ่อนการพนัน	๒๖	๔.๗
การบริการประชาชน	๒๕๘	๔๖.๒
รวม	๕๕๙	๑๐๐.๐

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง ๔.๑๓ พบว่า เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน ๓๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๙ เพศหญิงจำนวน ๒๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๑ อายุส่วนใหญ่มีอายุเกิน ๔๕ ปี ขึ้นไป จำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓ รองลงมาคืออายุไม่เกิน ๒๕ ปีจำนวน ๑๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐ ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ในระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๙๖ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๔ รองลงมา มีมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย จำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๒๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๘ ระหว่าง ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๑๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒ ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง จำนวน ๒๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓ ประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก และสถานีตำรวจนครบาลบางนา มีจำนวนเท่ากัน จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒ ด้านระยะทางจากบ้านถึงสถานีตำรวจส่วนใหญ่มีระยะห่างจากบ้านถึงสถานีตำรวจน้อยกว่า ๑ กิโลเมตร มีจำนวน ๒๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๑ และในด้านความเกี่ยวข้องกับสถานีตำรวจส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในลักษณะผู้รับบริการทั่วไป จำนวน ๔๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๘ ส่วนด้านการดำเนินงานของสถานีตำรวจที่น่าชื่นชมคือ การบริการประชาชน จำนวน ๒๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๒ รองลงมาเป็นการจับกุมยาเสพติด จำนวน ๑๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๑

๔.๕.๓ ความเห็นต่อกิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่ายที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างคือเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนเพื่อหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สามารถสรุปได้ดังตารางที่ ๔.๑๔ - ๔.๑๙

ตารางที่ ๔. ๑๔ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

กิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับ
๑. สถานีตำรวจต้องมีโครงสร้างและกลไกอย่างเป็นทางการในการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมเช่นการจัดตั้งศูนย์รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรม	๔.๑๐	.๗๐๘	มาก
๒. สถานีตำรวจควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลและคัดกรองข้อมูลให้ครอบคลุมเพื่อแก้ไขการตกหล่นของข้อมูลอาชญากรรม	๔.๑๔	.๗๖๘	มากที่สุด
๓. ข้อมูลอาชญากรรมจากภาคประชาชนจะถูกนำมาเข้าระบบได้มากขึ้นด้วยการสร้างจุดเชื่อมโยงเครือข่ายภาคประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบ	๔.๐๕	.๘๐๓	มาก
๔. ควรกำหนดช่องทางอย่างเป็นทางการในการรับข้อมูลให้ครอบคลุมได้แก่ สายตรวจ ศูนย์วิทยุ เจ้าหน้าที่สืบสวน เจ้าหน้าที่สอบสวน รวมทั้งข้อมูลภาคประชาชน	๔.๑๒	.๗๓๒	มาก
๕. ควรกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดการและวิเคราะห์ สรุป รายงานผลอาชญากรรมโดยตรง	๔.๑๒	.๘๑๘	มาก
๖. ต้องมีการกำหนดรูปแบบรายงานที่ใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ในแต่ละแหล่ง ได้แก่ สายตรวจ ศูนย์วิทยุ เจ้าหน้าที่สืบสวน เจ้าหน้าที่สอบสวน รวมทั้งข้อมูลภาคประชาชน เพื่อให้เข้าใจขอบเขตเบื้องต้นของการวิเคราะห์	๔.๑๐	.๘๑๓	มาก
๗. รูปแบบรายงานที่ชัดเจนนี้สามารถทำในรูปแบบกระดาษที่สะดวกในการจัดเก็บเข้าแฟ้มหรืออาจกำหนดรูปแบบ ที่สามารถเชื่อมโยงโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้	๔.๑๗	.๗๕๘	มาก

ตารางที่ ๔. ๑๔ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการวิเคราะห์
 อาชญากรรมซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปราม
 อาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ (ต่อ)

กิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับ
๘. การพัฒนาระบบสื่อสารให้มีประสิทธิภาพทั้งนี้ อาจใช้การพบปะแบบเผชิญหน้า เช่น การจัดศูนย์ ประจำตำบลให้เป็นเสมือนหน้าด่านของสถานี ตำรวจ	๔.๓๐	.๗๐๓	มากที่สุด
๙. การพัฒนาการสื่อสารโดยนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการสื่อสารรับส่งข้อมูลให้มาก ขึ้นทั้งนี้รวมถึงโทรศัพท์มือถือ วิทยุสื่อสาร และอิน เทอร์เน็ต	๔.๑๕	.๗๐๐	มาก
๑๐. ควรกำหนดกลไกในการนำข้อมูลไปใช้อย่าง ชัดเจนเพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญและจงใจให้ เกิดการคิดริเริ่ม พัฒนา	๔.๒๘	.๗๐๕	มากที่สุด
๑๑. ผู้บังคับบัญชาต้องใส่ใจและกำหนดให้การ วิเคราะห์อาชญากรรมเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องเกิดขึ้น ในระดับสถานีตำรวจอย่างเป็นรูปธรรม	๔.๑๐	.๗๘๐	มาก
๑๒. ควรผลักดันให้มีกิจกรรมการวิเคราะห์อาญา กรรมให้เป็นวิถีปฏิบัติในทุกระดับของการทำงาน ของสถานีตำรวจ	๔.๑๔	.๗๖๑	มาก
๑๓. ควรมีการพัฒนาเครือข่ายต่างๆโดยเฉพาะ ประชาชนในพื้นที่เข้ามาร่วมให้ข้อมูลและเรียนรู้ วิเคราะห์อาชญากรรมอย่างเป็นระบบ	๔.๑๐	.๖๗๙	มาก
๑๔. มีการกำกับดูแลกลไกการจัดการและวิเคราะห์ อาชญากรรมเป็นระยะเพื่อความต่อเนื่องและการ พัฒนาประสิทธิภาพของระบบ	๔.๐๖	.๘๒๕	มาก
๑๕. มีการกำหนดและจัดทำคู่มือการวิเคราะห์ อาชญากรรมสำหรับใช้ในระดับสถานีตำรวจ	๔.๐๙	.๙๓๑	มาก
๑๖. เชื่อมโยงการดำเนินงานและกิจกรรมการ วิเคราะห์อาชญากรรมกับการประเมินผลการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	๔.๒๒	.๘๒๕	มากที่สุด
๑๗. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำหนดหลักสูตร การวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ในการพัฒนาเพื่อ ก้าวสู่ตำแหน่งโดยมีเงินตอบแทนเพิ่มเติมหากสอบ ผ่าน	๔.๑๒	.๘๑๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่าความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อกิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมที่เห็นว่าช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในระดับมากที่สุด คือสถานีตำรวจควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลและคัดกรองข้อมูลให้ครอบคลุมเพื่อแก้ไขการตกหล่นของข้อมูลอาชญากรรม ($\bar{X} = ๔.๑๔$ S.D.= .๗๖๘) การพัฒนาระบบสื่อสารให้มีประสิทธิภาพทั้งนี้อาจใช้การพบปะแบบเผชิญหน้า เช่น การจัดศูนย์ประจำตำบลให้เป็นเสมือนหน้าด่านของสถานีตำรวจ ($\bar{X} = ๔.๓๐$ S.D.= .๗๐๓) ควรกำหนดกลไกในการนำข้อมูลไปใช้อย่างชัดเจนเพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญและสนใจให้เกิดการคิดริเริ่ม พัฒนา ($\bar{X} = ๔.๒๘$ S.D.= .๗๐๕) เชื่อมโยงการดำเนินงานและกิจกรรมการวิเคราะห์อาชญากรรมกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ($\bar{X} = ๔.๒๒$ S.D.= .๘๒๕)

ส่วนกิจกรรมด้านอื่นๆกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเห็นในระดับมากที่สุดต่อกิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม ซึ่งเห็นว่าสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ตารางที่ ๔.๑๕ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่าการจัดสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

กิจกรรมด้านการจัดสายตรวจ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับ
๑. การดำเนินการจัดสายตรวจที่อิงกับคู่มือการจัดสายตรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะช่วยสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม	๔.๐๑	.๘๑๘	มาก
๒. ควรเผยแพร่แนวทางการจัดสายตรวจให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคนได้รับทราบ	๔.๑๓	.๗๓๔	มาก
๓. การปรับแผนการจัดสายตรวจควรดำเนินการเป็นระยะๆ โดยต้องพิจารณาข้อมูลที่ได้รับจากการวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่เป็นหลัก	๔.๑๘	.๗๐๕	มาก
๔. ผู้บังคับบัญชาควรนำผลการวิเคราะห์โอกาสเกิดปัญหาอาชญากรรม และผู้ที่อาจตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมมาใช้ในการวางแผนการจัดสายตรวจ	๔.๒๒	.๗๔๐	มากที่สุด
๕. ผู้บังคับบัญชาต้องมีการนำผลการวิเคราะห์อาชญากรรม ความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรม เช่น สถานที่หรือสภาพแวดล้อมที่มีการโจรกรรมทรัพย์สินบ่อยครั้ง	๔.๒๔	.๖๗๔	มากที่สุด
๖. ผู้บังคับบัญชาควรชี้แจงเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง ในการดำเนินการจัดสายตรวจ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติมีความเข้าใจ เช่น เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจเป้าหมายการลดสิ่งกระตุ้นการกระทำผิดหรือมีความเข้าใจว่าควรไปตรวจแหล่งมั่วสุ่มใด	๔.๒๒	.๖๙๗	มากที่สุด

ตารางที่ ๔.๑๕ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ เห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ (ต่อ)

กิจกรรมด้านการจัดสายตรวจ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับ
๗. การนำเครือข่ายที่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้และทักษะ เรื่องอาชญากรรมจะช่วยลดข้อจำกัดและยกระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติการสายตรวจ การตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัดร่วม	๔.๑๒	.๗๔๖	มาก
๘. ศึกษาดูงานด้านการจัดสายตรวจจากสถานีตำรวจทั้งในและต่างประเทศจะช่วยให้เกิดแนวคิดที่จะพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาการจัดสายตรวจในพื้นที่	๔.๐๓	.๙๐๘	มาก
๙. ผู้บริหารสถานีตำรวจควรที่จะเสนอและทดลองรูปแบบการจัดสายตรวจใหม่ ที่คิดว่าเหมาะสมซึ่งสามารถวัดผลที่ได้รับจากการทดลอง และนำมาปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสม	๔.๑๐	.๗๕๐	มาก
๑๐. สถานีตำรวจควรนำคู่มือการปฏิบัติในการจัดและควบคุมสายตรวจ พ.ศ. ๒๕๔๓ มาพัฒนาร่วมกับเจ้าหน้าที่สายตรวจ เพื่อที่จะนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่รับผิดชอบ	๔.๐๒	.๘๑๕	มาก
๑๑. สถานีตำรวจควรกำหนดการจัดสายตรวจเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาเพื่อก้าวสู่ตำแหน่งต่อไป	๔.๑๒	.๘๐๐	มาก
๑๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจควรชี้แจงเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงในการดำเนินการออกตรวจเพื่อให้ผู้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายมีความรู้ ความเข้าใจ	๔.๑๐	.๗๓๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่าความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อกิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม ที่เห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในระดับมากที่สุด คือ ผู้บังคับบัญชาควรนำผลการวิเคราะห์โอกาสเกิดปัญหาอาชญากรรม และผู้ที่อาจตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมมาใช้ในการวางแผนการจัดสายตรวจ ($\bar{X} = ๔.๒๒$ S.D. = .๗๔๐) ผู้บังคับบัญชาต้องมีการนำผลการวิเคราะห์อาชญากรรม ความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรม เช่น สถานที่หรือสภาพแวดล้อมที่มีการโจรกรรมทรัพย์สินบ่อยครั้ง ($\bar{X} = ๔.๒๔$ S.D. = .๖๗๕) ผู้บังคับบัญชาควรชี้แจงเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง ในการดำเนินการจัดสายตรวจเพื่อให้ปฏิบัติมีความเข้าใจ เช่น เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจเป้าหมายการลดสิ่งกระตุ้นการกระทำผิดหรือมีความเข้าใจว่าควรไปตรวจแหล่งมั่วสุ่มใด ($\bar{X} = ๔.๒๒$ S.D. = .๖๙๗)

ส่วนกิจกรรมด้านอื่นๆกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเห็นในระดับมากต่อกิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม ซึ่งเห็นว่าจะสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ตารางที่ ๔.๑๖ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการสร้างเครือข่ายซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

กิจกรรมด้านการสร้างเครือข่าย	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับ
๑. การนำตัวอย่างความสำเร็จการสร้างเครือข่ายของผู้นำกับจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการสร้างเครือข่ายของสถานีเพิ่มมากขึ้น	๔.๐๗	.๗๓๐	มาก
๒. ผู้กำกับต้องแสดงมุ่งมั่นและกำกับดูแลให้มีการดำเนินการในกิจกรรมการสร้างเครือข่ายอย่างจริงจัง	๔.๒๑	.๗๑๔	มากที่สุด
๓. เครือข่ายในทุกรูปแบบควรมีความเชื่อมโยงกับการจัดสายตรวจและกิจกรรมการวิเคราะห์เครือข่าย	๔.๐๙	.๗๐๕	มาก
๔. การมีศูนย์เครือข่ายย่อยที่เป็นลักษณะจะช่วยยกระดับการมีส่วนร่วมและการจัดกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น	๔.๐๕	.๗๕๓	มาก
๕. จัดระบบการจัดเก็บข้อมูลเช่นข้อมูลพื้นที่ ข้อมูลสมาชิก การติดต่อ และข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่ในศูนย์เครือข่ายย่อยที่พร้อมจะนำไปใช้ประโยชน์ในงานการป้องกันอาชญากรรม	๔.๑๒	.๗๔๑	มาก
๖. ควรกำหนดเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายรับผิดชอบในการสร้างเครือข่าย	๔.๐๘	.๙๔๔	มาก
๗. ผู้กำกับควรกำกับดูแลและกระตุ้นให้มีการสร้างจำนวนเครือข่ายให้เพิ่มขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบที่กำหนด	๔.๐๙	.๗๙๐	มาก
๘. กำหนดให้ผู้รับผิดชอบจัดทำแผนการทำกิจกรรม โดยระบุให้กิจกรรมเหล่านั้นมีกิจกรรมการวิเคราะห์อาชญากรรม จุดสกัด และการจัดสายตรวจ	๔.๐๙	.๗๕๔	มาก
๙. ควรกำหนดสัดส่วนตำรวจและความรับผิดชอบในการทำงานเป็นทางการโดยประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้อง	๔.๑๐	.๗๓๓	มาก
๑๐. มีการทำกิจกรรมและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอทั้งที่เป็นการพบปะ ทำกิจกรรมหรือสื่อสารโดยเทคโนโลยีเป็นระยะๆ โดยเฉพาะกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการวิเคราะห์อาชญากรรม	๔.๐๕	.๗๒๙	มาก
๑๑. เจ้าหน้าที่ตำรวจควรเป็นที่เลี้ยงให้สมาชิกเครือข่ายการแลกเปลี่ยนข้อมูลและ เครือข่ายการทำงาน ร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการวิเคราะห์อาชญากรรมให้มีลักษณะเป็นชุมชนนักปฏิบัติ ในเรื่องนี้การวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อยกระดับการทำงานด้านการป้องกัน	๔.๑๐	.๗๐๖	มาก

ตารางที่ ๔.๑๖ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการสร้างเครือข่ายซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ (ต่อ)

กิจกรรมด้านการสร้างเครือข่าย	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับ
๑๒. ควรจัดอบรมเจ้าหน้าที่และสมาชิกในเครือข่ายให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสื่อสารที่หลากหลายและสร้างและการขยายเครือข่าย	๔.๑๔	.๗๑๗	มาก
๑๓. ควรสร้างจุดเชื่อมโยงเครือข่ายที่อาจใช้การจัดทำรายงาน การรับส่งข้อมูลข่าวสารเพื่อให้สามารถจัดการกับข้อมูลที่ได้รับจากเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพได้	๔.๑๐	.๗๕๓	มาก
๑๔. ยกระดับความเป็นทางการหรือประกาศหรือประชาสัมพันธ์ให้สังคมรับรู้สมาชิกของเครือข่ายมีความสำคัญในการทำงาน	๔.๐๘	.๘๔๗	มาก
๑๕. เจ้าหน้าที่ควรหาจุดศูนย์กลางของเครือข่ายและใช้เป็นแกนยึดในการทำกิจกรรมและการรวมศูนย์ข้อมูลเพื่อรับส่งระหว่างสถานีและสมาชิกในเครือข่าย	๔.๐๙	.๗๖๘	มาก
๑๖. ควรกำหนดให้สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายที่เจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารให้มากที่สุดเป็นผลงานที่ได้รับการยกย่องชื่นชม	๔.๑๖	.๗๕๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่าความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อกิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมที่เห็นว่าช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในระดับมากที่สุด คือ ผู้กำกับต้องแสดงมุ่งมั่นและกำกับดูแลให้มีการดำเนินการในกิจกรรมการสร้างเครือข่ายอย่างจริงจัง ($\bar{X} = ๔.๒๑$ S.D.= .๗๑๔)

ส่วนกิจกรรมด้านอื่นๆกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเห็นในระดับมากที่สุดต่อกิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม ซึ่งเห็นว่าสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ตารางที่ ๔.๑๗ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนเห็นว่ากิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมซึ่งประชาชนเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

กิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับ
๑. สถานีตำรวจต้องมีโครงสร้างและกลไกอย่างเป็นทางการในการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมเช่นการจัดตั้งศูนย์รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรม	๔.๐๒	.๗๑๒	มาก
๒. สถานีตำรวจควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลและคัดกรองข้อมูลให้ครอบคลุมเพื่อแก้ไขการตกหล่นของข้อมูลอาชญากรรม	๔.๐๐	.๗๔๓	มาก
๓. ข้อมูลอาชญากรรมจากภาคประชาชนจะถูกนำมาเข้าระบบได้มากขึ้นด้วยการสร้างจุดเชื่อมโยงเครือข่ายภาคประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบ	๓.๙๘	.๗๗๘	มาก
๔. ควรกำหนดช่องทางอย่างเป็นทางการในการรับข้อมูลให้ครอบคลุมได้แก่ สายตรวจ ศูนย์วิทยุ เจ้าหน้าที่สืบสวน เจ้าหน้าที่สอบสวน รวมทั้งข้อมูลภาคประชาชน	๔.๐๕	.๗๗๘	มาก
๕. ควรกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดการและวิเคราะห์ สรุปรายงานผลอาชญากรรมโดยตรง	๔.๐๐	.๘๐๓	มาก
๖. ต้องมีการกำหนดรูปแบบรายงานที่ใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ในแต่ละแหล่ง ได้แก่ สายตรวจ ศูนย์วิทยุ เจ้าหน้าที่สืบสวน เจ้าหน้าที่สอบสวน รวมทั้งข้อมูลภาคประชาชน เพื่อให้เข้าใจขอบเขตเบื้องต้นของการวิเคราะห์	๓.๙๙	.๗๕๓	มาก
๗. รูปแบบรายงานที่ชัดเจนนี้สามารถทำในรูปแบบกระดาษที่สะดวกในการจัดเก็บเข้าแฟ้มหรืออาจกำหนดรูปแบบที่สามารถเชื่อมโยงโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้	๔.๐๕	.๘๐๕	มาก
๘. การพัฒนาระบบสื่อสารให้มีประสิทธิภาพทั้งนี้อาจใช้การพบปะแบบเผชิญหน้า เช่น การจัดศูนย์ประจำตำบลให้เป็นเสมือนหน้าด่านของสถานีตำรวจ	๔.๐๖	.๗๘๓	มาก
๙. การพัฒนาการสื่อสารโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสื่อสารรับส่งข้อมูลให้มากขึ้นทั้งนี้รวมถึงโทรศัพท์มือถือ วิทยุสื่อสาร และอินเทอร์เน็ต	๔.๐๒	.๗๒๖	มาก

ตารางที่ ๔. ๑๗ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการวิเคราะห์
 อาชญากรรมซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปราม
 อาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ (ต่อ)

กิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับ
๑๐. ควรกำหนดกลไกในการนำข้อมูลไปใช้อย่าง ชัดเจนเพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญและตั้งใจให้ เกิดการคิดริเริ่ม พัฒนา	๔.๑๖	.๗๕๒	มาก
๑๑. ผู้บังคับบัญชาต้องใส่ใจและกำหนดให้การ วิเคราะห์อาชญากรรมเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องเกิดขึ้น ในระดับสถานีตำรวจอย่างเป็นรูปธรรม	๔.๐๐	.๗๖๔	มาก
๑๒. ควรผลักดันให้มีกิจกรรมการวิเคราะห์อาชญา กรรมให้เป็นวิถีปฏิบัติในทุกระดับของการทำงาน ของสถานีตำรวจ	๔.๐๘	.๗๕๗	มาก
๑๓. ควรมีการพัฒนาเครือข่ายต่างๆโดยเฉพาะ ประชาชนในพื้นที่เข้ามาช่วยให้ข้อมูลและเรียนรู้ วิเคราะห์อาชญากรรมอย่างเป็นระบบ	๓.๙๖	.๗๒๑	มาก
๑๔. มีการกำกับดูแลกลไกการจัดการและวิเคราะห์ อาชญากรรมเป็นระยะเพื่อความต่อเนื่องและการ พัฒนาประสิทธิภาพของระบบ	๓.๙๒	.๘๑๓	มาก
๑๕. มีการกำหนดและจัดทำคู่มือการวิเคราะห์ อาชญากรรมสำหรับใช้ในสถานีตำรวจ	๓.๙๕	.๗๘๗	มาก
๑๖. เชื่อมโยงการดำเนินงานและกิจกรรมการ วิเคราะห์อาชญากรรมกับการประเมินผลการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	๓.๙๕	.๘๗๗	มาก
๑๗. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำหนดหลักสูตร การวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ในการพัฒนาเพื่อ ก้าวสู่ตำแหน่งโดยมีเงินตอบแทนเพิ่มเติมหากสอบ ผ่าน	๔.๐๐	.๘๐๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่าความเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชาชนต่อกิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมเห็นว่า
 จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในระดับมากทุกกิจกรรม

ตารางที่ ๔.๑๘ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งประชาชนเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

กิจกรรมด้านการจัดสายตรวจ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับ
๑. การดำเนินการจัดสายตรวจที่อิงกับคู่มือการจัดสายตรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะช่วยสร้างความเข้มข้นในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม	๔.๐๔	.๘๐๑	มาก
๒. ควรเผยแพร่แนวทางการจัดสายตรวจให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคนได้รับทราบ	๔.๐๓	.๗๗๙	มาก
๓. การปรับแผนการจัดสายตรวจควรดำเนินการเป็นระยะๆ โดยต้องพิจารณาข้อมูลที่ได้รับจากการวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่เป็นหลัก	๔.๐๕	.๗๘๙	มาก
๔. ผู้บังคับบัญชาควรนำผลการวิเคราะห์โอกาสเกิดปัญหาอาชญากรรม และผู้ที่อาจตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมมาใช้ในการวางแผนการจัดสายตรวจ	๔.๑๒	.๗๕๘	มาก
๕. ผู้บังคับบัญชาต้องมีการนำผลการวิเคราะห์อาชญากรรม ความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรม เช่น สถานที่หรือสภาพแวดล้อมที่มีการโจรกรรมทรัพย์สินบ่อยครั้ง	๔.๑๕	.๘๑๑	มาก
๖. ผู้บังคับบัญชาควรชี้แจงเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง ในการดำเนินการจัดสายตรวจ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติมีความเข้าใจ เช่น เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจเป้าหมายการลดสิ่งกระตุ้นการกระทำผิดหรือมีความเข้าใจว่าควรไปตรวจแหล่งมั่วสุมใด	๔.๐๙	.๘๒๑	มาก
๗. การนำเครือข่ายที่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้และทักษะ เรื่องอาชญากรรมจะช่วยลดข้อจำกัดและยกระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติการสายตรวจ การตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัดร่วม	๔.๐๔	.๗๖๓	มาก
๘. ศึกษาดูงานด้านการจัดสายตรวจจากสถานีตำรวจทั้งในและต่างประเทศจะช่วยให้เกิดแนวคิดที่จะพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาการจัดสายตรวจในพื้นที่	๓.๘๙	.๘๖๐	มาก
๙. ผู้บริหารสถานีตำรวจควรที่จะเสนอและทดลองรูปแบบการจัดสายตรวจใหม่ ที่คิดว่าเหมาะสมซึ่งสามารถวัดผลที่ได้รับจากการทดลอง และนำมาปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสม	๔.๐๐	.๗๗๐	มาก

ตารางที่ ๔.๑๘ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งประชาชนเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ (ต่อ)

กิจกรรมด้านการจัดสายตรวจ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับ
๑๐. สถานีตำรวจควรมีคู่มือการปฏิบัติในการจัดและควบคุมสายตรวจ พ.ศ. ๒๕๔๓ มาพัฒนาร่วมกับเจ้าหน้าที่สายตรวจ เพื่อที่จะนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่รับผิดชอบ	๓.๙๑	.๗๙๕	มาก
๑๑. สถานีตำรวจควรกำหนดการจัดสายตรวจเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาเพื่อก้าวสู่ตำแหน่งต่อไป	๔.๐๒	.๘๗๑	มาก
๑๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจควรชี้แจงเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงในการดำเนินการออกตรวจเพื่อให้ผู้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายมีความรู้ ความเข้าใจ	๔.๐๒	.๗๘๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่าความเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชาชนต่อกิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในระดับมากทุกกิจกรรม

ตารางที่ ๔.๑๙ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่าการสร้างเครือข่ายซึ่งประชาชนเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถาบันตำรวจ

กิจกรรมด้านการสร้างเครือข่าย	ค่าเฉลี่ย (X̄)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	ระดับ
๑. การนำตัวอย่างความสำเร็จการสร้างความสัมพันธ์กับตำรวจของผู้นำท้องถิ่นมาช่วยกระตุ้นให้เกิดการสร้างเครือข่ายของสถาบันเพิ่มมากขึ้น	๔.๐๐	.๘๖๑	มาก
๒. ผู้กำกับต้องแสดงมุ่งมั่นและกำกับดูแลให้มีการดำเนินการในกิจกรรมการสร้างเครือข่ายอย่างจริงจัง	๔.๑๐	.๘๑๙	มาก
๓. เครือข่ายในทุกรูปแบบควรมีความเชื่อมโยงกับการจัดสายตรวจและกิจกรรมการวิเคราะห์เครือข่าย	๓.๘๒	.๗๙๑	มาก
๔. การมีศูนย์เครือข่ายย่อยที่เป็นกิจลักษณะจะช่วยยกระดับการมีส่วนร่วมและการจัดกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น	๓.๙๕	.๘๐๔	มาก
๕. จัดระบบการจัดเก็บข้อมูลเช่นข้อมูลที่ ข้อมูลสมาชิก การติดต่อ และข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่ในศูนย์เครือข่ายย่อยที่พร้อมจะนำไปใช้ประโยชน์ในงานการป้องกันอาชญากรรม	๓.๙๗	.๗๙๑	มาก
๖. ควรกำหนดเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายรับผิดชอบในการสร้างเครือข่าย	๔.๐๒	.๘๓๑	มาก
๗. ผู้กำกับควรกำกับดูแลและกระตุ้นให้มีการสร้างจำนวนเครือข่ายให้เพิ่มขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบที่กำหนด	๔.๐๕	.๗๙๙	มาก
๘. กำหนดให้ผู้รับผิดชอบจัดทำแผนการทำกิจกรรมโดยระบุให้กิจกรรมเหล่านั้นมีกิจกรรมการวิเคราะห์อาชญากรรมและการตั้งด่าน จุดสกัด และการจัดสายตรวจ	๔.๐๐	.๗๘๖	มาก
๙. ควรกำหนดสัดส่วนตำรวจและอาสาสมัครในการดำเนินงานร่วมกับสมาชิกในเครือข่ายอย่างเป็นทางการโดยประชาชนสัมพันธ์ให้ผู้ใช้เกี่ยวข้องรับทราบ	๓.๙๗	.๗๙๑	มาก
๑๐. มีการทำกิจกรรมและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอทั้งที่เป็นการพบปะทำกิจกรรมหรือสื่อสารโดยเทคโนโลยีเป็นระยะๆ โดยเฉพาะกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการวิเคราะห์อาชญากรรม	๓.๙๑	.๘๐๗	มาก
๑๑. เจ้าหน้าที่ตำรวจควรเป็นเพียงให้สมาชิกเครือข่ายการแลกเปลี่ยนข้อมูลและ เครือข่ายการทำงานร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการวิเคราะห์อาชญากรรมให้มีลักษณะเป็นชุมชนปฏิบัติการในเรื่องนี้การวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อยกระดับการทำงานด้านการป้องกัน	๓.๙๕	.๗๘๖	มาก

ตารางที่ ๔.๑๙ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่าการสร้างเครือข่ายซึ่งประชาชนเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ (ต่อ)

กิจกรรมด้านการสร้างเครือข่าย	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับ
๑๒. ครัวจัดอบรมเจ้าหน้าที่และสมาชิกในเครือข่ายให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสื่อสารที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพในการรักษา การสร้างและการขยายเครือข่าย	๓.๙๕	.๘๐๒	มาก
๑๓. ครัวสร้างจุดเชื่อมโยงเครือข่ายที่อาจใช้การการจัดทำรายงาน การรับส่งข้อมูลข่าวสารเพื่อให้สามารถจัดการกับข้อมูลที่ได้รับจากเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพได้	๓.๙๒	.๘๐๒	มาก
๑๔. ยกระดับความเป็นทางการหรือประกาศหรือประชาสัมพันธ์ให้สังคมรับรู้ว่ามีสมาชิกของเครือข่ายมีความสำคัญในการทำงาน	๓.๙๓	.๘๒๕	มาก
๑๕. เจ้าหน้าที่ควรหาจุดศูนย์กลางของเครือข่ายและใช้เป็นแกนยึดในการทำกิจกรรมและการรวมศูนย์ข้อมูลเพื่อรับส่งระหว่างสถานีและสมาชิกในเครือข่าย	๓.๙๘	.๘๐๔	มาก
๑๖. ครัวกำหนดให้สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายที่เจ้าหน้าที่ตำรวจระดมทรัพยากรและข้อมูลข่าวสารให้มากที่สุดเป็นผลงานที่ได้รับการยกย่องและผูกโยงกับการให้รางวัลอย่างชัดเจน	๔.๐๔	.๘๓๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่าความเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชาชนต่อกิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมเห็นว่า จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในระดั้มากทุกกิจกรรม

จากการตรวจสอบความเห็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนที่มีต่อข้อเสนอแนะของคณะผู้วิจัยในกิจกรรมด้านการวิเคราะห์หรือหาข้อบกพร่อง การจัดสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถาบัน ตำรวจนั้น สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชน มีความเห็นต่อกิจกรรมด้านต่างๆ ระดับมากขึ้นไปในทุกกิจกรรม ไม่มีความเห็นใดต่ำกว่าระดับมาก จากจำนวนข้อคำถามทั้งหมด ๔๕ ข้อคำถาม

ในส่วนกลุ่มตัวอย่างของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเห็นต่อกิจกรรมในการวิเคราะห์อาชญากรรม ระดับมากที่สุด จำนวน ๔ กิจกรรม ระดับมากที่สุดมาก จำนวน ๑๓ กิจกรรม กลุ่มตัวอย่างประชาชนมีความเห็นต่อกิจกรรมในการวิเคราะห์อาชญากรรมระดับมาก จำนวน ๑๗ กิจกรรม ต่อมาคือด้านการจัดสายตรวจ กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเห็นต่อกิจกรรมในการจัดสายตรวจระดับมากจำนวน ๓ กิจกรรม กลุ่มตัวอย่างประชาชนมีความเห็นต่อกิจกรรมในการจัดสายตรวจระดับมากจำนวน ๑๒ กิจกรรม และสุดท้ายด้านการสร้างเครือข่าย กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเห็นต่อกิจกรรมในการสร้างเครือข่าย ระดับมากที่สุดจำนวน ๑ กิจกรรม ระดับมากที่สุดมากจำนวน ๑๕ กิจกรรม ส่วนกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนมีความเห็นต่อกิจกรรมในการสร้างเครือข่ายการระดับมากที่สุดทุกกิจกรรม

๔.๖ ผลการศึกษาค้นคว้าเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจในพื้นที่ต่าง ๆ ที่สำคัญเกี่ยวกับตัวแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม มีรายละเอียดดังนี้

ผลสำรวจความคิดเห็นในภาพรวมของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อประเด็นต่าง ๆ ในตัวแบบที่นำเสนอพบว่าส่วนใหญ่เห็นด้วยกับประเด็นหลัก ๆ ร่วมกับทั้งในด้านภารกิจวิเคราะห์หาอาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่าย อย่างไรก็ตามจากการศึกษาวิจัยพบประเด็นที่ตำรวจที่มีประสบการณ์มากกว่า ๓ ปี ด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้ให้ความสำคัญ ๕ อันดับแรกในแต่ละด้านซึ่งนำเสนอ ดังตาราง

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงประเด็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการทำงานในสายป้องกันและปราบปรามมากกว่า ๓ ปีให้ความสำคัญมากที่สุด

ประเด็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการทำงานในสายป้องกันและปราบปรามมากกว่า ๓ ปีให้ความสำคัญมากที่สุด		
ด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม	ด้านการจัดสายตรวจ	ด้านการสร้างเครือข่าย
<p>๑. การพัฒนาระบบการสื่อสารโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้รับส่งข้อมูลให้มากขึ้น</p> <p>๒. ผู้บังคับบัญชาต้องใส่ใจและกำหนดให้การวิเคราะห์อาชญากรรมเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นในระดับสถานีตำรวจอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>๓. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำหนดหลักสูตรการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ในการพัฒนาเพื่อก้าวสู่ตำแหน่งโดยมีเงินตอบแทนเพิ่มเติมหากสอบผ่าน</p> <p>๔. การพัฒนาระบบสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจใช้การพบปะแบบเผชิญหน้า เช่น การจัดศูนย์ประจำตำบลให้เป็นเสมือนหน้าด่านของสถานีตำรวจ</p> <p>๕. ควรมีการพัฒนาเครือข่ายต่าง ๆ โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ที่สามารถร่วมให้ข้อมูลและเรียนรู้วิเคราะห์อาชญากรรมได้อย่างเป็นระบบ</p>	<p>๑. ผู้บังคับบัญชาต้องมีการนำผลการวิเคราะห์อาชญากรรม ความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรม เช่น สถานที่หรือสภาพแวดล้อมที่มีการจราจรหนาแน่นหรือมีอาชญากรรม เช่น สถานีทรัพย์สินบ่อยครั้ง</p> <p>๒. ผู้บังคับบัญชาควรชี้แจงเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง ในการดำเนินการจัดสายตรวจ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติมีความเข้าใจ เช่น เจ้าหน้าที่มีความเข้าใจเป้าหมายการลดสิ่งกีดขวางที่กระทำผิดหรือมีความเข้าใจว่าควรไปตรวจแหล่งมั่วสุ่มใด</p> <p>๓. ผู้บังคับบัญชาควรนำผลการวิเคราะห์ที่อาจตกเป็นเหตุอาชญากรรมมาใช้ในการวางแผนการจัดสายตรวจ ดำเนินการเป็นระยะๆ โดยต้องพิจารณาข้อมูลที่ได้รับจากการวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่เป็นหลัก</p> <p>๕. ผู้บริหารสถานีตำรวจควรที่จะเสนอและทดลองรูปแบบการจัดสายตรวจใหม่ ที่คิดว่าเหมาะสมซึ่งสามารถวัดผลที่ได้รับจากการทดลอง และนำมาปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสม</p>	<p>๑. ผู้กำกับต้องแสดงมุ่งมั่นและกำกับดูแลให้มีการดำเนินการในกิจกรรมการสร้างเครือข่ายอย่างจริงจัง</p> <p>๒. ควรกำหนดให้สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายที่เจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยระดมทรัพยากรและข้อมูลข่าวสารให้มากที่สุดเป็นผลงาที่ได้รับการยกย่องและผูกโยงกับการให้รางวัลอย่างชัดเจน</p> <p>๓. ควรจัดอบรมเจ้าหน้าที่และสมาชิกในเครือข่ายให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสื่อสารที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพในการรักษา การสร้างและการขยายเครือข่าย</p> <p>๔. ควรกำหนดสัดส่วนตำรวจและความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับสมาชิกในเครือข่ายอย่างเป็นทางการโดยประชาชนสัมพันธ์ให้เกี่ยวข้องรับทราบ</p> <p>๕. จัดระบบการจัดเก็บข้อมูลเช่นข้อมูลพื้นที่ ข้อมูลสมาชิก การติดต่อ และข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่ในศูนย์เครือข่ายย่อยที่พร้อมจะนำไปใช้ประโยชน์ในงานการป้องกันอาชญากรรม</p>

ประเด็นต่างๆ ๕ อันดับแรกที่นำเสนอใน ๕ ปีที่ผ่านมาครั้งนี้ ควรระบุไว้ในตัวแบบให้ชัดเจนอย่างไรก็ตาม ตัวแบบดังกล่าวนี้ยังควรมี การปรับใช้ตามความคิดเห็นของเจ้าของโครงการที่มีต่อประเด็น เช่น ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจที่มีภาระงานเป็นจำนวนมากและสถานีที่มีภาระงานจำนวนมาก ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจนครบาล และสถานีตำรวจภูธรซึ่งสถานีที่พบสรุปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงประเด็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจที่มีภาระงานมาก ให้ความสำคัญมากที่สุด

ประเด็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจที่มีภาระงานมาก ให้ความสำคัญมากที่สุด		
ด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม	ด้านการจัดสายตรวจ	ด้านการสร้างเครือข่าย
<p>๑. การพัฒนาระบบการสื่อสาร โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้รับส่งข้อมูลให้มากขึ้น</p> <p>๒. ความใส่ใจและการกำหนดให้มีการดำเนินการ</p> <p>๓. สตช. กำหนดให้การวิเคราะห์อาชญากรรมมาเป็นส่วนหนึ่งของการก้าวสู่ตำแหน่งและมีการให้ค่าตอบแทน</p> <p>๔. พัฒนาระบบการสื่อสารแบบเผชิญหน้า เช่น การจัดศูนย์ประชาสัมพันธ์เพื่อแลกเปลี่ยนและรับส่งข้อมูลอาชญากรรม</p> <p>๕. กำหนดผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล และคัดกรองข้อมูลเพื่อป้องกันการสูญหายข้อมูล</p>	<p>๑. การนำผลการวิเคราะห์โอกาส หรือความเสี่ยงด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมมาใช้ในการจัดสายตรวจ</p> <p>๒. ผู้บังคับบัญชาควรชี้แจงเป้าหมายที่เจาะจงในการดำเนินการจัดสายตรวจ</p> <p>๓. การนำผลการวิเคราะห์ผู้ที่มีโอกาสเป็นเหยื่อมาใช้ในการจัดสายตรวจ</p> <p>๔. การปรับแผนสายตรวจเป็นระยะโดยพิจารณาข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมเป็นหลัก</p> <p>๕. การนำเครือข่ายที่ได้รับความรู้ และทักษะการวิเคราะห์ อาชญากรรมเบื้องต้นมาใช้ในการปฏิบัติการจัดสายตรวจ</p>	<p>๑. การแสดงความมุ่งมั่นของผู้กำกับ ในการสร้างเครือข่ายอย่างจริงจัง</p> <p>๒. จัดอบรม เจ้าหน้าที่และสมาชิกในเครือข่ายให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสื่อสารที่หลากหลาย สร้างและขยายเครือข่าย</p> <p>๓. กำหนดความสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเป็นส่วนหนึ่งของผลงาน และการให้รางวัล</p> <p>๔. กำหนดสัดส่วนเจ้าหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกับเครือข่ายอย่างชัดเจน โดยประชาสัมพันธ์ให้ ผู้เกี่ยวข้องทราบ</p> <p>๕. จัดระบบการจัดเก็บข้อมูลพื้นที่ ในศูนย์เครือข่ายย่อยและพร้อมจะนำไปใช้ประโยชน์ในงานการป้องกันอาชญากรรม</p>

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงประเด็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจที่มีภาระงานน้อยให้
 ความสำคัญมากที่สุด

ประเด็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจที่มีภาระงานน้อย ให้ความสำคัญมากที่สุด		
ด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม	ด้านการจัดสายตรวจ	ด้านการสร้างเครือข่าย
<p>๑.การพัฒนากระบวนการสื่อสารโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้รับส่งข้อมูลให้มากขึ้น</p> <p>๒.ผู้บังคับบัญชาต้องใส่ใจและกำหนดให้การวิเคราะห์อาชญากรรมเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นในระดับสถานีอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>๓.การพัฒนาเครือข่าย โดยเฉพาะประชาชนให้เข้าร่วมให้ข้อมูลและเรียนรู้การวิเคราะห์อาชญากรรมอย่างเป็นระบบ</p> <p>๔.กำหนดกติกาในการนำข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรม</p> <p>๕.กำหนดผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลและคัดกรองข้อมูลเพื่อป้องกันการสูญหายข้อมูล</p>	<p>๑.การนำผลการวิเคราะห์โอกาสหรือความเสี่ยงด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมมาใช้ในการจัดสายตรวจ</p> <p>๒.การนำผลการวิเคราะห์ผู้ที่มีโอกาสเป็นเหยื่อมาใช้ในการจัดสายตรวจ</p> <p>๓.ผู้บังคับบัญชาควรชี้แจงเป้าหมายที่จะแจ้งในการดำเนินการจัดสายตรวจ</p> <p>๔.การปรับแผนสายตรวจเป็นระยะโดยพิจารณาข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมเป็นหลัก</p> <p>๕.กำหนดความสามารถการจัดสายตรวจเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม</p> <p>เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาเพื่อก้าวสู่ตำแหน่ง</p>	<p>๑.การแสดงความมุ่งมั่นของผู้กำกับในการสร้างเครือข่ายอย่างจริงจัง</p> <p>๒. กำหนดความสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเป็นส่วนหนึ่งของผลงานและการให้รางวัล</p> <p>๓.การสร้างจุดเชื่อมโยงเครือข่าย ทั้งการจัดทำรายงาน การรับส่งข้อมูลที่ได้รับจากสมาชิกในเครือข่าย</p> <p>๔.จัดระบบการจัดเก็บข้อมูลพื้นที่ในศูนย์เครือข่ายย่อยและพร้อมจะนำไปใช้ประโยชน์ในงานการป้องกันอาชญากรรม</p> <p>๕.ผู้กำกับควรกำกับดูแลและกระตุ้นให้มีการสร้างจำนวนสมาชิกและเครือข่ายเพิ่มขึ้นในพื้นที่</p>

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงประเด็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจนครบาลให้ความสำคัญมากที่สุด

ประเด็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจนครบาลให้ความสำคัญมากที่สุด		
ด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม	ด้านการจัดสายตรวจ	ด้านการสร้างเครือข่าย
<p>๑. การพัฒนาการสื่อสารโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้รับส่งข้อมูลให้มากขึ้น</p> <p>๒. สตช. กำหนดให้นำการวิเคราะห์อาชญากรรมมาเป็นส่วนหนึ่งของเพื่อก้าวสู่ตำแหน่งและมีการให้คำตอบแทน</p> <p>๓. พัฒนาระบบการสื่อสารแบบเผชิญหน้า เช่น การจัดศูนย์ประจำตำบล เพื่อแลกเปลี่ยนและส่งข้อมูลอาชญากรรม</p> <p>๔. ผู้บังคับบัญชาต้องใส่ใจและกำหนดให้การวิเคราะห์อาชญากรรมเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นในระดับสถานี</p> <p>อย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>๕. การกำหนดรายงาที่ใช้เป็นเสมือนกรอบในการวิเคราะห์เพื่อให้เข้าใจขอบเขตการวิเคราะห์อาชญากรรมของบุคคลแต่ละกลุ่มตามแหล่งของการให้ข้อมูล</p>	<p>๑. การนำเครือข่ายที่ได้รับความรู้และทักษะการวิเคราะห์อาชญากรรมเบื้องต้นมาใช้ในการปฏิบัติการจัดสายตรวจ</p> <p>๒. การนำผลการวิเคราะห์ผู้ที่มีโอกาสเป็นเหยื่อมาใช้ในการจัดสายตรวจ</p> <p>๓. การนำผลการวิเคราะห์โอกาสหรือความเสียหายต่างสถานที่และสิ่งแวดล้อมมาใช้ในการจัดสายตรวจ</p> <p>๔. ผู้บังคับบัญชาควรชี้แจงเป้าหมายที่จะแจ้งในการดำเนินการจัดสายตรวจ</p> <p>๕. การปรับแผนสายตรวจเป็นระยะโดยพิจารณาข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมเป็นหลัก</p>	<p>๑. กำหนดสัดส่วนเจ้าหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกับเครือข่ายอย่างชัดเจน โดยประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ</p> <p>๒. การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายรับผิดชอบในการสร้างเครือข่าย</p> <p>๓. การแสดงความมุ่งมั่นของผู้กำกับในการสร้างเครือข่ายอย่างจริงจัง</p> <p>๔. การนำตัวอย่างความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายของผู้กำกับจะกระตุ้นการสร้างเครือข่ายในระดับสถานี</p> <p>๕. เจ้าหน้าที่ตำรวจควรเป็นพี่เลี้ยงให้สมาชิกในเครือข่ายในการเรียนรู้เรื่องการวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อยกระดับการทำงาน</p> <p>๖. ควรอบรมเจ้าหน้าที่และสมาชิกในเครือข่ายให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารให้หลากหลายในการสร้างเครือข่าย</p>

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงประเด็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจทำให้ความสำคัญมากที่สุด

ประเด็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจทำให้ความสำคัญมากที่สุด		
ด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม	ด้านการจัดสายตรวจ	ด้านการสร้างเครือข่าย
<p>๑. ผู้บังคับบัญชาต้องใส่ใจและกำหนดให้การวิเคราะห์อาชญากรรมเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นในระดับสถานีอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>๒. การพัฒนาการสื่อสารโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้รับส่งข้อมูลให้มากขึ้น</p> <p>๓. สตช. กำหนดให้ นำ การ วิเคราะห์ อาชญากรรมมาเป็นส่วนหนึ่งของเอ็กวีสู่ตำแหน่งและมีการให้ค่าตอบแทน</p> <p>๔. . ควรกำหนดผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล และคัดกรองข้อมูลเพื่อป้องกันไม่ให้ข้อมูลสูญหาย</p> <p>๕. พัฒนาระบบการสื่อสารแบบเผชิญหน้าเช่นการจัดศูนย์ประจำตำบลเพื่อแลกเปลี่ยนและส่งข้อมูลอาชญากรรม</p>	<p>๑. การนำผลการวิเคราะห์โอกาสหรือ ความเสี่ยงด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมมาใช้ในการจัดสายตรวจ</p> <p>๒. ผู้บังคับบัญชาควรชี้แจงเป้าหมายที่เจาะจงในการดำเนินการจัดสายตรวจ</p> <p>๓. การนำผลการวิเคราะห์ผู้ที่มีโอกาส เป็นเหยื่อมาใช้ในการจัดสายตรวจ</p> <p>๔. การปรับแผนสายตรวจเป็นระยะโดยพิจารณา ข้อมูล การวิเคราะห์ อาชญากรรมเป็นหลัก</p> <p>๕. ควรเผยแพร่แนวทางการจัดสายตรวจให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคนได้รับทราบ</p>	<p>๑. การแสดงความมุ่งมั่นของผู้กำกับในการสร้างเครือข่ายอย่างจริงจัง</p> <p>๒. กำหนดความสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเป็นส่วนหนึ่งของผลงานและการให้รางวัล</p> <p>๓. ควบคุมรมเจ้าหน้าที่และสมาชิกในเครือข่ายให้สมารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยี การสื่อสารให้หลากหลาย</p> <p>ในการสร้างเครือข่าย</p> <p>๔. จัดระบบการจัดเก็บข้อมูลพื้นที่ในศูนย์เครือข่าย และพร้อมจะนำไปใช้ประโยชน์ในงานการป้องกันอาชญากรรม</p> <p>๕. การสร้างจุดเชื่อมโยงเครือข่าย ทั้งการจัดทำรายงาน การรับส่งข้อมูลที่ ได้รับจากสมาชิกในเครือข่าย</p>

ตัวแบบในการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในระดับสถาบันตำรวจ บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถาบันตำรวจในประเด็น การวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดการระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่ายเพื่อนำไปสู่การหาแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถาบันตำรวจจากการทบทวนวรรณกรรมทำให้เชื่อว่าการวิเคราะห์อาชญากรรม จัดการระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่ายเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของงานป้องกันอาชญากรรมของตำรวจในระดับต่าง ๆ รวมทั้งในระดับสถาบันตำรวจ จากการศึกษาภาคสนาม (Field study) โดยอาศัยวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) ซึ่งให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจ ประชาชนผู้รับบริการ ร่วมกับการใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่ามีภาพรวมด้านประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถาบันตำรวจ มีปัญหาด้านขาดการจัดการที่บูรณาการที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดการระบบสายตรวจ และการสร้างเครือข่ายให้มีความสอดคล้องประสานเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบโดยนำหัวใจสำคัญคือการจัดการระบบข้อมูลและการวิเคราะห์อาชญากรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ตำรวจในส่วนงานอื่นนอกเหนือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมการสร้างและใช้เครือข่ายที่เป็นส่วนราชการ ภาคธุรกิจ สื่อมวลชนและภาคประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้สภาพปัญหาการขาดประสิทธิภาพในระดับสถาบันวิจัยมีรายละเอียดปลีกย่อยในแต่ละประเด็นดังนี้

ด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมในระดับสถาบันตำรวจ สามารถระบุสภาพปัญหาที่พบ ได้แก่ ความไม่ครบถ้วนของข้อมูล การวิเคราะห์อาชญากรรมในการปฏิบัติงานจริงเป็นความรู้แฝงเร้นและทำเฉพาะข้อมูลในปัจจุบันเป็นช่วงสั้นๆ ขาดการให้ความสำคัญการวิเคราะห์อาชญากรรม ตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบ การไม่ทราบเทคนิคในการวิเคราะห์อาชญากรรมและการไม่ทราบขอบเขตของการวิเคราะห์ที่แน่ชัดว่าจะวิเคราะห์อาชญากรรมในประเด็นใดบ้าง ทั้งนี้สาเหตุเกิดจากการที่สถานีตำรวจขาดกลไกการเก็บ การกลั่นกรอง และรวบรวมข้อมูลจากทุกแหล่งที่สำคัญอย่างสม่ำเสมอ การขาดเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลที่ง่ายใจตรงกันและไม่ซ้ำซ้อน ซึ่งบางครั้งพบว่าข้อมูลที่มีอยู่นั้นมีความกระจัดกระจายเพราะขาดการรวมศูนย์ของข้อมูล กอปรกับการขาดกลไกในการแปลงความรู้และข้อมูลที่มีอยู่ให้เป็นความรู้หรือข้อมูลที่มีความชัดเจนเป็นระบบ ทำให้ไม่สามารถเก็บรวบรวมการวิเคราะห์อาชญากรรมของแต่ละบุคคลได้อย่างครบถ้วนและรวดเร็ว ระดับเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้วส่วนใหญ่มิมีความเชื่อเดิมว่าสิ่งที่ทำอยู่สามารถแก้ปัญหาอาชญากรรมได้ จึงไม่ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์อาชญากรรม เพราะไม่เห็นประโยชน์ของการทำตามหลักการวิเคราะห์อาชญากรรมอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้วัฒนธรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีลักษณะที่ไม่เน้นการใช้หลักวิชาการแต่อาศัยประสบการณ์

จากการปฏิบัติงานเป็นหลัก ทำให้เจ้าหน้าที่ขาดแรงจูงใจและเห็นถึงความสำคัญของการฝึกอบรมเพื่อทำความเข้าใจและเพิ่มพูนความรู้ที่จำเป็น โดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์อาชญากรรมอย่างเป็นระบบ ขณะที่ในการออกแบบงานของเจ้าหน้าที่ขาดการกำหนดความรับผิดชอบที่ระบุขอบเขตการวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

ด้านการจัดสายตรวจ สามารถระบุสภาพปัญหาพบ คือ ทางสถานีตำรวจจะมีคู่มือการปฏิบัติในการจัดและควบคุมสายตรวจที่กำหนดโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่กลับไม่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์จึงทำให้การทำงานอาศัยหลักของประสบการณ์การปฏิบัติมา เช่น การออกตรวจจร้านทอง ตลาด หรือตามจุดตรวจที่เคยกำหนดไว้มาแล้ว การขาดแนวทางการปฏิบัติการออกตรวจเชิงรุกที่เป็นรูปธรรมโดยอาศัยผล การวิเคราะห์อาชญากรรมตามช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมมาใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาเพื่อพัฒนาและจัดระบบสายตรวจ รูปแบบการจัดสายตรวจไม่สอดคล้องกับสถานการณ์การพิจารณาเพื่อพัฒนาและสถานีตำรวจ เช่น การกำหนดให้ใช้สายตรวจจรดจักรยานยนต์พื้นที่เชิงเขา ขาดกลไกการกำกับดูแลการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจที่มีความเหมาะสม ระบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และการรายงานผล หลังการออกตรวจยังไม่เป็นระบบ ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่ารูปแบบหรือวิธีปฏิบัติใด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม อันนำไปสู่การเลือกวิธีและออกแบบระบบที่เหมาะสมกับพื้นที่ การออกตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เกิดจากการนำข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมมาประยุกต์ใช้ เจ้าหน้าที่สายตรวจ ซึ่งเป็นผู้นำรูปแบบการออกตรวจไปปฏิบัติ หากมีความรู้ ความเข้าใจ และมีเครื่องมือการวิเคราะห์อาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ ก็ยอมทำให้การออกตรวจสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสภาพพื้นที่ของแต่ละสถานีตำรวจ จะทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำหน้าที่ป้องกันอาชญากรรมได้ดียิ่งขึ้น

ลักษณะสภาพปัญหาการไม่มีประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ที่กล่าวข้างต้นล้วนมีสาเหตุมาจากปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสถานีตำรวจมีการระดมกำลังให้ต้องทำงานหลายด้านในเวลาเดียวกัน ระบบการให้ความคุ้มครองเพื่อเคลื่อนชิ้นเล็ดลอดตำแหน่งไม่ได้วัดที่ผลการทำงานคุ้มครองอาชญากรรมเป็นหลัก นอกจากนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้พยายามแนะนำแนวทางการปฏิบัติไว้แล้วบางส่วนแต่ยังขาดความเป็นรูปธรรมในรายละเอียด บางสถานีตำรวจก็พยายามทำตามข้อกำหนดจากส่วนกลางโดยไม่ได้ปรับใช้จริงไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของแต่ละสถานีตำรวจ ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นเพราะระบบการจัดสายตรวจไม่มุ่งใจให้สถานีตำรวจได้ระดมความเห็นว่าเจ้าหน้าที่สายตรวจ เพื่อคิดค้นรูปแบบการออกตรวจของสถานีตำรวจเอง สิ่งที่เกิดขึ้นในเชิงเทคนิคคือ การขาดการเชื่อมโยงระหว่างวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่กับการจัดสายตรวจ ทำให้การออกตรวจไม่มีการกำหนดเป้าหมายในการออกตรวจในเชิงรุกอย่างเป็นรูปธรรมทำให้เกิดจุดอ่อนของการไม่มีประสิทธิภาพของการจัดระบบสายตรวจและทำให้สิ้นเปลืองทรัพยากรต่างๆ ทั้งกำลังเจ้าหน้าที่ นำมาโดยไม่ได้ผลคุ้มค่ากับผลการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ขณะที่ปัญหาพื้นฐานของทุกสถานีตำรวจที่ยังคงจำกัดด้านบุคลากรและงบประมาณ ในแง่ของระบบการรายงานผลการตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการให้ข้อมูลย้อนกลับกับปัญหาที่สายตรวจไม่มีเครื่องมือที่เป็นระบบ และขาดจุดเชื่อมโยงที่จะนำข้อมูลการออกตรวจจมารวบรวมไว้ได้

ประเด็นการสร้างเครือข่าย สามารถระบุสภาพปัญหาในการสร้างและขยายเครือข่ายสำหรับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม คือ การสร้างเครือข่ายยังไม่สามารถทำได้เต็มที่โดยมีบุคคลหลายกลุ่มในพื้นที่รับผิดชอบยังไม่ได้ถูกเชื่อมโยงโดยเฉพาะกลุ่มบุคคลที่รัฐข้อมูลที่ เช่น ข้อมูลแหล่งมั่วสุมของกลุ่มวัยรุ่น ข้อมูลพื้นที่ที่มีโอกาสต่อการลักทรัพย์ของผู้ไม่ประสงค์ เครือข่ายที่ทางสถานีตำรวจได้นำมาช่วยในการปฏิบัติงานนั้น ยังไม่สามารถช่วยงานได้อย่างเต็มที่คุณภาพ กิจกรรมในการสร้างเครือข่ายและการรักษาเครือข่ายที่เกิดขึ้นมีความต่อเนื่อง ขาดการวางแผนและประเมินผลการทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่สายตรวจกับเครือข่ายภาคประชาชน โดยสาเหตุที่ทำให้เกิดสภาพปัญหาของการไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการสร้างประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้เต็มทีนั้นส่วนหนึ่งเกิดจากเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ให้ความสำคัญของการสร้างเครือข่ายตั้งแต่ระดับบังคับบัญชา ไปจนถึงระดับปฏิบัติ บางกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นถึงความสำคัญแต่ไม่รู้จักวิธีใช้ประโยชน์จากกลุ่มเครือข่ายต่าง ๆ อย่างไร ที่สำคัญเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่ามีภาระงานมากอยู่แล้ว จึงไม่ยอมเข้าไปสร้างและขยายรวมถึงพัฒนาความสัมพันธ์กับเครือข่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ระบบการบริหารงานไม่มีข้อกำหนดที่บังคับหรือขาดกลไกในการผลักดันการสร้างเครือข่ายให้เกิดขึ้น อีกทั้งการขาดการใช้ประโยชน์จากสื่อและเทคโนโลยีในการสร้างเครือข่าย ทำให้มีข้อจำกัดในการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มบุคคล หรือการที่ไม่มีประสิทธิภาพในการนำเครือข่ายมาช่วยป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะเจ้าหน้าที่สร้างเครือข่ายคาดหวังเพียงการเพิ่มกำลังคนในการทำงานจึงไม่ได้พัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็น เช่น การวิเคราะห์อาชญากรรมระดับพื้นฐาน ในสถานีตำรวจหลายแห่งเครือข่ายไม่ได้ช่วยอะไรงานเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับ การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมากนัก เนื่องจากสถานที่ปฏิบัติไม่ได้ให้ความสำคัญในกระบวนการคัดเลือกสมาชิกเครือข่ายที่ดีพอ มีความเหมาะสมจากการขาดเทคนิคในการกำหนดตัวบุคคลและกลุ่มเป้าหมายให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสร้างเครือข่าย อย่างไรก็ตามในหลายพื้นที่ มีเครือข่ายแต่ขาดกลไกในรั้วข้อมูลอาชญากรรมระหว่างสมาชิกกับสถานีตำรวจที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ทั้งนี้ประเด็นที่เป็นปัญหาคือ ขาดการสร้างความสำเร็จเพื่อการนำผลการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้กับเครือข่าย เช่น การนำผลการวิเคราะห์เพื่อขอความร่วมมือจากเครือข่ายหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อเข้าร่วมดำเนินการ ที่สำคัญสมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับ การวิเคราะห์อาชญากรรม ทำให้การปฏิบัติงานไม่บรรลุผลหรือช่วยสมาชิกจะร่วมกิจกรรมได้หากว่างจากการปฏิบัติงานและด้วยธรรมชาติของเครือข่ายไม่เป็นการสูงขาดกลไกการสร้างกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ขณะที่สมาชิกเครือข่ายเองก็มักผูกติดกับตัวบุคคลทำให้หายไปเมื่อมีการโยกย้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ และขาดการสื่อสารกับสมาชิกในเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจมีข้อจำกัดด้านการเข้าถึงและเลือกใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีการสื่อสารในหลายรูปแบบ

ในมุมมองเจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อศักยภาพของสมาชิกเครือข่ายว่าไม่มีศักยภาพเพียงพอ การขาดทักษะที่จะช่วยวางแผนการป้องกันโดยเฉพาะทักษะด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมในระดับพื้นฐานและการขาดข้อมูลอาชญากรรมในพื้นที่ที่เป็นระบบของตนเอง รวมถึงการขาดการกำหนดเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมที่มาจากข้อมูลสภาพปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ที่จะเป็นฐานที่ใช้ในการประเมิน

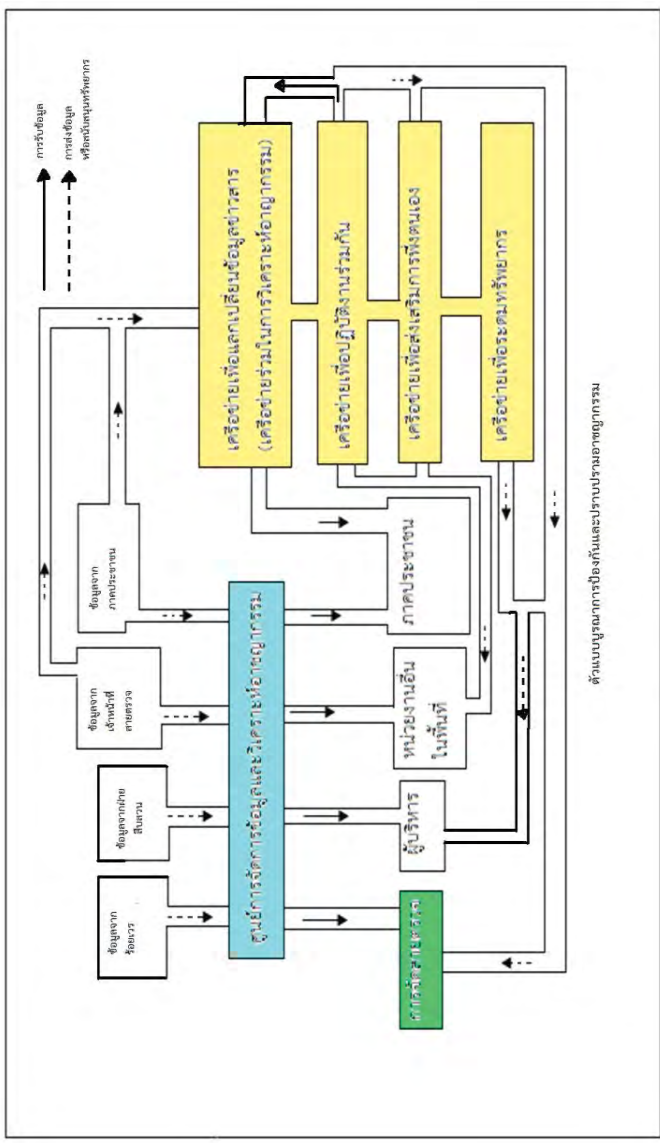
ความสำเร็จล้วนเป็นสาเหตุของการไม่สามารถนำมาเครือข่ายมาใช้ประโยชน์ในการป้องกันปราบปรามอย่าง ที่ควรจะเป็น

จากสภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาของการไม่มีประสิทธิภาพของด้านการจัดการระบบข้อมูล และวิเคราะห์อาชญากรรม ด้านการจัดสายตรวจและด้านการสร้างเครือข่าย แม้พบว่าสถานีตำรวจหลาย แห่งมีระบบการจัดการได้ดีในด้านใดด้านหนึ่ง แต่มีกับกพร่องอีกด้านหนึ่งทำให้การป้องกันและ ปราบปรามอาชญากรรมไม่มีประสิทธิภาพ เพราะปัจจัยทั้งสามด้านจำเป็นที่ต้องทำไปควบคู่กัน ในลักษณะการบูรณาการ โดยเฉพาะการสร้างความปลอดภัยของการไหลเวียนของข้อมูล และการอาศัยเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่เข้ามาช่วยในการวิเคราะห์และการให้ข้อมูลอาชญากรรมในพื้นที่ ตลอดจนการนำเครือข่ายมาช่วยในการจัดสายตรวจในแต่ละกิจกรรมที่บูรณาการนั้นจะมีหลักการ และแนวปฏิบัติที่สำคัญในรายละเอียดในตัวแบบที่นำเสนอ ดังนี้

๕.๑ ตัวแบบการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจ

การศึกษานวการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามระดับสถานีตำรวจข้างต้น เป็น การมองจากปัจจัยของการวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่ายที่ละประเด็น โดยข้อสรุปแล้วองค์ประกอบทั้ง ๓ ส่วนนำมาใช้ในการยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของสถานีตำรวจ ดังรายละเอียดที่กล่าวแล้ว ข้อสังเกตเพิ่มเติมที่พบจากการศึกษาที่น่าสนใจเสนอแนะที่เป็นแนวทาง พัฒนาประสิทธิภาพจากแต่ละองค์ประกอบซึ่งชี้ให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปัจจัยทั้ง ๓ ว่ามีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพระหว่างการวิเคราะห์อาชญากรรม กับ การจัดสายตรวจ หรือระหว่างการวิเคราะห์อาชญากรรม กับ การสร้างเครือข่าย หรือ ระหว่างการจัดสายตรวจกับการสร้าง เครือข่ายที่ต้องมีต่อกัน โดยข้อเสนอแนะดังกล่าวเสมือนกับว่าการยกระดับประสิทธิภาพในการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมนั้นไม่ควรมองแยกส่วนจากกันแต่ต้องอาศัยการบูรณาการองค์ประกอบทั้ง ๓ ส่วน ซึ่งจะช่วยให้ข้อจำกัดของกันและกันจึงจะทำให้สร้างประสิทธิภาพของสถานีเองได้ครบถ้วนได้ ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนี้อาจพิจารณาจากความสัมพันธ์ ๒ ประเภทที่แต่แรกความสัมพันธ์ที่แสดงการไหลเวียน ของข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรม และความสามัคคีในการสนับสนุนและเกื้อกูลกันระหว่าง องค์ประกอบทั้ง ๓ ที่สามารถสรุปได้ดังภาพ

แผนภาพที่ ๕.๑ ตัวแบบการบูรณาการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ที่มา : พัฒนาโดยคณะผู้วิจัย, ๒๕๕๕

จากภาพจะพบว่าองค์ประกอบทั้ง ๓ ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรม การจัดสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย ครอบคลุมพื้นที่เกี่ยวข้องกันอย่างเป็นระบบจึงจะสร้างประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถณได้โดยเริ่มจาก สถณที่ต้องจัดตั้งศูนย์การจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นทางการ กำหนดผู้รับผิดชอบและขอบเขตของการวิเคราะห์โดยพิจารณาจากข้อมูลอาชญากรรมที่ต้องมีผู้นำเอาไปใช้ได้แก่ ๑)สายตรวจ ๒) ผู้กำกับและรองผู้กำกับ ๓) หน่วยงานในพื้นที่ ๔) ภาคประชาชนและสื่อมวลชน ขณะที่ต้องจัดการไหลเวียนของข้อมูลอย่างเป็นระบบโดยกำหนดให้มีกลไกที่กำหนดช่องทางของการเข้าถึงข้อมูลอาชญากรรมให้ครบถ้วนเพื่อให้ไม่ตกหล่น ในเบื้องต้นสถณที่กำหนดช่องทางเพื่อให้ได้ข้อมูล ๔ ประเภทได้แก่ ๑) ข้อมูลร้อยละประจำวัน ๒) ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ชุดสืบสวน ๓) ข้อมูลจากชุดสายตรวจ/ศูนย์วิทยุ ๔) ข้อมูลจากประชาชนโดยตรง ทั้ง ๔ ช่องทางควรถูกกำหนดเครื่องมือที่เป็นลักษณะแบบการฟอร์มที่ถ่ายทอดการสรุปและส่งข้อมูล ซึ่งอาจใช้คอมพิวเตอร์หรือเครื่องมือสื่อสารหรือไม่แล้วแต่สถณที่ถ่ายทอดการสรุปและส่งข้อมูล ซึ่งอาจใช้ผู้รับที่ต้องมีหน้าที่นำไปสรุป วิเคราะห์ซึ่งบางคร้งจำเป็นต่อการกระจายผลการวิเคราะห์บางอย่างอย่างรวดเร็ว รอบของการวิเคราะห์อาชญากรรมจึงมีส่วนสำคัญต่อการรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ข้อมูลล้ำสมัยในการใช้งาน ดังนั้นการนำเครือข่ายเข้ามาช่วยจะทำให้ภาระของทั้งผู้ส่งข้อมูลและผู้สรุปวิเคราะห์ในส่วนกลางของสถณดีการจะไม่เป็นภาระจนเกินไป การออกแบบให้มีส่วนข้อมูลผ่านการกลั่นกรองมากระดับหนึ่งขาดเครือข่ายจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็น โดยเฉพาะข้อมูลจากสายตรวจที่ควรนำข้อมูลที่เกิดจากการวิเคราะห์อาชญากรรมร่วมกันกับเครือข่ายย่อยภาคประชาชน เครือข่ายดังกล่าวอาจได้จากทั้งในส่วนเครือข่ายในการให้ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมในพื้นที่ร่วมกับเครือข่ายที่ทำงานร่วมกันเช่น

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถณตำรวจ

ตัวแบบการเพิ่มประสิทธิภาพฯ

เจ้าหน้าที่อาสาต่างๆ ทำให้การไหลของข้อมูลถูกกลั่นกรองและส่งต่ออย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังกระจายภาระไม่ให้กระจุกไปที่จุดใดจุดหนึ่งจนเกินไป นอกจากนี้กิจกรรมการวิเคราะห์ที่อาสาสมัครร่วมกับประชาชนยังช่วยยกระดับความสามารถในการทำงานของเครือข่ายให้เข้าใจอาชญากรรมในพื้นที่ตามหลักวิชาการ การเรียนรู้และขยายเครือข่ายก็จะทำให้ขยายความรู้ในการวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่ต่างๆ ไปด้วยซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่ชุมชนและประชาชนจะสามารถวางแผนและจัดการการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ของตนเองได้ดีที่สุด อย่างไรก็ตามเครือข่ายทั้งหมดก็ต้องอาศัยการสนับสนุนและการทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและบริการเรื่องการศึกษาเรื่องกรรมที่ต้องให้ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันของเจ้าหน้าที่ตำรวจและระดับผู้บังคับบัญชาจนถึงระดับปฏิบัติการ ขณะที่เครือข่ายที่ระดมทรัพยากรก็จะสามารถช่วยสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงสถานที่ที่จะช่วยสนับสนุนการทำงานของเครือข่ายข้อมูลย่อย เครือข่ายปฏิบัติการรวม รวมถึงเครือข่ายที่ประสงค์จะเสริมการพึ่งตนเอง ยิ่งไปกว่านั้นอาจสามารถช่วยเหลือการจัดตั้งระบบของศูนย์การจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลของสถานี รวมทั้งเครื่องมือ พาหนะ ค่าน้ำมันของสายตรวจ ขณะนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ผู้กำกับและรองผู้กำกับรวมถึงประชาชนและสื่อมวลชนได้รับข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมที่สามารถที่จะให้คำแนะนำหรือเป็นผู้ประสานให้มีการป้องกันพื้นที่ที่ใช้รวมของเครือข่ายต่างๆได้ทั้งนี้บทบาทของตำรวจก็จะเปลี่ยนไปโดยจะเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำภาคส่วนต่างๆในพื้นที่ในการวางแผนและร่วมกันดูแลพื้นที่ของตนเองเป็นการระดมกำลังและกระตุ้นให้เกิดการพึ่งพาตนเองเช่นการจัดการจัดภูมิทัศน์ที่ลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมเช่นการตัดต้นไม้ การติดตั้งวงจรปิด การกำหนดทางเข้าออก การติดประกาศเพื่อกำหนดสิทธิในการใช้พื้นที่เฉพาะกลุ่ม การตรวจตั้งระบบตราตราเอกชน เป็นต้น

ในส่วนของการจัดสายตรวจจำเป็นที่ต้องกำหนดให้ข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมมาจากศูนย์ที่จัดตั้งมาปรับเปลี่ยนวิธีโดยผู้บังคับบัญชาต้องชี้แจงเป้าหมายเฉพาะในการออกตรวจและลดพื้นที่การออกตรวจโดยจำเป็น การพัฒนารูปแบบสายตรวจที่เหมาะสมโดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมและกระเด้งจากสถานีอื่นมาใช้พร้อมทดลองทำโครงการนำร่องเพื่อดูว่าการปรับใช้ได้ผลหรือไม่ผ่านกลไกการออกแบบ (Design) การทดลองทำ (Do) การพัฒนา (Check) และวางปฏิบัติ (Act) ที่ส่วนหนึ่งอาศัยการประยุกต์ใช้คู่มือการปฏิบัติงานในการจัดสายตรวจและควบคุมสายตรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาใช้ แต่ก็ไม่จำเป็นที่ต้องปฏิบัติตามในทุกประการเนื่องจากความแตกต่างของพื้นที่และข้อจำกัดด้านกำลังคนและงบประมาณต่างๆ ที่สำคัญยุทธศาสตร์ของแต่ละสถานีจำเป็นต้องวัดผลว่าเมื่อมีการปรับเปลี่ยนแล้วจำนวนหรืออัตราการลดลงของอาชญากรรมนั้นเกิดจริงหรือไม่ ไม่ควรใช้ความรู้ที่ติดสินตังนั้นรูปแบบการจัดสายตรวจของสถานีควรมีความแตกต่างกันซึ่งแต่ละแห่งต้องมุ่งค้นหาที่เหมาะสมที่สุดที่พิจารณาในการจัดสรรทรัพยากรแล้วเกิดประโยชน์สูงสุดทั้งนี้การได้รับข้อมูลการดำเนินงานหรือผลการดำเนินงานเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการการศึกษาค้นคว้าปัญหาที่มีอยู่เดิม การดำเนินการของสถานีในระยะนี้เน้นการจัดการข้อมูลและการขยายเครือข่ายการวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่และการมีส่วนร่วมในการทำงานซึ่งหากทำได้สำเร็จบทบาทของตำรวจจะเปลี่ยนไปเป็นผู้ให้การสนับสนุน ให้คำแนะนำประชาชนและชุมชนต่างๆ แต่ต้องมีสมาชิกเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพเข้าให้การวิเคราะห์ที่สำคัญในการป้องกันตนเองของชุมชนอันเป็นรูปแบบที่มีการใช้ระดับการมีส่วนร่วมที่หลากหลายเป็นพลวัติที่สำคัญ

๕.๑.๑ หลักการสำคัญและแนวปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมในระดับสถาบันตำรวจ

๕.๑.๑.๑ ด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมในระดับสถาบันตำรวจ มีดังนี้

- ๑.) ต้องกำหนดกลไกและเครื่องมือในการเก็บและกรองข้อมูลที่ไม่ยุ่งยาก
ทั้งผู้รวบรวมและผู้นำไปวิเคราะห์โดยมีเส้นทางการเดินทางข้อมูลไปยัง
ส่วนกลางของสถานีตำรวจอย่างชัดเจนและรวดเร็ว
- ๒) กำหนดแบบฟอร์มที่ง่ายในการรวบรวม วิเคราะห์และจัดเก็บพร้อมส่ง
ต่อไปยังส่วนรับผิดชอบได้ใช้อย่างทันเวลา
- ๓) ซึ่ให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ต่อการทำงานโดยอรรถกถา
ความสำเร็จในการยกระดับประสิทธิภาพอย่างชัดเจน
- ๔) ต้องทำให้เห็นว่าสิ่งที่ทำอยู่มีปัญหาต่อประสิทธิภาพอย่างไรโดย
ยกตัวอย่างทั้งข้อจำกัดและผลเสีย
- ๕) ต้องมีกลไกในการรับความรับผิดชอบหรือบังคับให้ทำ
- ๖) ควรมีการฝึกอบรมทำความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรม
ระดับสถาบันตำรวจ
- ๗) กำหนดขอบเขตการวิเคราะห์ที่จำเป็นสำหรับสถานีตำรวจและ
กำหนดกรอบการวิเคราะห์ที่เลือก

จากหลักการแก้ไข้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทำให้สามารถ
นำเสนอแนวปฏิบัติในการวิเคราะห์อาชญากรรมในระดับสถาบันได้ดังนี้

- ๑) สถานีตำรวจต้องมีโครงสร้างและกลไกอย่างเป็นทางการในการจัดการ
และวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมเช่นการจัดตั้งศูนย์รวบรวมและ
วิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรม
- ๒) สถานีตำรวจควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลและ
คัดกรองข้อมูลให้ครอบคลุมเพื่อแก้ไขการตกหล่นของข้อมูล
อาชญากรรม
- ๓) ข้อมูลอาชญากรรมจากภาคประชาชนจะถูกนำมาเข้าระบบได้มากขึ้น
ด้วยการสร้างจุดเชื่อมโยงเครือข่ายภาคประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ
ผู้รับผิดชอบ
- ๔) ควรกำหนดช่องทางอย่างเป็นทางการในการรับข้อมูลให้ครอบคลุม
ได้แก่ สายตรวจ ศูนย์วิทยุ เจ้าหน้าที่สืบสวน เจ้าหน้าที่สอบสวน
รวมทั้งข้อมูลภาคประชาชน
- ๕) ควรกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดการและวิเคราะห์ สรุปรายงานผล
อาชญากรรมโดยตรง

- ๖) ต้องมีการกำหนดรูปแบบรายงานที่จะใช้เป็นการวิเคราะห์ในแต่ละแหล่งได้แก่ สายตรวจ ศูนย์วิทยุ เจ้าหน้าที่สืบสวน เจ้าหน้าที่สอบสวน รวมทั้งข้อมูลภาคประชาชน เพื่อให้เข้าใจขอบเขตเบื้องต้นของการวิเคราะห์
- ๗) รูปแบบรายงานที่ชัดเจนนี้สามารถทำในรูปกระดาษที่สะดวกในการจัดเก็บเข้าแฟ้มหรือจากกำหนดรูปแบบ ที่สามารถเชื่อมโยงโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้
- ๘) การพัฒนาระบบสื่อสารให้มีประสิทธิภาพทั้งนี้อาจใช้การพบปะแบบเผชิญหน้า เช่น การจัดศูนย์ประจำตำบลให้เป็นเสมือนหน้าด่านของสถานีตำรวจ
- ๙) การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการสื่อสารรับส่งข้อมูลให้มากขึ้นเช่นโทรศัพท์มือถือ วิทยุสื่อสาร และอินเทอร์เน็ตโดยพิจารณาความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ของอาชญากรรมในพื้นที่
- ๑๐) ควรกำหนดกลไกในการนำข้อมูลไปใช้อย่างชัดเจนเพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญและสนใจให้เกิดการคิดริเริ่ม พัฒนา
- ๑๑) ผู้บังคับบัญชาต้องใส่ใจและกำหนดให้การวิเคราะห์อาชญากรรมเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นในระดับสถานีตำรวจอย่างเป็นรูปธรรม
- ๑๒) ควรผลักดันให้มีกิจกรรมการวิเคราะห์อาชญากรรมให้เป็นวิถีปฏิบัติในทุกระดับของการทำงานของสถานีตำรวจ
- ๑๓) ควรมีการพัฒนานำเครือข่ายต่างๆ โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่เข้ามามีให้ข้อมูลและเรียนรู้วิเคราะห์อาชญากรรมอย่างเป็นระบบ
- ๑๔) มีการกำกับดูแลและเรียกรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์อาชญากรรมเป็นระยะเพื่อความต่อเนื่องและการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบ
- ๑๕) มีการกำหนดและจัดทำคู่มือการวิเคราะห์อาชญากรรมสำหรับใช้ในระดับสถานีตำรวจ
- ๑.๑๖) เชื่อมโยงการดำเนินงานและกิจกรรมการวิเคราะห์อาชญากรรมกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๕.๑.๑.๒) ด้านการจัดสายตรวจในระดัปลานีตำรวจ มีดังนี้

- ๑) ต้องให้ความสำคัญกับคู่มือการปฏิบัติด้านสายตรวจโดยมีการเผยแพร่ให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมใช้เป็นกรอบให้นำประยุกต์เพื่อใช้ประโยชน์
- ๒) ให้แต่ละสถานีตำรวจนำข้อมูลอาชญากรรมและผลการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการออกตรวจโดยพิจารณาแนวทางการปฏิบัติในมิติของสถานที่และมิติของเวลาเป็น
- ๓) ส่งเสริมการคิดที่ยกระดับผลการทำงานของการจัดสายตรวจระดับสถานีตำรวจที่ควรมีความแตกต่างตามลักษณะของพื้นที่
- ๔) กำกับให้มีการใช้ผลการวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อเป็นข้อมูลที่สำคัญในการจัดสายตรวจ
- ๕) สร้างกลไกในการนำเครือข่ายมาช่วยในการออกตรวจ
- ๖) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจ
- ๗) นำผลการวิเคราะห์อาชญากรรมมากำหนดเป้าหมายในการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจ
- ๘) จัดให้มีการประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจที่ครอบคลุมทั้งการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและเป้าหมายในด้านชุมชนสัมพันธ์
- ๙) ให้ความรู้และเพิ่มทักษะกับประชาชนเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจกับเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งจะเป็นการตรวจสอดส่องอีกทางหนึ่ง
- ๑๐) ควรมีการออกแบบเครื่องมือการออกตรวจแก่เจ้าหน้าที่สายตรวจให้สามารถนำมาปฏิบัติงานได้ง่ายและมีความสะดวก
- ๑๑) สถานีตำรวจควรมอบหมายให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่สายตรวจเป็นผู้มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลการออกตรวจของเจ้าหน้าที่สายตรวจเพื่อนำไปเป็นข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมต่อไป
- ๑๒) ควรที่จะส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สายตรวจมีการวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อนำมาเป็นข้อมูลสำคัญในการจัดสายตรวจ

จากหลักการแก้ไขปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทำให้สามารถนำเสนอแนวปฏิบัติในการจัดสายตรวจดังนี้

- ๑) การดำเนินการจัดสายตรวจที่อิงกับคู่มือการจัดสายตรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะช่วยสร้างความเข้มข้นในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

๒) ควรเผยแพร่แนวทางการจัดสายตรวจใจให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคนได้รับทราบ

๓) การปรับแผนการจัดสายตรวจควรดำเนินการเป็นระยะๆ โดยต้องพิจารณาข้อมูลที่ได้รับจากการวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่เป็นหลัก

๔.) ผู้บังคับบัญชาควรนำผลการวิเคราะห์โอกาสเกิดปัญหาอาชญากรรมและผู้ที่เกี่ยวข้องที่เป็นเหยื่ออาชญากรรมมาใช้ในการวางแผนการจัดสายตรวจ

๕) ผู้บังคับบัญชาต้องมีการนำผลการวิเคราะห์อาชญากรรม ความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรม เช่น สถานที่หรือสภาพแวดล้อมที่มีการโจรกรรมทรัพย์สินบ่อยครั้ง

๖) ผู้บังคับบัญชาควรชี้แจงเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง ในการดำเนินการจัดสายตรวจเพื่อให้ผู้ปฏิบัติมีความเข้าใจ เช่น เจ้าหน้าที่มีความเข้าใจเป้าหมายการลดสิ่งกระตุ่นการกระทำผิดหรือมีความเข้าใจว่าควรไปตรวจแหล่งมั่วสุ่มใด

๗) การนำเครือข่ายที่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้และทักษะ เรื่องอาชญากรรม จะช่วยลดข้อจำกัดและยกระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติการสายตรวจ การตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัดร่วม

๘) ศึกษาดูงานด้านการจัดสายตรวจจากสถานีตำรวจทั้งในและต่างประเทศจะช่วยให้เกิดแนวคิดที่จะพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาการจัดสายตรวจในพื้นที่

๙) ผู้บริหารสถานีตำรวจควรที่จะเสนอและทดลองรูปแบบการจัดสายตรวจใหม่ ที่คิดว่าเหมาะสมซึ่งสามารถวัดผลที่ได้รับจากการทดลองและนำมาปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสม

๑๐) สถานีตำรวจควรนำคู่มือการปฏิบัติในการจัดและควบคุมสายตรวจ พ.ศ. ๒๕๔๓ มาพัฒนาร่วมกับเจ้าหน้าที่สายตรวจ เพื่อที่จะนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่รับผิดชอบ

๑๑) สถานีตำรวจควรกำหนดการจัดสายตรวจเพื่อป้องกันกาเกิดอาชญากรรม เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาเพื่อก้าวสู่ตำแหน่งต่อไป

๑๒) เจ้าหน้าที่ตำรวจควรชี้แจงเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงในการดำเนินการออกตรวจเพื่อให้ผู้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายมีความรู้ ความเข้าใจ

๕.๑.๓ ด้านการสร้างเครือข่ายในระดับสถาบันตำรวจ มีหลักการสำคัญดังนี้

- ๑) ทำให้เห็นว่าการสร้างเครือข่ายมีประโยชน์โดยชี้ให้เห็นผลประโยชน์ต่องานการทำงานและตนเอง
- ๒) กำหนดกลุ่มเป้าหมายของเครือข่ายและชี้ให้เห็นถึงประโยชน์และยกตัวอย่างกรณีความสำเร็จในสถานีตำรวจที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกันชี้แจงหรือยกตัวอย่างที่นำเครือข่ายที่ช่วยสร้างประสิทธิภาพและผ่อนปรนภาระงานให้ง่ายขึ้นได้อย่างไรบ้าง
- ๔) กำหนดเป็นนโยบายโดยให้ผู้บริหารแสดงความคิดหรือทัศนคติว่าเป็นสัญลักษณ์ของการสร้างเครือข่ายตั้งแต่ ผก. จนถึงรองสวป. เช่นการลงพื้นที่ตามประชาคม สายตรวจประจำตำบล เป็นต้นและกำหนดกลไกในการพัฒนา การเชื่อมเครือข่ายที่เป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น
- ๕) การจัดตั้งกลไกจะช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดการสร้างหรือประสานสมาชิกเครือข่ายพร้อมกับสร้างประโยชน์จากเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอเช่น การกำหนดให้มี ๑ ตำรวจ ๔ อาสาที่ใช้ในจุดตรวจหรือ กำหนดให้มีการตั้งเป้าหมายในการสร้างสมาชิกในเครือข่ายที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีโดยต้องแสดงให้เห็นว่าสมาชิกเครือข่ายเดิมยังอยู่และปฏิบัติงานในเครือข่ายได้อย่างไรบ้าง
- ๖) มีการจัดอบรมการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างง่ายจนถึงขั้นสอนเพื่อให้ประยุกต์ใช้ได้จริงในการสร้างประสิทธิภาพของเครือข่ายและกำหนดความรับผิดชอบพื้นที่ในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน
- ๗) ปรับเปลี่ยนทัศนคติในการมองเครือข่ายของเจ้าหน้าที่
- ๘) ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกสมาชิกรวมทั้งตรวจสอบคุณสมบัติและประวัติ
- ๙) เรียนรู้เทคนิคในการกำหนดตัวบุคคลจากกรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จในพื้นที่ใกล้เคียง
- ๑๐) สร้างกลไกเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสมาชิกกับสถานีทั้งในแง่การรับและการส่งข้อมูลที่ชัดเจนขึ้น
- ๑๑) กำหนดให้มีการนำข้อมูลต่างๆมาใช้ประโยชน์อย่างจริงจังโดยเครือข่ายทั้งการหาทรัพยากร การขอกำลังสนับสนุนจากภาคประชาชน ประสานหน่วยงานหลักในพื้นที่รวมทั้งการให้ข้อมูลคำปรึกษาในการป้องกันตนเองของชุมชน
- ๑๒) ฝึกอบรมหรือมีการเป็นพี่เลี้ยงเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติและประชาชนที่เป็นเครือข่ายให้เพิ่มพูนศักยภาพในการวิเคราะห์อาชญากรรมระดับพื้นฐานในพื้นที่อย่างเป็นระบบ

- ๑๓) มีการสร้างสมาชิกจำนวนมากเพื่อให้มีความทนและกำลังพลที่ทดแทน
 เมื่อมีความจำเป็นโดยต้องกระจายความรู้และข้อมูลข่าวสารให้ทราบ
 อย่างเท่าเทียมกัน

นอกจากหลักการสำคัญในการช่วยสร้างเครือข่ายที่เป็นประโยชน์ในเชิงประยุกต์ใช้แล้วแนว
 ปฏิบัติของสถานีที่ควรต้องดำเนินการมีดังนี้

- ๑) กำหนดบทบาทความรับผิดชอบให้ตำรวจดูแลเครือข่ายในแต่ละพื้นที่
 อย่างชัดเจนและกำหนดภาระที่เป็นผลลัพธ์ของการสร้างเครือข่าย
 เช่น ๑ สายตรวจ ๓ ข่าว / สัปดาห์.
- ๒) มีประวัติและระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายที่ทำให้ทุกคนในสถานี
 สามารถเชื่อมต่อได้ง่ายโดยมีข้อมูลเบอร์โทรศัพท์
- ๓) ส่งเสริมการพัฒนาด้านอื่นๆ โดยอาจเลือกแกนนำหรือผู้ที่สามารถเรียนรู้
 และพัฒนาทักษะด้านนั้นก่อนเช่นการพัฒนาทักษะการวิเคราะห์
 อาชญากรรมที่อาจทำเป็นระยะๆ ที่นี้ต้องมองว่าจะสามารถถ่ายทอด
 ทักษะเหล่านั้นไปยังสมาชิกโดยไม่สูญหาย
- ๔) พัฒนารูปแบบการเลือกใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพที่หาได้ในพื้นที่
 หลากหลายร่วมกันทั้งเจ้าหน้าที่และสมาชิก
- ๕) ปรับเปลี่ยนความเชื่อว่าประชาชนไม่รู้โดยอาศัยคัดเลือกคนที่มีศักยภาพ
 มาฝึกหัดและช่วยงาน
- ๖) ผูกอบรมและสร้างการเรียนรู้ในการวิเคราะห์อาชญากรรมและกำหนด
 เป้าหมายและวางแผนร่วมกัน
- ๗) จัดทำระบบฐานข้อมูลแบบฟอร์มอย่างร่วมกันทั้งนี้ควรสอดคล้อง
 กับการเก็บข้อมูลที่เชื่อมโยงกับความต้ององการและแบบฟอร์มของ
 สถานีจะทำให้ข้อมูลนำไปใช้ได้โดยไม่เป็นภาระและไม่ตกหล่น
- ๘) มีการนำข้อมูลปัญหาอาชญากรรมมากำหนดเป้าหมายร่วมกันและ
 วางแผนป้องกันโดยอาจทำแผนพัฒนาระยะเวลาที่ประชาชนจะ
 สามารถดูแลตนเองง่ายขึ้นข้อจำกัดที่มีหากขาดเรื่องใดก็ตาม
 สนับสนุนทั้งนี้อาจพิจารณาความเป็นไปได้ในแต่ละพื้นที่ประกอบซึ่ง
 ย่อมมีข้อจำกัดแตกต่างกัน ในการวางแผนนั้นนอกจากกำหนด
 มาตรการแล้วเป้าหมายยังสามารถนำมาใช้ในการประเมิน
 ความสำเร็จของการดำเนินการร่วมของเครือข่าย
- ๙) การนำตัวอย่างความสำเร็จการสร้างเครือข่ายของผู้กำกับจะช่วย
 กระตุ้นให้เกิดการสร้างเครือข่ายของสถานีเพิ่มมากขึ้น
- ๑๐) ผู้กำกับต้องแสดงมุ่งมั่นและกำกับดูแลให้มีการดำเนินการในกิจกรรม
 การสร้างเครือข่ายอย่างจริงจัง

- ๑๑) เครือข่ายในทุกรูปแบบความเชื่อมโยงกับการจัดสายตรวจและ
กิจกรรมการวิเคราะห์เครือข่าย
- ๑๒) การมีศูนย์เครือข่ายย่อยที่เป็นกิจกรรมจะช่วยเหลือระดับการมีส่วน
ร่วมและการจัดกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น
- ๑๓) จัดระบบการจัดเก็บข้อมูลเช่นข้อมูลพื้นที่ ข้อมูลสมาชิก การติดต่อ
และข้อมูลการวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่ในศูนย์เครือข่ายย่อยที่
พร้อมจะนำไปใช้ประโยชน์ในงานป้องกันอาชญากรรม
- ๑๔) ควรกำหนดเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายรับผิดชอบในการสร้างเครือข่าย
- ๑๕) ผู้กำกับควรกำกับดูแลและกระตุ้นให้มีการสร้างจำนวนเครือข่ายให้
เพิ่มขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบที่กำหนด
- ๑๖) กำหนดให้ผู้รับผิดชอบจัดทำแผนการทำกิจกรรมโดยระบุให้กิจกรรม
เหล่านั้นมีกิจกรรมการวิเคราะห์อาชญากรรมและการตั้งด่าน จุดสกัด
และการจัดสายตรวจ
- ๑๗) ควรกำหนดสัดส่วนตำรวจและความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับ
สมาชิกในเครือข่ายอย่างเปนทางการโดยประชาชนพื้นที่ผู้เกี่ยวข้อง
รับทราบ
- ๑๘) มีการทำกิจกรรมและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอทั้งที่
เป็นการพบปะ ทำกิจกรรมหรือสื่อสารโดยเทคโนโลยีเป็นระยะๆ
โดยเฉพาะกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการวิเคราะห์อาชญากรรม
- ๑๙) เจ้าหน้าที่ตำรวจควรเป็นพี่เลี้ยงให้สมาชิกเครือข่ายการแลกเปลี่ยน
ข้อมูลและ เครือข่ายการทำงานร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง
การวิเคราะห์อาชญากรรมให้มีความเป็นชุมชนกับปฏิบัติในเรื่องนี้
การวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อยกระดับการทำงานด้านการป้องกัน
๒๐) ควรจัดอบรมเจ้าหน้าที่และสมาชิกในเครือข่ายให้สามารถประยุกต์ใช้
เทคโนโลยีสื่อสารที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพในการรักษา การ
สร้างและการขยายเครือข่าย
- ๒๑) ควรสร้างจุดเชื่อมโยงเครือข่ายที่อาจใช้การจัดการจัดทำรายงาน การ
รับส่งข้อมูลข่าวสารเพื่อให้สามารถจัดการกับข้อมูลที่ได้รับจาก
เครือข่ายให้มีประสิทธิภาพได้
- ๒๒) ยกระดับความเป็นทางการหรือประกาศหรือประชาสัมพันธ์ให้สังคม
รับรู้ว่ามีสมาชิกของเครือข่ายมีความสำคัญในการทำงาน
- ๒๓) เจ้าหน้าที่ควรหาจุดศูนย์กลางของเครือข่ายและใช้เป็นแกนยึดในการ
ทำกิจกรรมและการรวมศูนย์ข้อมูลเพื่อรับส่งระหว่างสถานีและ
สมาชิกในเครือข่าย

- ๒๔) ควรกำหนดให้ความสามารถในการเชื่อมโยงเครือข่ายที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ช่วยการระดมทรัพยากรและข้อมูลข่าวสารให้มากที่สุดเป็นผลงานที่ได้รับการยกย่องและผูกโยงกับการให้รางวัลอย่างชัดเจน

ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นข้อเสนอเชิงเทคนิคที่คาดหวังว่าสถานีตำรวจจะนำไปดำเนินการโดยศึกษาในรายละเอียดที่เหมาะสมกับบริบทของสถานีตำรวจแต่ละแห่ง และเชื่อว่าการนำหลักการและแนวทางที่ได้นำเสนอทั้งในการจัดระบบข้อมูลและการวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่ายจะช่วยประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม อย่างไรก็ตามข้อเสนอแนะดังกล่าวที่ได้จากการศึกษาวิจัยควรนำไปสู่การดำเนินการและพิสูจน์อย่างเป็นรูปธรรมว่าสถานีใดนำไปใช้แล้วผลโดยต่อมามีการวัดผลทั้งในแง่แนวโน้มอัตราการเกิดคดีเทียบกับจำนวนประชากรในพื้นที่ ความสงบสุข หรือแม้แต่คุณภาพชีวิตของประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เพิ่มขึ้นเป็นสิ่งที่จะต้องออกแบบการทดลองเพื่อพิสูจน์ผลอย่างเป็นรูปธรรมและชี้ให้เห็นผลที่เกิดขึ้นในเชิงประจักษ์ ขณะที่ข้อจำกัดของการดำเนินการอาจเป็นระดับนโยบายที่ไม่เอื้อ ดังนั้นงานวิจัยครั้งนี้จึงมีข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายเพิ่มเติมโดยจะพิจารณาจากแง่ใจความสำเร็จที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานที่กำหนดจากหลักการและแนวปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจผ่านการบริหารอาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่าย

๕.๒ ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

- ๕.๒.๑ ผู้บริหารในสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องแสดงให้เห็นว่าให้ความสำคัญและเล็งเห็นประโยชน์ของการวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจ และการสร้างเครือข่ายในการป้องกันอาชญากรรมในระดับต่างๆ
- ๕.๒.๒ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรสนับสนุนหลักสูตรการฝึกอบรมที่ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชญากรรมสำหรับเจ้าหน้าที่
- ๕.๒.๓ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรต้องกำหนดขอบเขตการวิเคราะห์อาชญากรรมที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานในแต่ละระดับภาค ระดับจังหวัด ไปจนถึงระดับสถานีตำรวจ โดยอาจกำหนดกรอบการวิเคราะห์ที่เลือกเพื่อเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจ
- ๕.๒.๔ สนับสนุนอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมาเพื่อให้สถานีตำรวจใช้เพื่อการสื่อสารรับส่งข้อมูลให้มากขึ้นและเพิ่มความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์อาชญากรรมในพื้นที่
- ๕.๒.๕ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีนโยบายที่กำหนดและส่งเสริมให้สถานีตำรวจแต่ละแห่งจัดทำคู่มือการวิเคราะห์อาชญากรรมสำหรับใช้ในสถานีตำรวจ
- ๕.๒.๖ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำหนดเป็นหลักสูตรการวิเคราะห์อาชญากรรมเพื่อใช้ในการพัฒนาเพื่อก้าวสู่ตำแหน่งโดยอาจมีเงินตอบแทนเพิ่มเติมหากสอบผ่าน

๕.๒.๗ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนให้แต่ละสถานีตำรวจนำข้อมูลอาชญากรรมและผลการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการออกตรวจโดยพิจารณาแนวทางการปฏิบัติในมิติของสถานที่และมีระยะเวลาเป็น

๕.๒.๘ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรจัดประกวดผลงานการวิเคราะห์อาชญากรรมในระดับต่างๆ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเทคนิคการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ในระดับสถานีตำรวจ

๕.๒.๙ สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องกระจายอำนาจและสนับสนุนทรัพยากรที่เอื้อหรือสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดรูปแบบการจัดสายตรวจของสถานีตำรวจแต่ละสถานีได้ด้วยตัวเอง

๕.๒.๑๐ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีนโยบายและสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาดูงานด้านการจัดสายตรวจจากสถานีตำรวจทั้งในและต่างประเทศจะช่วยให้เกิดแนวคิดที่จะพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาการจัดสายตรวจในพื้นที่

๕.๒.๑๑ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีนโยบายสนับสนุนการให้ความรู้และจัดอบรมการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างง่ายจนถึงขั้นสอนเพื่อให้ประยุกต์ใช้ได้จริงในการสร้างประสิทธิภาพของเครือข่ายและกำหนดความรับผิดชอบที่ในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน

๕.๒.๑๒ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรผลักดันกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่และสมาชิกในเครือข่ายสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพในการรักษา การสร้างและการขยายเครือข่ายในพื้นที่

๕.๒.๑๓ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรสนับสนุนระบบการเฝ้าระวังทั้งในแง่ค่าตอบแทนและการส่งเสริมในการพัฒนาในสายงานที่สูงขึ้น โดยมีการผูกโยงผลการทำงานกับการวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดระบบสายตรวจและการสร้างเครือข่าย

๕.๓ การศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

๕.๓.๑ นำรูปแบบการเพิ่มประสิทธิภาพที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปทดลองปฏิบัติและวัดผลสำเร็จ โดยออกแบบทดลองเพื่อทดสอบผลที่ได้รับจากการดำเนินการตามตัวแบบ

๕.๓.๒ ศึกษาคำถามสัมพันธของตัวแปรในเชิงจิตวิทยาของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ตำรวจต่อการนำแนวทางด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่ายมาสร้างประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรมในระดับสถานีมาปฏิบัติ

๕.๓.๓ ศึกษารูปแบบในการจัดการความรู้ในด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจ และการสร้างเครือข่ายเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับสถานี

๕.๓.๔ ศึกษานวทางการบริหารงานบุคคลที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่าย

บรรณานุกรม

- กองบัญชาการตำรวจนครบาล.(๒๕๓๘).เอกสารประกอบหลักสูตรการฝึกอบรมโครงการพัฒนาบุคลากรฝ่ายป้องกันอาชญากรรมของกองบัญชาการตำรวจนครบาล.กรุงเทพฯ.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย และคณะ.(๒๕๕๑).ยุทธวิธีชุมชน: การเปิดพื้นที่ของชุมชนในการอำนวยความสะดวก.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์เดียนตุลา.
- เฉลิมเกียรติ ศรีวรขาน.(๒๕๕๓).หลักการและแนวคิดการป้องกันอาชญากรรมแบบมีส่วนร่วม.กรุงเทพฯ:เอสอาร์.พรินติ้ง แมส โปรดักส์.
- ปราชาดี วลัยเสถียรและคณะ(๒๕๕๓).กระบวนการทำงานและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา.กรุงเทพฯ:สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- พระมหาสุทนต์ อากาศโร (อบอู่).(๒๕๕๗).เครือข่าย :ธรรมชาติ ความรู้และการจัดการ.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์เดียนตุลา.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ .(๒๕๕๓). คู่มือการปฏิบัติในการจัดและควบคุมสายตรวจ.กรุงเทพฯ.ม.ปพ.สัญญา บัวเจริญ,พล.ต.ต. (๒๕๕๒) . รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์การสร้างเครือข่ายการข่าวอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- อรรถย์ ก็กผล (๒๕๕๓) การมีส่วนร่วมของประชาชน : ความท้าทายของนักบริหารรัฐกิจในสังคมประชาธิปไตย ในอัมพร อ่างลักษณ์ (บรรณาธิการ) . การบริหารการปกครองสาธารณะ : การบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ ๒๑ , ปทุมธานี :โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,หน้า ๘๕-๑๐๕.
- Bardach, E.(๑๙๙๘).Getting Agencies to work together : The Practiceand Theory of Managerial Craftmanship,Brooking Instutionship Press,Washington .DC.
- Ailen, B. V.(๒๐๐๖).Criminal Investigation Inseach of the Truth.Preason Prentice Hall.
- Boba, R.. (๒๐๐๕). Crime Analysis and Crime Mapping.CA Sang Publication,Inc.
- Cohen,L. E. and Felson, M. (๑๙๗๙). “Social Change and Crime rate trends : A Routine Activity Approach.” American Sociological Review.๔๔:๕๘๘-๖๐๕.
- Emig, G. , Wchifahrt, H. , and Hoffman, U. (๑๙๗๙).Adsorption with Simutaneous Complex Reaction in Both Phases,Demonstreated by the Modelling and Calculation of Counter-Current flow Columns for the Production of Nittric Acid. “Comput.chem.Eng.,๓,๑๕๓.
- Felson,M.(๑๙๙๔).Crime and everyday Life: Insight and Implication for Society .Thousand oaks. CA: Pine Forge Press.
- Jeffery,C R. (๑๙๗๗).Crime Prevention Throuh Environmental Design.Beverly Hill.CA :Sage Publications.
- Bruce,L. T. and Barbara A. K. (๑๙๙๙). Measuring Fairness in Citizen Participation: A Case Study of Moose Management. Society and Natural Resources ๑๑(๑), pp.๑๙-๓๗.
- Jerry,R. H. (๒๐๐๗).Integrated Intelligence and Crime Analysis : Enhanced Information Management for Law Enforcement Leaders.Police foundation; Washington DC.

- Osborne,Deborah&Wernnicke,Susan.(၂၀၀၈).**Introduction to crime analysis basic resources for criminal justice practice.** The Haworth Press ; New York.
- Paul,W. B.&Well,Kennth M.(၁၉၉၆).**Criminal Investigation Basic Perspectives.**Prentice-Hall;New Jersey.
- Zimring,F.E. and Hawkin ,Gordon J. (၁၉၈၈).**Deterrence ; the legal in crime control.** Chicago:University of Chicago Press.

ผนวก ก

การศึกษาวិจัยเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับ
สถานีตำรวจ ผู้วิจัยได้ทำการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิง
ปริมาณ (Quantitative data analysis) เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาของกรมวิเคราะห์อาชญากรรม
การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่าย ซึ่งผลการศึกษาในส่วนนี้เป็นการศึกษายืนยันในปัจจุบัน
กระบวนการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ หลังจากนั้นก็
นำผลการศึกษาดังกล่าวนี้ไปพัฒนาเป็นตัวแบบการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมและนำไปดำเนินการทดสอบ ยืนยันต่อไป สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
๒. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการวิเคราะห์
อาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่ายซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชน
เห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับ
สถานีตำรวจ
๓. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการวิเคราะห์
อาชญากรรม การจัดสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานี
ตำรวจได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมใน
ระดับสถานีตำรวจ
๔. การเปรียบเทียบความเห็นว่ากิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม การจัดสายตรวจ
และการสร้างเครือข่ายซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกัน
และปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ กับกิจกรรมทั้ง ๓ ด้านซึ่งเจ้าหน้าที่
ตำรวจในสถานีตำรวจได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ โดยใช้สถิติ T-test

๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สำรวจ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ อาชีพ อาชีพ การศึกษาที่สำรวจ ตำแหน่ง หน้าที่รับผิดชอบ ประสบการณ์การทำงานและการฝึกอบรม สามารถสรุปได้ดังนี้

๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สำรวจ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (๑๘๐ คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๑. เพศ		
ชาย	๑๗๐	๙๕.๐
หญิง	๙	๕.๐
รวม	๑๗๙	๑๐๐.๐๐
๒. อายุ		
ไม่เกิน ๒๕ ปี	๑	๐.๖
๒๖ - ๒๙	๑๐	๕.๖
๓๐ - ๓๔	๒๑	๑๑.๗
๓๕ - ๓๙	๔๔	๒๔.๔
๔๐ - ๔๔	๔๖	๒๕.๖
๔๕ ปี ขึ้นไป	๕๕	๓๐.๑
รวม	๑๘๐	๑๐๐.๐๐
๓. อาชีพราชการ		
ไม่เกิน ๑๐ ปี	๓๗	๒๐.๘
๑๑ - ๒๐	๘๓	๔๖.๖
๒๑ - ๓๐	๓๘	๒๑.๓
๓๑ - ๔๐	๒๐	๑๑.๓
รวม	๑๗๘	๑๐๐.๐๐

๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (๑๘๐ คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๔. สถานีตำรวจ		
สถ. บางแก้ว	๑๕	๘.๓
สถ. เมืองตรัง	๑๕	๘.๓
สน. บางพลัด	๑๗	๙.๔
สถ. หนองกรุง	๑๕	๘.๓
สถ. เมืองระยอง	๒๐	๑๑.๓
สถ. เมืองสระแก้ว	๑๕	๘.๓
สถ. นางรอง	๑๕	๘.๓
สถ. อ่าวลึก	๑๕	๘.๓
สถ. เวียงสา	๑๘	๑๐.๐
สถ. ลำปลายมาศ	๑๔	๗.๘
สถ. เมืองสุโขทัย	๑๔	๗.๘
สถ. เมืองลพบุรี	๗	๓.๙
รวม	๑๘๐	๑๐๐.๐๐
๕. ตำแหน่ง		
ผ.หมู่ ป้องกันและปราบปราม	๑๑๖	๗๕.๘
ผ.หมู่ งานจราจร	๗	๔.๖
ผ.หมู่ สืบสวนสอบสวน	๖	๓.๙
ผ.หมู่ ธุรการ	๓	๒.๐
รองสารวัตรปราบปราม	๑๒	๗.๘
สารวัตรปราบปราม	๘	๕.๒
รองผู้กำกับปราบปราม	๑	๐.๗
รวม	๑๕๓	๑๐๐.๐๐

๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สำรวจ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (๑๘๐ คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๖. หน้าที่รับผิดชอบ		
สายตรวจและชุมชนสัมพันธ์	๑๐๑	๖๑.๖
ธุรการ	๑๐	๖.๑
อื่นๆ	๕๙	๓๒.๓
รวม	๑๖๔	๑๐๐.๐๐
๗. ประสบการณ์ทำงานในสถานีดำรวจปัจจุบัน		
ไม่เกิน ๑๐ ปี	๙๕	๕๒.๘
๑๑ - ๑๔	๑๘	๑๐.๐
๑๕ - ๑๙	๒๒	๑๒.๑
๒๐ - ๒๔	๑๔	๗.๘
๒๕ - ๒๙	๑๐	๕.๖
๓๐ ปี ขึ้นไป	๒๑	๑๑.๗
รวม	๑๘๐	๑๐๐.๐๐
๘. ประสบการณ์ด้านการป้องกันและปราบปราม		
๑-๓ ปี	๒๑	๑๑.๙
๓ ปีขึ้นไป	๑๔๗	๘๓.๖
ไม่ทราบ	๘	๔.๕
รวม	๑๗๖	๑๐๐.๐๐
๙. ประสบการณ์ด้านการอบรม		
เคย	๑๓๘	๘๔.๐
ไม่เคย	๒๗	๑๖.๐
รวม	๑๖๕	๑๐๐.๐๐

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง ๑.๑ พบว่า เพศ เมื่อพิจารณาในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พบว่าเป็นเพศชายจำนวน ๑๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐ เพศหญิงจำนวน ๙ คนคิดเป็นร้อยละ ๕.๐ อายุ เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พบว่าส่วนใหญ่มีอายุ ๔๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๑ ส่วน อายุราชการส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง ๑๑ - ๒๐ ปี จำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๖ สถานีตำรวจ พบว่ากลุ่มตัวอย่างตำรวจส่วนใหญ่ประจำสถานีระยอง จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓ รองลงมา คือเวียงสา จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐ และบางพลี จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๔ ฉลองกรุง สระแก้ว นางรองละอ่าลิก มีจำนวนเท่ากันคือ ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๓ สถานีลำปลายมาศ สุโขทัย มีจำนวนเท่ากันคือ ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๘ และสถานีลพบุรี จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๙ ด้านตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่ง ผอ.หมู่ปราบปราม จำนวน ๑๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๘ และมีหน้าที่รับผิดชอบด้านสายตรวจและชุมชนสัมพันธ์จำนวน ๑๐๑ คน คิดออกมาเป็นร้อยละ ๖๑.๖ และอื่นๆ จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓ ด้านประสบการณ์ทำงานสถานีตำรวจปัจจุบันพบว่าทำงานไม่เกิน ๑๐ ปี จำนวน ๙๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๘ ส่วนประสบการณ์ด้านการป้องกันและปราบปรามของเจ้าหน้าที่ตำรวจมากกว่า ๓ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๖ และประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจเคยฝึกอบรมจำนวน ๑๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๐

ข้อมูลทั่วไปของประชาชนได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือนอาชีพ สถานีตำรวจที่ดูแลบ้าน ระยะทางถึงสถานีตำรวจ ความสัมพันธ์กับสถานีตำรวจ สามารถสรุปได้ดังนี้

๑.๒ ข้อมูลทั่วไปของประชาชน

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (๑๘๐ คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๑. เพศ			
ชาย	๑๑๖	๖๗.๔	
หญิง	๕๖	๓๒.๖	
รวม	๑๗๒	๑๐๐.๐๐	

๑.๒ ข้อมูลทั่วไปของประชาชน (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (๑๘๐ คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๒.อายุ		
ไม่เกิน ๒๐ ปี	๘	๔.๔
๒๐ - ๒๔	๖	๓.๓
๒๕ - ๒๙	๑๕	๘.๓
๓๐ - ๓๔	๒๔	๑๓.๓
๓๕ - ๓๙	๓๕	๑๙.๔
๔๐ ปี ขึ้นไป	๙๒	๕๑.๓
รวม	๑๘๐	๑๐๐.๐๐
๓. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	๒๖	๑๖.๑
มัธยมศึกษาตอนต้น	๓๐	๑๖.๖
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	๕๕	๓๐.๖
อนุปริญญา/ปวส.	๑๘	๑๐.๖
ปริญญาตรี	๓๑	๑๗.๓
สูงกว่าปริญญาตรี	๑	๐.๖
รวม	๑๖๑	๑๐๐.๐๐
๔. รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน		
ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท	๖๙	๓๘.๓
๕,๐๐๑- ๑๐,๐๐๐	๖๘	๓๗.๘
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๒๒	๑๒.๒
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๑๐	๕.๖
๒๐,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐	๓	๑.๗
มากกว่า ๒๕,๐๐๐ ขึ้นไป	๘	๔.๔
รวม	๑๘๐	๑๐๐.๐๐

๑.๒ ข้อมูลทั่วไปของประชาชน (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (๑๘๐ คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๕. อาชีพ		
รับจ้าง	๘๗	๕๒.๔
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	๓๐	๑๘.๑
แม่บ้าน	๒	๑.๒
นักศึกษา	๓	๑.๘
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๔	๘.๔
เกษตรกร/ชาวสวน	๓๐	๑๘.๑
รวม	๑๖๖	๑๐๐.๐๐
๖. สถานที่ดำรงชีวิตในบ้าน		
สภ. บางแก้ว	๑๗	๙.๔
สภ. เมืองตรัง	๑๖	๘.๙
สภ. บางพลัด	๑๖	๘.๙
สภ. ฉลองกรุง	๑๕	๘.๓
สภ. เมืองระยอง	๑๗	๙.๔
สภ. เมืองสระแก้ว	๑๕	๘.๓
สภ. นางรอง	๑๖	๙.๐
สภ. อ่าวลึก	๑๕	๘.๓
สภ. เวียงสา	๑๕	๘.๓
สภ. ลำปลายมาศ	๑๖	๘.๙
สภ. เมืองสุโขทัย	๑๕	๘.๓
สภ. เมืองลพบุรี	๗	๔.๐
รวม	๑๘๐	๑๐๐.๐๐

๑.๒ ข้อมูลทั่วไปของประชาชน (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (๑๕๐ คน)	ร้อยละ (๑๐๐%)
๘.ระยะทางถึงสถานี		
๑-๓ กม.	๔๔	๔๑.๕
๔-๖ กม.	๑๙	๑๗.๙
๗-๑๐ กม.	๒๒	๒๐.๘
มากกว่า ๑๐ กม.	๒๑	๑๙.๘
รวม	๑๐๖	๑๐๐.๐๐
๘.ความสัมพันธกับสถานี		
ผู้รับบริการทั่วไป	๗๙	๕๓.๐
ร่วมกิจกรรม	๖๑	๔๐.๙
เคยเป็น กต.ตร. สถานี	๕	๓.๔
อื่นๆ	๔	๒.๗
รวม	๑๔๙	๑๐๐.๐๐

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง ๑.๒ พบว่า เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน ๑๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๔ เพศหญิงจำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖ อายุส่วนใหญ่มีอายุ ๔๐ ปี ขึ้นไป จำนวน ๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๓ ระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ปวช/ปวท จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๒ ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๓ ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง จำนวน ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๔ ประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่สถานีตำรวจบางแก้ว และระยอง มีจำนวนเท่ากับจำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๔ รองลงมาคือสถานีตำรวจบางระจิงมีจำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐ ด้านระยะทางจากบ้านถึงสถานีตำรวจส่วนใหญ่มีระยะห่างจากบ้านถึงสถานีตำรวจ ๑-๓ กม. มีจำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๕ และในด้านความสัมพันธ์กับสถานีตำรวจส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในลักษณะผู้รับบริการทั่วไป จำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๐ รองลงมาคือร่วมกิจกรรมต่างๆกับสถานีตำรวจมีจำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๙

๒. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการวิเคราะห์ อาชญากรรม การจัดสายตรวจและการสร้างเครือข่ายซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนเห็นว่า จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

๒.๑ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่า จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

กิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	อันดับ
- มีการรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมที่หลากหลาย ในพื้นที่ ซึ่งมาจากการรับแจ้งเหตุ ข้อมูลจากสายตรวจ ข้อมูลจากการประมวลผลของสถานีตำรวจ ข้อมูลจากฝ่ายสืบสวน รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการประชุมหรือสื่อสารกับประชาชน	๔.๒๑	.๖๒๑	๒
- มีข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ที่สำคัญต่อการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมครบถ้วน เช่น ร้านทอง ร้านสะดวกซื้อ ชุมชน ธนาคาร สถานบริการ โรงเรียน	๔.๒๓	.๖๐๒	๑
- ผู้บังคับบัญชาสั่งการหรือกำกับให้มีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและครบถ้วน	๔.๒๑	.๖๙๐	๓
- มีการจัดระบบจัดเก็บข้อมูลทั้งในการค้นหา สำหรับผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น	๔.๒๐	.๖๕๐	๔
- มีการจัดแสดงข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมที่ทำให้เจ้าหน้าที่ทุกคนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและใช้ประโยชน์ได้จริง	๔.๑๒	.๗๑๔	๙
- จัดให้มีผู้รับผิดชอบในงานรวบรวม วิเคราะห์ และจัดเก็บข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นในการวิเคราะห์อาชญากรรม	๔.๑๕	.๖๕๘	๗
- มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ อาชญากรรมแต่ละประเภทอย่างเป็นทางการ และจัดเก็บเป็นลายลักษณ์อักษร สามารถสืบค้นได้ เช่น การวิเคราะห์อาชญากรรมรายเดือน	๔.๑๒	.๖๐๗	๘
- มีการประชุมอย่างไม่เป็นทางการเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอาชญากรรม	๔.๐๒	.๗๕๒	๑๓
- มีการจัดทำแผนที่อาชญากรรม นาฬิกา อาชญากรรมหรือรูปแบบอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการลดอาชญากรรม	๔.๑๑	.๖๒๔	๑๐
- มีการวิเคราะห์พื้นที่ซึ่งมีอาชญากรรมเกิดสูงเพื่อทราบเป้าหมายและเวลาที่ต้องเน้นการป้องกัน อาชญากรรมเป็นพิเศษ	๔.๑๘	.๖๔๙	๕

- มีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติและมาตรการที่ได้
จากการวิเคราะห์ข้อมูล ๓.๙๙ .๖๕๘ ๑๔
- มีการกระจายและสื่อสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์
ในการป้องกันอาชญากรรมกับเจ้าหน้าที่
ผู้เกี่ยวข้อง ๔.๑๑ .๖๓๕ ๑๑
- มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และกระจายข้อมูล
จากกรณีวิเคราะห์อาชญากรรมสู่กลุ่มเป้าหมาย
- มีการนำข้อมูลจากกรณีวิเคราะห์อาชญากรรม
หรือจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจไปใช้ในการ
ให้ความรู้กับประชาชน ๔.๐๗ .๗๒๔ ๑๒

ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	$\bar{X}$ =	SD. =
ด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมรวม	๔.๑๕	.๔๘๗

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตารางที่ ๒.๑ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ
ความเห็นว่ากิจกรรมด้านกาวิเคราะห์อาชญากรรมซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าช่วยเพิ่ม
ประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๕ , SD. = .๔๘๗) กิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่า
จะช่วยให้ประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ ๕ อันดับ
แรกดังนี้ คือ อันดับหนึ่งคือ การมีข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ที่สำคัญต่อการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมครบถ้วน เช่น ร้าน ร้านสะดวกซื้อ ชุมชน ธนาคาร สถานีบริการ โรงเรียน ($\bar{X}$ = ๔.๒๓ ,
SD. = .๖๐๒) อันดับสอง คือ มีการรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมที่หลากหลายในพื้นที่ ซึ่งมาจากการ
รับแจ้งเหตุ ข้อมูลจากสายตรวจ ข้อมูลจากการประมวลเหตุของสถานีตำรวจ ข้อมูลจากฝ่าย
สืบสวน รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการประชุมหรือสื่อสารกับประชาชน ($\bar{X}$ = ๔.๒๑ , SD. = .๖๐๒)
ต่อมาคือผู้บังคับบัญชาสั่งการหรือกำชับให้มีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและครบถ้วน ($\bar{X}$
= ๔.๒๑ , SD. = .๖๙๐) การจัดทำระบบจัดเก็บข้อมูลทั้งายในการค้นหาสำหรับผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้อง
กับข้อมูลนั้น ($\bar{X}$ = ๔.๒๐ , SD. = .๖๙๐) อันดับห้ามีการวิเคราะห์พื้นที่ซึ่งมีอาชญากรรมเกิดสูงเพื่อ
ทราบเป้าหมายและเวลาที่ต้องเน้นการป้องกันอาชญากรรมเป็นพิเศษ ($\bar{X}$ = ๔.๑๘ , SD. = .๖๔๙)

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมซึ่ง
เจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับ
สถานีตำรวจ ๓ อันดับสุดท้ายมีดังนี้ คือ มีการนำข้อมูลจากกาวิเคราะห์อาชญากรรมหรือจากการ
ปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจไปใช้ในการให้ความรู้กับประชาชน ($\bar{X}$ = ๔.๐๗ , SD. = .๗๒๔) มีการ
ประชุมอย่างไม่เป็นทางการเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอาชญากรรม ($\bar{X}$ = ๔.๐๒ , SD. = .๗๕๒)
อันดับสุดท้ายคือมีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติและมาตรการที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X}$ =
๓.๙๙ , SD. = .๖๕๘)

๒.๒ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่าการจัดสายตรวจ
ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

กิจกรรมด้านการจัดสายตรวจ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	อันดับ	ระดับ
- มีการวางแผนการตรวจเป็นประจำ มีการนำข้อมูลจากกรวิเคราะห์หาอาชญากรรมมาใช้ในการวางแผนการตรวจ	๔.๒๒	.๖๐๖	๓	มากที่สุด
- มีแผนที่แสดงจุดเกิดจับและกำหนดหน้าที่อย่างชัดเจน	๔.๐๗	.๗๑๑	๑๒	มาก
- มีกลไกกับการดำเนินการตามแผนการตรวจที่วางไว้ เช่น มีแบบฟอร์มรายงาน	๔.๐๗	.๖๒๐	๑๐	มาก
- มีกลไกการส่งหรือสื่อสารข้อมูลระหว่างชุดสายตรวจ	๔.๑๐	.๖๓๑	๘	มาก
- มีการจัดจำนวนชุดสายตรวจ ความถี่ ระยะเวลา การตรวจ เส้นทาง การตรวจที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และโอกาสการเกิดอาชญากรรม	๔.๒๐	.๖๘๓	๕	มาก
- มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สายตรวจในการทำหน้าที่อย่างชัดเจน เช่น การตรวจตู้แดง เส้นทาง การตรวจ การตรวจพื้นที่สุ่มเสี่ยง	๔.๒๔	.๖๔๓	๒	มากที่สุด
- มีการกำหนดจำนวนตู้แดงในแต่ละเขตอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับโอกาสการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่	๔.๑๔	.๗๓๐	๗	มาก
- มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเสริมในงานสายตรวจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ตู้แดงอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ระบบบอกพิกัดตำแหน่งกับระบบสายตรวจ	๓.๙๕	.๘๕๓	๑๗	มาก
- การเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจก่อนออกปฏิบัติงาน การถ่ายทอดข้อมูล การปฏิบัติ แนวทางการปฏิบัติ เช่น การประชุมชี้แจงการปฏิบัติก่อนสายตรวจจะออกปฏิบัติหน้าที่	๔.๒๕	.๖๓๑	๑	มากที่สุด
- มีการตรวจสอบความพร้อมและความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์และยานพาหนะในการปฏิบัติงานสายตรวจ	๔.๒๒	.๖๖๗	๔	มากที่สุด
- มีการเสริมกำลังสายตรวจจากเครือข่ายและภาคส่วนต่างๆ กรณีเห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ	๔.๐๗	.๖๘๖	๑๑	มาก
- มีการวางแผนเพื่อรับความเสี่ยงกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น	๔.๑๗	.๖๔๓	๖	มาก

- มีการกำหนดแผนการตรวจเพื่อป้องกันเหตุร้ายแรง เช่น ตกเตือนนักเรียนที่จับคู่กัน ดีวงสุรา ๔.๐๘ .๗๒๒ ๙ มาก
- มีการจัดสายตรวจชุดพิเศษเพื่อป้องกันมิจฉากรรม ๔.๐๓ .๗๕๗ ๑๔ มาก
- การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลสำหรับการป้องกันอาชญากรรมโดยใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งมาวิเคราะห์โอกาสเกิดอาชญากรรมเพื่อปรับพฤติกรรมของสายตรวจ ๔.๐๕ .๖๗๑ ๑๓ มาก
- การกำหนดระยะเวลาในการรายงานผลการปฏิบัติและการตรวจสอบของผู้บังคับบัญชา ๓.๙๗ .๗๐๙ ๑๖ มาก
- มีการประเมินผลการปฏิบัติเปรียบเทียบกับแผนและนโยบายที่วางไว้ เพื่อนำไปปรับปรุงระบบสายตรวจ ๔.๐๑ .๖๐๖ ๑๕ มาก

ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน			
	๔.๑๐	.๕๐๙	มาก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตารางที่ ๒.๒ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นว่ากิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานตำรวจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๐$, $SD. = ๕.๐๙$) กิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานตำรวจ ๕ อันดับแรกมีดังนี้ คือ มีการตรวจสอบความพร้อมและความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์และยานพาหนะในการปฏิบัติงานสายตรวจ ($\bar{X} = ๔.๒๕$, $SD. = .๖๓๑$) อันดับสอง คือ มีการกำหนดจำนวนผู้ตรวจในแต่ละเขตอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับโอกาสการเกิดอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่ ($\bar{X} = ๔.๒๔$, $SD. = .๖๔๓$) มีการวางแผนการตรวจเป็นประจำ มีการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ในการวางแผนการตรวจ ($\bar{X} = ๔.๒๒$, $SD. = .๖๐๖$) มีการเสริมกำลังสายตรวจจากเครือข่ายและภาคส่วนต่างๆ กรณีที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ($\bar{X} = ๔.๒๒$, $SD. = .๖๖๗$) อันดับที่มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สายตรวจในการทำงานที่อย่างชัดเจน เช่น การตรวจจุดแดง เส้นทาง การตรวจ การตรวจพื้นที่เสี่ยง ($\bar{X} = ๔.๒๐$, $SD. = .๖๘๓$)

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานตำรวจ ๓ อันดับสุดท้ายมีดังนี้ คือ มีการประเมินผลการปฏิบัติเปรียบเทียบกับแผนและนโยบายที่วางไว้ เพื่อนำไปปรับปรุงระบบสายตรวจ ($\bar{X} = ๔.๐๑$, $SD. = .๖๐๖$) การกำหนดระยะเวลาในการรายงานผลการปฏิบัติและการตรวจสอบของผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = ๓.๙๗$, $SD. = .๗๐๙$) อันดับสุดท้าย คือ การเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจก่อนออกปฏิบัติงาน การถ่ายทอดข้อมูลการปฏิบัติ แนวทางการปฏิบัติ เช่น การประชุมชี้แจงการปฏิบัติก่อนสายตรวจจะออกปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = ๓.๙๕$, $SD. = .๙๙๓$)

๒.๓ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการสร้างเครือข่ายซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

กิจกรรมด้านการสร้างเครือข่าย	ค่าเฉลี่ย (X̄)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	อันดับ	ระดับ
- การจัดตั้งกลไกในการประสานงานการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น เช่น ศูนย์ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนในชุมชน	๔.๑๓	.๖๒๐	๒	มาก
- มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรับผิดชอบโดยตรงทำหน้าที่ประสานงานกับเครือข่ายภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น เช่น เจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบดูแลศูนย์ประสานงานเจ้าหน้าที่ด้านชุมชนสัมพันธ์	๔.๑๕	.๕๕๗	๑	มาก
- มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเครือข่ายในการป้องกันปราบปราม	๔.๐๕	.๖๓๑	๑๐	มาก
- มีการจัดโครงการต่างๆ ที่คำนึงถึงการเพิ่มความถี่ในการมีปฏิสัมพันธ์และการขยายเครือข่าย	๓.๙๖	.๖๙๒	๑๘	มาก
- เปิดโอกาสให้สมาชิกในเครือข่ายมีส่วนร่วมในวางแผนมีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเครือข่ายในการป้องกันปราบปราม	๓.๙๘	.๖๙๗	๑๗	มาก
- กำหนดกิจกรรมที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยมุ่งให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี เช่น การแข่งขันกีฬา โครงการให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนในโรงเรียนหรือสถานศึกษา	๔.๐๗	.๖๖๒	๗	มาก
- การสนับสนุนการเพิ่มบทบาทของเครือข่ายในการดำเนินการป้องกันอาชญากรรม เช่น ช่วยทำงาน ตั้งด่าน ออกตรวจ รักษาความสงบเรียบร้อยในถนนวัด แจ่งเบาะเสออาชญากรรม	๔.๐๗	.๖๕๔	๖	มาก
- การแลกเปลี่ยนข้อมูลรายละเอียด เช่นที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ระหว่างสมาชิกเครือข่ายด้วยกันและกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ	๔.๐๘	.๗๕๗	๕	มาก
- มีการใช้เครื่องมือสื่อสารต่างๆที่หลากหลายเป็นช่องทางในการติดต่อกับทุกเครือข่าย เช่น อีเมลล์ จดหมาย เว็บไซต์	๓.๙๔	.๗๙๑	๑๙	มาก
- มีวิธีการดำเนินการกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความหลากหลาย	๔.๐๒	.๖๕๓	๑๑	มาก

ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในแต่ละประเภทเข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ($\bar{X} = 4.10$, $SD. = .678$) มีการสนับสนุนด้านทรัพยากรทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ($\bar{X} = 4.10$, $SD. = .723$) อันดับห้าคือ การแลกเปลี่ยนข้อมูลรายละเอียด เช่นที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ระหว่างสมาชิกเครือข่ายด้วยกันและกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ($\bar{X} = 4.08$, $SD. = .757$)

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่าการสร้างเครือข่ายซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าช่วยเหลือเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ 3 อันดับสุดท้ายมีดังนี้ คือ เปิดโอกาสให้สมาชิกในเครือข่ายมีส่วนในการวางแผนการปฏิบัติงานปฏิบัตินร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเครือข่ายในการป้องกันปราบปราม ($\bar{X} = 3.98$, $SD. = .652$) มีการจัดโครงการต่างๆ ที่คำนึงถึงการเพิ่มความถี่ในการมีปฏิสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.96$, $SD. = .652$) สุดท้ายคือ มีการใช้เครื่องมือสื่อสารต่างๆที่หลากหลายเป็นช่องทางในการติดต่อกับทุกเครือข่าย เช่น อีเมลล์ จดหมาย เว็บไซต์ ($\bar{X} = 3.94$, $SD. = .751$)

2.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมซึ่งประชาชนเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

กิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	อันดับ	ระดับ
- มีการรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมที่หลากหลายในพื้นที่ ซึ่งมาจากกรรับแจ้งเหตุ ข้อมูลจากสายตรวจ ข้อมูลจากการประมวลผลของสถานีตำรวจ ข้อมูลจากฝ่ายสืบสวน รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการประชุมหรือสื่อสารกับประชาชน	4.03	.684	1	มาก
- มีข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ที่สำคัญต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมครบถ้วน เช่น ร้านทอง ร้านสะดวกซื้อ ชุมชน ธนาคาร สถานบริการ โรงเรียน	3.94	.834	8	มาก
- ผู้บังคับบัญชาสั่งการหรือกำกับให้มีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและครบถ้วน	3.87	.828	12	มาก
- มีการจัดที่ระบบจัดเก็บข้อมูลทั้งในการค้นหาสำหรับผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น	3.88	.845	11	มาก
- มีการจัดแสดงข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมที่ทำให้เจ้าหน้าที่ทุกคนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและใช้ประโยชน์ได้จริง	3.83	.878	9	มาก
- จัดให้มีผู้รับผิดชอบในงานรวบรวม วิเคราะห์ และจัดเก็บข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นในการวิเคราะห์อาชญากรรม	3.85	.814	4	มาก
- มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์อาชญากรรม	3.88	.813	3	มาก
อาชญากรรมแต่ละประเภทอย่างเป็นทางการ และจัดเก็บเป็นสายลักษณะอักษร สามารถสืบค้น				

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่าการวิเคราะห้หรือการวิเคราะห์อาชญากรรมซึ่งประชาชนเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ ๓ อันดับสุดท้ายดังนี้ คือ ผู้บังคับบัญชาหรือกำชับให้มีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและครบถ้วน ($\bar{X}$ = ๓.๘๗ , SD = ๐.๘๒๘) มีการจัดทำแผนที่อาชญากรรม นาฬิกาอาชญากรรมหรือรูปแบบอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการลดอาชญากรรม ($\bar{X}$ = ๓.๘๕ , SD = ๐.๐๓๓) และสุดท้ายคือมีการประชุมอย่างไม่เป็นทางการเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอาชญากรรม($\bar{X}$ = ๓.๘๒ , SD = ๐.๙๕๑)

๒.๕ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งประชาชนเห็นว่าช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

กิจกรรมด้านการจัดสายตรวจ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	อันดับ
- มีการวางแผนการตรวจเป็นประจำ มีการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ในการวางแผนการตรวจ	๓.๙๘	.๖๘๖	๖
- มีแผนที่แสดงจุดกำกัวระดับและกำหนดหน้าที่อย่างชัดเจน	๓.๙๖	.๗๗๘	๑๑
- มีผลใกล้กับการดำเนินการตามแผนการตรวจที่วางไว้ เช่น มีแบบฟอร์มรายงาน	๓.๙๘	.๗๔๙	๙
- มีกลไกการส่งหรือสื่อสารข้อมูลระหว่างชุดสายตรวจ	๓.๙๑	.๘๔๔	๑๗
- มีการจัดจำนวนชุดสายตรวจ ความถี่ ระยะเวลา การตรวจ เส้นทาง การตรวจที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และโอกาสการเกิดอาชญากรรม	๓.๙๗	.๗๕๔	๑๐
- มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สายตรวจในการทำหน้าที่อย่างชัดเจน เช่น การตรวจผู้แดง เส้นทาง การตรวจพื้นที่เสี่ยง	๓.๙๘	.๗๓๗	๗
- มีการกำหนดจำนวนผู้แดงในแต่ละเขตอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับโอกาสการเกิดอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่	๓.๙๔	.๘๓๔	๑๕
- มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเสริมในงานสายตรวจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ผู้แดง อิเล็กทรอนิกส์ การใช้ระบบบอกพิกัดตำแหน่งกับระบบสายตรวจ	๓.๙๓	.๗๔๗	๑๖
- การเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจก่อนออกปฏิบัติงาน การถ่ายทอดข้อมูล การปฏิบัติ แนวทางการปฏิบัติ เช่น การประชุมชี้แจงการปฏิบัติก่อนสายตรวจจะออก	๓.๙๙	.๖๓๒	๓

ปฏิบัติหน้าที่					
- มีการตรวจสอบความพร้อมและความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์และยานพาหนะในการปฏิบัติงานสายตรวจ	๓.๙๕	.๖๙๗	๑๒	มาก	
- มีการเสริมกำลังสายตรวจจากเครือข่ายและภาคส่วนต่างๆ กรณีที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ	๓.๙๙	.๗๐๙	๔	มาก	
- มีการวางแผนเพื่อรับมือความเสี่ยงกรณีที่เกิดมีเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น	๔.๐๓	.๗๒๗	๑	มาก	
- มีการกำหนดแผนการตรวจเพื่อป้องกันเหตุร้ายแรง เช่น ตักเตือนนักเรียนที่จับกลุ่มกัน ติวงสุรา	๔.๐๓	.๗๘๔	๒	มาก	
- มีการจัดสายตรวจชุดพิเศษเพื่อป้องกันปริมาณการกระทำผิด	๓.๙๘	.๗๗๕	๘	มาก	
- การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลสำหรับ การป้องกันอาชญากรรมโดยใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งมาวิเคราะห์โอกาสเกิดอาชญากรรมเพื่อปรับยุทธวิธีของสายตรวจ	๓.๙๕	.๗๒๖	๑๓	มาก	
- การกำหนดระยะเวลาในการรายงานผลการปฏิบัติและการตรวจสอบของผู้บังคับบัญชา	๓.๙๙	.๗๖๙	๕	มาก	
- มีการประเมินผลการปฏิบัติเปรียบเทียบกับแผนและนโยบายที่วางไว้ เพื่อนำไปปรับปรุงระบบสายตรวจ	๓.๙๔	.๘๐๐	๑๔	มาก	

ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการจัดสายตรวจรวม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตารางที่ ๒.๕ พบว่าค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นว่ากิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งประชาชนเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานี่ตำรวจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๙$, $SD. = ๐.๖๐๘$) กิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งประชาชนเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานี่ตำรวจ ๔ อันดับแรก มีดังนี้ คือ อันดับแรกคือ มีการวางแผนเพื่อรับความเสี่ยงกรณีที่มีเหตุการณฉุกเฉินเกิดขึ้น ($\bar{X} = ๔.๐๓$, $SD. = ๐.๗๒๗$) อันดับสองมีการกำหนดแผนการตรวจเพื่อป้องกันเหตุร้ายแรง เช่น ตักเตือนนักเรียนที่จับกลุ่มกัน ติวงสุรา ($\bar{X} = ๔.๐๓$, $SD. = ๐.๗๘๔$) มีการตรวจสอบความพร้อมและความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์และยานพาหนะในการปฏิบัติงานสายตรวจ($\bar{X} = ๓.๙๙$, $SD. = ๐.๖๓๒$) มีการเสริมกำลังสายตรวจจากเครือข่ายและภาคประชาชนส่วนต่างๆ กรณีเห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ($\bar{X} = ๓.๙๙$, $SD. = ๐.๗๐๙$) อันดับห้าคือ การกำหนดระยะเวลาในการรายงานผลการปฏิบัติและการตรวจสอบของผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = ๓.๙๙$, $SD. = ๐.๗๖๙$)

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นว่ากิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งประชาชนเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานี่

สำรวจ ๓ อันดับสุดท้ายมีดังนี้ คือ มีการกำหนดจำนวนผู้แต่งในแต่ละขงต่ออย่างเหมาะสมสอดคล้องกับโอกาสการเกิดอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่ ($\bar{X} = ๓.๙๔, SD. = .๘๓๔$) มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเสริมให้งานสายตรวจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ตู้แดงอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ระบบบอกที่เกิดตำแหน่งกับระบบสายตรวจ ($\bar{X} = ๓.๙๓, SD. = .๗๔๗$) สุดท้ายคือมีกลไกการส่งหรือสื่อสารข้อมูลระหว่างชุดสายตรวจ ($\bar{X} = ๓.๙๑, SD. = .๘๔๔$)

๒.๖ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่าการสร้างเครื่องช่วยซึ่งประชาชนเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถาบันตำรวจ

กิจกรรมด้านการสร้างเครื่องช่วย	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	อันดับ	ระดับ
- การจัดตั้งกลไกในการประสานงานการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น เช่น ศูนย์ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนในชุมชน	๔.๑๖	.๗๑๓	๑	มาก
- มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรับผิดชอบโดยตรงทำหน้าที่ประสานงานกับเครือข่ายภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น เช่น เจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบดูแลศูนย์ประสานงาน เจ้าหน้าที่ด้านชุมชนสัมพันธ์	๔.๑๔	.๗๐๓	๒	มาก
- มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเครือข่ายในการป้องกันปราบปราม	๔.๐๗	.๗๖๐	๓	มาก
- มีการจัดโครงการต่างๆ ที่คำนึงถึงการเพิ่มความถี่ในการมีปฏิสัมพันธ์และการขยายฐานของเครือข่าย	๓.๙๒	.๘๒๒	๑๔	มาก
- เปิดโอกาสให้สมาชิกในเครือข่ายมีส่วนร่วมในวางแผนและมีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเครือข่ายในการป้องกันปราบปราม	๔.๐๒	.๘๐๖	๗	มาก
- กำหนดกิจกรรมที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยมุ่งให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี เช่น การแข่งขันกีฬา โครงการให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนในโรงเรียนหรือสถานศึกษา	๔.๐๓	.๗๔๐	๖	มาก
- การสนับสนุนการเพิ่มบทบาทของเครือข่ายในการดำเนินการป้องกันอาชญากรรม เช่น ช่วยทำงาน ตั้งदान ออกตรวจ รักษาความสงบเรียบร้อยในทางวัด แจ่งเบาะแสอาชญากรรม	๔.๐๔	.๗๖๗	๕	มาก
- การแลกเปลี่ยนข้อมูลรายละเอียด เช่นที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ระหว่างสมาชิกเครือข่ายด้วยกันและกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ	๓.๙๔	.๘๐๑	๑๑	มาก

- มีการใช้เครื่องมือสื่อสารต่างๆที่หลากหลายเป็นช่องทางในการติดต่อกับทุกเครือข่าย เช่น อีเมล จดหมาย เว็บไซต์	๓.๘๘	.๗๗๒	๑๖	มาก
- มีวิธีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกและเจ้าหน้าที่ที่สำรวจที่มีความหลากหลาย	๓.๘๘	.๗๓๔	๑๙	มาก
- มีการจัดกิจกรรมระหว่างสมาชิกในเครือข่ายต่างๆ และเจ้าหน้าที่สำรวจให้เกิดความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	๓.๘๘	.๗๙๐	๑๗	มาก
- สมาชิกของเครือข่ายที่เข้าร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมมีความหลากหลายและกระจายตัวในพื้นที่	๓.๙๒	.๗๕๑	๑๓	มาก
- มีการกำหนดการตรวจเยี่ยมชุมชนเป็นระยะๆ เพื่อเก็บข้อมูล ให้ความรู้ สร้างความคุ้นเคย และหาความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแต่ละประเภทเข้ามาสนับสนุนการดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม	๔.๐๕	.๗๓๕	๔	มาก
- มีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ อย่างหลากหลายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น อบต. ผู้นำชุมชน มูลนิธิ สโมสรไลออนด์	๓.๙๑	.๗๘๕	๑๕	มาก
- มีการประเมินผลการปฏิบัติงานร่วมของเจ้าหน้าที่สำรวจและเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ	๓.๙๗	.๗๐๗	๙	มาก
- มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อยกระดับการปฏิบัติงานร่วมกับเครือข่ายให้ได้ผลดียิ่งขึ้น	๓.๙๔	.๗๘๗	๑๐	มาก
- มีการพบปะชุมชนต่างๆ เพื่อบอกเล่าสถานการณ์และรับฟังปัญหาจากประชาชน	๓.๙๓	.๗๗๓	๑๒	มาก
- มีการนำข้อมูลข่าวสารจากเครือข่ายมาเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ	๓.๘๙	.๗๙๒	๑๘	มาก

ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	๖๑๓	มาก
ด้านการสร้างเครือข่ายรวม			

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตารางที่ ๒.๖ พบว่าค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่าการรวมตัวกันการสร้างเครือข่ายซึ่งประชาชนเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X} = ๓.๙๕$, $SD. = .๖๑๓$) กิจกรรมด้านการสร้างเครือข่ายซึ่งประชาชนเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ ๕ อันดับแรกมีดังนี้ คือการจัดตั้งกลไกในการประสานงานการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชน

ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น เช่น ศูนย์ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนในชุมชน ($\bar{X} = 4.16$, $SD. = .713$) อันดับสองคือ มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรับผิดชอบโดยตรงทำหน้าที่ประสานงานกับเครือข่ายภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น เช่น เจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบดูแลศูนย์ประสานงาน เจ้าหน้าที่ด้านชุมชนสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.14$, $SD. = .703$) มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเครือข่ายในการป้องกันปราบปราม ($\bar{X} = 4.07$, $SD. = .720$) มีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ อย่างหลากหลายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น อบต. ผู้นำชุมชน มุสยิบี สโมสรไลออนส์ ($\bar{X} = 4.05$, $SD. = .735$) อันดับห้าคือ การสนับสนุนการเพิ่มบทบาทของเครือข่ายในการดำเนินการป้องกันการปราบปราม เช่น ช่วยทำงาน อดิครวจ รักษาความสงบเรียบร้อยในวงวัด แจ้งเบาะแสอาชญากรรม ($\bar{X} = 4.04$, $SD. = .727$)

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่าการสร้างเครือข่ายซึ่งประชาชนเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ ๓ อันดับสุดท้ายมีดังนี้ คือ มีการจัดกิจกรรมระหว่างสมาชิกในเครือข่ายต่างๆและเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เกิดความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.88$, $SD. = .790$) มีการสนับสนุนด้านทรัพยากรทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ($\bar{X} = 3.88$, $SD. = .792$) สุดท้ายคือมีการจัดกิจกรรมระหว่างสมาชิกในเครือข่ายต่างๆและเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เกิดความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.88$, $SD. = .734$)

๓.ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่าการจัดการอาชญากรรม การจัดสายตรวจ และการสร้างเครือข่าย ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

๓.๑ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจได้มีการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

กิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	อันดับ	ระดับ
- มีการรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมที่หลากหลายในพื้นที่ ซึ่งมาจากการรับแจ้งเหตุ ข้อมูลจากสายตรวจ ข้อมูลจากการประมวลเหตุของสถานีตำรวจ ข้อมูลจากฝ่ายสืบสวน รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการประชุมหรือสื่อสรกับประชาชน	3.66	.779	4	มาก
- มีข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ที่สำคัญต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมครบถ้วน เช่น ร้านทอง ร้านสะดวกซื้อ ชุมชน ธนาคาร สถานบริการ โรงเรียน	3.95	.679	1	มาก
- ผู้บังคับบัญชาสั่งการหรือกำชับให้มีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและครบถ้วน	3.88	.771	2	มาก

- มีการจัดทำระบบจัดเก็บข้อมูลที่ง่ายในการค้นหา สำหรับผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น	๓.๕๕	.๘๔๒	๗	มาก
- มีการจัดแสดงข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมที่ทำให้เจ้าหน้าที่ทุกคนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและใช้ประโยชน์ได้จริง	๓.๓๕	.๘๔๓	๑๒	มาก
- จัดให้มีผู้รับผิดชอบในงานรวบรวม วิเคราะห์ และจัดเก็บข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นในการวิเคราะห์อาชญากรรม	๓.๕๒	.๘๐๑	๘	มาก
- มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ทางอาชญากรรมแต่ละประเภทอย่างเป็นทางการ และจัดเก็บเป็นลายลักษณ์อักษร สามารถสืบค้นได้ เช่น การวิเคราะห์อาชญากรรมรายเดือน	๓.๖๑	.๘๐๒	๖	มาก
- มีการประชุมอย่างไม่เป็นทางการเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอาชญากรรม	๓.๔๐	.๘๓๑	๑๑	ปานกลาง
- มีการจัดทำแผนที่อาชญากรรม นาฬิกา อาชญากรรมหรือรูปแบบอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการลดอาชญากรรม	๓.๗๒	.๘๓๒	๓	มาก
- มีการวิเคราะห์พื้นที่ซึ่งมีอาชญากรรมเกิดสูงเพื่อทราบเป้าหมายและเวลาที่ต้องเน้นการป้องกันอาชญากรรมเป็นพิเศษ	๓.๖๕	.๗๕๓	๕	มาก
- มีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติและมาตรการที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล	๓.๕๑	.๗๔๖	๙	มาก
- มีการกระจายและสื่อสารข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง	๓.๔๘	.๘๕๕	๑๐	มาก
- มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และกระจายข้อมูล จากการวิเคราะห์อาชญากรรมสู่กลุ่มเป้าหมาย	๓.๓๕	.๙๔๔	๑๓	ปานกลาง
- มีการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์อาชญากรรม หรือจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจไปใช้ในการให้ความรู้กับประชาชน	๓.๓๐	.๘๙๙	๑๔	ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมรวม

๓.๕๖   .๖๐๑   มาก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตารางที่ ๓.๑ พบว่าค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจได้มีการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X}$ = ๓.๕๖ ,SD. = .๖๐๑) กิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้มีการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ ๕ อันดับแรกมีดังนี้ คือ มีข้อมูลพื้นฐาน

ของพื้นที่ที่สำคัญต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมครบถ้วน เช่น ร้านทอง ร้านสะดวกซื้อ ชุมชน ธนาคาร สถานบริการ โรงเรียน($\bar{X} = 3.95$, $SD. = .67$) อันดับสองคือ ผู้บังคับบัญชาสำนักงานหรือกำกับให้มีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและครบถ้วน($\bar{X} = 3.98$, $SD. = .71$) มีการจัดทำแผนที่อาชญากรรม นาฬิกาอาชญากรรมหรือรูปแบบอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการลดอาชญากรรม($\bar{X} = 3.72$, $SD. = .83$) มีการรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมที่หลากหลายในพื้นที่ ซึ่งมาจากการรับแจ้งเหตุ ข้อมูลจากสายตรวจ ข้อมูลจากการประชุมหรือสื่อสารกับประชาชน($\bar{X} = 3.66$, $SD. = .87$) อันดับห้าคือ มีการวิเคราะห์พื้นที่ซึ่งมีอาชญากรรมเกิดขึ้นเพื่อทราบเป้าหมายและเวลาที่ต้องเน้นการป้องกันอาชญากรรมเป็นพิเศษ($\bar{X} = 3.65$, $SD. = .75$)

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีดำรวจได้มีการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีดำรวจ 3 อันดับสุดท้ายมีดังนี้ คือ มีการจัดแสดงข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมที่ทำให้เจ้าหน้าที่ทุกคนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและใช้ประโยชน์ได้จริง($\bar{X} = 3.93$, $SD. = .83$) มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และกระจายข้อมูลจากการวิเคราะห์อาชญากรรมสู่กลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 3.93$, $SD. = .83$) สุดท้ายคือมีการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์อาชญากรรมหรือจากกรปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจไปใช้ในการให้ความรู้กับประชาชน($\bar{X} = 3.90$, $SD. = .85$)

๓.๒ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการจัดสายตรวจ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีดำรวจได้มีการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีดำรวจ

กิจกรรมด้านการจัดสายตรวจ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	อันดับ	ระดับ
- มีการวางแผนการตรวจเป็นประจำ มีการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ในการวางแผนการตรวจ	3.75	.82	5	มาก
- มีแผนที่แสดงจุดกักตักจับและกักหนตหน้าตัวอย่างชัดเจน	3.73	.83	7	มาก
- มีโลกักกับการดำเนินการตามแผนการตรวจที่วางไว้ เช่น มีแบบฟอร์มรายงาน	3.67	.88	9	มาก
- มีโลกักการส่งหรือสื่อสารข้อมูลระหว่างชุดสายตรวจ	3.67	.83	12	มาก
- มีการจัดจำนวนชุดสายตรวจ ความถี่ ระยะเวลา การตรวจ เส้นทาง การตรวจที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และโอกาสการเกิดอาชญากรรม	3.65	.88	6	มาก
- มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สายตรวจในการทำหน้าที่อย่างชัดเจน เช่น การตรวจผู้แดง เส้นทาง การตรวจพื้นที่สุ่มเสี่ยง	3.61	.87	1	มาก

- มีการกำหนดจำนวนผู้แต่งในแต่ละเขตอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับโอกาสการเกิดอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่	๓.๘๑	.๘๙๒	๓	มาก
- มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเสริมในงานสายตรวจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ตู้แดงอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ระบบบอกพิกัดตำแหน่งกับระบบสายตรวจ	๒.๔๐	๑.๕๑๖	๑๗	น้อย
- การเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจก่อนออกปฏิบัติงาน การถ่ายทอดข้อมูลการปฏิบัติ แนวทางการปฏิบัติ เช่น การประชุมชี้แจงการปฏิบัติก่อนสายตรวจจะออกปฏิบัติหน้าที่	๓.๙๑	.๘๐๔	๒	มาก
- มีการตรวจสอบความพร้อมและความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์และยานพาหนะในการปฏิบัติงานสายตรวจ	๓.๗๒	.๘๘๒	๘	มาก
- มีการเสริมกำลังสายตรวจจากเครือข่ายและภาคส่วนต่างๆ กรณีที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ	๓.๓๘	.๙๗๗	๑๕	มาก
- มีการวางแผนเพื่อรับความเสี่ยงกรณีที่เกิดอุบัติเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น	๓.๔๖	.๙๐๐	๑๓	มาก
- มีการกำหนดแผนการตรวจเพื่อป้องกันเหตุร้ายแรง เช่น ดักเตือนนักเรียนที่จับกลุ่มกัน ติวงสุรา	๓.๗๖	.๘๔๒	๔	มาก
- มีการจัดสายตรวจชุดพิเศษเพื่อป้องปรามการกระทำความผิด	๓.๒๙	๑.๐๗๑	๑๖	ปานกลาง
- การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลสำหรับ การป้องกันอาชญากรรมโดยใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งมาวิเคราะห์โอกาสเกิดอาชญากรรมเพื่อปรับยุทธวิธีของสายตรวจ	๓.๓๘	.๙๖๓	๑๔	ปานกลาง
- การกำหนดระยะเวลาในการรายงานผลการปฏิบัติและการตรวจสอบของผู้บังคับบัญชา	๓.๕๕	.๘๗๔	๑๐	มาก
- มีการประเมินผลการปฏิบัติเปรียบเทียบกับแผนและนโยบายที่วางไว้ เพื่อนำไปปรับปรุงระบบสายตรวจ	๓.๔๙	.๘๓๓	๑๑	มาก

ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๓.๕๗ .๖๕๗

มาก

ด้านการจัดสายตรวจรวม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตารางที่ ๔.๑๐ พบว่าค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจได้มีการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.57, SD. = .657$) กิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจได้มีการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมใน

ระดับสถานีดำรง ๕ อันดับแรกมีดังนี้ คือ มีการกำหนดจำนวนผู้ดูแลในแต่ละเขตอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับโอกาสการเกิดอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่ ($\bar{X} = ๔.๐๑, SD. = .๓๗๔$) อันดับสองคือ มีการตรวจสอบความพร้อมและความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์และยานพาหนะในการปฏิบัติงานสายตรวจ ($\bar{X} = ๓.๙๑, SD. = .๙๐๔$) มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเสริมในงานสายตรวจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ตู้แดงอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ระบบบอกพิกัดตำแหน่งกับระบบสายตรวจ ($\bar{X} = ๓.๘๑, SD. = .๘๙๒$) การเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจก่อนออกปฏิบัติงาน การถ่ายทอดข้อมูลการปฏิบัติ แนวทางการปฏิบัติ เช่น การประชุมชี้แจงการปฏิบัติก่อนสายตรวจจะออกปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = ๓.๗๖, SD. = .๘๔๒$) อันดับห้าคือมีการวางแผนการตรวจเป็นประจำ มีการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ในการวางแผนการตรวจ ($\bar{X} = ๓.๗๕, SD. = .๘๒๗$)

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่าการจัดสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีดำรงได้มีการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีดำรง ๓ อันดับสุดท้ายมีดังนี้ คือ มีการเสริมกำลังสายตรวจจากเครือข่ายและภาคส่วนต่างๆ กรณีที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ($\bar{X} = ๓.๓๘, SD. = .๙๓๗$) มีการจัดสายตรวจพิเศษเพื่อป้องกันการทำคามผิด ($\bar{X} = ๓.๒๙, SD. = ๑.๐๗๑$) สุดท้ายมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเสริมในงานสายตรวจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ตู้แดงอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ระบบบอกพิกัดตำแหน่งกับระบบงานสายตรวจ ($\bar{X} = ๒.๔๐, SD. = ๑.๕๑๖$)

๓.๓ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่ากิจกรรมด้านการสร้างเครือข่ายซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีดำรงได้มีการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีดำรง

กิจกรรมด้านการสร้างเครือข่าย	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	อันดับ	ระดับ
- การจัดตั้งกลไกในการประสานงานการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น เช่น ศูนย์ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนในชุมชน	๓.๕๓	.๘๓๐	๔	มาก
- มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรับผิดชอบโดยตรงทำหน้าที่ประสานงานกับเครือข่ายภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น เจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบดูแลศูนย์ประสานงาน เจ้าหน้าที่ด้านชุมชนสัมพันธ์	๓.๕๓	.๘๖๓	๕	มาก
- มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเครือข่ายในการป้องกันปราบปราม	๓.๔๔	.๘๘๗	๘	มาก
- มีการจัดโครงการต่างๆ ที่คำนึงถึงการเพิ่มความถี่ในการมีปฏิสัมพันธ์และการขยายฐานของเครือข่าย	๓.๒๘	.๘๖๑	๑๓	ปานกลาง
- เปิดโอกาสให้สมาชิกในเครือข่ายมีส่วนร่วมในการ	๓.๒๐	.๙๐๖	๑๖	ปานกลาง

วางแผนมีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเครือข่ายในการป้องกันปราบปราม

- กำหนดกิจกรรมที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยมุ่งให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี เช่น การแข่งขันกีฬา โครงการให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนในโรงเรียนหรือสถานศึกษา	๓.๕๓	.๙๕๐	๙	มาก
- การสนับสนุนการเพิ่มบทบาทของเครือข่ายในการดำเนินการป้องกันการก่อเหตุอาชญากรรม เช่น ช่วยทำงาน ต่งต่ากัน ออกตรวจ รักษาความสงบเรียบร้อยในงานวัด แจ่งเบาะแสรักษาอาชญากรรม	๓.๖๔	.๘๓๖	๑	มาก
- การแลกเปลี่ยนข้อมูลรายละเอียด เช่นที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ระหว่างสมาชิกเครือข่ายด้วยกัน และกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ	๓.๕๗	.๘๕๓	๗	มาก
- มีการใช้เครื่องมือสื่อสารต่างๆที่หลากหลายเป็นช่องทางในการติดต่อกับทุกเครือข่าย เช่น อีเมลล์ จดหมาย เว็บไซต์	๓.๑๖	๑.๐๓๑	๑๘	ปานกลาง
- มีวิธีการดำเนินการร่วมกันกิจกรรมระหว่างสมาชิกและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความหลากหลาย	๓.๒๓	๑.๐๑๓	๑๓	ปานกลาง
- มีการจัดกิจกรรมระหว่างสมาชิกในเครือข่ายต่างๆและเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เกิดความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	๓.๒๐	๑.๐๑๑	๑๗	ปานกลาง
- สมาชิกของเครือข่ายที่เข้าร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมมีความหลากหลายและกระจายตัวในพื้นที่	๓.๒๗	.๙๖๘	๑๔	ปานกลาง
- มีการกำหนดการตรวจเยี่ยมชุมชนเป็นระยะๆ เพื่อเก็บข้อมูล ให้ความรู้ สร้างความคุ้นเคย และหาความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแต่ละประเภทเข้ามาสนับสนุนการดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม	๓.๕๙	.๘๕๕	๖	มาก
- มีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ อย่างหลากหลายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น อบต. ผู้นำชุมชน มูลนิธิ สโมสรไลออนด์	๓.๓๖	.๘๕๗	๑๑	ปานกลาง
- มีการประเมินผลการปฏิบัติงานร่วมของเจ้าหน้าที่ตำรวจและเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ	๓.๓๒	.๙๓๓	๑๒	ปานกลาง
- มีการปฏิบัติงานร่วมกับเครือข่ายที่ได้ผลดียิ่งขึ้น	๓.๓๘	.๘๘๖	๑๐	ปานกลาง
- มีการพบปะชุมชนต่างๆ เพื่อบอกเล่าสถานการณ์และรับฟังปัญหาจากประชาชน	๓.๕๔	.๘๕๑	๓	มาก
- การนำข้อมูลข่าวสารจากเครือข่ายมาเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ	๓.๐๕	๑.๐๒๖	๑๙	ปานกลาง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตารางที่ ๓.๓ พบว่าค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความเห็นว่าการสร้างเครือข่ายซึ่งเจ้าหน้าที่สำรวจในสถานีดำรงได้มีการดำเนินการเพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในภาพรวมอยู่ใน ระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X} = ๓.๓๓๘, SD. = .๗๑๔$) กิจกรรมด้านการสร้างเครือข่ายซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในสถานีดำรงได้มีการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมใน ระดับสถานีตำรวจ ๕ อันดับแรกมีดังนี้ คือ มีการสนับสนุนการเพิ่มบทบาทของเครือข่ายในการ ดำเนินการในการป้องกันอาชญากรรม เช่น ช่วยทำงาน ตั๋งด้าน ออกตรวจ รักษาความสงบเรียบร้อย ในงานวัด แจ่งเบาะแสบ่ออาชญากรรม($\bar{X} = ๓.๖๔, SD. = .๘๓๖$) อันดับสองคือ มีการกำหนดการ ตรวจเยี่ยมชุมชนเป็นระยะๆ เพื่อเก็บข้อมูล ให้ความรู้ สร้างความคุ้นเคย และหาความร่วมมือในการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแต่ละประเภทเข้ามามีส่วนในการดำเนินการป้องกันและ ปราบปรามอาชญากรรม($\bar{X} = ๓.๕๖, SD. = .๘๑๓$) มีการนำข้อมูลข่าวสารจากเครือข่ายมาเป็น ประโยชน์ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจ ($\bar{X} = ๓.๕๔, SD. = .๘๔๑$) การ จัดตั้งกลไกในการประสานงานการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกับเครือข่ายภาค ประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น เช่น ศูนย์ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและ ประชาชนในชุมชน($\bar{X} = ๓.๕๓, SD. = .๘๓๐$) อันดับห้า คือ มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ รับผิดชอบโดยตรงทำหน้าที่ประสานงานกับเครือข่ายภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น เช่น เจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบดูแลศูนย์ประสานงาน เจ้าหน้าที่ด้านชุมชนสัมพันธ์ ($\bar{X} = ๓.๕๓, SD. = .๘๖๓$)

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นว่าการสร้างเครือข่ายซึ่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีดำรงได้มีการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและ ปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีดำรง ๓ อันดับสุดท้ายมีดังนี้ คือ มีการจัดกิจกรรมระหว่าง สมาชิกในเครือข่ายต่างๆและเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เกิดความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ($\bar{X} = ๓.๒๐, SD. = ๑.๐๑๑$) มีการใช้เครื่องมือสื่อสารต่างๆที่หลากหลายเป็นช่องทางในการติดต่อกับทุกเครือข่าย เช่น อีเมลล์ จดหมาย เว็บไซต์ ($\bar{X} = ๓.๑๖, SD. = ๑.๐๓๑$) สุดท้ายคือมีการสนับสนุนด้านทรัพยากรทั้ง จากภาครัฐและเอกชนในการดำเนินการดำเนินงานเครือข่ายกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ($\bar{X} = ๓.๐๕, SD. = ๑.๐๒๖$)

๔. การเปรียบเทียบความเห็นว่าการวิเคราะหอาชญากรรม การจัดสาย ตรวจและการสร้างเครือข่ายซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพใน

การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถาบันตำรวจ กับกิจกรรมทั้ง ๓ ด้านซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถาบันตำรวจได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถาบันตำรวจ โดยใช้สถิติ T-test

๔.๑ เปรียบเทียบระดับความเห็นว่ากิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถาบันตำรวจ กับกิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถาบันตำรวจ

กิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรม	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	กลุ่มตำรวจที่เห็นว่าประสิทธิภาพน้อย	t. p.
----------------------------------	-----------	------	-----------	------	-------------------------------------	-------

- มีการรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมที่ตกหลายในพื้นที่ซึ่งมาจากการรับแจ้งเหตุ ข้อมูลจากสายตรวจ ข้อมูลจากประมวลเหตุของสถานีตำรวจ ข้อมูลจากฝ่ายสืบสวน รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการประชุมหรือสื่อสารกับประชาชน
- มีข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ที่สำคัญต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมครบถ้วน เช่น ร้านทอง ร้านสะดวกซื้อ ชุมชน ธนาคาร สถานบริการ โรงเรียน ผู้บังคับบัญชาสังกัดหรือกักขังให้มีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและครบถ้วน
- มีการจัดทาระบบจัดเก็บข้อมูลทั้งในภาคค้นหาสำหรับผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น
- มีการจัดแสดงข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมที่ทำให้เจ้าหน้าที่ทุกคนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและใช้ประโยชน์ได้จริง
- จัดให้ผู้รับผิดชอบในงานรวบรวม วิเคราะห์และจัดเก็บข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นในการวิเคราะห์อาชญากรรม
- มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์สถานภาพอาชญากรรมแต่ละประเภทอย่างเป็นทางการและจัดเก็บเป็นรายลักษณะอักษร สามารถสืบค้นได้ เช่น การวิเคราะห์อาชญากรรมรายเดือน
- มีการประชุมอย่างไม่เป็นทางการเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอาชญากรรม
- มีการจัดทำแผนที่อาชญากรรม นาฬิกาอาชญากรรม หรือรูปแบบอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการลดอาชญากรรม
- มีการวิเคราะห์พื้นที่ซึ่งมีอาชญากรรมเกิดสูงเพื่อทราบ

เป้าหมายและเวลาที่ต้องเน้นการป้องกันอาชญากรรมเป็นพิเศษ

- มีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติและมาตรการที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล	๔.๒๑	.๔๑๒	๓.๐๐	.๐๐๐	๑๕.๘๔๐	.๐๐๐
- มีการกระจายและสื่อสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง	๔.๒๘	.๔๔๘	๒.๘๖	.๓๕๙	๑๓.๙๐๓	.๐๐๐
- มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และกระจายข้อมูลจากกรณีวิเคราะห์อาชญากรรมสู่กลุ่มเป้าหมาย	๔.๓๖	.๔๘๒	๒.๘๒	.๓๙๕	๑๔.๓๕๑	.๐๐๐
- มีการนำข้อมูลจากกรณีวิเคราะห์อาชญากรรมหรือจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจไปใช้ในการให้ความรู้กับประชาชน	๔.๓๑	.๔๖๔	๒.๙๗	.๑๘๖	๑๕.๓๓๘	.๐๐๐

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตารางที่ ๔.๑ พบว่า ระดับความเห็นว่าการจัดการอาชญากรรมซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในระดับน้อย กับกิจกรรมด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ มีระดับความเห็นที่แตกต่างกันในทุกกิจกรรมการวิเคราะห์อาชญากรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๔.๒ เปรียบเทียบระดับความเห็นว่าการจัดการสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ กับกิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

กิจกรรมด้านการจัดสายตรวจ	กลุ่มตำรวจที่เห็นมีประสิทธิภาพมาก		กลุ่มตำรวจที่เห็นมี		กลุ่มตำรวจที่เห็น	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	ว่ามีประสิทธิภาพน้อย	t. p.
- มีการวางแผนการตรวจเป็นประจำ มีการนำข้อมูลจากกรณีวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ในการวางแผนการตรวจ	๔.๓๔	.๔๗๖	๒.๙๓	.๒๕๘	๑๑.๒๙๑	.๐๐๐
- มีแผนที่แสดงจุดกักจับและกำหนดหน้าที่อย่างชัดเจน	๔.๒๘	.๔๔๙	๒.๘๖	.๓๕๑	๑๔.๑๔๒	.๐๐๐
- มีโลกทัศน์กับการดำเนินการตามแผนการตรวจที่วางไว้ เช่น มีแบบฟอร์มรายงาน	๔.๒๕	.๔๓๔	๒.๙๒	.๒๘๒	๑๔.๕๓๙	.๐๐๐

- มีกลไกการส่งหรือสื่อสารข้อมูลระหว่างชุดสายตรวจ	๔.๒๙	.๔๕๔	๒.๙๖	๒๐๔	๑๔.๐๗๘	.๐๐๐
- มีการจัดจำนวนชุดสายตรวจ ความถี่ระยะเวลาการตรวจ เส้นทาง การตรวจที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และโอกาสการเกิดอาชญากรรม	๔.๔๐	.๔๕๒	๒.๙๖	๒๐๔	๑๔.๑๕๗	.๐๐๐
- มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สายตรวจในการทำหน้าที่อย่างชัดเจน เช่น การตรวจผู้แดง เส้นทาง การตรวจพื้นที่คุ้มครอง	๔.๓๙	.๔๘๙	๒.๙๕	๒๓๖	๑๒.๓๕๓	.๐๐๐
- มีการกำหนดจำนวนผู้แดงในแต่ละเขตอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับโอกาสการเกิดอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่	๔.๓๔	.๔๗๖	๒.๙๕	๒๙๔	๑๓.๗๒๖	.๐๐๐
- มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเสริมให้งานสายตรวจมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ตู้แดงอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ระบบออกพิกัดตำแหน่งกับระบบสายตรวจ	๔.๓๒	.๔๗๐	๒.๗๙	.๔๑๒	๑๖.๓๐๙	.๐๐๐
- การเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจก่อนออกปฏิบัติงาน การถ่ายทอดข้อมูล การปฏิบัติ แนวทางการปฏิบัติ เช่น การประชุมชี้แจงการปฏิบัติก่อนสายตรวจจะออกปฏิบัติหน้าที่	๔.๓๘	.๔๘๗	๒.๙๕	๒๕๐	๑๑.๖๗๐	.๐๐๐
- มีการตรวจสอบความพร้อมและความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์และยานพาหนะในการปฏิบัติงานสายตรวจ	๔.๒๙	.๔๕๗	๒.๘๕	.๓๖๘	๑๕.๒๖๒	.๐๐๐
- มีการเสริมกำลังสายตรวจจากเครือข่ายและภาคส่วนต่างๆ กรณีที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ	๔.๓๕	.๔๗๘	๓.๐๐	.๐๐๐	๑๓.๔๙๓	.๐๐๐
- มีการวางแผนเพื่อรับความเสี่ยงกรณีอาจมีเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น	๔.๒๙	.๔๕๓	๒.๘๖	.๓๕๑	๑๔.๐๘๒	.๐๐๐
- มีการกำหนดแผนการตรวจเพื่อป้องกันเหตุร้ายแรง เช่น ตักเตือนนักเรียนที่จับกลุ่มกัน ติวส่ง	๔.๒๘	.๔๕๐	๒.๘๑	.๔๐๒	๑๕.๕๖๘	.๐๐๐
- มีการจัดสายตรวจพิเศษเพื่อป้องกันอาชญากรรม	๔.๒๘	.๔๕๐	๒.๘๙	.๓๖๕	๑๕.๕๕๗	.๐๐๐

- การกำหนดระยะเวลาในการรายงานผลการปฏิบัติและการตรวจสอบของผู้บังคับบัญชา ๔.๒๒ .๔๑๕ ๒.๗๑ .๕๓๕ ๑๖.๖๘๐ .๐๙๐
- มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับแผนและนโยบายที่วางไว้ เพื่อนำไปปรับปรุงระบบสายตรวจ ๔.๒๒ .๔๑๕ ๒.๙๖ ๑๕.๑๐๒ .๐๐๐

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตารางที่ ๔.๒ พบว่า ระดับความเห็นว่ากิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในระดับมากและในในระดับน้อย กับกิจกรรมด้านการจัดสายตรวจซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ มีระดับความเห็นที่แตกต่างกันในหลายกิจกรรมการจัดสายตรวจ อย่างไรก็ตาม ในสำคัญทางสถิติ เว้นแต่การกำหนดระยะเวลาในการรายงานผลการปฏิบัติและการตรวจสอบของผู้บังคับบัญชา ระดับความเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีระดับความเห็นไม่แตกต่างกัน

๔.๓ เปรียบเทียบระดับความเห็นว่ากิจกรรมด้านการสร้างเครือข่ายซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ กับกิจกรรมด้านการสร้างเครือข่ายซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ

กิจกรรมด้านการสร้างเครือข่าย	กลุ่มตำรวจที่เห็นมี ประสิทธิภาพมาก	กลุ่มตำรวจที่เห็นว่า มีประสิทธิภาพน้อย	t. p.
	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	

- การจัดตั้งกลไกในการประสานงานการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น เช่น ศูนย์ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนในชุมชน

๔.๓๑	.๕๖๒	๓.๐๐	.๐๐๐	๑๓.๘๐๗	.๐๐๐
------	------	------	------	--------	------
- มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรับผิดชอบโดยตรง ทำหน้าที่ประสานงานกับเครือข่ายภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น เช่น เจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบดูแลศูนย์ประสานงาน เจ้าหน้าที่ด้านชุมชนสัมพันธ์

๔.๒๗	.๔๕๓	๓.๐๐	.๐๐๐	๑๑.๓๙๙	.๐๐๐
------	------	------	------	--------	------
- มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกับระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเครือข่ายในการป้องกันปราบปราม
- มีการจัดโครงการต่างๆ ที่คำนึงถึงการเพิ่มความถี่ในการมีปฏิสัมพันธ์และการขยายฐานของเครือข่าย

๔.๒๑	.๔๕๑	๒.๙๗	.๑๘๖	๑๕.๕๓๒	.๐๐๐
๔.๒๑	.๔๑๑	๒.๙๕	.๒๔๖	๑๖.๘๗๓	.๐๐๐

- เปิดโอกาสให้สมาชิกในเครือข่ายมีส่วนในการวางแผนมี การจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ ตำรวจกับเครือข่ายในการป้องกันปราบปราม	๔.๒๔	.๔๒๙	๒.๘๒	.๓๙๒	๑๗.๔๕๓	.๑๑๙
- กำหนดกิจกรรมที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกับเจ้าหน้าที่ ตำรวจ โดยมุ่งให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี เช่น การแข่งขัน กีฬา โครงการให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนในโรงเรียน หรือสถานศึกษา	๔.๒๘	.๔๕๒	๒.๘๙	.๓๒๐	๑๕.๓๔๒	.๐๐๐
- การสนับสนุนการเพิ่มบทบาทของเครือข่ายในการ ดำเนินการในการป้องกันอาชญากรรม เช่น ช่วย ทำงาน ตั้งด่าน ออกตรวจ รักษาความสงบเรียบร้อยใน งานวัด แจ่งเบาะแสรักษาอาชญากรรม	๔.๒๘	.๔๕๓	๒.๙๓	.๒๖๒	๑๕.๓๕๕	.๐๐๐
- การแลกเปลี่ยนข้อมูลรายละเอียด เช่น ที่อยู่ เบอร์ โทรศัพท์ ระหว่างสมาชิกเครือข่ายด้วยกันและกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจ	๔.๒๔	.๔๒๗	๓.๐๐	.๐๐๐	๑๓.๘๗๑	.๐๐๐
- มีการใช้เครื่องมือสื่อสารต่างๆที่หลากหลายเป็นช่องทาง ในการติดต่อกับทุกเครือข่าย เช่น อีเมล จดหมาย เว็บไซต์	๔.๒๓	.๔๒๔	๒.๘๔	.๓๗๔	๑๖.๙๕๐	.๐๖๐
- มีวิธีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกและ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความหลากหลาย	๔.๒๔	.๔๓๑	๒.๙๐	.๓๐๕	๑๖.๒๔๕	.๐๐๐
- มีการจัดกิจกรรมระหว่างสมาชิกในเครือข่ายต่างๆและ เจ้าหน้าที่ตำรวจให้เกิดความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	๔.๒๕	.๔๓๕	๒.๙๐	.๓๐๗	๑๘.๑๙๔	.๐๐๐
- สมาชิกของเครือข่ายที่เข้าร่วมในการป้องกัน ปราบปรามอาชญากรรมมีความหลากหลายและกระจาย ตัวในพื้นที่	๔.๒๘	.๔๔๙	๒.๘๗	.๓๔๑	๑๖.๔๕๕	.๐๐๐
- มีการกำหนดการตรวจเยี่ยมชุมชนเป็นระยะๆ เพื่อเก็บ ข้อมูล ให้ความรู้ สร้างความคุ้นเคย และหาความ ร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแต่ ละประเภทเข้ามาสนับสนุนการดำเนินการป้องกันและ ปราบปรามอาชญากรรม	๔.๓๑	.๔๖๕	๒.๘๙	.๓๒๐	๑๕.๒๕๗	.๐๐๐
- มีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ อย่างหลากหลาย ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น อบต. ผู้นำ ชุมชน มูลนิธิ สโมสรไลออนด์	๔.๒๖	.๔๔๐	๒.๙๒	.๒๘๒	๑๔.๔๗๙	.๐๐๐
- มีการประเมินผลการทำงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่ ตำรวจและเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ	๔.๒๗	.๔๔๕	๒.๙๓	.๒๕๔	๑๕.๙๑๐	.๐๐๐
- มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อยกระดับการ ปฏิบัติงานร่วมกับเครือข่ายให้ได้ผลดียิ่งขึ้น	๔.๒๕	.๔๓๖	๒.๘๙	.๓๑๕	๑๕.๗๓๓	.๐๐๐
- มีการพบปะชุมชนต่างๆ เพื่อบอกเล่าสถานการณ์และ รับฟังปัญหาจากประชาชน	๔.๒๗	.๔๔๗	๒.๘๔	.๓๖๙	๑๖.๘๗๓	.๐๐๐

- มีคำแนะนำข้อมูลข่าวสารจากเครือข่ายมาเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ	๔.๒๖	.๔๔๐	๒.๙๖	.๒๐๔	๑๔.๒๒๙	.๐๐๐
- มีการสนับสนุนด้านทรัพยากรทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ	๔.๓๒	.๔๖๗	๒.๘๘	.๓๓๘	๑๔.๕๓๔	.๐๐๐

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตารางที่ ๔.๓ พบว่า ระดับความเห็นว่าการรณรงค์ด้านการสร้างเครือข่ายซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจในระดับน้อย กับกิจกรรมด้านการสร้างเครือข่ายซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานีตำรวจ มีระดับความเห็นที่แตกต่างกันในหลายกิจกรรมการจัดสายตรวจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เว้นแต่การเปิดโอกาสให้สมาชิกในเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำแผนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเครือข่ายในการป้องกันปราบปรามและมีการใช้เครื่องมือสื่อสารต่างๆที่หลากหลายเป็นช่องทางในการติดต่อกับทุกเครือข่าย เช่น อีเมลล์ จดหมาย เว็บไซต์ระดับความเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีระดับความเห็นไม่แตกต่างกัน

ผนวก ข

แบบฟอร์มสัมมนาติดตาม 5 ประเภท
ประเภทที่ 3 ลัทธิย่นต์ - รดจักรยานยนต์
ประจำเดือน.....พ.ศ. ....

ลำดับ	ชื่อ - ที่อยู่ เจ้าของรถ	วัน เดือน ปี เวลาเกิดเหตุ	สถานที่เกิดเหตุ	รายละเอียดและชนิด ของรถ	หมายเหตุ
				(ลงชื่อ) ..... (.....) สว.ป.สน.	

ประเภทที่ 4 ประทุษร้ายต่อทรัพย์สินโดยใช้ จยยเป็นพาหนะ
ประจำเดือน.....พ.ศ. ....

ลำดับ	วัน เดือน ปี เวลาเกิดเหตุ	สถานที่เกิดเหตุ	แผนประทุษกรรมหรือ พฤติการณ์แห่งคดี	หมายเหตุ
			(ลงชื่อ) ..... (.....) สว.ป.สน.	

ผนวกที่ 5/5

แบบฟอร์มสมุดคู่มืออายุ 5 ประเภท

ประเภทที่ 1 ลักทรัพย์ในเคสสถานเวลากลางคืน (คืนแมว)

ประจำเดือน.....พ.ศ. ....

ลำดับ	วัน เดือน ปี เวลาเกิดเหตุ	ชื่อเจ้าของและสถานที่เกิดเหตุ	แผนประทุษกรรมหรือ พฤติการณ์แห่งคดี	หมายเหตุ
			(ลงชื่อ) ..... (.....) สว.ป.สน.	

ประเภทที่ 2 ลักทรัพย์ในเคสสถานเวลากลางคืน (ถูกใจเฝ้าบ้าน)

ประจำเดือน.....พ.ศ. ....

ลำดับ	วัน เดือน ปี เวลาเกิดเหตุ	ชื่อเจ้าของและสถานที่เกิดเหตุ	แผนประทุษกรรมหรือ พฤติการณ์แห่งคดี	หมายเหตุ
			(ลงชื่อ) ..... (.....) สว.ป.สน.	

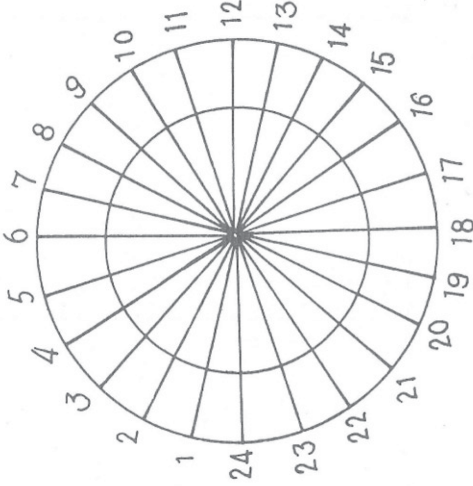
ตัวอย่างนาฬิกาอาชญากรรม

คำอธิบาย ในการจัดทำนาฬิกาอาชญากรรม

1. ในการจัดทำนาฬิกาอาชญากรรมให้กำหนดวงกลม แต่ละวงกลมเป็นเขตพื้นที่ซึ่งแต่ละสม. จะแบ่งเขตพื้นที่เป็นกี่เขตได้กำหนดไว้ในการวิเคราะห์การแบ่งพื้นที่ตามหลักเกณฑ์ของ ดร. อาชญากรรมให้ชัดเจน
2. กำหนดให้แต่ละพื้นที่ในแต่ละวงกลมสีที่แตกต่างกัน เพื่อแยกแต่ละพื้นที่ในนาฬิกาอาชญากรรมให้ชัดเจน
3. การลงสีให้ด้านซ้ายในช่วงเวลากลางคืนเป็นสีเข้ม ด้านขวาช่วงเวลากลางวันเป็นสีอ่อน
4. นาฬิกาอาชญากรรม จะแบ่งช่วงเวลาออกเป็น 4 ช่วง คือ
  - 4.1 ช่วงเช้า ระหว่างเวลา 06.00-12.00 น.
  - 4.2 ช่วงบ่าย ระหว่างเวลา 12.00-18.00 น.
  - 4.3 ช่วงค่ำ ระหว่างเวลา 18.00-24.00 น.
  - 4.4 ช่วงดึก ระหว่างเวลา 24.00-06.00 น.
5. ความหมายของวงกลมเล็ก ด้านล่างของนาฬิกาอาชญากรรม จะลงสีของแต่ละเขตพื้นที่ไว้ ซึ่งแต่ละเขตจะมีสีเหลืองกับสีที่ลงไว้ในแต่ละเขตพื้นที่ของนาฬิกาอาชญากรรมเพื่อที่จะได้สามารถแยกพื้นที่ออกได้เด่นชัด
6. การลงหมุดสี
  - 6.1 หมุดสีแดง หมายถึง คดีประเภทที่ 1
  - 6.2 หมุดสีเขียว หมายถึง คดีประเภทที่ 2
  - 6.3 หมุดสีเหลือง หมายถึง คดีประเภทที่ 3
  - 6.4 หมุดสีน้ำเงิน หมายถึง คดีประเภทที่ 4
  - 6.5 หมุดสีม่วง หมายถึง คดีประเภทที่ 5
7. การลงหมุดในนาฬิกาอาชญากรรม ให้ลงในรอบทุก 7 วัน หรือ 15 วันที่ผ่านมา

เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนการตรวจของสายตรวจต่อไป

แผนงก์ที่ 5/4
ตัวอย่างนาฬิกาอาชีพการม
นาฬิกาอาชีพการม

- เขต 1
- เขต 2
- เขต 3
- เขต 4

ประเภทที่ 1 ลักทรัพย์ในเคหะสถานในเวลากลางคืน (คืนแมว)
 ประเภทที่ 2 ลักทรัพย์ในเคหะสถานในเวลากลางวัน (ถูกใจเจ้าบ้าน)
 ประเภทที่ 3 ลักทรัพย์ รอยน้ดและรถจักรยานยนต์
 ประเภทที่ 4 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์โดยใช้รถ จยย.
 ประเภทที่ 5 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์อื่น ๆ นอกจากประเภทที่ 1-4

หมายเหตุ ในการจัดทำนาฬิกาอาชีพการม ให้จัดทำแผนที่ของ ส.น. แสดงการแบ่งเขตตรวจ ของ ส.น. และปักหมุดสีแดงแสดงคดีอาชกรม 5 ประเภทที่เกิดขึ้น ณ จุดที่เกิดเหตุลงในแผนที่ให้ สอดคล้องกับนาฬิกาอาชีพการมด้วย เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาวางแผน

ผนวกที่ 5/3
แบบฟอร์มสมุดเยี่ยมเยือนประชาชน

ลำดับ	วัน เดือน ปี เวลาที่เยี่ยม	ชื่อ-ที่อยู่ของผู้รับการตรวจเยี่ยม	ผลการตรวจเยี่ยม	ผู้ตรวจ
			(ลงชื่อ) ..... (.....) สวป.สน.	

(1) 00.01-02.00 น.	(1) โรงเรียน	(1) 00.01-02.00 น.	(1) โรงเรียน	(1) 00.01-02.00 น.	(1) 00.01-02.00 น.
(2) 02.00-04.00 น.	(2) สถาบันราชการ	(2) สถาบันราชการ	(2) สถาบันราชการ	(2) 02.00-04.00 น.	(2) 02.00-04.00 น.
(3) 04.00-06.00 น.	(3) โรงเรียนบาล / อนามัย	(3) โรงเรียนบาล / อนามัย	(3) โรงเรียนบาล / อนามัย	(3) 04.00-06.00 น.	(3) 04.00-06.00 น.
(4) 06.00-08.00 น.	(4) สถานทูต	(4) สถานทูต	(4) สถานทูต	(4) 06.00-08.00 น.	(4) 06.00-08.00 น.
(5) 08.00-10.00 น.	(5) โรงเรียน / วิทยาลัย	(5) โรงเรียน / วิทยาลัย	(5) โรงเรียน / วิทยาลัย	(5) 08.00-10.00 น.	(5) 08.00-10.00 น.
(6) 10.00-12.00 น.	(6) ศูนย์การค้า	(6) ศูนย์การค้า	(6) ศูนย์การค้า	(6) 10.00-12.00 น.	(6) 10.00-12.00 น.
(7) 12.00-14.00 น.	(7) ทางหลวงพิเศษ	(7) ทางหลวงพิเศษ	(7) ทางหลวงพิเศษ	(7) 12.00-14.00 น.	(7) 12.00-14.00 น.
(8) 14.00-16.00 น.	(8) ถนน / แยก	(8) ถนน / แยก	(8) ถนน / แยก	(8) 14.00-16.00 น.	(8) 14.00-16.00 น.
(9) 16.00-18.00 น.	(9) วิทยาลัย / สถาบัน	(9) วิทยาลัย / สถาบัน	(9) วิทยาลัย / สถาบัน	(9) 16.00-18.00 น.	(9) 16.00-18.00 น.
(10) 18.00-20.00 น.	(10) สถาบันราชการ	(10) สถาบันราชการ	(10) สถาบันราชการ	(10) 18.00-20.00 น.	(10) 18.00-20.00 น.
(11) 20.00-22.00 น.	(11) ศูนย์ราชการ	(11) ศูนย์ราชการ	(11) ศูนย์ราชการ	(11) 20.00-22.00 น.	(11) 20.00-22.00 น.
(12) 22.00-24.00 น.	(12) บ้านพัก / พลับพลา	(12) บ้านพัก / พลับพลา	(12) บ้านพัก / พลับพลา	(12) 22.00-24.00 น.	(12) 22.00-24.00 น.

รายชื่อหน่วยงานราชการที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาระบบงานเอกสารและงานพิมพ์เอกสารในหน่วยงานราชการ

รายชื่อหน่วยงานราชการที่เข้าร่วมโครงการ

หน้า 5/2

ผนวกที่ 5/1

ตัวอย่างแผนปฏิบัติการสายตรวจทุก ๆ 15 วัน ควรมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แผนปฏิบัติงานสายตรวจ
ช่วงวันที่ 1-15 มีนาคม 2534
สิน. ....

สถานการณ์ทั่วไป

1. นโยบายของ อ.ดร. รอง ดร. ผู้บังคับบัญชาระดับ บ.ช.น. ในด้านป้องกันอาชญากรรม
โดยสรุปให้ดำเนินการพัฒนาการตรวจโดยสรุปดังนี้
  - 1.1 ให้เห็นว่ามีตำรวจอยู่ทั่วไป และพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่เมื่อมีเหตุ
  - 1.2 กำหนดรูปแบบของสายตรวจให้ชัดเจนเพื่อให้มีผลต่อการป้องกัน
  - 1.3 นำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในงานสายตรวจเพื่อทำการติดต่อดังกล่าว
ส่งการ ควบคุม และตรวจสอบการปฏิบัติ พร้อมทั้งให้ข้อมูลข่าวสารแก่สายตรวจ
อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สถานภาพอาชญากรรมในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว
  - คดีเกิดในกลุ่มอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ .....ราย
  - คดีเกิดในกลุ่มประทุษร้ายต่อทรัพย์ .....ราย
  - คดีเกิดในกลุ่มประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายและเพศ .....ราย

คดีที่ป้องกันได้เกิดขึ้นดังนี้	สาเหตุ	จุดที่เกิดเหตุ	วัน / เวลา
1.			
2.			
3.			

รวม.....ราย

3. สถานภาพอาชญากรรมในช่วง 15 วัน (14-28 ก.พ. 2534) ก่อนช่วงปฏิบัติการ
  - คดีเกิดในกลุ่มอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ .....ราย
  - คดีเกิดในกลุ่มประทุษร้ายต่อทรัพย์ .....ราย
  - คดีเกิดในกลุ่มประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายและเพศ .....ราย

แบบฟอร์มสมุดคุมคดีอาญา 5 ประเภท
ประเภทที่ 5 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ๑
ประจำเดือน.....พ.ศ. ....

ลำดับ	วัน เดือน ปี เวลาเกิดเหตุ	สถานที่เกิดเหตุ	ข้อหา	แผนประทุษกรรมหรือพฤติการณ์แห่งคดี	หมายเหตุ
				(ลงชื่อ) ..... (.....) สวป.สน.	

หมายเหตุ

สถิติคดีอาญา 5 ประเภท เป็นสถิติเฉพาะคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งประชาชนได้รับความเดือดร้อน ได้แบ่งออกเป็นหมวดหมู่เพื่อแยกแยะการจดจำที่จะจัดสายตรวจ รายละเอียดดังนี้

1. ประเภทที่ 1 ลักษณะในเคหสถานในเวลากลางคืน (ตื่นแหมว) หมายรวมถึง พวักังตง และตัดช่อของงอบ เช่น ผู้เสียหายมาแจ้งว่า เมื่อคืนเวลา 21.00 น. เข้านอน 06.00 น. ตื่นขึ้น พบว่าบ้านถูกรังค
2. ประเภทที่ 2 ลักทรัพย์ในเคหสถานในเวลากลางวัน (กุญแจเฝ้าบ้าน) หมายรวมถึง ประชาชนเข้าออกจากบ้านไปทำงานแล้วล็อกประตู หน้าต่าง ใต้อุญแจไว้โดยไม่มีผู้เฝ้า ครั้นกลับ จากทำงานในตอนเย็นมาที่บ้าน ประตูหน้าต่างถูกรังคทรัพย์สินภายในบ้านหายไป
3. ประเภทที่ 3 ลักทรัพย์รถยนต์และรถจักรยานยนต์ ไม่ว่าจะเกิดสถานที่เวลาใดก็ตาม
4. ประเภทที่ 4 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินโดยใช้ จยย.เป็นพาหนะ หมายรวมถึง คดีประเภทวิ่งราวทรัพย์สิน ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โดยใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการกระทำความผิด
5. ประเภทที่ 5 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ๑ ที่ไม่เข้าข่ายตามประเภทที่ 1-4

ผนวก ค

รายชื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจแลภาคประชาชนในการประชุมกลุ่มย่อยและสัมมนาเชิงลึก

๑. ประชุมกลุ่มย่อย

๑.๑ กรุงเทพมหานคร

๑. พ.ต.ท. ธีรัฐ ตันธาร์รัตน์ สวป.สน.หัวหมาก
๒. พ.ต.ท.ทศสุมิ ยอดประทุมวัน สวป.สน.ลาดพร้าว
๓. พ.ต.ท. ธีรัฐนิติ หัสดีหะลิละ สวป.สน.วังทองหลาง
๔. พ.ต.ท. จิตพล เอื้อยฉิมพลี สวป.สน.โชคชัย
๕. พ.ต.ท. วีรวัฒน์ บุญวัฒน์ สวป.สน.บึงกุ่ม
๖. พ.ต.ท. อุดลย์ ค้อชากุล สวป. สน. ประเวศ
๗. พ.ต.ท. นันทวิทย์ เจริญพร สวป.สน.บางชัน
๘. พ.ต.ต. พธิพงษ์ พรหมเต็ม สวป.สน.อุดมสุข
๙. นางมยุรี เขตสูงเนิน ประธานชุมชนเทพทวี
๑๐. นายไพสิทธิ์ ช่วยชูหนู สมาชิกแจ้งข่าว
๑๑. นางกัญญ์วิรินทร์ สมิตบุญกิจ กก.ตร.สน.บึงกุ่ม

๑.๒ ภาคตะวันออก

๑. พ.ต.ท. จำลอง บำรุงศิลป์ สภ.เมืองจันทบุรี
๒. พ.ต.ท.สุวิห สุกเส็นหม สภ.ท่าใหม่
๓. พ.ต.ท. สุชิน สีเส สภ.ขลุง
๔. พ.ต.ท. วีระ หอมประเสริฐ สภ.มะขาม
๕. พ.ต.ต.เจียม มณีโชติ สภ.นายายอาม
๖. พ.ต.ท. ประเทือง สิงห์บัว สภ.โป่งน้ำร้อน
๗. พ.ต.ท. อนุชัย จินดารัตน์ สภ.แหลมสิงห์
๘. นายณรงค์ฤทธิ์ สิทธิสัมพันธ์ ประธาน กต.ตร.สภ.เมืองจันทบุรี
๙. นายแดง พูลสวัสดิ์ ผู้นำชุมชนในพื้นที่
๑๐. นายสุชิน ขวัญใจ นักข่าวท้องถิ่น

๑.๓ ภาคภาคใต้

๑. พ.ต.ท. เอกชัย สัตตา สวป. สภ.เมืองสงขลา
๒. พ.ต.ท. วีระศักดิ์ เตชประมวลผล สวป. สภ.สะเดา
๓. พ.ต.ท. นามชัย ใฝทอง สว.สส.. สภ.นาทวี
๔. พ.ต.ท.สุทิพย์ พวงสอน สวป. สภ.กระแสดินธ
๕. พ.ต.ต. คณิต สมบอง สวป. สภ.ระโนด
๖. พ.ต.ท. นิพนธ์ คงขวัญ รอง ผกก.ป. สภ.สติงพระ
๗. พ.ต.ท. ชันตี สังสะนา สวป. สภ.หาดใหญ่
๘. นายนิพัทธ์ เจือละออง และนายพงศ์เทพ เขียวท้วม ผู้แทนผู้นำชุมชนในพื้นที่ สภ.หาดใหญ่

๙. นายเกษุษา ศรีสุวรรณ
๑๐. นายปรีชา สถิตเรืองศักดิ์

สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม สภ.หาดใหญ่
นักข่าวท้องถิ่น สภ.หาดใหญ่

๑.๔ ภาคเหนือ

๑. พ.ต.ท. ประจวบ แก้วโก สวป. สภ. เมืองเชียงราย
๒. พ.ต.ท. ชาญณรงค์ รัชตประทาน สวป. สภ. แม่สาย
๓. พ.ต.ท. สาธิต จิตกล้า สวป. สภ. แม่จัน
๔. พ.ต.ท. รัฐพัฒน์ ยานะนวล สวป. สภ. แม่ฟ้าหลวง
๕. พ.ต.ท. โกศล รียะปา สวป. สภ. พญาเม็งราย
๖. พ.ต.ต. สุบิน นันตะรัตน์ สวป. สภ. เวียงชัย
๗. พ.ต.ท. กันตภณ ตลับเพชร สวป. สภ. เวียงป่าเป้า
๘. พ.ต.ท. สุพจน์ มัจฉา สวป. สภ. พาน
๙. นายอินทวัน บังเงิน กต.ตร. สภ.เมืองเชียงราย
๑๐. นายพนม ลวนคำ ผู้นำชุมชนในพื้นที่

๑๑. นายอนุพงษ์ สุขเกษม
๑๒. นายอรุณศักดิ์ จรรยา

๑.๕ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. พ.ต.ท. ธารธิป เปงคุ้ม สวป. สภ. เมืองอุดรธานี
๒. พ.ต.ท. สุริยนต์ เกื่อนศรี สวป. สภ. บ้านฝ้อ
๓. พ.ต.ท. ก่อเกียรติ ชื่นชม สวป. สภ. หนองทาน
๔. พ.ต.ท. อภิราษ สนิทวงศ์ชัย สวป. สภ. นายูง
๕. พ.ต.ท. ณรงค์ สุวรรณเกษวงษ์ สวป. สภ. กู่แก้ว
๖. พ.ต.ท. พิชัยรัช ภูขาว สวป. สภ. กุมภาวี
๗. พ.ต.ท. ชาญศักดิ์ เทพวงศ์ษา สวป. สภ. หนองแสง
๘. พ.ต.ท. เตชา บุรณะคาม สวป. สภ. ประจักษ์ศิลปาคม
๙. นายสมศักดิ์ รัตน์ช่าง ผู้แทน กต.ตร. สภ. เมืองอุดรธานี
๑๐. นางอารีย์ ทุมพลา ผู้นำชุมชนในพื้นที่
๑๑. ว่าที่ร้อยตรีปัญญา เสนาเจริญ สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม
๑๒. นายทะนง สุโคตรพรหมมี นักข่าวท้องถิ่น

๑.๖ ภาคกลาง

๑. พ.ต.ท. สมนึก เสี่ยมงาม สวป.สภ.พระนครศรีอยุธยา
๒. พ.ต.ท. อภิชาติ ทองแพ สวป.สภ. วังน้อย
๓. พ.ต.ต. ชาญณรงค์ สุวรรณภูมิ สวป.สภ.อุทัย
๔. พ.ต.ท. สมนึก สีตารักษ์ สวป.สภ.บางปะอิน
๕. พ.ต.ท. วีราพชญ์ ศรีโชติวิทย์ สวป.สภ.บ้านแพรก
๖. พ.ต.ท. ชัยรัตน์ กรุดไทย สวป.สภ.มหาราช
๗. พ.ต.ท. กำพล กันธิยะ สวป.สภ.บางบาล
๘. พ.ต.ท. ประเชิญ ผ่องสำฤทธิ์ สวป.สภ.บางซ้าย

๙. นายสุทธิพันธ์ เฉลิมญาติ
๑๐. นายอนุก ทาเรือนทอง
๑๑. นายปรำโหมทย์ ผังดี
๑๒. นายนราเอก ตันศิริ

- ผู้แทน กต.ตร.สภ.พระนครศรีอยุธยา
- ผู้แทนผู้นำชุมชนในพื้นที่
- สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม
- นักข่าวท้องถิ่น

๒. สัมภาษณ์เชิงเจาะลึก

๑. 5.ต.ต. แทนไท จงอ้อชร รองสวป. สน.บุปผาราม
๒. ด.ต. กิรัช ศรีปราชญ์ ผบ.หมู่ (ป) สน. ทองหล่อ
๓. ด.ต. สุรรัตน์ กองชนะ ผบ.หมู่ (ป) สน.ทองหล่อ
๔. 5.ต.อ.ฉมรงค์ แป้นป้อม รอง สส. สน.บางนา
๕. จ.ส.ต. อเนก เงินวง ผบ.หมู่ (ป) สน.ทองหล่อ
๖. พ.ต.ท. กัสสณ อินทาราม ผกก. สน.อุดมสุข
๗. พ.ต.อ. วีรศักดิ์ ศรีแสง สวป. สภ.จอมเทียน
๘. พ.ต.ท. สุวิทย์ แสงมงคล สวป.สภ. บางละมุง
๙. 5.ต.อ. วีรพงษ์ อองอาจ รอง สวป. สภ.บางละมุง
๑๐. จ.ส.ต. พงษ์นรินทร์ ศรีทอง ผบ.หมู่ (ป) สภ.บางละมุง
๑๑. 5.ต.อ. สุพรรณ ใจหาญ รอง สวป. สภ.ปออิน
๑๒. พ.ต.ท. นิพนธ์ พูลสวัสดิ์ รอง ผกก. สส. สภ. มะขาม
- ๑๓.ต.ต. ชยพล วงษ์สะอาด ผบ.หมู่ (ป) สภ. คลองด่าน
๑๔. พ.ต.ท. เสมอ อยู่สำราญ สวป. สภ. หัวหิน
๑๕. พ.ต.อ. ดำรงค์ศักดิ์ ผกก.สภ. หัวหิน
๑๖. พ.ต.ท. กิตติชัย สังขถาวร รอง ผกก. ป. สภ. ทาดใหญ่
๑๗. ด.ต. วัลลพ โชติ ผบ.หมู่ (ป) สภ. ทาดใหญ่
๑๘. พ.ต.ท. ภาคิน ฌ ระนอง รอง ผกก. ป. สภ.กระเส็น
๑๙. ด.ต. บุญโชติ รัตนเดช ผบ.หมู่ (ป) สภ.กระเส็น
๒๐. พ.ต.ท.นิพนธ์ คงขวัญ รอง ผกก. ป. สหิงพระ
๒๑. ด.ต. สมพร สุขบูรณ์ ผบ.หมู่ (ป) สภ. สหิงพระ
๒๒. พ.ต.ท. สุรพจน์ รอดบำรุง รอง ผกก. ป. สภ. พระนครศรีอยุธยา
๒๓. ด.ต. ปรีชา มีวงษ์สม ผบ.หมู่ (ป) สภ. พระนครศรีอยุธยา
๒๔. พ.ต.ท. สุพจน์ รอดบำรุง ผกก. ป. สภ.พระนครศรีอยุธยา
๒๕. ด.ต. ปรีชา มีวงษ์สม ผบ.หมู่ (ป) สภ.พระนครศรีอยุธยา
๒๖. พ.ต.ท. ดร.อรุณ วานิชานนท์ ผกก. ป. สภ.บางบาล
๒๗. ด.ต. อนุชาติ แซ่อาศัย ผบ.หมู่ (ป) สภ.บางบาล
- ๒๘.พ.ต.ท. ฤทธินนท์ บัญพันวงษ์ ผกก. ป. สภ.;วังน้อย
๒๙. ด.ต. นิติพงษ์ มีคำ ผบ.หมู่ (ป) สภ.;วังน้อย
๓๐. พ.ต.ท. กิรัช ปัตลา ผกก. ป. สภ. เมืองอุดรธานี
๓๑. ด.ต. ดนัย ขมันเครือ ผบ.หมู่ (ป) สภ. เมืองอุดรธานี
๓๒. พ.ต.ท. วิทยาภรณ์ มากกรวิฑิต ผกก. ป. สภ. กุมภวาปี
๓๓. ด.ต. ทรงฤทธิ์ ไกรวาปี ผบ.หมู่ (ป) สภ. กุมภวาปี
๓๔. พ.ต.ท. สามารถ เพชรศรี ผกก. ป. สภ. ประจักษ์ศิลปาคม
๓๕. ด.ต. พิเชิต โพธิ์ศรี ผบ.หมู่ (ป) สภ. ประจักษ์ศิลปาคม
๓๖. พ.ต.ท. วันชัย กาญจนพิศ ผกก. ป. สภ.หนองแสง

๒๓. ด.ต. สมชาย กิ่งรัตน์ ผบ.หมู่ (ป) สภ. หนองแสง
๓๘. พ.ต.ท. สาทกร สุขสมพงษ์ ผกก. ป. สภ.เมืองเชียงราย
๓๙. จ.ส.ต. วิทยา กันทะรส ผบ.หมู่ (ป) สภ.เมืองเชียงราย
๔๐. พ.ต.ท.อรรณพ เลิศสุวรรณ ผกก. ป. สภ. แม่จัน
๔๑. ด.ต. สุชาติ นันทา ผบ.หมู่ (ป) สภ.แม่จัน
๔๒. พ.ต.ท. สุพล ปันสีทอง ผกก. ป. สภ. พญาเม็งราย
๔๓. ด.ต. กฤษณา รักริเย็น ผบ.หมู่ (ป) สภ. พญาเม็งราย
๔๔. พ.ต.ท. เดชชาติ ใจวงศ์ ผกก. ป. สภ. เวียงชัย
๔๕. ด.ต. ศักดิ์ธนา หอมมาน ผบ.หมู่ (ป) สภ. เวียงชัย
๔๖. พ.ต.ท. ประสิทธิ์ โอภาส ผกก. ป. สภ. เมืองกระเป๋
- ๔๗ ร.ต.ต. บุญเอื้อ เจริญพานิช รอง สวป. สภ.เมืองกระเป๋
๔๘. พ.ต.อ. ผดุงศักดิ์ รักษาสุข ผกก. สภ. เมืองจันทบุรี

ผนวก ง การประชุมกลุ่มย่อย

ครั้งที่ ๑ จังหวัดกรุงเทพมหานคร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)
เมื่อวันที่ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔

ครั้งที่ ๒ จังหวัดจันทบุรี ณ สถานีตำรวจภูธรเมืองจันทบุรี
เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔

ครั้งที่ ๓ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ณ โรงแรม วี แอล ทาดีใหญ่
เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๕

ครั้งที่ ๔ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ โรงแรมกรุงศรี ริเวอร์
เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๕

ครั้งที่ ๕ จังหวัดเชียงราย ณ โรงแรมเวียงอินน์
เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๕

ครั้งที่ ๒ จังหวัดอุดรธานี ณ โรงแรมเกลียว
เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๕

๓) ผู้อำนวยการศูนย์ฯ

๒) ผู้อำนวยการกอง

๑) ผู้อำนวยการศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ

๑) ผู้อำนวยการศูนย์ฯ

๒) ผู้อำนวยการศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ

(๑) ผู้อำนวยการศูนย์ฯ

แบบสอบถาม (หน้า ๑)

						<p>17. ส่วนงานสำรวจแหล่งขุดค้นทางโบราณคดีในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี โดยดำเนินการขุดค้นตามแผนที่ที่แนบมา</p> <p>16. เพื่อปฏิบัติงานสำรวจและเก็บรักษาโบราณวัตถุและศิลปกรรมที่ขุดค้นพบในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี</p> <p>15. มีภารกิจด้านและจัดทำคู่มือการขุดค้นทางโบราณคดีในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี</p> <p>14. มีภารกิจด้านศึกษาและเก็บรักษาโบราณวัตถุและศิลปกรรมที่ขุดค้นพบในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี</p> <p>13. ควบคุมการขุดค้นทางโบราณคดีในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี โดยดำเนินการขุดค้นตามแผนที่ที่แนบมา</p>
อธิบดี	รองอธิบดี	อธิบดี	นาย	นาย	นาย	การขุดค้นทางโบราณคดี
นาย	นาย	นาย	นาย	นาย	นาย	
กรมศิลปากร						

						<p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์</p> <p>๓๐๓ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๓</p> <p>โทรศัพท์ ๐๒-๒๕๓๖๖๖๖ โทรสาร ๐๒-๒๕๓๖๖๖๗</p> <p>เว็บไซต์ www.ditp.go.th</p>
เลขที่	วันที่	เรื่อง	เรื่อง	เลขที่	วันที่	การขอใบอนุญาตนำเข้า
.....	.....	.....	.....	.....	.....	
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ						

เลขที่

- ๑) การขอใบอนุญาตนำเข้า
- ๒) การขอใบอนุญาตนำเข้า
- ๓) การขอใบอนุญาตนำเข้า

ใบอนุญาตนำเข้า

ข้อ ๒) การขอใบอนุญาตนำเข้า

๑) การขอใบอนุญาตนำเข้า

๒) การขอใบอนุญาตนำเข้า

๓) การขอใบอนุญาตนำเข้า

๔) การขอใบอนุญาตนำเข้า

๕) การขอใบอนุญาตนำเข้า

๖) การขอใบอนุญาตนำเข้า

๗) การขอใบอนุญาตนำเข้า

๘) การขอใบอนุญาตนำเข้า

๙) การขอใบอนุญาตนำเข้า

๑๐) การขอใบอนุญาตนำเข้า

						<p>17. ส่วนงานสำรวจแหล่งขุดค้นทางโบราณคดีในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น 16. ฝึกอบรมบุคลากรปฏิบัติงานและศึกษาระบบการวิจัยทางโบราณคดี 15. มีการกำหนดและจัดทำคู่มือการวิจัยทางโบราณคดี 14. มีการกำกับดูแลการศึกษาระบบการวิจัยทางโบราณคดี 13. ความสำเร็จงานวิจัยของหน่วยงานโดยหน่วยงานวิจัยทางโบราณคดี</p>
ผลสัมฤทธิ์	ดัชนีผลสัมฤทธิ์	ผลสัมฤทธิ์	ผลสัมฤทธิ์	ผลสัมฤทธิ์	ผลสัมฤทธิ์	(ต่อ) การวิจัยทางโบราณคดี
พื้นที่รับผิดชอบ						

